ION TIPSIE

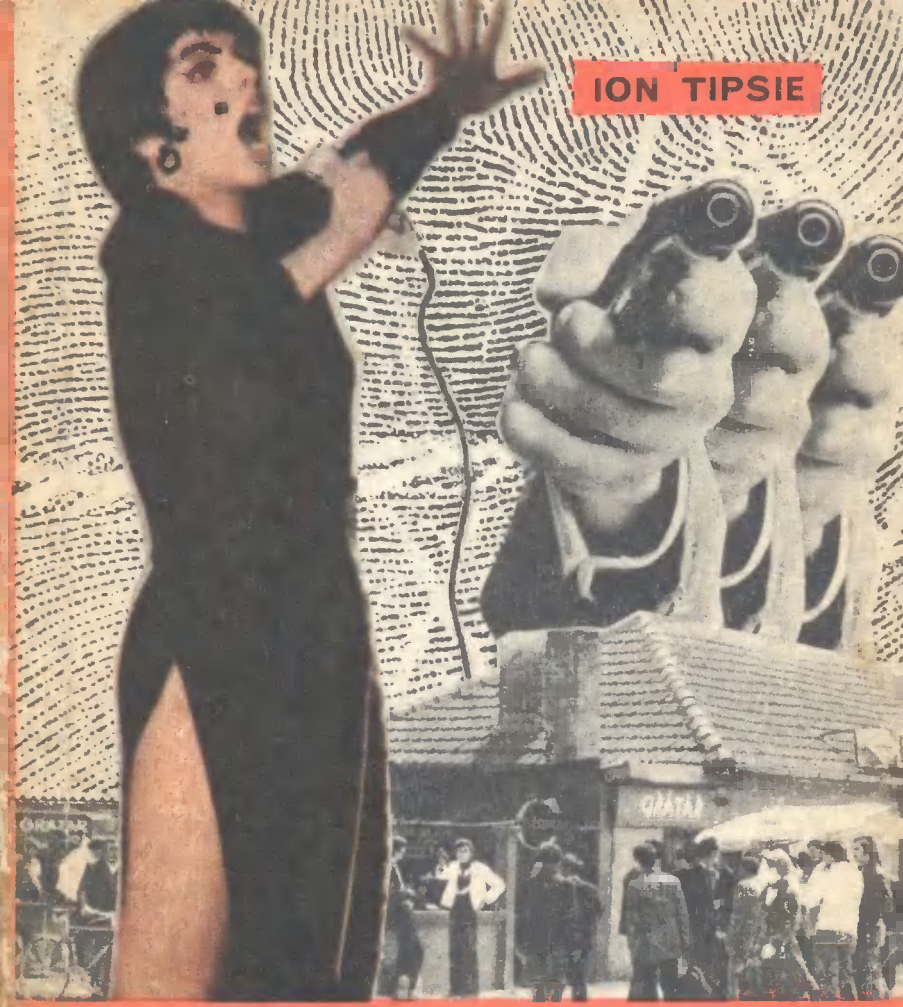

ORAȘUL DIN CÎMPIE

ION TIPSIE

ORAȘUL DIN CÎMPIE

EDITURA FACLA — 1979
TIMIȘOARA

Dedic această carte foștilor mei colegi din biroul de criminalistică al Miliției județului Ialomița, tuturor celor ce vor sărbători în curînd a XXX-a aniversare a miliției.

SCUMPII ȘI DRAGII MEI PRIETENI!

Pînă la ora la care mă urcam în acceleratul de navetă, cu destinația **S**, reușisem să rezolv trei necunoscute. Prima necunoscută mi-a devenit, cu cîteva luni în urmă, foarte cunoscută. Și, de atunci, pe zi ce trece îmi este atît de cunoscută încît nu pot să o uit ușor. Soția, căci ea intră în ecuație, mă însoțește, mă ajută plenar în toate problemele personale, conform angajamentului luat în fața mea și a ofițerului stării civile.

Cea de a doua necunoscută s-a rezolvat ierarhic, contribuția mea rezumîndu-se la un „am înțeles!" energic, după toate canoanele regulamentelor militare și... direcția **S**, pentru apărarea ordinii publice, a vieții și intereselor oamenilor muncii.

A treia necunoscută a constituit-o norocul pentru un bilet în acceleratul de navetă. Și aceasta s-a rezolvat, ca urmare a sprijinului tovărășesc primit din partea șefului postului de miliție T.F.

Așadar, împreună cu prima ecuație și două geamantane stăm pe un sfert de metru pătrat de culoar, între doi muncitori de la combinat și o numeroasă familie din Țăndărei, alcătuită din vreo

cincisprezece suflete de vîrste diferite: de la șoimii cei mici pînă la cei bătrîni, toți veseli și de aceeași culoare. Mama celor mici și nevasta celui mai în vîrstă ne spune — mie și ecuației de gradul unu — că sîntem frumoși ca niște porumbei, constatare îndoielnică pentru care trebuie să răspundem cu o contribuție cetățenească eficientă.

Golim o jumătate de geamantan: fructe, biscuiți, napolitane, parizer, chifle și mușchi. Totul dispare printre degetele șoimilor. Ecuația mormăie nemulțumită, eu duc muncă de propagandă: „lasă, dragă, îți va fi mai ușor la cărat geamantanele, subsemnatul fiind în uniformă, nu cadrează cu pretențiile regulamentului".

Deci, mă îndrept spre S. Mai precis, mă întorc în S, localitate despre care pariez că nu aveți nici o relație. Eu o cunosc destul de bine și zdrobit de emoție aștept să pășesc pe strada principală.

Dragii mei localnici din S aveau obiceiul ca, după ce „torturau" ospătarii de la „Didileaua" și-și băteau nevestele și copiii, să se prindă cu cărușașii ce veneau la tîrg, pocnindu-i cu degetu-n mustăți: „Bă, tu ești de la țară?"

Era dreptul lor să meargă plini de importanță prin obor și să nu se ferească atunci cînd întîlneau străini, pe îngustele potecuțe, cu pretenție de trotuare, din amintita localitate. Deși nu se deosebea cu nimic de „A", „B", „C", „D", etc., totuși S era oraș. Da, S era oraș. Așa scria în actele oficiale ale primăriei locale, iar comitetele și comițiile locului se mai numeau și „orășenești". Ba, mai mult, puterea economică a urbei era întărită printr-o crescătorie de cai, mai pe scurt: I.C.Z.

Și încă ceva: T.A.P.L.-ul înzestrase pe muritorii din S cu, ceea ce în alte părți se numea LOCAL. Aici, „Didileaua", o cîrciumă, dacă nu cea mai arătoasă, cea mai solidă în tradiții din Bărăgan.

În plus, viața interlopă din S era înviorată de existența a patru spărgători de meserie, șapte borfași ordinari, un tîlhar prăpădit, trei minori lipsiți de ocrotire, aflați sub tutela administrației locale, doi huligani, din care unul își ispășea o pedeapsă privativă de libertate, iar celălalt tocmai era judecat în stare de libertate, dar despre care judecătorul afirma că va fi condamnat cu suspendare.

S avea și o stradă principală; cartografii consemnînd-o ca fiind șosea națională, dar noi îi vom flata pe mîndrii mei concetățeni și le vom binecuvînta bulevardul plin de băltoace, în care se bălăceau porcinele sus-amintiților, despre care țin să precizez că le lăsau în slobodă nesupraveghere. Dealtfel, nu erau singurele dobitoace care colorau ulițele, dar prezența lor consemna, mai înainte de toate, bunăstarea și puterea economică particulară.

Dacă m-aș opri aici cu prezentarea viitorului teatru al operațiunilor din prezenta, aș fi nedrept. Ei bine, în S funcționau treizeci de tarafuri, dintre care doar șapte autorizate, cu acte pline de timbre fiscale. În afară de acestea, a căror existență era certă și oricînd probată testimonial, în urbe acționau și alte formații lăutărești, dar a căror personalitate era vagă și neconcludentă. Pregătirea muzicală a atestaților nu putea fi pusă la îndoială, cu atît mai mult cu cît unii șefi de orchestră știau pînă și ce înseamnă un *si bemol*.

Precizînd și epoca în care se afla orașul, tre-

buie să o spunem concis: în acele vremuri ospătarilor nici nu le trecea prin cap că bacşişul îi dezonorează. Şi încă un reper: „madisonul" şi „hully-gully", pe cale de dispariţie prin alte părţi, îşi făceau intrarea în repertoriile tarafurilor locale.

Aş vrea să nu fiu înţeles greşit! În pregătirea celor din S, figurau chiar şi o serie de noţiuni despre televiziunea în culori şi cunoşteau toate echipajele expediţiilor cosmice, care înconjuraseră pămîntul, sau se pregăteau să plece spre lună, fapt deosebit de comentat pe plan local, mai ales în legătură cu o eventuală năpastă ce ar putea curma viaţa liniştită a pămîntenilor.

Combinatul şi încă două şantiere loveau sub centură viaţa patriarhală a celor din S; fetele începuseră să se rujeze şi să consulte revistele cu ultima modă, iar bărbaţii nu mai concepeau că îşi pot lua spuma de drojdie fără cuburi de gheaţă. Dacă pînă atunci la „Didileaua" intra şi pleca cine voia, or îşi legau caii de pervazuri sau de gard, vremurile se schimbaseră. Începuseră să apară mese cu menţiunea „REZERVAT", iar caii erau legaţi în mod civilizat la bara de fier pe care localnicii din S îşi curăţau noroiul de pe bocanci.

Urbea mea se compunea, pe vremea cînd mă angajasem să mă pregătesc întru dezlegarea misterelor, din vreo zece mii de suflete, populaţie ce se menţinuse constantă pînă la deschiderea şantierelor. De atunci, raportul de forţe devenise flotant: dimineaţa, la ora opt, urbea avea vreo douăzeci de mii de suflete, de preocupări şi culori diferite. După-masă, cînd acceleratul de navetă o zbughea spre Capitală, dragul şi paşnicul meu oraş S rămî-

nea cu cele zece mii de suflete ale sale, cu cele treizeci de tarafuri.

Cu o jumătate de oră înainte de a ajunge, marea familie s-a strecurat zgomotos spre ușă.

— Mergem la ambasadă, mergem la ambasadă! — striga pater familias. Dacă vă pierdeți vreunul pe drum, ne întîlnim acolo.

— Ce ambasadă? — întreb nedumerit.

— La „Didileaua", mînca-ți-aș gura! Noi sîntem din Țăndărei: cînd venim aici tragem la „Didileaua".

În gară nu mă aștepta nimeni. Nici măcar unul din acele tarafuri nu venise, pentru a vesti pe cei zece mii de contemporani localnici și pe cei zece mii de navetiști că apăruse la orizont un destoinic apărător al legii.

Am zărit o șaretă dar omul de serviciu al gării mi-a spus că proprietarul s-a îmbătat de dimineață și, probabil, acum doarme într-un loc nedefinit de pe teritoriul urbei.

— Urcați-vă în șaretă și mergeți unde poftiți. Cînd ajungeți la destinație puneți banii în pușculiță, în cutia de tablă prinsă lîngă suportul biciului. Apoi lăsați calul să-și continuie cursa, va veni cu siguranță înapoi la gară. Cînd proprietarul se trezește, strînge banii din pușculiță și se îmbată din nou.

La miliție, un plutonier mi-a povestit, fără pic de entuziasm, că mai sosise un locotenent — criminalist — și un șef mai mare peste noi toți și că, aflase El — dar nu era sigur —, vor mai veni încă doi...

— Bravo! — zic — nimic nu ne mai trebuie.

— Ba, — zice plutonierul — vă trebuie gazdă. Veți găsi mai greu: casele au cam fost ocupate de cei de pe șantiere și instituțiile nou înființate. Dumneavoastră ce voiți să faceți pe aici?

— Eu? Să prind criminali, tovarășe! Am o poftă nebună să curăț noul județ de autorii infracțiunilor comise prin violență.

— Slabă mișcare. Noi am avut un criminal acum cinci ani: la horă i-a dat cu bîta-n cap unui vecin. Bîta a fost tare, capul slab. Criminalul a lovit cu tragere de inimă, mortul — un bleg — nu s-a ferit... Bineînțeles, criminalul a venit și s-a predat de bunăvoie. În cinci minute era aici la mine: „tovarășe comandant, închideți-mă la beci, vor neamurile mortului să mă jupoaie..."

— Cu alte cuvinte, voi șoma!

— Nicidecum! Prin părțile noastre se mai fură rufe de pe frînghie și-n ajunul bobotezii, carnea de la afumat...

Mi-a scris cîteva adrese pe o hîrtie provenită de la un fost pachet de *„naționale"*.

— Spuneți că veniți din *partea mea* și se rezolvă: vă vor primi în gazdă.

Cînd am ajuns în centru, urechile au surprins zgomotul cîtorva împușcături, apoi strigăte. Veneau de la „Didileaua". Am abandonat șareta cu geamantanele și nevasta, apoi am alergat spre local. Pe sub ușă, un lichid murdar curgea pe scări spre stradă. Cu inima bubuind de emoție am năvălit în salon. A mai răsunat o împușcătură. Prin norii de fum am zărit marea familie de la Țăndărei și pe un haidamac ținînd în mînă un obiect nedefinit, ceva asemănător cu bazuca.

— Stai! — am strigat.

— Aș sta! — mi-a răspuns persoana înarmată — dar se risipește toată șampania.

— Trăi-te-ar dumnezeu, vino și cinstește cu noi...

M-am trezit cu un pahar în mînă. Haidamacul turna șampanie din imensa bazucă, înfășurată în prosop.

Peste o jumătate de oră, soția, tremurînd, mi-a strigat îngrozită din șaretă.

— Marinică, n-ai isprăvit cu criminalii?

— Nevastă dragă, criminalii de la „Didileaua" sînt greu de răpus. Cine intră aici și nu are experiență, este un om pierdut. Uraaa!

ȘEFUL m-a măsurat din cap pînă în picioare; privirile nu i s-au oprit la nasturi, la centură sau la alte elemente ale vestimentației. Se pare că nu-l interesau. Mă prezentasem militărește, a la... regulament. Am început să-l urmăresc și eu cu atenție.

— Altceva mai aveți de spus?

— Am terminat școala... m-am născut...

— Cunosc dosarul! Ați găsit gazdă?

— Da, undeva către moară.

— Sînteți mulțumit?

— Sînt plin de entuziasm...

— Cum ați spus?

— Sînt plin de entuziasm.

— Nu-i rău... Mă faceți să cred că știți o sumedenie de bancuri...

— Într-adevăr, știu!, dar nu bănuiam unde vrea să ajungă.

— E foarte bine! Dar nu-ți ajută la nimic.

— Atunci de ce e bine?

— Pentru că un ofițer de la judiciar trebuie să aibă circumvoluțiunile cît mai mobile. Te vei întîlni cu tot felul de oameni. La școală a fost frumos: poezie. V-ați jucat de-a hoții și vardiștii: teste, situații simulate, aplicații... Aici dacă ai greșit... Știți să zîmbiți?

— Nu înțeleg la ce vă referiți?

— Simplu: un pieton traversează strada neregulamentar. Îl opriți, îi explicați în ce constă contravenția ce a comis-o iar el spune: „Amice, te rog să nu mă plictisești". Dumneata îi ceri actele, iar el spune: „E bine că nu le dau?" V-ar enerva?

— Cred că da.

— Totuși, cum procedați?

— Aș insista, politicos dar autoritar...

— Iar el va *repeta* că îl plictisiți peste măsură și se va plînge că îi răpiți timpul său prețios...

— Apelez la ajutorul oamenilor muncii...

— Pentru ce?

— Oricum, în fața oamenilor muncii... trebuie să simtă forța colectivității...

— Ce înțelegi prin forța colectivității la cazul în speță și despre ce colectivitate este vorba.

— Tovarășe colonel, eu am învățat cum să prind criminali...

— ...fioroși! Ce faci cu contravenientul insolent? Ai apelat la doi martori pentru a-l legitima. Da? Dar dacă el li se adresează, aproximativ, ast-

fel: „tovarăși, eu nu am traversat strada neregulamentar. Fiți, vă rog, martorii mei". Cum veți reacționa?

Încep să transpir: abia am intrat în birou și, poftim, în ce belea am intrat. Voiam să-l fac praf pe șef cu pregătirea mea în descoperirea criminalilor și, uite, nu sînt în stare să amendez pe un contravenient ce a comis una dintre cele mai banale abateri de la legea circulației.

— Nu v-am dat testul aceasta ca să vă ... „încui". Voiam doar să vă atrag atenția că de la teorie la practică este o distanță destul de mare. Încă ceva: tratați cu aceeași atenție oricare caz și prețuiți în egală măsură munca dumneavoastră și a celorlalți colegi. Totuși, nu am lămurit problema cu *zîmbetul.*

Abia acum îmi permite să iau loc; culege de lîngă birou o sticlă cu apă minerală. Toarnă în două pahare și-mi întinde unul.

— Dragul meu, pentru a reuși în munca noastră, în afara celorlalte însușiri, trebuie să ai mult calm și niței umor. Fără calm, e jale. Milităria este lungă, iar pînă la pensie, ehe! În plus, lucrăm cu oamenii, numai cu oamenii! Cea mai dificilă misiune este să aplici legi: tu să fi convins că ai procedat bine, iar cetățeanul ... la fel. Oamenii au temperamente și caractere diferite, calitatea de victimă sau infractor le poate crea anumite reacții în relațiile cu oamenii legii ... Chiar dacă ești de douăzeci și patru de ore în serviciu, trebuie să fii proaspăt, amabil, calm și prompt în tot ceea ce faci. Chiar dacă ai un necaz și ți-e sufletul încărcat, trebuie să surîzi. Pe cetățean nu-l interesează motivul supărării tale, îl va interpreta ca fiind legat de per-

soana lui... Îți dai seama ce consecințe pot avea oboseala și grijile întipărite pe obraz în clipa cînd discuți cu cineva și trebuie să reprezinți legea!?!

— Mă voi strădui să zîmbesc!

— Acum ai un prilej să zîmbești, berechet!

— La legea circulației?

— Nu! Îți vei manifesta entuziasmul cercetînd un caz de dublă omucidere, comunicat cu zece minute mai înainte. Echipa de cercetare s-a constituit și își așteaptă șeful. Procurorul este plecat la un alt caz, așa că...

— Îmi urați succes!

— Exact. Vă aștept cu vești bune.

— Eventual, împreună cu criminalul!, răspund în gînd.

— N-ar fi rău pentru început, pare să zică șeful.

Da, șeful știe să zîmbească. Are umor. Îi raportez că „am înțeles" și vreau să mă retrag.

— Dacă ai nevoie de ajutor, mă suni la telefonul acesta. Numai dacă *arde*. Am o comisie rogatorie pe cap și...

Desigur, îmi dau seama că nu poate pleca: sînt oameni veniți din alte județe, nu poți să-i ții pe hol toată ziua din pricina unui proaspăt ofițer care bîjbîie la cercetarea unei crime.

— Un ultim amănunt: drumurile unui detectiv trec foarte des pe la cîrciumă. Aproape nu există crimă care să nu aibă legătură cu restaurantul, sau cu un alt loc unde se consumă băuturi alcoolice.

— Nu văd legătura!

— Vreau să spun că vei trece destul de des,

în timpul serviciului, pe la „Didileaua". Poți să bei cît poftești, dar numai coniac milițienesc.

— Există așa ceva?

— Desigur! — îmi întinde o bucată de hîrtie. Aici este scrisă rețeta.

Citesc și-mi vine să mă crucesc. Da, șeful are umor. Și am zîmbit pentru prima dată de cînd am intrat *în pîine*.

Facem cunoștință și alături de locotenentul Dodea, înhămat cu aparate, și sergentului major Diaconu, pornim.

La fața locului era un adevărat tîrg. Lipseau doar tarabele. Curioșii se călcau pe picioare...

Cu ajutorul colegilor am recunoscut în mulțime pe reprezentantul D.C.A.-ului, o duzină de activiști pe tărîm sindical, cîțiva achizitori de metale vechi, un recepționer de la I.R.V.A., un membru din consiliul de conducere al filialei vînătorilor și pescarilor sportivi, directorul general adjunct al magazinului de mic-gros, însoțit de cîteva subalterne fruntașe în întrecerea „Magazinul nostru — ca o floare". Era prezentă chiar și Didina, gurista oficială a cunoscutului local.

Vedeți dumneavoastră, neavizații în dezlegarea misterelor au impresia că anchetatorul penal trebuie să îmbrîncească în stînga, în dreapta, să zboare ușa din balamale cu o singură lovitură de picior, să tragă trei-patru focuri de intimidare, ca apoi să pătrundă precum o rachetă la locul crimei, nu înainte de a zdrobi cîteva perechi de fălci, care, din întîmplare sau premeditat, i-ar sta în cale. Subsemnatul nu se complică cu astfel de fleacuri, ce

i-ar ridica enorm prestigiul în fața asistenței de sex feminin, ci mai întîi trebui să facă nițică ordine, ca apoi să se poată apuca serios de treabă.

După ce am examinat dintr-o privire cohorta de reprezentanți ai atîtor organe cu atribuțiuni de larg interes cetățenesc pe plan local, cu părere de rău am constatat că, deși — indirect — invitat de madam Moraru proprietăreasa, pentru mine nu mai era nici un loc în curtea dumneaei. M-am simțit și mai obligat să particip la cercetarea cazului, să-mi asum răspunderea dezlegării misterului. M-am adresat calm, autoritar și cu o porție minusculă de zîmbet.

— Tovarăși, stimați concetățeni, fraților, măi oameni buni, vă rog, vă implor... hai, dați-o naibii de treabă că n-am timp să aștept...

Apelul meu — pe deplin justificat — și-a găsit un larg ecou în conștiința celor de față.

Pentru început l-am ajutat pe casierul sindicatului de la cooperativa invalizilor și pe un povestitor de la filiala vînătorilor și pescarilor să-și desfacă mîinile din gulere, cînd gîlceava lor atingea un punct critic:

— E crimă!

— Ba nu crimă!

M-am mulțumit cu doi martori și am intrat în casă. Madam Moraru, care apărase cu strășnicie intrarea și binevoise a le aminti invitaților cîte ceva despre păstrarea ordinii publice, și-a aranjat coafura, răsuflînd ușurată.

— Tovarăși, bine că ați venit. Din cauza acestor cadavre am rămas cu piața nefăcută, tocmai azi

cînd aprozarul central închide la ora zece. Luați-le, vă rog, eu mă duc să mă îmbrac, asigurîndu-vă de înalta mea considerație.

Vai, ce onoare pe capul nostru. Te pomenești că trebuie să-i mulțumim frumos? N-a avut parte să se țină de cuvînt. A fost nevoie să-i explic, să-i fie clar că trebuie să mai aștepte.

Imobilul era o casă destul de arătoasă și plasată aproape de centrul urbei, la doi pași de „Didileaua". Ca toate casele din cîmpie, a fost construită în curte, la cîțiva metri mai departe de gard. Împrejur, răsaduri cu flori de toate culorile, străbătute de o alee ce pornește de la poartă, trece prin fața intrării principale și se finalizează în fața unor anexe din fundul curții. Aleea pavată cu bolovani de rîu, printre care își fac loc fire de iarbă.

Casa, cu un etaj, este construită mai mult pe verticală, parterul neavînd bănuiesc, decît vreo două camere, eventual, și bucătărie. Etajul, denumire pretențioasă, seamănă mai degrabă a mansardă. Din punct de vedere economic, locuința nu prezintă interes. Dacă n-aș avea probleme de serviciu, nu mi-ar atrage atenția. Onor O.J.T.-ul o recomandase călduros și, de doi ani, o cameră era zilnic ocupată de turiști autohtoni sau veniți de peste hotare, care doreau, din tot sufletul, să viziteze împrejurimile, ori să aștepte pînă-și reparau mașinile împotmolite solid în gropile de pe strada principală.

Imobilul are un rînd de geamuri în dreptul holului de la intrare. În centrul lor este încadrată ușa. Peretele de la stradă nu are fereastră. În schimb, cel din partea de sud prezintă două cercevele des-

chise spre curte. Curioșii și-au cam făcut de cap și au jucat brîul în jurul casei. Caută urme, locotenente, și du-i-l pe criminal șefului. Dar nu oricum: zîmbind. Îi dau ordin lui Diaconu să îndepărteze curioșii și să asigure paza spațiului din apropierea celor două cercevele deschise.

Întrucît mă grăbesc să văd cadavrele, voi lăsa pe altă dată descrierea holului întunecos, a picturilor ciudate de pe pereți, a păianjenilor de prin colțuri, fără de care, pare-se, locul comiterii unei crime nu are iz de mister. De unde concluzia, nu tocmai plăcută, că la grăbita cucoană Moraru, holurile nu erau incluse în confort, ci doar ca niște alei interioare.

Așadar, intru în coridor! Două uși spre stînga, în dreapta, una singură; la capătul coridorului o scară de lemn urcă spre pod. Madam se simte obligată să-mi explice că dumneaei stă la mansardă — o cameră improvizată în pod. Cam atît. În camera din dreapta își dorm, flotant, somnul de veci turiștii care au avut norocul să poposească în orașul de pe Ialomița. Este o încăpere largă, bine mobilată, mai confortabilă decît orice cameră de hotel din județ; dormeză, șifonier, radio, televizor, un covor persan care face parale grele, tablouri și tot felul de mărunțișuri ce costă.

Tanța Moraru își frînge mîinile:

— Sînt distrusă...

— N-aveți de ce, tovarășa! Să fiți mulțumită că vi-i luăm noi cît ai zice un-doi. La noapte urmează alții la rînd, numai să doarmă, bineînțeles.

— Vai, domnule milițian, dar camera trebuie sfințită...

La treburile acestea duhovnicești sînt complet străin și o liniștesc după posibilități.

— Credeți că mai intră cineva în cameră cînd se va afla că aici au murit doi turiști?

— De unde să știu eu? Cred că da!

Îmi vine să-i explic șansele pe care le are prin prezența — la doi pași — a faimosului local; oricîte reticențe ar avea un turist, după ce s-a făcut frumos la „Didileaua" nu mai are timp să aprecieze în ce măsură mai poate, sau nu, să doarmă într-o casă unde au fost uciși alții înaintea lui.

Părerea mea încertă o face să amuțească pentru o bună bucată de vreme. Specialistul criminalist ne orbește nițel cu blitzul, în timp ce, la capătul coridorului, sergentul major Diaconu îi lămurește pe cetățeni ce avantaje grozave ar avea dacă și-ar vedea de treburile proprii, sau ale instituțiilor la care cu onor încasează chenzina și lichidarea. Și dacă tot vorbeam de specialistul cu blitzul, țin cu totul dinadinsul să vi-l recomand.

Proaspăt venit pe aceste meleaguri, criminalistul Vasile Dodea este mai *bătrîn în meserie,* doar cu un an. Cam de aceeași înălțime, adică aproximativ un metru și trei sferturi, cu umerii lați — încît îmi vine să cred că este în stare să poarte pe fiecare cîte două truse criminalistice. Brunet, ochii negri, sprîncene îmbinate și mai știu eu ce elemente ar trebui să vă prezint ca să-i fac — pentru dumneavoastră — portretul vorbit? În comparație cu mine, el este mult mai sărac: a venit în S doar cu un singur geamantan. Dar fac pariu că nu-l va ține mult: a bătut apă din Ialomița, vede el...

Dacă l-am prezentat, vreți să știți de ce este în stare? Deci, ne face fund de ochi cu blitzul, ne roagă politicos să nu îndrăznim să facem un pas în cameră, deoarece stricăm urmele create de criminal, mențiune finalizată cu acest substantiv sinistru care-i ridică enorm prestigiul în ochii gazdei.

Își scoate lupa și începe să examineze toate obiectele aflate în încăpere. Se adresează proprietăresei:

— Pe clanța interioară a pus cineva mîna?

— Nu, tovarășe, că eu n-am lăsat pe nimeni să intre, iar ușa, eu am deschis-o și așa a rămas.

Scoate cuiul și rămîne cu mînerul în mănușă. Dodea cu mănușile, pălăria și ochelarii — dioptrii numărul opt — arată mai grozav decît indivizii aceia din „Soarele vagabonzilor".

— Sînt amprente? — se interesează madam peste umărul meu.

— O mulțime.

— Slavă domnului, poate plecați mai repede.

Bravo! Nici nu am început cercetarea și ține morțiș să ne arunce în mijlocul curioșilor din curte. Are umor! Știe să zîmbească. Școală mare!

Admirația ei începe să pălească treptat după ce Dodea scoate cercevelele, anunțîndu-ne că a găsit urme digitale proaspete și pe geamuri.

— Le luați la miliție?

— Bineînțeles!

Stă pe gînduri și se consolează:

— Cum vreți dumneavoastră, numai să se termine odată.

Cînd se începe pulverizarea carbonatului de plumb pe șifonier, Tanța Moraru capătă o culoare

asemănătoare cu a cadavrelor ce se odihnesc pe dormeză.

— Ați găsit din nou amprente?

— Foarte multe, tovarășa Moraru!

— Luați șifonierul la miliție?

— Încă nu m-am hotărît.

Pe mine mă umflă rîsul; Dodea o ține ca pe jăratec.

— Nici o grijă, nu dispunem de suficientă energie pentru a căra mobila la miliție! — îmi fac și eu loc în conversația celor doi.

— Pișicherule! — îl amenință cu degetul, ceea ce înseamnă că intervenția mea a fost insuficientă pentru a mă face remarcat.

După ce mai întoarce pe dos cîteva lucruri, gîdilă scaunele și ciocănește masa, Dodea se îndură să mă primească în cameră. Acum vine rîndul cadavrelor ce au fost neglijate, timp de o jumătate de oră, de specialistul pe care madam Moraru l-ar fi voit a fi un Isus, care să le tămîie niței și să le scoale din somnul cel de veci. Este totuși mulțumită și mă gîndesc că, dacă i-ar fi șef, Dodea s-ar alege cu o primă de s-ar duce vestea. Despre morți nu știm decît că el se numește Traian Ducan, iar ea este doar *Ea*.

Informația vine de la o persoană competentă: Tanța Moraru, proprietară, pensionară și văduvă din primul război.

— Așa scrie pe chitanță, că el a ocupat camera. Ea poate fi nevastă-sa sau... Cine știe... femeile din ziua de azi... Eu nu pot garanta nimic...

Comentariile sînt de prisos.

Traian Ducan stă lungit la perete. I se observă doar pieptul și capul cu părul puțin răvășit. Bine legat, brunet, părul creț. Cam atît la prima vedere. Ea, dezvelită, în aceeași proporție, privește tavanul dintr-o poziție a cărei permanență, ca să nu-i spun eternitate, mă surprinde și-mi strînge inima. Zîmbetul care-l port în mine și pe care aș dori să-l am pînă în ziua în care voi ieși la pensie, dispare brusc. Tăcerea morții, expresia fețelor îmi amintesc de zădărnicia vieții și de imensa povară a păstrării ei.

Dacă n-ar fi moartă aș exclama: doamne, cît este de frumoasă. Dar este, într-adevăr, dincolo de noi, într-o zonă inertă a percepției.

Cîtă stupiditate: doi oameni frumoși îmbrățișează goliciunea tavanului cu privirile; pînă ieri, ne-au măsurat, ne-au cîntărit frumusețea și urîțenia. Zîmbetul rămîne departe în mine. Moartea a ucis bucuria lor, ucide și-n mine grăuntele de consolare pentru primele de asigurare ale existenței ca om al legii.

— Ce-i cu tine? Ești palid, Rujan!

Vorbise Dodea. Paloarea feții mele l-a alarmat.

— Nimic! — îi răspund cu vocea nesigură.

— Curaj, bătrîne! — îmi suflă în ureche. Cred că și tu te-ai gîndit la ce mi-au fugit și mie gîndurile. Crezi că pe mine nu mă impresionează? Să ne păstrăm zîmbetul. Șeful nu ți-a spus că avem nevoie de el pentru a putea război? Eu am verificat și se pare că îmi prinde bine.

Dodea are dreptate. Îmi vin în minte cuvintele

șefului și încep să-mi masez tîmplele. Locul crimei îmi devine tot mai clar, realitatea — cu tot absurdul și cruzimea ei — mă învăluie lucid.

Încet, încet îmi redescopăr zîmbetul.

Hainele lor sînt așezate lîngă studio, de parcă s-ar fi dezbrăcat cu aceeași viteză cu care rataţii din vreun film își aruncă straiele de îndată ce au apucat să vadă cum femeia manevrează clamele portjartierului. Dar ceea ce-i interesant la îmbrăcămintea acestor cadavre este faptul că sînt așezate într-o grămadă, oarecum organizată, ceea ce unui ofițer de la judiciar nu-i poate părea chiar atît de normal. Haina suportă toată greutatea celor cinsprezece piese cu care au fost înveșmîntați, înainte de a trece în lumea celor drepți. Urmau toate obiectele de îmbrăcăminte ale bărbatului și, colac peste pupăză, printre ele și șosetele. Treaba asta mă pune pe gînduri. Dacă stai să analizezi, oricît de grăbit ar fi fost, nu și-ar fi așezat șosetele peste cămașă și cravată. Urma îmbrăcămintea moartei în aceeași ordine.

Bine, fraților, lui să i se fi urcat sîngele la cap și n-a mai ținut seama unde-și aruncă ciorapii, dar ea? Să-și lase pantofii pe același loc cu sutienul? Asta-i prea de tot. Vedeți, asta mă face, chiar dacă madam Moraru mă va bîrfi în toată urbea, să trag niţel plapuma ce-i acoperă pînă peste genunchi. Cearșaful sub ei nu-i șifonat, de parcă abia atunci s-ar fi așezat, cuminte, să poată fi fotografiați de locotenentul Dodea, eventual să-l întrebe:

— Nu cumva ne fotografiați și din profil? Noi ne întoarcem, numai dacă nu vă deranjăm arătîndu-vă spatele.

Continuăm cercetarea. Scaunele, patru la număr, sînt împrăştiate prin cameră; unul este aşezat lîngă şifonier, păstrînd slabe urme de praf, lăsate de tălpile unor pantofi.

Dar ceea ce mă intrigă şi mai mult, este grămada de mărunţişuri răsturnate din poşeta defunctei şi din servieta lui Traian Ducan; lîngă toate acestea se odihneşte un ceas de aur pe spatele căruia era gravat: „Fiului nostru Viorel Constantin, jurist, 14 iulie 1950".

— După cum vedeţi, scumpă doamnă, conversez cu proprietăreasa, ne aflăm în faţa unui caz în care criminalul se dovedeşte a fi un tip cu mult bun simţ, din activitatea căruia emană grija pentru avutul personal al oamenilor. Vă închipuiţi, desigur, ce nenorocire s-ar fi întîmplat dacă obiectele din dotarea victimelor ar fi fost degradate! Ar fi fost o mare, o grea, o inegalabilă pierdere . . .

— Pierdere, pe naiba! — răcneşte madam Moraru. Dar dormeza mea, dar cearşaful, dar parchetul? . . .

— Vă despăgubeşte A.D.A.S.-ul! Nici nu gîndiţi cu cîtă plăcere aşteaptă bravii adasişti să renunţe la primele trimestriale pentru mobilierul şi lenjeria dumneavoastră.

— Îmi daţi o hîrtie la mînă?

— Pentru ce?

— Cum „pentru ce"? Păi nu v-am spus? Să repar dormeza, să spăl parchetul! . . .

— Cu hîrtie de la mine? Dormeza nu are nimic, parchetul nici atît.

— Dar au murit aici!

— Au plătit cazarea.

Pe meleagurile mele natale unor oameni li se spune *zgîrie-brînză*, dar nu-i destăinui acest amănunt, deși simt că mă mănîncă limba să vorbesc sincer cu ea.

Sergentul major Diaconu anunță vizita medicului legist, un blond atletic venit în S în timpul iernii, cu primul eșalon de muncitori și funcționari care s-au stabilit la șantiere și la instituțiile nou înființate.

Cînd a fost anunțat de eveniment, se afla în spital pentru necropsierea unui bătrîn, decedat într-un accident de circulație. Ne salută jovial și-și aliniază trusa lîngă cea a lui Dodea.

— Nou venit și... la treabă?

— După cum se observă.

— Eu mă numesc, în toate împrejurările, Fane și folosesc din belșug singularul. Ei, ai găsit criminalii?

— Păgubașii! Criminalii mai tîrziu...

— Nu te grăbești?!

— Graba strică treaba.

Aruncă o privire cadavrelor:

— Le-ați mișcat de la locul lor?

— N-am avut curajul!

— Nu, zău! Dar știți că nu miroase bine treaba.

Știu la ce se referă: probabil se aștepta să găsească două cadavre ciopîrțite sau, cel puțin, cu leziuni vizibile. Nu-i scapă nici lui aspectul cearșafului ce nu prezintă nici o urmă de șifonare.

— Ai un caz încurcat, tov-ule, ascultă-mă pe mine care am cîțiva anișori buni în meserie.

— M-ai încurajat de mi-ai rupt inima!

— Ce să-ți fac, nu ți-am dat eu cazu-n brațe!

— Șeful meu are mare încredere în mine.

— Mă bucur. Pot să le examinez mai amănunțit?

— Cu toată încrederea.

Fane — număr singular — începe să le cerceteze cu atenție. Martorii și proprietăreasa îl privesc plini de curiozitate.

— Sînt morți? Da? — se interesează doamna Moraru.

Medicul tresare suprins. Întrebarea este atît de stupidă încît nici Mafalda n-ar fi prevăzut-o.

— Evident, evident! — mormăie încurcat.

— Nu se mai poate face nimic?

— Personal, nu pot să-mi iau nici un angajament.

Fane și-a revenit și își face meseria de medic legist încă vreo două-trei minute. Peste umărul său mai zboară cîteva întrebări-perlă, expediate de madam Moraru, însă rămîn fără răspuns.

— Tov-ule, pentru cît am văzut este insuficient să mă pronunț cu certitudine asupra cauzei morții. Stabilim la necropsie, după douăzeci și patru de ore, cum scrie la lege... Pînă atunci... în orice caz decesul lor este suspect și pentru informarea ta: moartea este violentă. La amîndoi sînt vizibile cîteva infiltrații sanguine în zona gîtului. Nu merg mai departe cu presupunerile.... Ați terminat cercetarea? Putem să luăm cadavrele la morgă?

— Nici nu mă gîndesc să vă refuz.

— Vă rămîn profund recunoscător!

Sosesc brancardierii. Împreună cu medicul și cu Dodea, dăm o mînă de ajutor. Cearșafuri! ne

trebuie cearşafuri să le învelim, nu pot fi transportate altfel...

— Cearşafurile mele... Sînt mici... sînt...

Madam Moraru a vorbit. O salvează un brancardier: sînt aduse din salvare două pături, atît de necesare tranzitului tărgilor prin coridorul curioşilor.

— Dacă garantaţi că nu dispare nimic din casă, eu sînt gata să mă duc să fac piaţa.

Păi, cum să nu! Capu-mi arde şi madam Moraru se piaptănă. Ieri căuta cu privirea după ciubuc, iar acum se grăbeşte să-şi cumpere spanac. Ei bine, îmi vine foarte greu să zîmbesc! O anunţ că nu sînt în măsură să fac pe paznicul şi n-ar strica să ne mai secondeze niţel, că vrem să vedem în ce măsură ştie să ne povestească despre dusele cadavre, precum să ne mai dea scris o mică declaraţie pe care să o semneze personal, pe fiecare pagină.

— Vai, dar este un întreg roman!

— Cu atît mai bine! Eu mă omor după amănunte d-astea în legătură cu crimele.

Şi a făcut madam o faţă de parcă ar fi vrut să-mi spună din toată inima:

— Mai du-te dracului, mucosule!

Romanul Tanţei Moraru tot îl voi asculta...

AŞADAR, m-am ales cu o foarte interesantă dublă crimă, care, deocamdată are autori necunoscuţi, atît de necunoscuţi încît îmi vine să mă duc acasă şi să-mi bat copiii. Noroc că nu am, nici eu şi nici vecinii, fapt ce mă determină să mă gîndesc niţel la viitor şi să-mi iau anumite angajamente; desi-

gur, mîine am să renunț și asupra lor voi reveni marți, rămînînd să văd în ce măsură mai pot renunța miercuri și dacă joi nu consider cumva că mai trebuie să reflectez.

Dar se vede treaba că în această săptămînă nu-mi este dat să ridic problema moștenitorilor, fiindcă am două cadavre pe cap și un criminal pe care l-aș voi la degetul mic. Numai că afurisitul nu vrea să vină. Stau și mă gîndesc dacă nu cumva este un simptom de proastă creștere?

Nu-i nimic. Voi pleca pe urmele lui. În afară de criminalul despre care mi-a povestit ofițerul de serviciu cînd am venit în S, nu am auzit să mai fi fost altul care să vină de bună voie și să-l scutească pe anchetator de dureri de cap. În ceea ce-l privește, s-a prezentat pentru a-ș asigura protecția legii, nu de mila nopților albe ale criminaliștilor.

Îl trimit pe specialist cu toate catrafusele la laborator, după ce-l „lămuresc" să lase cercevelele și să-și ia doar geamurile. Fapt deosebit de apreciat de madam Tanța Moraru, ceea ce mă face să cred că voi fi servit cu o cafea.

Îl expediez pe omul de la I.G.O. după cineva care ar putea să înlocuiască geamurile. După ce acest *cineva*, în carne și oase, se înfățișează și astupă ferestrele, trîntesc două sigilii pe ușă, mă retrag cu martorii și începem să așternem procesul-verbal; ne ajută și Dodea după ce se întoarce de la laborator. Pentru autenticitate, instanță și posteritate dăm cîte un autograf la subsolul paginilor, ne luăm ziua bună, iar eu, pentru a nu știu cîta oară, în modul cel mai premeditat cu putință, o împiedic pe proprietăreasă să-și facă piața. Rămîn să

iau amintita declarație, anunțată a fi un adevărat roman.

„Ducan a închiriat camera prin O.J.T. La mine au sosit pe la ora șaptesprezece. După un timp au plecat. Stăteam la geam și i-am văzut intrînd la „Didileaua". N-aș putea preciza ora la care s-au întors — nu m-am uitat la ceas — dar mă enervaseră că de vreo cinci ori am tot auzit scîrțiind ușa... Poate că i-a omorît cetățeanul care se tot plimba aseară prin fața casei, ba, doi s-au învîrtit pe sub ferestrele mele. Dacă știam... Era unul înalt și purta pălărie. Avea și un trenci. Celălalt, ceva mai scund, purta un costum bej, însă ceea ce m-a frapat la el a fost părul cărunt. La față nu-mi amintesc cum arătau, fiindcă nu le-am acordat o prea mare atenție. Poate revăzîndu-i..."

După cum vedeți, „romanul" este grozav de scurt, nu prea obositor, cu un început și un sfîrșit la modă: „ei se plimbă, ei dispar, sînt urmăriți de alți doi etc." Ca-n filme.

Am uitat să vă spun că nasul meu nu m-a mințit: m-am ales cu o cafea și, să știți, n-a fost rea. În schimb, cineva a rămas fără spanac: aprozarul își închisese ușile, demult.

Îmi iau servieta la subsuoară, trec pe vizavi și îi explic barmanului cum trebuie să-i prepare unui ofițer de miliție un *coniac*. Tipul mă privește surprins:

— Și dumneavoastră, la fel ca ceilalți?...

Îmi vine să-i spun că pentru a prinde criminali nu poți consuma cinci, trei sau șase stele.

În aceste momente mă gîndesc ce fir aș putea prinde pentru a ajunge la dezlegarea misterului.

Stabilesc, din capul locului, că este vorba de crimă. Argumente pro: o mulțime. Am în vedere ciudatul aranjament al hainelor defuncților. Dau impresia că cineva a dezbrăcat cadavrele abia după ce s-a ostenit să le întoarcă buzunarele pe dos. Deci una la mînă. Doi: servieta lui Ducan și poșeta posibilei consoarte erau golite pe masă. Să-și fi făcut singuri percheziție, scoțîndu-și toate mărunțișurile? Cînd voi merge la birou voi lua la verificat obiectele, că doar nu de florile mărului au fost scoase la lumină. Trei: scaunul de lîngă șifonier, cu urme de praf de pe tălpi, mă face să mă gîndesc mai mult la varianta că vizitatorul nocturn a căutat ceva. Patru: poziția în care au fost găsite cadavrele mă obligă să deduc că nu s-au mișcat de cînd s-au așezat pe studio. Omului legii îi trec prin cap tot felul de idei din acestea, care, la prima vedere, par deplasate, dar gîndiți-vă și dumneavoastră, nu este cazul să cazi profund pe gînduri cînd găsești cearșafurile nesifonate sub ei?

Dar dacă este vorba de sinucidere? Puteau să se otrăvească, dragostea face ravagii la indivizii ajunși în floarea vîrstei, dar nu am văzut nici un semn care să-mi dea de gîndit.

Poate fi vorba și de crimă și de sinucidere. Unul din ei îl tămîie pe celălalt — cu dragostea sau cu interesul nu-i de glumit — apoi, de frică sau din cauza remușcărilor și-a pus capăt zilelor. Ideea aceasta se potrivește precum nuca în perete. Bine, unul îl ucide pe celălalt, dar de ce se apucă să întoarcă totul pe dos? Bineînțeles, căuta ceva. A găsit, ori n-a găsit? Putea, frumușel, să o ia din loc și nu să se lungească lîngă semenul

său, dîndu-și pumni în cap, mușcîndu-și limba sau cine mai știe ce. Totuși, judecînd după cum arătau cadavrele nu prea se vedea a fi vreo urmă de sinucidere.

Rămîn la prima părere și mă interesez la barman:

— Meștere, și a fost în tura de aseară?

— Nu, să trăiți!

— Ești drăguț să-mi spui cine a fost de serviciu după masă?

— Da, să trăiți!

Îmi înșiră un pomelnic cu numele viilor, adăugînd de șapte-opt ori „să trăiți". Îi spun bună ziua și plec la miliție.

ȘEFUL nu era la birou. A plecat în județ cu ofițerii din comisie. După cîte am priceput era vorba de un caz petrecut în Capitală. Un fir ducea prin Bărăgan și trebuiau luate declarații de la un bătrîn canceros. Chestiune urgentă: dintr-o zi în alta acesta își putea da duhul și se duceau, odată cu el, o sumedenie de probe ce ar fi pus capac afacerii.

Specialistul Dodea mă aștepta cu fotografiile noilor noastre cunoștințe.

— Dăm sfoară în țară?

— Încă nu. Dacă nu-i identificăm pînă mîine, rămîne de văzut ce sprijin putem primi de la colegi.

Îl chem pe sergentul major Diaconu și îl întreb dacă funcționează motocicleta.

— Ca focul!

— Încalec-o și trage o fugă pînă în orașul F la familia lui Traian Ducan.

Îi dau fotografia mortului și-i explic: a defunctei trebuie să o bage în alt buzunar. Odată, într-un caz asemănător, o femeie din Strehaia nu voia să-și înhumeze soțul pentru că acesta murise în casa amantei.

— Prudență, băiete! Diplomație! Le explici că Traian al lor a suferit un accident și nu se simte prea bine, apoi din vorbă-n vorbă le spui cum devine cazul. Să nu le arunci pilula de la început, ne ajung doi morți.

Copiază adresa de pe buletinul lui Ducan și se grăbește.

Criminalistul mă întrebă dacă ar fi cazul să amprenteze cadavrele.

— Cît mai rapid. Amprenteaz-o și pe madam Moraru, fă fotogramele la amprentele găsite în cameră, elimină-le pe cele ale morților și gazdei. Cu cele rămase treci pe la mine.

Fac stînga împrejur și ies în stradă. Vreme frumoasă, cer senin, păsările cîntă, adevărată vreme pentru dragoste la iarbă verde, dar subsemnatul se pare că-i îndrăgostit de cu totul altceva. La spital pune în cursă cîteva surori și un paznic, vizitează morga. Își permite să desfacă ușile frigiderului și să examineze cadavrele. Surorile stau la ușă într-o relativă poziție de drepți și pariez pe ce vreți că-n acele momente le-am întrerupt de la croșetat. Mă mulțumesc să spun că defuncții nu prezintă nici o urmă de violență și le întreb:

— Aveți o mașină de scris?

Una catadicseşte să-mi răspundă afirmativ.

Alaiul nostru străbate cîteva coridoare, intrăm în camera de gardă unde obiectul îmi este pus la dispoziţie. Scriu ordonanţa de efectuare a expertizei medico-legale, semnez şi tot cu aceeaşi viteză părăsesc spitalul; în urma mea aud o soră nedumerită:

— Omul ăsta n-are casă, nevastă, copii de-şi pierde timpul cu fleacuri?

PESTE oraş se lasă amurgul. La orizont, soarele se sprijină pe crestele ultimilor pomi, furişîndu-se spre sînul nopţii. Pe strada principală trec huruind cîteva excavatoare şi un greder uriaş. Către gară aleargă ultimii navetişti.

Oraşul rămîne cu cei zece mii de localnici, plus alte cîteva mii dintre cei mai statornici nou veniţi.

Şapte cai trecuţi de prima tinereţe erau priponiţi la bara de fier de lîngă uşa de la „Didileaua". Deci, caii aşteaptă şi proprietarii nu-i onorează cu prezenţa, de afurisiţi ce sînt. Şi asta, probabil, din cauză că cei ce ţineau frîiele sus-amintitelor dobitoace nu cunoşteau cîntecul: „o bere pentru calul meu".

Mica lacună din cultura lor generală era compensată de un bogat sortiment de muzică, de cea mai bună calitate, aflată exclusiv în patrimoniul folcloristic local.

N-aş putea să precizez numărul exact al clientelei. Spre informarea dumneavoastră, ţin să preci-

zez că cele două mese din colțul nord-vest al salonului erau pururi ocupate de profesori cu calificări variate, un medic ginecolog și doi sanitari, dintre care, unul veterinar. Dumnealor formau suprastructura intelectuală a clientelei localului. În ultima seară, respectiv prezenta, numărul lor crescuse prin participarea activă a unui plutonier major, veteran de război, care avea misiunea de a ține evidența bateriilor, în raport direct proporțional cu scorurile înregistrate de amintita suflare intelectuală, angrenată sufletește și mai puțin materialicește la o interminabilă partidă de domino.

La celalalte mese — cu coatele înfipte temeinic printre sticlele cu țuică și halbele de bere — erau tractoriștii, excavatoriștii, șoferii și localnicii care s-au angajat pe la șantiere pentru calificare la locul de muncă.

O mașină a oprit în fața localului, învăluind caii în trîmbe de praf. Un nou contingent de constructori a dat năvală pe ușă.

— Este bere!

— Este! Vinee!

Ceasul barmanului arăta orele douăzeci. Didina, gurista oficială a localului, acompaniată de un acordeon, un țambal și o vioară se văita de ți se făcea sufletul pungă: *„Floricică din grădinăăă / Să iubești o damă finăăă, / Să-i vorbești vrute-nevruteee / Și să-i dai drumul prin curteee"*.

Nu aplauda nimeni, în schimb, chiuiturile, cam rare ce-i drept, recompensau din plin talentul incontestabil cu care fusese înzestrată artista în cauză.

„Spune omule, îmi spuneee, / Spune de ți s-a întîmplatîîi, / Să iubești o damă fină / Și să mori la ea în patîîi . . ."

Asta-i culmea, dragi tovarăși, abia au ajuns cadavrele la morgă și, poftim, evenimentul a avut deja ecou.

Întrucît nimeni nu confirma apelul deznădăjduit al Didinei, respectiva mărea volumul, incomodîndu-i evident pe cei trei susținători instrumentiști. Lipsa de interes a auditoriului era explicabilă, cu atît mai mult cu cît clienții nu avuseră timp să se încălzească.

Între timp, s-au produs unele modificări în colțul intelectualilor. Unul dintre sanitari, în nici un caz cel veterinar — băiat finuț de farmacie — a depus armele pe podea, evident fiind vorba de pahare.

Plutonierul major l-a radiat din evidență și trecut în rezervă ca incapabil dovedit.

— Își revine pînă în zori, l-a asigurat medicul ginecolog. Mîine se jură că l-am otrăvit cu cianură de Murfatlar.

Un grăjdar de la I.C.Z. l-a ajutat să se ridice și să se deplaseze la scaunul de lîngă bar, înfășurîndu-l apoi într-un cojoc.

— Dormi, puiule, dormi cu tata!

Ceea ce sanitarul în cauză o făcea fără a mai fi nevoie de o încurajare suplimentară.

Didina l-a privit nostalgic, l-a mîngîiat pe creștet și a început să-i cînte la ureche:

„Să aduci femei în casăă
Să n-ai ce le da la masăă . . ."

Groaznic blestem, recunosc!

Fac semn barmanului, un băiat de ispravă, recent eliberat din penitenciar pentru un fleac de huliganism și o tentativă de viol.

Tipu-i cam la treizeci de ani, brunet — ceea ce mă face să cred că este localnic — îmbrăcat într-o uniformă *teapelistă*, de culoare neagră cu reverele din mătase vișinie. O dungă de mustață, un nas drept, buze vinete, părul îmbibat cu briantină; se mai adaugă și niște smocuri de păr plasate pe fiecare articulație a degetelor. Îl cheamă Tache Popescu. Așa scrie pe o plăcuță din plastic prinsă pe piept. Este barman șef! Mă rog, nu *fiștecine*.

— Băiete, ai ținere de minte?

— Așa și așa.

— E-n regulă! Aseară ai fost de slujbă. Adu-ți aminte dacă i-ai văzut pe frumoșii aceștia.

Îi dau fotografiile; băiatul le examinează, scobindu-se sîrguincios cu un deget în ureche. Mîrîie ceva, în semn de „da, dom'le", apoi se uită cu plăcere sadică la recolta din vîrful degetului.

— La ce masă au stat?

— La masa dumneavoastră. Pe scaunul dumneavoastră a stat vampa.

Îmi dau seama că mă minte de dragul de a mă flata. Așa se fac relațiile...

— Vreți să o agățați așa... oficial... sau...

Tipul are tupeu. Poftim, a constatat că am mutră de fante. Unde ești nevastă să-l auzi tu cea care-mi spuneai că dacă nu te întîlneam rămîneam neînsurat.

— Neoficial!

— Grozavă bucățică! Am o cameră splendidă, dacă aveți nevoie, eu sînt băiat fin...

— Finul cui? Vezi, că am stofă de naș! Spune-mi cît poți de repede cine i-a servit la masă!

— Tovarășa Stoica. Și asta este o...

Interesant, nu vede în jurul lui decît persoane dispuse pentru ședințe sentimentale. Mă tem că-l voi mai întîlni...

— Spune-i să treacă puțin pe aici.

Drăguțul de el îmi face cu ochiul, îmi toarnă în pahar apă minerală și se retrage, lăsîndu-mă la o parolă cu ospătărița, care se fîțîie pe lîngă mine de parcă peste o oră aveam să-i cer mîna.

— Deci, vă amintiți de ei?

— Vai, dar am un ochi...

Și eu credeam că are doi. O întreb așa într-o doară:

— Ea unde a stat?

Îmi arată scaunul din fața mea. Nu v-am spus eu că barmanul ăsta este poamă?

— Așa, din greșeală, n-ai auzit ce discutau?

— Nu! Pentru că eu sînt binecrescută. Ș-apoi, de la mofturoasa aceea nu aveam ce să aflu. M-a întors de două ori cu friptura, iar vinul nu l-a băut pînă nu l-a mirosit.

— Aveau bani mulți la ei?

— Bărbatul a scos o sută și a plătit. Deși nu m-am uitat insistent la portmoneu, am mai zărit doar hîrtie tipărită și un buletin. Chiar mă gîndeam ce se vor face fără bani? Cred că au vîndut ceasul...

„Nu, treaba asta nu s-a mai întîmplat". Apoi mi-a spus tot felul de treburi femeiești, pe care le

omit că n-au nici un farmec şi mă opresc numai asupra dialogurilor, unde întrezăresc vreo speranţă în afacerea în care ne-am lansat.

— Domn serios, cam la patruzeci de ani. Avea cîrlig, se vedea cît de colo că o achiziţionase de curînd. Dealtfel, foarte atent. Închipuiţi-vă că i-a dat un ceas de aur. Am văzut cu ochii mei cînd încerca să-l probeze. El îi tot spunea: „nu ţi-am zis că-i fraier, l-ai vrut, iată-l".

— Şi ea?

— Strîmba din nas: „mare lucru, puteam să-l iau şi singură". Iar el: „mersi, pentru că te cunoştea, dar eu care l-am văzut doar de trei ori...". Altceva nu ştiu, că-s binecrescută şi nu trag cu urechea. Îl cunoaşteţi pe tovarăşul plutonier Neacşu? Lucrează la circulaţie, vai ce băiat...

— Pe la ce oră au venit?

— Nu-mi amintesc precis, dar ştiu că au plecat pe la unsprezece noaptea.

Probabil că nu îşi aminteşte *precis* pentru că-i binecrescută, dar ştie cînd au plecat pentru că are un simţ în plus.

— Şi-au spus numele, sau n-aţi fost atentă?

— O nu, dar să ştiţi că pe el îl cheamă Dan, iar pe ea, Monica.

Exact cum am bănuit.

— Sînteţi sigură?

— Vai, dar nu mă cunoaşteţi! Să-l întrebaţi pe tovarăşul plutonier Neacşu de la circulaţie că sîntem vecini. El vă poate confirma despre conduita mea cetăţenească.

— Au mai discutat cu cineva aici în local?

— Şi da, şi nu! Rămîne să apreciaţi dumnea-

voastră, deși — personal — nu-i dau prea mare importanță: a venit o țigancă din Țăndărei și i-a ghicit în cărți.

— Cam la o jumătate de oră după ce a plecat acceleratul de navetă?

— Da! Mi se pare că v-am văzut și pe dumneavoastră.

— Într-adevăr, am trecut și eu pe aici: am băut un pahar de șampanie cu tractoriștii. Țiganca era cea cu doișpe-treișpe copii?

— Da, da! Tipul le-a cumpărat un pachet de biscuiți. Au luat fiecare cîte unul, dar nu le-a ajuns la toți! — rîde amuzată. Apoi țiganca le-a ghicit ceva ce nu le-a convenit...

— Treceți mîine dimineață pe la miliție să dați o declarație. În cîteva minute terminăm!

— Complimente tovarășului Neacșu.

— Mă voi strădui!

Barmanul prinde figura și vine într-un suflet să-și ia la revedere de la mine.

— Ce părere aveți?

— E tare cald.

— Lăsați asta, cum rămîne cu femeia, nu vă uitați așa la mine, la treburi d-astea mă pricep.

Mi-am dat seama de la început și-i retez elanul:

— Băiete, femeii îi face curte Sfîntul Petre. Și-a dat obștescul sfîrșit în casa de vizavi, acum e în lumea celor drepți. La revedere!

Îl las să-mi admire spatele și ies în stradă. Cald, cerul este acoperit de o puzderie de stele; nu face să-ți pierzi seara cu o pereche de cadavre. Trec pe la madam Moraru. Se plînge că din cauza

mea a închis și la aprozarul central, iar la piață nu a mai găsit nimic; se mai jeluiește că nu-i mai închiriază nimeni camera:

— Nu puteau să moară la altcineva?!?

— Să vorbim despre morți numai de bine.

— Știu că dumneavoastră vă convine.

O clipă și ar fi gata să afirme că-s vinovatul principal pentru nenorocirea ce s-a abătut peste casa ei. Ce-ar fi dacă aș începe să-i reproșez că dacă nu era, la mijloc, locuința ei, nu s-ar fi comis crima?

— Am uitat să vă întreb dacă l-ați auzit spunîndu-și numele sau prenumele.

— El îi zicea mereu „Monica, păpușă scumpă, tu faci, tu dregi, tu ești etc.". Ea nu i-a pronunțat niciodată numele. Dar, odată ce mi-a dat buletinul, mi se pare că n-are rost să mai despicați firul în patru.

Cine știe? Îi spun un tovărășesc „vă mulțumesc" și o părăsesc.

Mă întorc pe aceeași stradă și intru în holul hotelului. Explic slujbașului cu lampasuri la pantaloni cine sînt.

— Vă cunosc, cine n-a auzit de dumneavoastră.

De unde naiba a auzit? A, da! Într-un astfel de orășel, în cîteva ore te cunosc și sugarii. Totuși, o clipă mă gîndesc să-l fac atent că mă confundă cu Sherlock Holmes, dar n-am timp.

— Vorbiți cu centrala să-mi dea legătura cu miliția.

Răspunde ofițerul de serviciu: Diaconu nu a venit încă. Pun receptorul în furcă, stau pe un

scaun, aprind o țigară și discut cu hotelierul despre altoiul viței de vie. Subiectul îi este cunoscut numai în parte; despre viața de vie are noțiuni vagi, în schimb, despre vinuri afirmă că-mi poate povesti toată noaptea. Îl asigur că nu va avea prilejul. Mă plictisesc repede și, din curiozitate, măsor distanța dintre hotel și miliție.

Deschid biroul și din fișet scot mărunțișurile pe care le-am găsit în camera crimei. Ceasul pe care Monica l-a primit de la Traian, sau Dan, arată orele șaptesprezece. Douăzeci și patru de ore de cînd au intrat în casa din care au ieșit cu picioarele înainte. *„Fiului nostru Viorel Constantin, jurist, 14 iulie 1950"*. Încerc să fac o legătură între discuția surprinsă de ospătăriță și ceasul pe care-l tot învîrtesc. Ajung la o mulțime de concluzii, însă, din respect, nu vi le destăinuiesc.

Alături, se găsește o grămadă eterogenă cu obiectele celor doi: un briceag, cîteva chei, buletinul cu numele lui Traian Ducan, un portmoneu, două batiste, un medalion, un creion italian cu pastă, cîteva monede de un leu, un ruj, o oglindă și un pachet de țigări Kent, o brichetă chinezească și două scobitori.

Așez ceasul pe birou și mă apuc să mai scotocesc prin hainele pe care le-am găsit lîngă somieră. Truda se dovedește a nu fi chiar zadarnică: în buzunarul de ceas de la pantaloni găsesc o chitanță eliberată de magazia de bagaje a gării din Constanța. Este datată recent. Altceva nimic.

Nu s-ar părea că cei doi „străluceau" de bogăție. Ospătărița mi-a spus că avuse la el doar o bancnotă de o sută. Pentru cîteva monede nu riscă

nimeni să comită un omor. Totuși, ciudat că fantele a venit în S fără parale. Practic, dacă nu erau făcuți mat, nu aveau bani nici pentru biletele de tren.

Informația despre marea familie din Țăndărei nu prea m-a pus pe gînduri. Din cercetarea locului faptei mi-am dat seama că la mijloc este o mînă de specialist, nicidecum debandadă țigănească. Dar dacă au văzut ei ceva? Poate că cei doi, după ce au ieșit, au făcut *cunoștință* cu vreun *cavaler* navetist care le-a pus gînd rău. Printre oamenii de la șantiere mișună destui indivizi care pleacă din marile orașe pentru a li se pierde urma.

Așez hainele la loc și dau telefon la spital. Îmi răspunde portarul.

— Mîine, cînd vine autopsierul, să-i spuneți să-mi telefoneze. Vreau să-i comunic ceva confidențial.

— Am înțeles!

— A venit un ofițer după ce am plecat eu?

— Da, a sosit tovarășul locotenent Dodea și a amprentat cadavrele.

— Bine. A plecat de mult?

— De două ore.

Așez receptorul în furcă. Deschid ușa și merg la ofițerul de serviciu: îmi vorbește ceva despre „o mînă criminală", de „locul faptei" și de alte treburi cu care sînteți atît de obișnuiți și pe care le cunoașteți din atîtea surse de informare.

ÎNCĂ o noapte înăbușitoare. Am ajuns, în sfîrșit, în mijlocul familiei iubite, unde suport cu stoicism critica aspră a soției; vorbește ceva despre

tinerețea ei, despre educația viitorilor moștenitori și face unele analogii între burlăcia mea și actuala-mi comportare. Încerc să o împac, dar refuz categoric să-mi fac autocritica și să-mi iau vreun angajament. Scriitorii, care, din greșeală, sau intenționat, s-au grăbit a îmbrățișa literatura polițistă, păcătuiesc teribil cînd fac din nevestele oamenilor legii cele mai înțelegătoare ființe de sub soare. Vă asigur că dacă mai are cineva curajul să moară în această săptămînă, este cazul să depun la C.E.C. bănuții pentru divorț.

Scumpa și draga mea soție îmi promite solemn că este ultima dată cînd îmi mai încălzește mîncarea la ore tîrzii. Încerc să o mobilizez cu un banc; nu reușesc. Deci, nu ne topim de rîs, poanta alunecă printre noi ca o prună fleșcăită. Mă așez la masă și în timp ce atac ciorba, sună telefonul. Printre dumicați stau la taclale cu proaspătul meu amic și colaborator, locotenentul Vasile Dodea.

— Amigo, află că buletinul nu este al mortului? — îmi întărîtă el curiozitatea.

— Dar al cui?

— Al lui Traian Ducan, firește! Fotografia originală a fost dezlipită și înlocuită cu cea a mortului.

— Atunci țin să te informez că se numește Dan.

— Dan? Deci, Dan ...

— Exact! Sau, cel puțin, așa bănuiesc!

— De unde ...

— Am fost azi la morgă și l-am întrebat.

— Lasă-te de glume! Ce facem în situația aceasta?

— Eu îl aștept pe Diaconu să-mi confirme ce mi-ai spus în legătură cu buletinul, iar tu trimiți amprentele morților la București. Poate a avut vreunul din ei cazier și ni se ușurează sarcina.

Așez receptorul și mă scol de la masă. Informația colegului a făcut să-mi piară pofta de mîncare. Pe furiș, îmi bag vată în urechi să nu mai aud rechizitoriul soției. Se pare că ospătărița, deși *binecrescută*, are ureche muzicală. Îmi scot blocnotesul, încercuiesc numele lui Ducan Traian și adaug Dan, succedat de un impecabil semn de întrebare.

Îmbrac pijamaua și răsfoiesc o revistă lipsită de fotografii. După buzele soției înțeleg că a terminat emisiunea de seară și binevoiesc să-mi aerisesc urechile, aruncînd vata în scrumieră.

Nu-mi este dat să răsfoiesc mai mult de patru pagini și-n cameră dă buzna sergentul major Diaconu. Are o față de parcă ar fi primit o duzină de palme. Răsuflă greu și se uită la mine de parcă ar vrea să spună: „șefule, să știi că te înghit!"

Îl iau cu binișorul după ce refuză să stea pe scaun.

— Ei, cum a fost?

— Treaba-i foarte încurcată: Traian Ducan trăiește și abia am scăpat neultragiat.

— Știu!

— Dacă știați că trăiește de ce m-ați trimis? Ar trebui să aveți în vedere că mă așteaptă acasă o nevastă, împreună cu mama ei și trei copii minori.

— Așa s-a învățat dumnealui! Și pe acasă trece doar cînd îi este foame și mai pune și lumea pe drumuri.

Caut vata să mi-o bag în urechi dar soția tace de parcă aș fi scos-o brusc din priză.

Sergentul major începe să depene peripețiile prin care a trecut în timpul zilei.

— Mai întîi am avut o pană de cauciuc, după aceea una de benzină. Dacă ar fi fost motocicleta mea, o zdrobeam cu ciocanul, îi puneam imediat foc, iar rămășițele le zvîrleam în cele patru vînturi.

— Acestea-s apucături de sadic.

— Sadic-nesadic, cu rabla asta nu mai plec!

Urmează partea a doua a discuției, încărcată de proză.

Dar să-l urmărim pe sergentul major Diaconu care s-a lansat într-o urmărire — se va vedea — dificilă și riscantă.

Conform indicațiilor ce i le-am dat după terminarea cercetării locului faptei, merge la adresa indicată în buletin. Urcă scările și sună la o cameră de la etajul unu. Îi iese în întîmpinare o femeie de vreo patruzeci și cinci de ani, apreciați cu destulă obiectivitate, avînd capul acoperit de bigudiuri. Își strînge sfioasă capodul și-i aruncă sergentului major o pereche de priviri amplificate de lentilele ochelarilor.

— Bună ziua! — începe omul legii.

— Cu cine aveți treabă?

— Cu soția tovarășului Ducan Traian.

— În persoană! — și mai face un pas dincolo de ușă pentru a-l convinge pe Diaconu că nu a greșit.

Sergentul major, care încă de drum își făcuse planul de bătaie și repetase în gînd, de zeci de ori,

teribila frază, nu este sigur dacă-i cazul să înceapă cu ea.

— Vedeți dumneavoastră, tovarășul Ducan a avut o mare încurcătură...

— Încurcături a avut toată viața.

— Dar ca aceasta niciodată. Pe cuvîntul meu!

— Nu înțeleg!

— Nu-i greu de înțeles, dar e greu de suportat.

Femeia începe să pălească, subofițerul se codește și abia rostește gîtuit de emoție, scoțîndu-și chipiul de pe cap.

— Soțul dumneavoastră, Traian Ducan, a încetat din viață. Primiți, vă rog, condoleanțele mele!

Primește o ușă în nas. În apartament răsună strigăte ce ar fi putut — cu siguranță — să acopere urletul mării pe timp de furtună.

— Traiane, iar te-au omorît! — e glasul femeii.

— Cînd? — întrebă un bărbat.

— Nu știu precis, dar așa mi-a spus un milițian, și-a dat cuvîntul de onoare. Este la ușă.

Prin apartament se aud niște pași care amintesc de zgomotul buldozerelor. Yala pocnește și-n cadru apare o huidumă și de la o înălțime de, aproximativ, doi metri, se uită deosebit de crunt în creștetul subofițerului.

— Bună ziua! — începe Diaconu. Sînt sergentul major...

— Dumneata ai vorbit cu soția?

— Eu! — răspunse cuviincios Diaconu.

— Și ce doriți?

— Să vă anunț că Traian Ducan a murit!

— Cerule, de ce nu sfărîmi planeta asta nenorocită. De cincizeci de ani am văzut lumina soa-

relui tău, dar nimeni n-a vrut să creadă că trăiesc. Apoi se adresează subofițerului: tovarășe, nu terminați odată cu șaga? M-am luptat cu birocrații ca să le dovedesc că m-am născut, am trăit și trăiesc. Nimeni n-a vrut să mă creadă. Am mers pînă sus, am bătut pe la uși, am făcut demersuri, am mers prin tribunale și m-am jelit: „oameni buni, trăiesc, uitați-vă la mine și credeți-mă că eu m-am născut". Nimeni n-a vrut să mă înțeleagă. Numai ce deschideau scriptele și-mi spuneau: „Tovarășe, trebuie să fi conștient de faptul că dumneata nu exiști!" S-a găsit un judecător cumsecade care mi-a spus: Tovarășe, vă declar locuitor al planetei noastre, fiți binevenit în mijlocul nostru". Și acum? Poftim: veniți dumneavoastră să-mi comunicați că am murit. Știți ce ar trebui să fac?

— Nu bănuiesc!

— Să vă întorc cu fața spre scări și să vă critic...

— O, nu vă deranjați, dar vedeți, buletinul dumneavoastră a fost găsit în buzunarul unui mort. Probabil vi l-a furat. Morții sînt în stare de orice, dar nu vă necăjiți, șeful meu va lua măsuri drastice...

Drept răspuns, Traian Ducan suflă puternic și nasul subofițerului fu năpădit de un miros ce amintea că interlocutorul mîncase ostropel.

— Respir, deci exist!

Scurt și la obiect. Demonstrația este dintre cele mai convingătoare. Diaconu ar fi voit să-l mai întrebe despre împrejurările în care i-a fost furat buletinul, dar preafericitul Traian Ducan trînti ușa și își transportă trupul în apartament.

După o asemenea scenă, orice om binecrescut își caută de drum, fapt consumat cu atîta conștiinciozitate de sergentul major Diaconu, încît — dacă nu mai interveneau încă două-trei pene de motor — ar fi ajuns, cu siguranță, într-un timp record la județ.

Afacerea mă pune serios pe gînduri și încep să-mi fac o părere, nu tocmai bună, despre mortul meu, căci acum îmi dau seama, mai mult ca oricînd, că voi avea multă bătaie de cap. Nici măcar nu știu cine sînt victimele și mai am pretenția să-i descopăr pe criminali.

Reușesc să-l împac pe subordonatul meu, desfundînd o sticlă de turț; dar după primul pahar refuză să mai repete binecunoscuta lui golire.

— Dacă mai beau, nevastă-mea va crede că vin de la crîșmă. Asta mi-ar mai trebui!

Pățitul crede pățitului. Deci, nu mai insist. Îl conduc pînă la ieșire și mă gîndesc dacă n-ar fi bine să-mi așez o pungă cu gheață la cap.

Telefonez la ofițerul de serviciu. Șeful tot nu s-a întors. A comunicat prin stație că a terminat cu comisia rogatorie, dar a intervenit alt eveniment: la marginea unei comune s-a găsit un cadavru aruncat pe mal de apele Dunării. În zona județului sînt numai bălți. Toate cadavrele pe care le cară Dunărea din centrul Europei sînt deversate în jepșile și stufărișurile bălților. Cazul meu este un dulce exercițiu pe lîngă un cadavru adus de ape, cine știe tocmai de unde, om mort, cine știe de cînd. Atunci ține-te de identificarea victimei — în general, de nerecunoscut la înfățișare —, stabilește cauza morții, apoi, în fine, prinde criminalii.

Nevasta, după protestul subofiţerului în legătură cu băutura, a devenit mai înţelegătoare şi încearcă să fie tandră:

— Marinică, nu vrei o cafea? Nu! Vrei să dormi? Ei, lasă, nu fi supărat! Toarnă-ţi un pahar!

Întorsătura mă uluieşte şi dacă mi-ar fi spus: „Marinică, fii drăguţ şi aruncă televizorul în stradă", l-aş fi executat cu aceeaşi plăcere cu care golesc lichidul în pahare. Asemenea clipe de armonie trebuie trăite din plin.

CAMERA în care dorm ţine loc de: dormitor, sufragerie, birou, cameră de oaspeţi, iar în unele împrejurări chiar de bucătărie. Deasupra studioului, pe perete, am afişat într-o ramă, un pomelnic pseudojuridic, unde sînt cuprinse toate motivele de divorţ ce n-ar avea prea mare tangenţă cu Codul familiei. Articolul trei sună cam aşa: *„Deşteptarea soţului de către consoartă, între orele două şi şase, dă dreptul victimei de a invoca în faţa instanţei un motiv legal ce prezintă o deosebită greutate pentru cîştigarea independenţei"*. Deşi jumătăţile de sex feminin declară, deseori, textual: „dacă aş mai fi liberă, nu m-aş mai căsători toată viaţa"; cînd încercaţi să le spuneţi „sînteţi liberă, doamnă", vă convingeţi că doar au exagerat şi regretă profund cele declarate.

Ei, bine, jumătatea mea are curajul, cam pe la orele şase fără un minut, să mă smulgă, pur şi simplu, din aşternut. Cu ochii închişi, ridic degetul spre perete şi pronunţ: „articolul trei". Dar, ţi-ai

găsit! Mă tîrăşte pe covor şi-mi vîră în palmă receptorul telefonului. Îmi dau seama că articolul trei devine inoperant, iar trezirea mea are un motiv ce trebuie luat în seamă. Caut să nu deschid ochii, sperînd ca după convorbire să pot dormi.

— Alo?

— Sînteţi locotenentul Rujan?

— Aţi ghicit!

— Anchetaţi cazul lui Viorel Constantin?

— Viorel Constantin?

— Acela care a murit ieri împreună cu... Monica Dud într-o casă din S.

Ei bine, mi-a trecut somnul.

— V-am întrebat cine sînteţi? Spuneţi-mi căci doresc, din toată inima, să vă trimit o scrisoare de mulţumire.

— Sînt un om ce vrea să vă ajute. Cît despre nume, nu cred să aibă prea mare importanţă.

— Vă ascult! A, staţi să-mi iau stiloul şi blocnotesul. Trebuie să lucrăm organizat, nu?

Trîntesc urgent un bobîrnac în furcă, iar în ureche începe să-mi ţiuie tonul. Formez numărul centralei de unde mi se răspunde că persoana a avut fericita ocazie să mă vadă ieri dimineaţă cum... *prindeam criminali.*

V-am spus eu că aşa se întîmplă într-un orăşel doar cu cîteva mii de suflete. Totuşi, acest fapt îmi prinde bine pentru manevra ce vreau să o încerc.

— Un oarecare, a cărui identitate îmi este absolut necunoscută, doreşte să convorbească prin intermediul instituţiei dumneavoastră.

— Păi, aţi întrerupt legătura...

— Nu-i bai, distinsă tovarăşă! Cu siguranţă va

reveni. V-aș ruga să urmăriți convorbirea telefonului meu, iar în momentul în care terminăm, reluăm legătura cu oficiul de la care s-a telefonat.

— Dar, știți, secretul...

— Este vorba de telefonul meu. Eu vă cer să-l ascultați. Deci, interdicția cade. Apoi, este vorba de o crimă, mai precis despre cea pe care ați aflat-o ieri. N-ar fi exclus să fiți prima persoană care are onoarea să asiste la o șuetă cu criminalul. Așa că...

Recepționez scuzele centralistei ce declară unei colege că dintr-o regretabilă greșeală s-a întrerupt legătura. Probabil aude și cel ce vrea să-mi vorbească.

Așadar, legătura a fost refăcută și mă aflu din nou în legătură cu necunoscutul, căruia îi exprim nerăbdarea de a primi sprijinul său cetățenesc pentru îndrumarea cît mai urgentă a anchetei.

— Tovarășe, vorbiți cît doriți, sînt numai urechi.

— Deci cunoașteți problema?

— Fără îndoială!

— După cîte știu nu prea sînteți în temă cu numele morților.

— Exact!

Cred că după ultimul dialog veți spune: „mare șmecher și ofițerul ăsta, ne duce pe noi, cititori încercați, cu zăhărelul și ne tămîie cu convorbiri aiurea. Ba, mai și spune necunoscutului că nu cunoaște cine-s morții. Just, tovarăși, dar dacă asta-i situația, ce să fac? Prea bine știți că omul legii n-are voie să mintă, iar eu v-o spun cu toată seriozitatea: am primit încă din fragedă pruncie o

educație deosebită. Ca să fiu sincer și eu sînt surprins de întorsătura ce o ia tot cazul. Este drept, vreau să-l rezolv cît mai repede, dar nici chiar așa să-mi vină criminalul pe tavă.

— Vă fac un serviciu și să vă ajut să descoperiți imediat adevărul.

— Sînteți drăguț, așa stă bine unui om al muncii care dorește, dezinteresat, să ajute organele...

Nu pare prea flatat.

Mortul se numește Viorel Constantin și era jurisconsult la o întreprindere din Lehliu.

— Recepționat! Cine-i femeia?

— Cred că-i suficient cît v-am spus.

— Vai, dacă ați ști ce hămesit sînt după date ce mă pot descotorosi de cadavre.

— Faceți cinste? — tipul rîde.

— Da! — promit solemn.

— Mă rog! Notați-vă: Monica Dud, aleea Babelor nr. 132, sector 5, București.

— Să vă întreb și cine-i criminalul? O, nu vreau să vă deranjez prea mult, de aici intervine măiestria mea de om al legii. Mulțumesc frumos!

— Somn ușor!

— Aceleași urări la adresa dumneavoastră.

Pac, pac. Deci convorbirea-i terminată. Stau cu receptorul lipit de ureche și aștept. Operatoarea se conformă și aproape mă asurzește:

— Aveți legătura cu colega mea din București.

Deci, de la București a vorbit binevoitorul necunoscut.

— Alo?

— Alo, da! Tovarășă dragă, sînt de la miliție! Nu îmi răspundeți decît prin *nu* sau *da*. Deci, să începem: a plecat cetățeanul care a vorbit cu mine?

— Și nu și da.

Aha, deci acum se îndreaptă spre ușă.

— Strigați după el că nu v-a plătit toți banii, sau invocați alt motiv. În timp ce vă ciorovăiți, priviți-l bine. Am nevoie de semnalmentele lui pentru o eventuală identificare, cînd va fi nevoie să dea ochii cu subsemnatul.

Mai mult intuiesc un dialog în care glasul operatoarei abia se aude. După un timp, femeia își cere scuze și urmează o scurtă pauză.

— Cetățeanul a plecat!

— Vă rog să aveți amabilitatea să-l descrieți!

— Are înălțimea de un metru șaptezeci și cinci. Toleranța este de doi-trei centimetri, căci m-am ghidat după înălțimea mesei la care stau.

— Mai departe...

— Brunet, părul încărunțit. Pare a avea patruzeci și cinci, cincizeci de ani.

— Cum era îmbrăcat?

— Un costum bej, cămașă albă, cravată și pantofi bej.

— Are vreun semn particular?

— Ciupituri de vărsat pe ambii obraji.

O sumedenie de semnalmente. Mi-l imaginez. Îi mulțumesc și-i spun să treacă restul convorbirii în contul meu. Chem apoi oficiul din **S** și reiau cursa de urmărire prin intermediul telefonului.

— Rog legătura cu oficiul Lehliu, în doi timpi și trei mișcări, chiar dacă mă va costa jumătate

din bijuterii. Auzind ultimul cuvînt, operatoarea plescăi pofticioasă din limbă și spune ca pentru sine, dar destul de tare ca să o aud: „Mînca-l-ar mama". S-o creadă ea, că eu n-am decît o verighetă.

Între timp, nevasta a mai tras un pui de somn. Acum așteaptă să încălzesc plapuma, dar îi fac semn spre stomac, să priceapă că n-ar fi rău să pregătească o gustare, deoarece — pentru mine — a început deja o nouă zi de lucru.

De la Lehliu îmi răspunde o femeie nițel cam ursuză.

— Cu cine vreți să vorbiți?

— Cu dumneavoastră!

— Sînt măritată și am copii.

— Să vă trăiască. Vreau să vă rog să mă serviți cu o mînă de informații.

— Așa, de dimineață, pe nemîncate?

— Acum mi s-a făcut poftă pentru o astfel de gustare.

— Și, mă rog, cine sînteți dumneavoastră?

Raportez pe nerăsuflate cine sînt, ce grad am și în ce loc de pe globul pămîntesc sînt plasat. N-o impresionez nici cît negru sub unghie.

— Sînt obișnuită cu baliverne d-astea.

— Vorbesc serios. Regret profund că nu am posibilitatea să vă arăt legitimația.

Pentru a salva situația și să evit închiderea telefonului, o rog să se intereseze la operatoarea din S care mă cunoaște destul de bine. Ceea ce și face, fără alt îndemn; apoi mi se adresează, mai „înviorată".

— Spuneți ce vă interesează?

— Aș dori să știu cîți jurisconsulți aveți în Lehliu și cum se numesc.

Toată convorbirea a fost subliniată de niște căscături *made in Lehliu* de-mi venea să calc receptorul în picioare. Bineînțeles, dacă n-aș mai fi avut nevoie de el.

— Trei! răspunde operatoarea. Unul se numește Dinu Vasile și lucrează în Feteşti, altul Popescu Anastasie, tot în Feteşti lucrează și mai e Viorel Constantin.

— Viorel Constantin lucrează în Lehliu?

— Da. Sînteți mulțumit?

— Aproape! I-ați văzut în ultimul timp?

— Pe Dinu și pe Popescu, da. Pe Viorel Constantin nu l-am zărit de cîteva zile.

Îi mulțumesc și încep să alerg prin cameră înșfăcînd din viteză straiele proprii. Peste un sfert de oră sînt la domiciliul sergentului major Diaconu, care mă întîmpină ca un somnambul cu pijamaua boțită.

— Băiete, eu sînt șeful tău! Dacă deschizi ochii, cu siguranță, mă vei recunoaște.

— Să trăiți! La ordinul dumneavoastră!

Mă invită în sufragerie; își trece degetele prin părul zbîrlit, fără pic de entuziasm.

— Încalecă-ți rabla și grăbește-te la Lehliu! — îi vîr în palmă nota cu numele jurisconsultului. Mortul nostru se pare că-i individul acesta.

— De la el, la care mă mai duc?

— Să sperăm, la nimeni. Am să mă rog pentru tine și pentru reușita noastră.

În timp ce-și trage pantalonii, pentru a-l con-

vinge că vizita matinală la Lehliu nu este zadarnică, îi povestesc despre convorbirea cu necunoscutul din București.

— Oricine se poate distra dînd cîte un telefon idiot. Am mai auzit asemenea farse. Odată i-am telefonat unui coleg de la economic și m-am prezentat ca un binevoitor anonim, foarte dispus să-l ajute să promoveze urgent.

— Nu înțeleg!

— Nici el nu a înțeles, altfel nu lua plasă. Locuiam în Capitală și aveam o cameră cu chirie la niște bătrîni. De la depozitul de lemne mi s-au repartizat niște buturugi afurisite. Am încercat în fel și chip să le sparg. Credeam că numai dinamita le vine de hac, dar mi-am amintit de acel coleg nițeluș cam înfumurat. „Tovarășe dragă, i-am spus la telefon, mergeți în strada ics la numărul igrec. Acolo stau doi bătrîni care au cîteva kilograme de aur ascunse în trunchiul unui păr. L-au tăiat și stivuit în curte". A zbughit-o urgent, fără să mai anunțe pe nimeni: nu voia să mai aibă și alți părtași la împărțit gloria.

A intrat direct în curte, nici măcar nu i-a băgat în seamă pe bătrîni. A făcut rost de doi martori și a început să spargă lemnele, adică nenorocitele acelea de buturugi. Cînd am venit seara acasă l-am găsit zdrobit de oboseală, călare pe o grămadă de așchii.

— Bineînțeles, poate fi și o farsă, dar pe ceasul găsit la locul crimei era gravat numele lui Viorel Constantin, profesia și data de 14 iulie 1950. Este o chestie ce te pune pe gînduri.

SONERIA funcționează. Șeful a ieșit în hol cu aparatul de ras în mînă și prosopul agățat pe încheietura cotului. Mi-a făcut semn să intru și l-am urmat pînă în sufragerie.

— Dă-i bătaie, puiule! Pînă mă rad povestește cum a fost. Nu omite nimic...

— Ca la anchetă!?!

— Cum vrei, dar eu nu sînt de aceeași părere.

Șeful este un zdrahon de un metru nouăzeci înălțime, atletic și cu o mustață ce o mîngîie mai tot timpul.

— Bravo! — îmi spune. Pînă acum a fost perfect. Bine că nu ți-au răpit curioșii cadavrele.

— Într-adevăr, mare noroc, așa sînt eu băftos.

— Te pomenești că vrei să prinzi și criminalii?!?

— Aș îndrăzni.

— Vezi ibricul acela din bucătărie: aruncă două cești de apă-n el că s-ar putea să avem nevoie de cîte o cafea. Dacă nu te superi, n-aș vrea să te plîngi mîine-poimîine că te-am pus la treabă.

Peste cîteva clipe apare îmbrăcat în pantaloni și cămașă. Și-a udat părul care i s-a strîns inele.

Turnăm cafelele în cești și tragem cu nădejde din țigări. Mă rog, detectivi fără țigări ori pipă și s-a dus tot șarmul.

— Puiule, vorbim — glumim, dar cazul este cu adevărat afurisit. Care-i prima mutare pe care vrei să o faci?

— Plec la București să-l vizitez pe cetățeanul care a telefonat. Personal nu înțeleg...

— ...Ce l-a apucat să telefoneze? Puiule, infractorii își au și ei reacțiile lor bizare. Poate fi un

motiv destul de serios, am întîlnit, mai demult, un caz asemănător, dar nu vreau să generalizez. Să-l tratăm pe acesta de parcă n-ar fi existat nici un precedent. Dacă-l găsești și ți se pare suspect, îl reții și-l aduci pentru cercetări. Atenție la Codul penal. Tot ce faci să se încadreze în limitele legii! Clar?

Ridică telefonul și-l sună pe ofițerul de serviciu: să pregătească urgent — mecanicul — o mașină. Cu rezervorul plin, ochi, se înțelege! Va fi cale lungă; dacă „tușește" motorul pe drum, va fi jale.

— În ceea ce privește identitatea cadavrelor, cred că este bine — dacă cele spuse de necunoscut nu se confirmă — să le trimitem amprentele la cazierul central. Dacă au avut antecedente, lucrurile se lămuresc. Putem măcar să prindem o pistă solidă: vedem ce antecedente au avut, anturajul și alte posibile fleacuri din care să iasă o rază de lumină. Totuși, eu îmi pun nădejdea în cazier. Mortul avea asupra lui un buletin de identitate furat și falsificat. O asemenea ispravă nu face orice ageamiu.

Din stradă claxonează o mașină. Coborîm și îi fac șoferului semn să mă lase pe mine la volan.

— Vă duc eu pînă la inspectorat!

Demarăm și, peste cîteva minute, rămîn singur în mașină. Șeful, mai zăbovește puțin lîngă portieră:

— Să nu uiți speța cu pietonul insolent: întrevăd că nu va fi prea simplu, așa că orientează-te!

Ne salutăm și ne despărțim destul de rapid: șeful și șoferul urcă scările inspectoratului, eu alerg

spre București. După trei bariere, lîngă care am stat vreo două ore, intru în Capitală. Pe la ora zece ajung la adresa pe care mi-o dăduse necunoscutul. Vila de la numărul 132 nu va mai sta sub soare decît, cel mult, două-trei luni. Plasată în cartierul Berceni, curînd va fi demolată pentru a se construi acolo blocuri. Are două etaje și, dintr-o privire, apreciez că numărul camerelor este de paisprezece sau șaisprezece, ceea ce mă cam derutează. Aceasta înseamnă că voi face vînătăi la degete bătînd pe la uși. Apăs pe un buton și aștept. Nu are nimeni curajul să-mi răspundă. Încerc să forțez ușa la intrare. Nimic. Apoi, continui să maltratez soneria.

Sînt sigur că dumneavoastră, în locul meu, ați fi escaladat vila; fie direct agățîndu-vă de ziduri, sau — obicei foarte răspîndit la detectivii din alte părți — urcîndu-vă în copacii din jur, ca apoi să ajungeți pe acoperiș, or, eventual, pe vreun balcon. Treceați la etapa a doua, aceea a scotocirii amănunțite a camerelor vilei și, fără îndoială, după cîteva peripeții ce ți-ar fi făcut părul măciucă, descopereați cîteva *chestii tari,* ceea ce ar fi pus serios pe gînduri o mulțime de cititori. Urmau cunoscutele aplauze la scenă deschisă.

Dar, vai, eu nu am ajuns la perfecțiunea amintiților detectivi și continui să folosesc soneria, legal și aproximativ sigur.

— Cu cine ai treabă, tovarășe? — mă întrebă cineva de la o fereastră de la etaj.

— Cu soțul doamnei Monica Dud.

— Este ceva urgent?

— De neînchipuit! . . .

— Așteaptă! Vin imediat!

— În regulă!

După vreo zece minute, persoana care conversase cu mine de la înălțime, deschide ușa de la intrare. Este un ins cam la cincizeci de ani, cu părul sur și fața ciupită de vărsat. Hait, că ne-am prins: acesta este omul cu telefonul nocturn?

— Sînt locotenentul Rujan!

Îi vîr sub nas legitimația cu numele și prenumele subsemnatului, gradul și celelalte.

— Valeriu Dud! Ce aveți cu soția mea?

Hait, că mă trîntește. Sînt sigur că dumneavoastră-n locul meu v-ați căuta pistolul și i-ați trage piedica, așa pentru orice eventualitate.

— Nu am nici o problemă cu doamna Dud, ci cu soțul doamnei Monica Dud.

— Nu știam că sînt proprietatea soției.

— Se mai întîmplă, tovarășe Dud. Aceasta este soarta noastră a bărbaților de a fi posedați. Totuși, dumneavoastră ar trebui să fiți fericit. Aveți posibilitatea rarisimă de a scăpa de sub incidența dreptului de proprietate al soției. Sincer vorbind...

Omul simulează o dilatare a pleoapelor și chiar își cască gurița. Vorba aceea: „vai, fii drăguț și nu-mi spune adevărul că mor!" În hol îl fericesc:

— Soția dumneavoastră a purces din lumea celor vii!

Ca la comandă, nefericitul Dud își pune mîinile pe cap și cade în mare grabă. Se zbate gemînd și scîncind precum un cățel ce n-a supt de două zile. În gînd îl îndemn: „șefule, termină circul, avem destulă treabă amîndoi, hai n-o face pe naivul că nu se prinde". Neconsolat, se hotărăște să-și păstreze calmul și se scoală în două picioare,

executînd cea de a doua mișcare ce completează genoflexiunea începută anterior.

— Tovarășe, primiți, vă rog, condoleanțele mele. Particip la durerea dumneavoastră, permiteți-mi să fiu primul care vrea să vă înțeleagă și să vă dea o mînă de ajutor.

— Vă mulțumesc. Poftiți înăuntru. Pînă mă îmbrac, cred că nu vă deranjez!

— Nicidecum, doar sîntem bărbați.

Arborăm niște mutre nenorocite de îți vine să plîngi de dragul nostru. Mă abțin să descriu vila. După ce urcăm scările, intrăm într-o cameră ce seamănă mai mult a ring de dans. Într-un colț, așezat în apropierea ferestrei, studioul; în partea opusă se află un șifonier cît toate zilele lucrătoare, iar în mijlocul camerei o masă înconjurată de patru scaune. Pe spătarul unui scaun se odihnește un costum. Culoarea cred că o bănuiți: bej. Pînă aici toate bune. Valeriu Dud s-a prostit de tot și continuă să facă pe emoționatul. Închipuiți-vă că mă întreabă:

— Pentru acest eveniment trebuie să îmbrac un costum negru, sau culoarea nu contează?

— Îmbrăcați-l pe cel de pe scaun. Culoarea bej vă prinde, de minune.

— Pentru înmormîntare, nu-i obligatoriu un costum negru?

— Puteți arbora doliu și la un costum bej.

Mutra i se turtește de-a binelea. Îmbracă respectivul costum, puțin nervos, încurcîndu-și picioarele în manșete. Îl ajut pe cît pot și coborîm în curte. Cred că sînteți decepționați. E păcat să intri într-o vilă, deloc misterios, și să ai de-a face cu un

papă lapte. Aici este vina lui Dud. De ce a stat cu mîinile în sîn? Un criminal care se respectă ar fi scos de urgență un amărît de pistol și s-ar fi aruncat asupră-mi. Urma să-i demonstrez ce știu. La început îi prindeam mîna cu pistolul, îi făceam o fentă strașnică și-l trimiteam la podea. Drăguțul și-ar fi așezat piciorul în burtica mea și m-ar fi dat de-a berbeleacu, iar cînd aș fi încercat să mă scol îmi mai dădea cîteva șuturi. După ce ne distram bine, începea faza a doua, cînd puterile ajung la același numitor comun și ne tăvălim ca doi îndrăgostiți, luptîndu-ne, de „mama focului", să intrăm în posesia pistolului. Lupta trebuie să fie neapărat crîncenă, noi transpirăm și ne lipsesc doar doi-trei centimetri pînă la rablă. Și cum toate au un sfîrșit, Făt-Frumos polițistul iese învingător. Cortina cade și toate treburile s-au rezolvat.

Dacă mai trageți speranțe că veți întîlni vreo chestie ce să miroase cît de cît a aventură, aveți puțintică răbdare. Toate la timpul lor. Ne așezăm frumușel în mașină și pe-aici ți-e drumul.

— Sper că știți unde mergem?

— Nu am nici cea mai mică bănuială.

Dragul de el!

— În S. Cunoașteți orașul?

— Nu am avut prilejul.

— Vi-l ofer cu mare plăcere. Dacă simțiți nevoia puteți să luați o piatră.

— Nu sînt superstițios! Totuși, am emoții.

Cred și eu. Încep să-i fac un pic de conversație cu iz profesional.

— Ce lucrați dumneavoastră, tovarășe Dud?

— Inginer! Constructor!

— Aţi întîrziat la slujbă, sau aveţi alt motiv? Vă întreb din pură curiozitate: era trecut de ora zece şi dumneavoastră continuaţi să dormiţi, ceea ce — pentru un inginer constructor — nu mi se pare tocmai firesc.

— Mi-am luat concediu. Am ajuns la o stare de totală saturaţie, simt nevoia să mă mai destind.

— De ce n-aţi plecat cu soţia în excursie, într-o staţiune sau oriunde în altă parte, pentru a vă relaxa?

— Soţia mă respingea, avea pe cineva, nu se uita la o ruină ca mine. Cîndva am fost bun, dar timpul trece şi se întipăreşte temeinic pe chipul şi sufletul omului. De obicei, partenerii se plictisesc şi îşi îndreaptă atenţia în altă parte. Cam aşa s-a întîmplat cu soţia mea.

— Să vorbim despre morţi numai de bine.

— Cum doriţi! Cred că aveţi dreptate şi vă urmez sfatul. Să ştiţi că regret profund. Cum a murit? Vreun accident?

— Nu! A fost ucisă.

— Dumnezeule! Nu se poate!

Pronunţă numele ca un ţîrcovnic beat.

— Ba, uite că s-a putut. A fost omorîtă împreună cu amantul ei.

— Ce oroare! În orice caz, domnule locotenent, dumneavoastră trebuie să descoperiţi criminalii. Pe mine mă doare căci am fost dezonorat, dar ca om ce iubeşte dreptatea, vreau să vă ajut să faceţi lumină.

— Vă mulţumesc!

Te pomenești că-și face griji în privința posibilităților mele de a prinde și criminali, nu numai . . . păgubași.

Mă străduiesc să nu încalc legea circulației, să mă fac de două parale plătind vreo amendă. Cum depășesc un agent de circulație, încep să driblez toate autovehiculele ce-mi ies în cale. Ajung aproape de Piața Unirii, virez la stînga, apoi la dreapta și, în timp ce mă apropii de Miliția Capitalei, îmi aduc aminte că n-am dat nici un telefon unchiului meu; iar îmi va spune că s-ar simți ofensat dacă l-ar ocoli nepoții. Drept pentru care mă hotărăsc rapid, parchez mașina lîngă Palatul telefoanelor, încui ușile și las un geam deschis doar cîțiva centimetri. Nu pot pleca singur și îl invit pe inginer să mă însoțească în oficiu. Intrăm; el se așează la o măsuță să-și odihnească oasele-i trudite, iar eu intru într-o cabină. Formez numărul primit azi dimineață și rog să fie chemată tovarășa treizeci și doi. Îmi răspunde aceeași voce.

— Tovarășa operatoare, vă rog să mă ascultați și să nu vă uitați împrejur decît foarte discret.

— Cine sînteți?

— Ofițerul din S, cel care a avut convorbirea matinală, comandată de la dumneavoastră. Am venit în București și mă însoțește un cetățean pe care aș dori să-l vedeți și să-mi precizați dacă este cel ce a vorbit cu mine.

Stau cu spatele lîngă telefon și o urmăresc pe operatoarea cu care am luat legătura pe căi atît de întortocheate, deși, îmi spusese că se află la numai șapte-opt metri de mine. Îi disting trăsăturile feței. O bondoacă frumușică foc.

— Uitați-vă atent la mese și încercați să-l recunoașteți....

Femeia are un cap grozav. Se saltă pe vîrfuri și-l face cu „ou și oțet" pe un puștan pentru că, pare-se, ar fi șifonat o carte cu numerele de telefoane. Îl iartă apoi și îmi spune ușurel să nu-mi crape timpanele.

— L-am recunoscut, se află la ultima masă din dreapta.

— În regulă! Fiți drăguță și dați o declarație cu tot ce mi-ați spus la telefon. Nu uitați să treceți amănunțit semnalmentele lui.

— Cînd a vorbit l-am ascultat cu încă o colegă, doar ne-ați rugat dumneavoastră... prin intermediul centralistei din S.

— Cu atît mai bine, să scrie și dumneaei tot ce a auzit și a văzut. După ce terminați, introduceți declarațiile într-un ziar, apoi ieșiți în fața palatului. Lîngă atelierul de încălțăminte este parcată o Volgă cu numărul de Ialomița — îi spun numărul. Aruncați ziarul în mașină printr-o deschizătură a geamului de la ușa de lîngă volan.

Ies din cabină, îi fac semn scumpului meu tovarăș de drum și ne îndreptăm spre ieșire.

— Ce face unchiul?

— N-are probleme! Lucrează la un proiect grozav. Atît s-a înfuriat că n-am trecut pe la el, încît m-a amenințat că mă toarnă urgent lui taicămeu.

— E și normal: bătrînii au și ei pretențiile lor...

Vorbește pe un ton care-mi dă de înțeles că toată această problemă familială îl interesează atît

de mult încît cu greu se abține să nu caște. Ceea ce — fie vorba între noi — nici că-mi pasă; înseamnă că tipul n-a simțit nimic iar eu am reușit să fac ceea ce m-a învățat șeful. Adică, să... mă *orientez.*

Astăzi sînt un om sucit, lucru pe care Dud îl constată după ce ieșim din clădirea poștei. Închipuiți-vă că în timp ce vorbeam la telefon mi se făcuse o foame strașnică. Ce era să facă sărmanul? Să-l însoțească pe gurmand! Intrăm la „Continental" și comand, așa, ca să țină. Ospătarii nu fac două cepe degerate: mă servesc în cîteva minute, tocmai cînd n-am chef să mă grăbesc. Sfîșii friptura și mestec cinci minute la un dumicat, dînd, între timp, lecții despre sănătatea stomacului în care ai zvîrlit boțul bine zdrobit și plimbat de pe o măsea pe alta. Dud mă ascultă atent și mă mir că nu-și scoate carnețelul și stiloul pentru notițe. Descînt un pahar cu apă minerală timp de o jumătate de oră și-l sfătuiesc pe comesean să nu se întreacă cu gluma, deoarece coniacul este băutura dracului. Apatic, începe să vorbească despre răposata nevastă-sa, apoi plecăm la mașină. Ziarul cu pricina se odihnește pe banchetă. Îl ridic, îl bag în servietă și mă hotărăsc să plecăm de adevăratelea la S.

DIACONU, devenit responsabil cu anunțatul decesului individului din S și-a încălecat B.M.V-ul și a decolat spre Lehliu. Inutil să mai vorbesc despre penele de motor ale plăvanului său. După trei ore și jumătate a descălecat în comuna natală a Tanței, consoarta eternă a lui Costel. După ce in-

tră grăbit la postul de miliție, să nu fie văzut de cineva în ce hal poate arăta un apărător al legii, se spală, își perie hainele și-și scoase petele cu benzină. Află adresa jurisconsultului Viorel Constantin și-i face o descindere la domiciliu. Îi iese în întîmpinare un flăcău de vreo doisprezece ani, înăltuț, cu ochișori albaștri, părul aranjat, cărare. Se holbează la Diaconu, plin de curiozitate, de parcă n-ar fi văzut în viața lui un milițian. Fără nici o introducere, îl avertizează pe omul legii cu un text uluitor pentru un tînăr de vîrsta lui.

— Dacă vreți să intrați în casă, descălțați-vă!

— În cazul acesta rămîn la ușă. V-aș rămîne profund îndatorat dacă mi-ați spune cum se numește tatăl dumneavoastră.

— Cu mare plăcere: Viorel Constantin.

— Întîmplător, este acasă?

— Nu știu!

— Vedeți dacă e și spuneți-i să iasă nițel afară.

— Este neapărată nevoie să...

— Categoric. Altfel nu v-aș fi deranjat.

După fiasco de la Fetești, Diaconu a devenit mai circumspect și a renunțat la fraza „Vă rog să-mi permiteți să vă prezint cele mai sincere condoleanțe".

Odrasla jurisconsultului dispare clămpănind din niște papuci de casă. Cu mare greutate reușește să-și arate fața după aproape un sfert de oră.

— Cred că l-ați căutat și pe sub paturi!?!

— Nu a fost nevoie.

— Ce a spus?

— Că nu-i acasă.

— L-ați crezut?

Flăcăul dă din umeri și-și micșorează, surprins, ochii, protestează deosebit de cuviincios, cu o mină de tulburătoare sinceritate:

— Tovarășe, tata nu minte niciodată!

Foarte frumos.

— De data aceasta v-a păcălit. Duceți-vă și spuneți-i că am și alte treburi de rezolvat astăzi. Să nu vină deseară că nu mă mai găsește aici.

Așteptă încă un sfert de oră. Ușa se deschise și în prag apăru, înalt și deșirat, un ins cam la patruzeci de ani, copie exactă a puștiului, la scară mărită. Îmbrăcat într-o pijama cu motive albe și verzi. Dintr-o ochire, sergentul major Diaconu și-a dat seama că abia a îmbrăcat-o: păstra dungile care s-au format de cînd a fost împachetată.

— Sînteți Viorel Constantin?

— Puteți fi absolut sigur! În ce chestiune doriți să mă consultați?

— Trăiți?

— După cum vedeți. Vă miră?

— Foarte mult.

— Aveți o fiolă la dumneavoastră?

— Da. Dacă vă trebuie, vă servesc.

— Nu-i nevoie! Suflați dumneavoastră în ea!

— De ce?

— Am vaga impresie că vreți să vă bateți joc de mine. Cum vă numiți dumneavoastră?

— Sînt sergentul major Diaconu.

Se pare că la *nivelul* jurisconsultului un asemenea grad nu-i convingător.

— Cunosc majoritatea șefilor dumitale de la județ și dacă le dau un telefon nu-ți va fi cald. În definitiv, ce vrei de la mine?

Poftim, a trecut cu succes la persoana a doua singular.

— Voiam să văd dacă ați murit, știți...

— Nu știu nimic. Te rog să pleci.

— Este un gest pe care-l pot face fără invitații speciale. Chestiunea pentru care am venit este destul de serioasă...

Se salută, își întorc reciproc spatele și măresc distanța. Diaconu se duce la postul de miliție, se jeluiește colegului de instituție, îl întreabă dacă mai are vreun loc în schemă și-i mărturisi — nu tocmai frumos pentru un subordonat — că-mi va face „raport la șef, că să-mi iasă din cap fumurile de mare detectiv". Este pentru a doua oară cînd caută morți imaginari și se întîlnește cu oameni în carne și oase: amîndoi zdraveni și cu poftă de a-l pune la punct.

Se pare că azi nu prea am noroc. Diaconu telefonase șefului și ceruse să fie trecut în subordinea altcuiva, întrucît îl persecut, trimițîndu-l de colo pînă colo cu tot felul de treburi neserioase ce-l discreditează-n fața maselor. Catastrofa ia proporții, cînd intru în birou să raportez rezultatul excursiei în Capitală. Un coleg, locotenentul Traian, tocmai stătea la o parolă cu onor jurisconsultul Viorel Constantin. Fapta mea se ridicase la rang de instigare la abuzuri. Îmi aruncă o privire ce vrea să însemne: „Vîră-te singur în pămînt, că altfel..." Îl rog să-mi permită să schimb cîteva cuvinte cu

respectivul din Lehliu. Îmi întinde receptorul și se așează pe scaun.

— Deci dumneata ești capul...

— ...răutăților. Nu, tovarășe! Este altcineva, pe care-l vom stabili de comun acord.

— Ce vreți să spuneți?

— Deocamdată răbdare. Vă transmit salutări din partea distinsei doamne Monica Dud.

Cred că i-am luat piuitul. Tace cîteva secunde și se scuză că întrerupe convorbirea. Între timp, explică ceva nevesti-și și o roagă să-l lase singur, are de discutat o serie de probleme *secrete*. Oho, așa îmi place.

— Vă ascult!

— Aveți tren peste o oră. Vă aștept la orele șaptesprezece în gara din S.

— De ce atîta grabă?

— Doamna Dud face plajă la becul din frigiderul morgii. Asupra ei s-au găsit niște obiecte ce vă aparțin. Le-aș trimite prin poștă, dar mă tem că vor cădea în mîinile soției. N-aș vrea să vă complic existența. Deși nu vă cunosc, țin să vă asigur de grija pe care o nutresc pentru fericirea dumneavoastră personală.

— Vă mulțumesc. Mă îmbrac imediat și vin.

— Vă aștept cu multă plăcere.

Colegul Traian Sorescu, un judiciarist cu doi ani experiență în lumea enigmelor, mă tratează cam de sus. Altfel, este un băiat simpatic și cred că vom colabora perfect. Este la curent cu dubla omucidere pe care o am în primire și, din motive pe care nu vreau să le bănuiesc, îi citesc în priviri un dram de compătimire. Îmi spune că șeful este

plecat din localitate. Îi povestesc despre peripețiile mele din București și rămîne ca la dentist cînd află că omul cu pricina este Valeriu Dud, soțul defunctei. Ține totuși să mă prevină:

— Dar dacă moarta nu-i soția lui?

— Îi arătăm fotografia, dar nu-i suflăm nimic despre existența pămînteană a lui Viorel Constantin.

Deschid ușa, iar cunoscutul nostru intră în birou. Fac prezentările, îl poftesc să încălzească un scaun și îl întreb dacă suferă de inimă.

— Nici gînd!

— Deci, toate bune! Priviți-vă soția așa cum n-ați văzut-o niciodată.

Refuză. Mă simt obligat să-l fac atent că trebuie să ne confirme dacă este vorba de cadavrul soției sale. Examinează fotografia, mai face o scenă cu amețeli, leșin, dă ochii peste cap, dar noi îl ajutăm să-și recapete moralul.

— Ea este!

— Nu ne întrebați cum de am reușit să aflăm că este vorba de soția dumneavoastră?

Se pare că nu-l interesează treaba și nu mă grăbesc să-i arunc pilula.

— Domnule locotenent, unde se află cadavrul?

— La morgă!

— Nu știu dacă-mi este permisă o rugăminte: aș dori să o văd... nu numai în fotografie.

Rămîn nițel cam surprins: ce urmărește? Nu cumva îl interesează cadavrul amantului? În fond, fotografiile lui nu i le-am prezentat. Trebuie să existe o explicație și sîntem datori să-i găsim un răspuns.

— Desigur! Vom rezolva imediat această problemă.

Plecăm la specialistul de la laboratorul criminalistic.

— Amigo, învață-l pe tovarășul Dud să cînte la pian.

Pianul este o placă de zinc, folosită pentru luarea amprentelor. Dodea îl pofteşte pe inginer.

— Sînt la dispoziția dumneavoastră!

Mă retrag în biroul meu, ridic receptorul şi-i spun centralistei că am o gură cît o şură. Dacă nu-mi dă repede spitalul la telefon, o înghit şi-i rămîn copiii pe drumuri. Îmi răspunde că nu-i căsătorită şi nu are copii. O previn că-s însurat şi dacă stă la taclale intră oamenii muncii la bănuieli. La spital îmi răspunde portarul.

— Toată suflarea medicală lipseşte.

— Chemați medicul de gardă, dar repede, mă uit la ceas cît timp sînteți plecat.

Treaba se aranjează şi la telefon vine cineva: se recomandă, încărcîndu-mi memoria cu o sumedenie de titluri.

— Pînă aici toate bune. Abia de acum începe necazul. Va trebui să despărțiți cadavrele cu care v-am onorat: individul trebuie separat.

— O.K.!

— Vă salut!

Urmează o nouă dispută verbală cu centralista şi peste cîteva minute medicul legist, Fane — număr singular — este deranjat din somnul de prînz.

— Mă interesează cadavrele.

— Du-te şi ia-le sănătos!

— Mersi. Vreau să ştiu dacă le-ai necropsiat.

— Puteam să pierd chilipirul?
— Concluziile medico-legale!?!
— Moarte violentă, șefule!
— Mai concret.
— El: mort prin inhibiție, cu un testicol șifonat strașnic. Mai prezintă o lovitură la mansardă, dar fără prea mare importanță: nu are caracter vital.
— Ea?
— Tot moarte prin inhibiție! Am constatat masive infiltrații sanguine în zona carotidei drepte.
— Altceva deosebit?
— Atît cît ți-am spus este suficient.
— Te salut cordial.

Mă așez pe scaun, trag aer în plămîni și-mi frec palmele. Nu v-am spus eu că este crimă? Scot un dosar, nu scriu nimic pe copertă și aranjez tot materialul clienților noștri. Taman cînd reciteam declarațiile telefonistelor de la București, locotenentul Dodea m-a onorat cu o prezență deosebit de agitată.

— Amigo, te văd de pe acum premiat: amprentele găsite pe clanța interioară a ușii camerei în care a avut loc crima au fost create de către degetele arătător și mijlociu de la mîna dreaptă a lui Valeriu Dud. Privește urmele digitale și impresiunile digitale, am trasat pe ele treisprezece și, respectiv, cincisprezece detalii caracteristice coincidente. Din punct de vedere criminalistic, erau suficiente douăsprezece, acceptate de justiția noastră. Și încă un amănunt: numărul elementelor individuale identificabile este mult mai mare, eu ți le-am indicat pe cele mai importante a căror existență este indubitabilă.

Examinez planșa întocmită în grabă de locotenentul Dodea și mă conving de rezultatul, cert pozitiv, al examenului dactiloscopic.

— El a fost de față cînd ai făcut comparările dactiloscopice?

— Nu!

— Bine. Fă raportul de expertiză dactiloscopică și adu-l la băiatu'. Apropó, ai trimis impresiunile digitale ale cadavrelor?

— Puteam să mai aștept?!?

— La treabă!

Dragul meu coleg, locotenentul Traian Sorescu îmi transmite un zîmbet angelic: participase la demonstrația lui Dodea și vedea cazul încheiat.

— Te descurci! Bravo! Dacă-ți mai prind criminaliștii încă vreo doi... încep să-ți vorbesc numai cu „să trăiți" și „ordonați".

— Măi, brigadă diverse, vezi-ți de furturile tale de rufe...

A sosit și șeful. Îi prezint rezultatul cercetărilor și constatările lui Dodea. Cazul pare limpede.

— Audiază-l!

— Aș vrea să mai întîrziem puțin treaba aceasta.

— Ai ceva în gînd?

— M-a rugat să-l duc la morgă pentru a-și vedea soția. Dorința lui nu mi se pare, oarecum, suspectă dar vreau neapărat să verific... Nu de altceva, dar îmi e neclară precizarea referitoare la identitatea bărbatului care a decedat împreună cu soția sa.

— Fie! — aprobă șeful gînditor. Aici ceva nu-i în regulă. Ori a voit să ne încurce, ori ... dar să nu anticipăm. Cazul seamănă cu o masă cu trei pi-

cioare, din care unul șchiop. Avem un posibil criminal, avem o victimă cu identitate certă, dar cealaltă încurcă tot caracterul logic al evenimentului. De la morgă treci și pe la locul faptei: urmărește-i reacțiile, poate găsim explicația.

Îmi iau omul și plec.

— Știați că soția întreține relații extraconjugale.

— La început bănuiam, ulterior mi s-au confirmat.

— De către cine?

— Indirect, de amantul ei!

— Respectiv?

— Nu-i cunosc numele!

— S-o fi jenînd să vi-l spună!

— O, nu! I-am găsit cîteva scrisori. Semna: Viorel.

Îi arunc o privire, dîndu-i să înțeleagă că îl cred și mă minunez de neobrăzarea celui ce își ascundea numele.

— De unde erau expediate scrisorile?

— Nu m-am uitat la ștampilele poștei. Dealtfel, nu eram gelos. Ne despărțeau aproape douăzeci de ani și îi dădeam voie să-și facă relațiile ei.

Vai, vai, vai! Inginerul Dud ține cu tot dinadinsul să-mi înșire niște chestiuțe pe care eu trebuie să le iau drept comestibile.

Poposim la spital. Portarul îmi dă cheile de la morgă și descindem la camera de oaspeți a cadavrelor din județul Ialomița. În frigiderul doi ne întîmpină fosta consoartă a noii noastre cunoștințe. Mă depărtez un metru, pentru ca, în cădere, să nu fiu lovit de domnul Dud, fiindcă un actor de teapa

lui, musai să leșine. Ceea ce se și întîmplă. Nu fac nici un fel de efort să-l sprijin. Sînt obișnuit cu simulanții. Dud plonjase spectaculos lîngă membrele mele inferioare, de parcă de acolo urma să decoleze balonul spre poartă. Fault! Domnul Dud refuză categoric să-și revină în fire, respiră șuierat, iar ochii și-i strînge cu toate forțele de care dispune la această oră. Dacă tot facem circ, măcar să iasă ceva mai acătării, drept care, încep și eu să mă văicăresc de ți s-ar face părul măciucă. Răcnesc după surori și, între timp, presar acid BON pe lacătele de la fridigerul unu și trei. Pînă să-și revină, mă topesc la camera de gardă. Doctorul mă întreabă iritat:

— Ce v-a apucat, tovarășii?

— Nimic important. Amicul cu care am venit, face pe nebunul. Cred că s-a trezit. Pentru façon, să-l ajutăm!

Din mers, doctorul mă previne că este inuman să-l car pe soțul victimei în fața cadavrului consoartei. Cică, ar fi avut el niște cazuri cînd respectivii au sucombat. Ce vină am eu? El m-a rugat să-i fac hatîrul; puteam să-l refuz?

— Clientul meu are inimă de piatră și nervi de oțel. Nu crapă dacă treceți cu buldozerul peste el.

Doctorul mă privește de parcă ar vrea să întrebe: „Ați ieșit de mult din ospiciu?" Încalecă pe Dud, îl bosolește în partea stîngă, apoi mă asigură că o să-și revină repede. Pe furiș, cercetez lacătele de la frigiderul unu și trei. Acidul BON a dispărut. Mda, inginerul n-a rezistat tentației și a încercat să vadă și cadavrul amantului. Deci, acesta era motivul: voia să se convingă dacă *celălalt* este mort. Cît timp am fost plecat *s-a trezit*.

După *ce-și revine* își suflă nasul cu zgomot și smiorcăie ceva în legătură cu Monica Dud. Din cîteva cuvinte, înțeleg că dînsa a fost o femeie tare cumsecade și că el este deosebit de nenorocit după această lovitură. Cred că va fi mai nenorocit cînd îi voi așterne probele sub nas. Deocamdată îl țin pe post de șoarece.

Excursia continuă cu vizitarea locuinței Tanței Moraru. O găsesc plînsă și tare neajutorată: „Un bun prieten se află în arestul miliției pentru o simplă tulburare a ordinii publice, combinată cu o ușoară insultă la adresa unei vecine lipsite de suflet".

— Dumneavoastră aveți destulă influență, puneți o vorbă bună. Ar fi păcat să facă iar pușcărie. Îi promit că nu voi dormi zi și noapte pînă nu-i voi scoate odorul de la popreală, ceea ce se pare că a mai liniștit-o. O rog să iasă la fereastră și să privească pe stradă, fiindcă urmează să trec cu un prieten. Dacă-l recunoaște să-mi comunice ulterior. Cobor, îl iau pe Dud, care mă așteptase lîngă poartă și îl rog să treacă strada, să ne cumpere ziare de la debit. O face fără prea multă plăcere. Schimb direcția și intru la „Didileaua". Mă postez la o masă lîngă geam și aștept. Inginerul se întoarce și mă caută disperat. De la înălțimea mansardei clădirii de vizavi, madam Moraru cercetează trecătorii. Sînt sigur că Dud mă înjura de mama focului, pe cînd se plimba nervos, plesnindu-se cu ziarele peste pantaloni. Costumul bej s-a cam boțit de atîtea tăvăleli simulate. Într-un fel îmi este milă de el: ce-i ușor să repeți rolul toată ziua? Tanța Moraru se apleacă brusc peste pervaz și răcnește

disperată, — aruncîndu-şi mîna dreaptă înainte — ca un comandant pe cîmpul de luptă.

— Criminalul! Puneţi mîna pe el, nu-l lăsaţi să fugă. Criminalul... Este ăla...

Se opreşte brusc pentru a reflecta mai profund asupra descrierii pe care trebuie să i-o facă.

Dud încremeneşte speriat şi priveşte atent spre casa unde s-a comis crima.

— Ucigaşule, îi strigă femeia furioasă — tu eşti, te cunosc. Să nu fugi că tot pe mîna domnului locotenent ajungi!

Inginerul zvîrle ziarele şi se grăbeşte, în viteză, spre stadion. Bătrîna ţipă ca din gură de şarpe:

— Puneţi mîna pe el! Nu-l lăsaţi!

E timpul să intru în scenă. Ies în stradă şi mă lansez pe urmele fugarului. Depăşesc trecătorii, care, la ţipetele lui madam Moraru, galopau după inginer; îl ajung în parc.

— Dud, nu fi fraier! Opreşte-te, fuga nu-ţi ajută la nimic... Dimpotrivă...

Drept răspuns, stopează brusc, se întoarce şi-mi plasează o directă de dreapta pe linia mediană a maxilarelor. Înainte de a face cunoştinţă cu solul, ca să fiu numărat, mai face încă o figură, totalmente nesportivă. Îmi trage un şut la stomac, atît de puternic, încît simt că fripturica pe care am devorat-o la Bucureşti mi se urcă pe esofag. Îşi vede liniştit de cursă iar grupul curioşilor trece vijelios pe lîngă mine. După cum vedeţi, omul legii a fost făcut K.O. iar adversarul se ţine, încă, solid pe cele două picioare cu care l-a înzestrat natura.

Sînt sigur că v-aţi pierdut încrederea-n sub-

semnatul și vă întrebați: „este, oare, omul acesta bun de ceva?" Așa întreabă și nevastă-mea. Dacă află, adio mîncare caldă. Mă scol, scutur praful de pe costum și icnind din pricina stomacului, plec mai departe, gîndindu-mă ce meserie mi s-ar potrivi. Aproape de Ialomița, într-o rariște, domnul Dud este pe punctul de a fi capturat. Cîțiva urmăritori scuipă-n iarbă și-și controlează dantura puternic afectată. Inginerul, în mijloc, le explică ce bine ar fi dacă și-ar vedea de sănătate și nu i-ar acorda nici o atenție.

— Cine are chef de tăvăleală, să se apropie!

Foarte convingător! În asemenea momente omul devine deosebit de înțelept și nimeni nu dovedește un curaj deosebit. Să vă spun că m-am repezit ca un bolid și mi-am plătit polița? O, nu! Îmi scot pistolul, i-l arăt și-i explic ce are de făcut. Se execută fără comentarii. În fața argumentului cu pulbere i s-au înmuiat picioarele.

— Dud, mai pui ceva la cale?

— Nu! Ai cîștigat, așa că, ce rost mai are inițiativa mea? Este dreptul tău să-mi ordoni. Am fost un idiot, autocritica este inutilă... În ce direcție trebuie să merg?

SÎNT la gară. Jur că știți pentru ce. Mai este o jumătate de oră pînă vine trenul cu jurisconsultul Viorel Constantin, deci am timp suficient să lămuresc niște chestii ce v-au rămas cam neclare. În primul rînd, țin să vă spun că treaba cu K.O.-ul din parc nu trebuie să vă surprindă. Omul legii, în lunga-i carieră, are timp să primească suficienți

pumni, să-i ajungă și pentru anii de pensie. Închipuiți-vă că la penultimul caz pe care l-a rezolvat un coleg al meu a primit doi pumni și vreo opt duzine de înjurături tête-a-tête, trei telefoane cu amenințări atît de cumplite că numai o zecime de s-ar fi realizat, din trupul său n-ar mai fi rămas două molecule una lîngă cealaltă.

Dar să revenim la afacerea cu morții. Am făcut doi pași strașnici. Am aflat identitatea defunctei și, după toate probabilitățile, criminalul. Încă puțin și închidem dosarul, eu scap numai cu un pumn și un șut la plex. Ar fi o performanță, nu? Totuși căpșorul meu, care se resimte după imparabila tangentă pe care i-a administrat-o Dud, găsește de cuviință că ceva nu-i în regulă. Dacă vă amintiți, inginerul telefonase noaptea că defunctul este Viorel Constantin, dar individul trăiește tot atît de sigur pe cît sînt eu locotenentul Rujan, mare detectiv, mare criminalist și veritabil sac de box. Amprentele lui Dud au fost găsite pe clanța interioară a ușii de la camera în care a avut loc crima. Indiscutabil, în noaptea cu pricina a fost acolo. Atunci de ce susține că mortu-i Viorel Constantin, amantul Monicăi Dud? Doar să încurce treburile? Ce l-a apucat să-mi telefoneze, că doar nu pentru a înfunda pușcăria cît mai degrabă? În locul lui aș fi tăcut pînă cînd miliția stabilea identitatea cadavrelor, lăsam lucrurile să decurgă după cum onor milițienii ar fi găsit de cuviință. Zău, dacă-l înțeleg? Și încă o problemă: nu vi se pare că Tanța Moraru l-a recunoscut prea repede? Mie mi-a spus că a zărit un individ plimbîndu-se pe stradă și a dat, aproximativ, semnalmentele omului. Trebuie să fie ceva la mijloc. Să știți că povestea este chiar

un roman, cum a ținut ea să precizeze, dar prea mi-l servește cu linguriță.

Miliținanul de la postul T.F. își zdrobește tocurile cizmelor — la un pas în fața mea — și se prezintă după toate canoanele regulamentelor:

— Vă caută un cetățean de la Lehliu.

— Unde este?

— Așteaptă cu mașina în spatele gării.

Mă topesc în direcția indicată și mă văd nevoit să întrerupem discuția în legătură cu cazul nostru, dar vă promit: în clipele de răgaz reluăm firul și-l despicăm în cîte părți vreți dumneavoastră.

La volanul unui „Opel" mă aștepta un ins, de o vîrstă ce începe a fi categorisită ca înaintată, cu o ținută impecabilă. Nici n-ai zice că nu-i șeful unui local cu clientelă grasă, sau, mă rog, un individ cu gestiune. Și, totuși, omul nu-i altul decît Viorel Constantin, jurisconsultul din Lehliu. Deschid ușa și mă trîntesc pe scaun, întinzîndu-i mîna dreaptă.

— Salut în persoana dumneavoastră toată suflarea ce ține în mînă balanța dreptății.

— Vă deranjez mult?

— Oricît veți sta, nu veți auzi de la mine că mă stînjenește prezența. Aveți o mașină grozavă, tovarășe Constantin. Dacă aș fi femeie, în fiecare zi m-aș îndrăgosti de dumneavoastră. N-avea gusturi proaste Monica Dud.

— Țin să vă precizez că n-am avut nimic cu această femeie. Este clar?

— Ați fost extrem de convingător, în general, dar nu și pentru mine.

— De ce?

— Să nu exagerăm. Faptu-i consumat și degetu-i prea mic să vă ascundeți după el. Cred că ne vom înțelege. Apropó, ce ați avut cu băiatul acela care v-a vizitat la domiciliu? Sincer vorbind, nu mă așteptam să reacționați atît de violent.

— Nu-i înghit pe milițieni.

— De data aceasta, volens-nolens, faceți o mică excepție, chiar riscînd intoxicarea.

De la gară pînă la miliție nu-i nici măcar o zvîrlitură de băț. Parcăm mașina și călcăm scările, apoi coridoarele ce duc spre biroul meu. Ne instalăm pe scaune și ne măsurăm. Acum, *care pe care!* Atacă primul.

— Spuneați că aveți anumite documente compromițătoare despre viața mea extraconjugală. Sper că mi le veți restitui cît mai repede.

Ei, pe naiba! Chiar așa?

— Graba strică treaba. În cauza noastră ele au caracter de corpuri delicte.

Se pare că nu-i deloc încîntat.

— Atunci de ce m-ați mai chemat?

— După cum știți Monica Dud a fost ucisă...

— Vă trebuie un criminal?

— Nu *un criminal,* ci criminalul!

— Dacă aveți ochi de polițai, uitați-vă și vedeți dacă am sau nu față?

— Nu stabilesc cine-i criminalul după față, ci după fapte. Nu v-a învinuit nimeni și v-am invitat să ne dați o mînă de ajutor. De la un jurist așteptăm...

— Vă rog să nu așteptați cine știe ce de la mine.

Viorel Constantin se ține bine. Vrea cu tot din-

adinsul să mă încuie. Stai, șefule, că nu-ți merge precum cu sergentul major Diaconu, fie-i slăvit numele. Crezi că dacă ești bățos și mă împușți cu dum-dum, gata, m-ai pus la punct!

— Tăgăduiți relațiile cu Monica Dud?

— Atît timp cît nu-s interzise, am voie să fac curte chiar și Jacquelinei...

— În măsura în care aceste relații nu-s legate de anumite fapte antisociale.

— Ce vreți să spuneți?

— Aș vrea să-mi povestiți ce ați făcut sîmbătă seara, mai precis, sîmbătă noaptea.

— Mă privește!

— Oficial mă privește și pe mine.

— Am impresia că vreți să mă șantajați pe seama legăturilor mele cu Monica Dud.

(Poftim am ajuns și șantajist. Ține-te bine, locotenente!)

— Nu-mi stă în caracter. Îmi răspundeți la întrebare?

— Nu văd la ce v-ar ajuta!

— Pentru mine contează orice amănunt, chiar dacă pare nesemnificativ. Zice-se că umbra dumneavoastră a fost zărită cu puțin înainte de a se fi comis crima.

— Vă asigur că nu aveam nici un motiv să vin la S tocmai la sfîrșit de săptămînă.

— Totuși aveați. Trebuia să vă întîlniți cu Monica Dud și să plecați la Constanța. Am o scrisorică pe care i-ați trimis-o, fixîndu-i întîlnirea. Din păcate, pentru dumneavoastră, conținutul ei a fost cunoscut și de Valeriu Dud care mi-a dat-o azi.

Îi arăt una din scrisorile pe care le-am ridicat de la inginer cu ocazia percheziției pe care i-am făcut-o înainte de a-l introduce în arest. Viorel Constantin începe să se schimbe la culoare și să se miște neliniștit pe scaun.

— Tovarășe locotenent, vă rog să fiți foarte atent cu cercetările, n-aș vrea să ispășesc pentru faptele altcuiva.

— Cu ajutorul dumneavoastră treburile vor fi lămurite. La ce oră v-ați întîlnit cu Monica Dud?

— Nu ne-am văzut. Stabilisem să plecăm duminică dimineața, dar la ora la care urma să ne întîlnim...

Începem să ne reîntoarcem acasă. Acum cîteva clipe m-a *asigurat* că nu avea nici un motiv să vină sîmbătă în S, dar cu puțin efort și cu un argument sub formă de înscris, i-a trecut amnezia.

— Interesant este că amîndoi ați aterizat în urbe încă de sîmbătă. Cum explicați coincidența?

— Am venit în interes de serviciu, însă după-masă m-am întors la Lehliu, unde am rămas pînă duminică dimineața.

— Am uitat să vă previn că vom verifica tot ce spuneți, mi-ar părea rău să ne induceți în eroare. La ce instituție ați fost în interes de serviciu?

— La IAPA. Am venit la ora nouă și am plecat la douăsprezece și jumătate, deci timpul pe care mi l-am petrecut în S poate fi considerat ca foarte redus.

— N-ați mai întîrziat pe la restaurant?

— Conduc mașina și nu mă pot urca la volan după ce am băut. Conștiința de cetățean îmi este

dedublată și de educația juridică; nu mi-aș fi permis...

Scot un formular și i-l plasez, sfătuindu-l să aștearnă tot ce mi-a spus, nu înainte de a reflecta profund asupra celor petrecute. Oricum, adevărul se va stabili și ar fi păcat să-i constatăm lipsuri în educația cetățenească, dedublată de educația juridică. Trece la treabă și cu o viteză de invidiat, imortalizează pe hîrtie jurnalul zilei de sîmbătă. Scrie exact cinci rînduri, semnează și cu un bobîrnac mi-o înapoiază.

— Mai aveți ceva cu mine?

— Deocamdată nimic. N-ar strica să vă luați delegație pentru S în următoarele zile.

— Ați spus...

— O, nu! Mai sînt încă destule probleme de lămurit. De pildă, cum a ajuns ceasul dumneavoastră la locul crimei?

Dacă sub pantalonii jurisconsultului s-ar fi aflat o duzină de cuie, nu s-ar fi ofensat cu atîta grabă.

— Ceasul pe care vi l-au făcut părinții cadou cu ocazia absolvirii facultății. Puteți să dați vreo explicație în legătură cu acest fapt, deloc minor?

— Mă bănuiți?

— V-am mai spus: nu! Totuși, în actuala etapă a cercetărilor trebuie să exploatez orice indiciu ce m-ar duce la soluționarea cauzei. Ca jurist, sper să-mi dați dreptate.

— Pe cuvîntul meu că nu am nici o legătură cu crima. Sînt stupefiat de întorsătura pe care o iau lucrurile.

— Știți ce, tovarășe jurisconsult? Aruncați la

o parte masca aroganței *și coborîți-vă* la nivelul meu, este cel mai bun lucru pe care-l puteți face. Mai mult, este în interesul dumneavoastră, chiar dacă *nu mă înghițiți*, faceți un efort și suportați-mă. Reluăm discuția!

— Ceasul mi-a fost furat sîmbătă dimineața...

— ...iar noaptea a ajuns în camera crimei!

— Sînt uluit!

— Unde ați fost sîmbătă seara?

— Acasă la Lehliu.

— Ați mai plecat cu cineva?

— Nu! Nici nu aveam cu cine...

— Sîmbătă noaptea ați dormit acasă?

— Da! Bineînțeles, nu se putea altfel...

— Chiar dacă vom cere și părerea soției? Oricum, dumneaei nu poate spune dacă i-ați încălzit așternutul.

— În cazul acesta mă văd nevoit să divorțez. Nu vreau să amestecați soția în afacerea aceasta.

— Hm! Afacerea aceasta... Se pare că aveți ceva de spus. Nu vă mai reținem decît cel mult zece minute. Urmează să fiți amprentat de specialistul de la laboratorul criminalistic.

— Este absolut necesar?

— În interesul cercetărilor, da!

I s-a cam topit aerul arogant. E neliniștit și înțeleg din priviri că abia așteaptă să plece. Și cînd te gîndești ce elegant l-a expediat pe Diaconu și ce frumos m-a dus cu zăhărelul în legătură cu prezența lui la S. Chiar a scris negru pe alb că n-a venit în reședința județului.

— Tovarășe Constantin, avînd în vedere noile amănunte pe care le-ați prezentat, va mai trebui

să daţi încă o declaraţie. Poftiţi formularul tip, dar vă rog ceva: nu vă mai grăbiţi.

Se execută conştiincios. Declaraţia, de data aceasta mult mai cuprinzătoare, ia drumul dosarului.

În timp ce amicul meu Dodea întinde tuşul tipografic pe placa de zinc, trec la volanul maşinii şi mă grăbesc spre IAPA. Programul s-a încheiat şi peste alte cîteva minute sînt la domiciliul şefului acestei instituţii. După prezentările de rigoare, mă invită să iau loc pe un taburet de lîngă o măsuţă aşezată în balcon.

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Mai nimic, un fleac: sîmbătă aţi fost la birou?

— Da. Cu unele scurte plecări pe la celelalte organe şi instituţii orăşeneşti. N-am lipsit mai mult de o oră.

— V-a vizitat un jurisconsult din Lehliu?

— Da, a venit pentru perfectarea unui contract.

— La ce oră a plecat?

— La terminarea programului am pornit de la IAPA la „Didileaua". Am băut vin, am mîncat alune şi am ascultat-o pe Didina care făcea repetiţii pentru un nou cîntec.

— La ce oră v-aţi despărţit.

— Seara, pe la ... douăzeci.

— Era însoţit de cineva?

— Nu. Poate că ulterior ...

— Cine i-a vizat delegaţia de serviciu?

— Contabilul şef.

— În ce direcţie a plecat?

— N-aș putea să vă precizez. M-a condus cu mașina acasă, pe urmă...

Continui să-mi afișez zîmbetul profesional, pe care-l tot exersez de două zile, dar în suflet simt o greutate enormă. Jurisconsultul trișează cu nerușinare: *m-a asigurat* că nu avea motive să nu mai rămînă în S, că în el clocotește conștiința de cetățean și-i copleșit de educația juridică. Și adevărul? A stat pînă seara, a băut, chiar dacă urma să se urce la volan. Dacă la astfel de întrebări minte, concluzia logică este că și la cele legate de crimă...

După cum vedeți am suficiente motive să fac bătături în tălpi. Craiul din Lehliu mă duce cu prețul. Îi mulțumesc directorului, m-arunc în mașină și las motorul să înghită benzină, reflectînd ce trebuie să fac întîi. Ridic microfonul „Storno"-ului și-l rog pe ofițerul de serviciu să-și irosească puțin timp cu subsemnatul.

— Anunțați-l pe Diaconu să-l urmărească pe Viorel Constantin, iar pe drum, cum încalcă legea circulației, să-l oprească și să se ciorovăiască, să se tîrguiască pentru amendă. Să facă în așa fel, încît jurisconsultul să mai întîrzie. Îmi răspunde că am început să cam sar peste cal și că o asemenea chestie s-ar putea să mă coste cel puțin zece zile de arest. Nu uită să-mi spună că ordin mai idiot ca al meu nu i-a fost dat să asculte de cînd l-a făcut...

După cum vedeți, nu-i de glumit. Numai să ghicească cineva că umbli cu fente d-astea și-ai fript-o. Ce credeți că aici se lucrează precum indivizii aceia care găuresc în stînga și-n dreapta

și nici capul nu-i doare!?! Drept pentru care chinuiesc mașina prin niște hîrtoape și opresc în fața imobilului unde locuiește contabilul șef de la IAPA.

— Șefule, ați vizat delegația de serviciu a lui Viorel Constantin cînd v-a vizitat instituția?

— Da! Plecase directorul pînă la consiliu și m-a rugat să i-o semnez, s-o ștampilez.

— Nu vă amintiți la ce oră a plecat?

— Nu! După ce s-a întors directorul, au plecat împreună. Altceva nu-mi mai amintesc...

— Un contabil și încă șef, fără memorie, nu mi-a mai fost dat să văd pînă la această oră.

— Se mai întîmplă! Cine sînteți dumneavoastră?

Exact, uitasem să facem prezentările. Eu am vorbit cam repede iar el s-a ambalat în discuție fără să mă întrebe.

Îi povestesc cu lux de amănunte numele, prenumele, gradul și afacerile de care mă ocup.

— În asemenea împrejurări am o memorie excelentă: tovarășul pe care-l urmăriți — așa bănuiesc și dacă-i așa bine faceți că eu *am un dinte* care nu-l suferă — a plecat singur și nesilit de nimeni la orele douăsprezece, dar m-a rugat să nu-i scriu și ora plecării. Pentru a putea deconta delegația trebuia să aibă douăsprezece ore... Mai scoate și el un ban...

Îi mulțumesc cu deosebit respect, demarez în direcția podului și părăsesc orașul prin sud-est; voi ajunge cam după șapte, opt rînduri, căci nu văd ce motiv aș avea să vă spun cîți pomi, indicatoare etc. sînt pe șosea. Un singur lucru contează: depă-

șesc în mare viteză Opelul jurisconsultului, vîrîndu-mi capul între umeri, cît mai tare, să nu-mi recunoască mutra. Ajung în orașul de pe Borcea cu un avans apreciabil și stopez în fața hotelului. Un individ bățos, îmbrăcat la o sută și-un pol, mă ia în primire de la intrare, așteptîndu-se, probabil, la un bacșiș. Mă grăbesc să-l fac să renunțe la iluzie, explicîndu-i ce am reușit să ajung în viață și omul face o mutră deosebit de oficială, de parcă ar trebui să fiu, cel puțin, primarul orașului.

— Fă-te încoace cu registrul sufletelor care au tras la hotelul acesta în ultimul timp.

Își aruncă un șervet pe braț și mi-l cară precum ospătarii. Îl vîr la subsuoară și-i fac semn să se ia după mine. Urcăm la etaj și-i spun să deschidă o cameră liberă. Mă așez la masă, scuip în palme și-l răsfoiesc. Am găsit ce-mi trebuie. Viorel Constantin a dormit în camera 45, în noaptea de sîmbătă spre duminică. Pe coridor o găsesc pe femeia de serviciu și constat că are o memorie perfectă: în respectiva noapte omul nostru a venit cu o femeie *mișto,* au stat cam o oră și s-au făcut nevăzuți.

— Pe la ce oră au venit?

— Pe la nouă-zece seara.

— O cunoașteți?

— Nu, este pentru prima dată cînd a adus-o aici.

Aflu că era o blondă cu ochii violeți, ceva ce se întîlnește foarte rar prin partea locului, nici plinuță, nici slăbuță, deci să reziste tuturor gusturilor; îmbrăcată într-o rochie bleu strînsă pe corp, adică pe piept, mijloc, șolduri și genunchi, despi-

cată lateral. Avea cel mult treizeci și cinci de ani... A, da! Uitase: era încălțată cu pantofi bleu, cu tocuri și catarame aurii, cu două rînduri de puncte. Adică, o sumedenie de amănunte pe care numai femeile le reține...

Îi zic sărut-mîna și cobor la parter. Aici să vezi și să nu crezi. Jurisconsultul stă rezemat de masă și explică ceva funcționarului cu pricina.

— Ați ieșit pe locul doi, stimabile! Ce vreți, vîrsta! Am fost ceva mai iute de picior.

Drept orice răspuns îmi arată spatele și iese în stradă. Sînt sigur că nu-i place în propriile-i straie. Îl urmez și ne așezăm fiecare în mașinile noastre.

— Cînd vă hotărîți să vă amintiți ce ați făcut sîmbătă seara, mă anunțați și pe mine?

Mașina mă poartă la Lehliu. Îl salt pe casierul I.A.S.-ului din sînul familiei iubite și plecăm la sediu.

Îl întreb, din mers, dacă Viorel Constantin a decontat ordinul de deplasare și-mi răspunde că nu-și amintește. Chiar apelează la posibilitățile mele de înțelegere. Cum sînt „Toma-necredinciosul", întoarcem toate hîrțoagele și-l sfătuiesc să caute. Îi zice mereu că habar n-are, iar la un moment dat, vîră *pe șest* ceva în buzunar și declară cu tărie că *dom'le* jurisconsultul nu a decontat nimic.

— Pe buzunarul dumitale, că nu minți?

— Tovarășe, mă jigniți!

— Aiurea! Întoarce-ți buzunarele pe dos și plasează-mi ordinul de deplasare pînă nu-mi ies din balamale.

— Dom'le, fii atent cum vorbești cu mine, că nu știi cu cine ai de-a face!

— Așa crezi? Din clipa în care ai ascuns ordinul de deplasare te-am mirosit! Să știi că în mine nu bagi frica ușor. E clar?

Tipul începe să mă amenințe că a fost pionier, a fost utecist, a avut note bune la școală iar membrii asociației de locatari îl apreciază în mod deosebit. Ca să vezi cu cine vorbeam și eu nu-i dădeam onorurile?

Discuția se prelungește și, desigur, am fi ajuns la stabilirea unor asemănări între noi și viețuitoarele din încrengătura paricopitatelor și imparicopitatelor. Ne salvează Viorel Constantin, care, probabil, trăsese cu urechea pe la ușă.

— Dă-l domnule, nu vezi că face pe nebunul!

A se înțelege că cel ce face pe nebunul sînt eu. Mă fac că nu l-am auzit și iau documentul.

— Aveți colegi care țin la dumneavoastră.

— Ce-ți pasă!?!

Jurisconsultul mă tutuiește de parcă am fi curtat-o împreună pe Monica Dud.

— Din ordinul de deplasare reiese că în **S** ați stat pînă duminică la orele cincisprezece.

— Știu! Nu-mi spui o noutate!

— Totuși, începem să avem o bază comună de discuții.

Îmi întoarce spatele și se topește. Îl imit. Mă întorc la **S**, garez mașina și plec acasă. Nevastămea îmi vorbește despre plata chiriei, a luminii, a apei, a gunoiului... Tac! Scot paralele. Spolierea continuă: pentru pantofi, ciorapi, portjartier și alte mărunțișuri pe care am impresia că le găsesc în

farfurie. Pescuiesc o bucată de carne și o devorez. Crainicul de la radio își anunță contemporanii:

— Emisiunea continuă...

VIZITAREA arestului este primul lucru pe care-l fac. Amicul doamnei Moraru a fost înregistrat la starea civilă cu un nume deloc romantic: Balama. Vache Balama. De douăzeci și patru de ore era flotantul arestului. Spre disperarea ofițerului de serviciu și a subofițerilor de la arest, noua noastră cunoștință bătea din zece în zece minute în ușă, cerîndu-și, cuviincios, permisiunea să utilizeze W.C.-ul.

În viața de toate zilele vindea semințe prăjite. Dacă aveți timp să treceți prin S întrebați de Vache Mandatarul și îl veți cunoaște. Chiar, vă rog, să vă interesați, mă scutiți pe mine să-i fac o descriere. N-aș vrea ca poziția mea să vă influențeze. Deci îmi fac intrarea. Vache Balama se apropie tîrîndu-și pantofii fără șireturi. Își scoate șapca și se prezintă milităreste:

— Soldatul Balama C. Vache, la ordinul dumneavoastră.

Bătrînul soldat îmi face cu ochiul, vorba ceea: „nu o lua în serios, fac și eu o glumă".

Își mîngîie satisfăcut mustața îngălbenită de tutun și din priviri mă întreabă dacă poate să se așeze. De acord!

— Madam Moraru m-a rugat să vă ajut.

— Tănțica are un suflet mare.

— În ce relații vă aflați?

— Din ce punct de vedere?

— Din care vă convine!

— Mișto: păpică, căldurică... Cu pileala stau cam nasol. Mă ține la regim. Alte probleme nu avem, uitați-vă la mine, sînt eu omul care să...

Foarte autocritic.

— O vizitați des?

— Depinde. Cînd *mă fac prea tare* nu garantez deplasarea la domiciliu. Mai am baftă să dorm și lîngă gard.

— Ce baftă ați avut sîmbătă seara?

— Am ajuns pînă în hol. Peste noapte m-a urcat la ea în cameră, șade la... *cucurigu.*

— De unde ați știut că ați adormit în hol?

— M-a călcat un dobitoc în picioare. Se zice că aș fi urlat nițel, la care Tănțica a coborît și l-a mustruluit pe dobitoc, după care m-a urcat sus.

— A putut să vă care singură?

— Nu. A ajutat-o dobitocul.

— Cine era respectivul?

— Habar n-am. Eram așa de matol că nici ochii nu am putut să-i deschid. Îmi permiteți să merg la...

Vache Balama mă părăsește desfăcîndu-și pantalonii din mers. Interesantă treaba cu dobitocul care l-a călcat în picioare...

Îmi bag mîinile în buzunare și părăsesc arestul. Din capătul coridorului se aude glasul lui Vache Balama.

— Dacă nu-mi dați hîrtie igienică, vă promit că rămîn aici pînă mîine.

Centrul orașului era blocat de o coloană de camioane și excavatoare. Un subofițer de la circulație le redirijează pe străzile laterale. Cînd ajung

la „Didileaua" mă lămuresc: un cal a scăpat de la pripon și s-a așezat în fața unui camion. Întîlnirea fiind inopinată, căluțul a fost făcut fărîme. Chefliii au ieșit cu halbele, cu sticlele și s-au așezat pe trotuar. „Noroc, Gică!" „Noroc, Ionică! Bă, ce tocătură s-a ales din calul lui ăsta de la Țăndărei!"

Fostul proprietar, beat criță, încerca, fără succes, să se apropie de șofer:

— Mi-ai omorît armăsarul, mă neamul lui manivelă! Te mănînc!

— Pleacă! — mîrîia supărat șoferul. Altfel îți rad o cazma peste mustață! ...

Traversez, ocolind Crivaia și descind la madam Moraru. Tocmai sorbea o cafeluță.

— Să știți că sînt supărat pe dumneavoastră!

— Vai de mine!

— Zău! Mi-ați istorisit romanul despre cadavrele noastre, dar ați uitat să-mi spuneți cine v-a vizitat în cursul nopții cu pricina.

— Se mai întîmplă, stau prost cu memoria. Eu mai sufăr și de tensiune la inimă, domnule locotenent.

— Să trecem peste amănunte și să ne amintim ce s-a întîmplat cînd Vache a adormit în hol.

— A, da! De ce nu m-ați întrebat data trecută că vă spuneam. Mie, mi-a scăpat ... Era obosit săracul și nu l-au mai ținut picioarele să urce scările. L-am ajutat că așa este frumos, domnule locotenent. Trebuie să ne ajutăm aproapele.

— Ați putut să-l urcați?

— Bineînțeles. Eu în tinerețe ...

— Cred, dar vedeți dumneavoastră, sînteți la

o vîrstă la care, să zicem așa, este mai greu să dovediți ce puteați cu ani în urmă. Mie, personal, mi-ar fi fost tare greu.

— Ehei, tineretul de astăzi nu mai este ca pe vremea mea. Stau cîteodată și mă gîndesc...

— Încercați să vă gîndiți cum l-ați urcat pe Vache Balama la dumneavoastră în cameră.

— Dacă ziceți dumneavoastră, așa am să fac. Oricare cetățean este dator să ajute organele de stat în asemenea împrejurări și să-și aducă aportul său total. Eu, domnule locotenent, am o inimă tare și l-am ajutat din tot sufletul pe Văchiță și am să-l ajut pînă în pînzele albe...

Poftim, cît este de consecventă: după ce s-a plîns că are *tensiune la inimă*, acum se laudă că are *o inimă tare*.

Soarbe din cafeluță și-și aprinde o țigară nenorocită. Pufăie ușurel, mîngîie pisica de Angora care s-a cuibărit la picioarele sale.

— Mai aveți ceva de întrebat?

— Voiam să continuăm discuția în legătură cu amicul dumneavoastră. Va să zică l-ați găsit în hol și l-ați urcat la etaj.

— Exact, cum v-am mai spus!

— Povestiți-mi cine v-a ajutat?

— Mare cotoi mai ești, domnule! Dacă insiști atît, înseamnă că tot știi ceva. Ce rost are să-ți mai povestesc și eu?

— Vai, dar aveți un talent deosebit și-mi face o plăcere extraordinară să vă aud vorbind.

— Pe dracu! Ți-am spus eu că ești cotoi. Scuzați-mă că vă tutuiesc, dar cred că sînteți de o vîrstă cu nepoțica mea.

— Vă rog, treceți peste etichetă, dar măcar să o faceți cu folos. Nu vreau să plec cu mîna goală. Așadar, cine era cetățeanul ce l-a călcat în picioare pe tovarășul Vache Balama?...

— Pe domnul Vache, vreți să spuneți! Da! Vă spun: era chiar cetățeanul pe care l-ați fugărit prin tot orașul, cel ce v-a burdușit de v-au mers fulgii.

Ochii îi strălucesc sadic: „Mă bați tu la cap, dar lasă că ți-am zis-o, să nu mai faci pe grozavul".

— Va trebui să dați o declarație. Totuși, povestiți-mi cum s-a întîmplat.

Nu-i convine deloc. A încercat să se eschiveze dar acum nu are încotro. Strivește țigara în scrumieră și mă fixează supărată.

— Acum dacă am început, să merg pînă la capăt. Vă spuneam de la început, dar nu voiam să se știe ce este între mine și Văchiță. Noi ținem totul în mare secret, dar acum... Cred că o să fiți domn și vă țineți gura! Îmi omor și eu zilele cu el. E un băiat foarte bun dar n-a avut noroc. S-a cam afumat și a adormit în hol. Peste noapte, să tot fi fost ora douăsprezece, l-am auzit înjurînd:

„Ce mă calci mă, dobitocule!" — zicea.

Ies eu numai în cămașa de noapte și aprind lumina. Văd pe cetățeanul dumneavoastră că tot îndesa un furtun într-o sacoșă și pe Văchiță trăgîndu-l de pantaloni.

„Aici stă tovarășul Popescu?" — zice individul.

„Nu!" — zic.

„Mă scuzați că v-am deranjat!. Eu am locuit de vreo două ori în foarte elegantul dumneavoastră apartament, închiriat prin. O.J.T. Un amic, Popescu, mi-a spus că v-a dormi aici și am venit să-i fac o

vizită. Îmi pare rău că vă pricinuiesc neplăceri!".

„Nu face nimic!" — zic eu.

„Îmi pare rău că l-am călcat pe domnul".

„Nu face nimic... Mă ajutați să-l duc în cameră?"

„Cu plăcere!"

L-am luat de mîini și de picioare pe Văchiță și l-am dus sus. L-am rugat să nu spună la nimeni că l-a găsit dormind beat în hol. Și-a dat cuvîntul de onoare, măcar de l-ar pune pe grătar. Să-i fie rușine că m-a trădat. Nu-mi plac turnătorii. Pe Văchiță nu l-ați întrebat?

O clipă sînt gata să-i spun adevărul, dar mă răzgîndesc. Mi-e teamă că bătrînul soldat își va pierde creditul doamnei Moraru, cu alte cuvinte: „adio păpică, adio căldurică...".

— L-am întrebat dar a tăcut mormînt. A zis că pot să-l tai în șapte mii opt sute treizeci și șase de bucăți că tot nu aflu nimic de la el.

— Ehei, Văchiță e băiat de comitet, m-a iubit întotdeauna. Păcat că pleacă iarăși la pușcărie. Dar am să-l aștept și-l voi primi cu flori. Merită!

Discuția noastră, dacă-i pot spune așa, că, de fapt, vorbește numai doamna Moraru, reconstituie viața zbuciumată a bătrînului soldat. A fost condamnat de trei ori, de fiecare dată motivul fiind același: își permitea să se deplaseze în fața Crivăii și să blesteme pe o vecină „vedea-ți-aș pompierii pe casă". Acum, comisese un delict asemănător, dar pentru un blestem care, pare-se, avea darul să o îngrozească în mod deosebit pe vecina cu pricina: „Vedea-ți-aș nora punîndu-ți părul pe bigudiuri". Respectiva, care nu-și mai revenise de la scandalul

din seara nunții, a plecat urgent și a reclamat la miliție.

AM deosebita plăcere de a primi vizita bunului meu amic Dodea, mare specialist într-ale criminalisticii și, bineînțeles, o proaspătă cunoștință de-a dumneavoastră. Trîntește un dosar pe birou și mă fixează cu un aer misterios.

— Amigo, plăcerea este de partea mea. Ia loc și descarcă-te! Simt că ai o veste pentru mine!

— Cum îți mai merg treburile în afacerea cu cele două cadavre?

— Așa și așa. Se pare că eu sînt pe drumul cel bun. Toate indiciile îl desemnează pe Valeriu Dud ca autorul dublului asasinat.

— În care victimele sînt...?

— Monica Dud și un necunoscut despre care, de îndată ce primim alte informații, se va interesa sergentul major Diaconu...

— Diaconu este salvat. Tipul se numește Dan Popa. Inspectoratul general, după examinarea amprentelor, ne-a comunicat numele mortului. Are vechi state și a ocupat, vreme îndelungată, un loc binemeritat prin penitenciare.

Inutil să vă fac cunoscute descrierile locotenentului Dodea. În rezumat, mă simt obligat să vă destăinuiesc faptul că Dan Popa, zis Saftea, avea la activ nu mai puțin de șaptezeci și trei de spargeri și, puși cap la cap, cam patruzeci de ani de închisoare, executați în vreo doisprezece ani. Demn de reținut, că era un spărgător pretențios și nu se omora decît cu spargeri *în premieră*. Cum

mirosea că se taie panglica inaugurală a vreunui nou magazin ori complex comercial, sau că era vorba despre deschiderea unei expoziții ce merită să fie vizitată, își făcea valiza și descindea la fața locului. Dacă nu găsea numic *de reținut*, se mulțumea să ia un mic suvenir, chiar lipsit de importanță. Cu ocazia unui interogatoriu declarase că nu și-ar permite, în ruptul capului, să pună piciorul într-un magazin *cu tradiție*. Într-o astfel de declarație, Dan Popa preciza: „A sparge un magazin vechi este curată profanare. Nu înțeleg să violez un local prin care au trecut și alții înaintea mea. Sînt un deschizător de drumuri și așa voi rămîne pînă la adînci bătrîneții, iar cînd voi ieși la pensie (?) îmi voi lua un baston, îmi voi vizita victimele și voi declara cu nostalgie: și acest magazin a fost spart, în premieră, de mine".

Faptul îi atrăsese un respect deosebit printre notorietățile penitenciarelor, iar Dan Popa, după fiecare spargere, le comunica confraților: „magazinului ăstuia i-am făcut bucata, folosiți-l sănătoși".

Din nefericire nu a mai avut timp să ajungă la pensie și să-și facă albumul cu fotografii în care el să figureze în fața magazinelor cărora *le-a făcut bucata*. Împlinise de curînd treizeci și opt de ani, nu a fost căsătorit. Părinții muriseră de mult și din clanul său rămăsese singurul sub soare. Așadar, își luase rămas bun de la viață ultimul urmaș al unei familii de spărgători.

— Să-i fie țărîna ușoară!

— Trebuie să informăm consiliul popular al urbei să ia toate măsurile ce se impun pentru a i se face funeraliile.

De acum, dosarul are pe copertă numele victimelor. În curînd îl vom trece și pe cel al criminalului și cauza se consideră încheiată. Deci, cel de al treilea picior de la masă a devenit sigur.

Îmi permit să mă prezint la șef. Fac nițică anticameră pînă reușesc să intru. Sînt cel puțin zece persoane ce așteaptă. Recunosc printre ei și pe cei doi implicați în accident.

— Asta mi-a mai rămas! — bocea călărețul din Țăndărei agitînd potcoavele calului. Cum mă duc eu acasă la nevastă fără armăsar?

— Cu trenul! — mormăia șoferul. De ce n-ai avut grijă de gloabă?

— Dă-mi zece mii și te iert...

— Pentru ce? Pentru caricatura aia răpciugoasă. Dacă aș plăti toate gloabele bețivilor de la „Didileaua", aș ajunge la sapă de lemn.

Mă strecor printre ei și intru în cabinet. Îmi face semn să aștept cîteva clipe, tocmai își lua la revedere de la un expert contabil ce lucra pentru elucidarea dedesubturilor unui incendiu.

— Se pare că ai lichidat dosarul!

Într-adevăr, m-am născut într-o zodie deosebit de norocoasă.

— Nu am prea mult timp la dispoziție. Mergi la spital, iei expertiza medico-legală, îl audiezi pe Valeriu Dud și vii cu dosarul la mine. Trebuie să ne grăbim căci expiră ordonanța de reținere pentru douăzeci și patru de ore. Azi vine și procurorul să elibereze mandatul de arestare pentru Valeriu Dud. Probele sînt relevante: amprentele de pe clanța interioară din camera în care a fost comisă crima îi aparțin; a fost văzut în noaptea crimei în incinta

imobilului tovarășei Moraru. Crima a fost premeditată, dacă avem în vedere faptul că Dud își luase un concediu pentru cîteva zile, după ce aflase — din scrisoare — că soția lui se întîlnește cu Viorel Constantin în S. Ce-i atîta tărăboi pe seama jurisconsultului? E drept că era amantul Monicăi Dud, dar aceasta nu-l poate afecta în cauza crimei de sîmbătă.

— Nu se știe niciodată! Dacă-mi permiteți, voi reveni asupra cazului. Valeriu Dud continuă să creadă că mortul este Viorel Constantin. Deocamdată, cred că ar fi mai nimerit să nu-i spunem că acesta trăiește.

— Perfect! La treabă!

Trag o fugă pînă la spital și-l asaltez pe medicul legist. Tocmai venise de la București și-și curăța mașina.

— Expertiza medico-legală, șefule!

— O clipă, să extirpez noroiul de pe caroserie. Te grăbești? Fii calm, milităria-i lungă!

— Știu! Dacă aș fi și eu cu mașină...

Continuă să bălăcească pielea de căprioară într-o găleată cu lichid murdar ce, probabil, se voia a fi apă. O mai mînjește niței și se hotărăște să mă poarte pe culoare. Își cheamă secretara și o pune la treabă. Mă tratează cu o țigară străină și-mi povestește despre o descoperire extraordinară a unui doctor, al cărui nume îmi scapă, apoi se bate cu cărămida-n piept că Lombroso a fost un cap și că el îi este singurul adept din partea de sud-est a țării. Nu-l contrazic, așteptînd răbdător să-mi plaseze documentul cu necropsia cadavrelor. Mi-l pune în brațe și alerg pe scări.

La miliție mă întîmpină madam Moraru.

— Haide odată, domnule, că m-au apucat furnicăturile așteptîndu-te!

— Cine v-a chemat?

— Un colonel!

Colonelul cu pricina era un plutonier. Madam Moraru vedea în jurul ei numai locotenenți, colonei și generali, pe care îi grada în funcție de vîrstă. După părerea ei, Vache Balama trebuia să fie, neapărat, general.

Prezența ei se datora, în exclusivitate, inițiativei comune a șefului și procurorului, care se hotărîseră să facă recunoașterea oficială a lui Valeriu Dud. Peste cîteva minute este poftită în camera alăturată; aranjați în șir indian, ne așteaptă zece persoane îmbrăcate în costume de culoare bej. Printre ei se află și Valeriu Dud. Bătrîna îi examinează și se oprește în fața lui.

— Cum nu ți-a crăpat obrazul, nenorocitule, cînd ai intrat în casa mea? Auzi, domnule, să mă bage-n cremenal! Să-ți fie rușine! Mai bine mă strîngeai și pe mine de gît și terminai povestea. Din ce mai trăiesc eu acum? Cine mai vine la mine în gazdă? Mi s-a dus vestea că am casă cu stafii . . .

Valeriu Dud clipește des din ochi și izbucnește:

— Luați-o de aici! M-am săturat! Dați-mi o coală de hîrtie și vă spun tot.

V-AM promis că de îndată ce am cîteva clipe de răgaz vă fac unele precizări asupra problemelor ce sînt nițel neclare. Valeriu Dud a mărturisit. Tot!

El şi-a ucis soţia şi pe „Viorel Constantin". Da, da! Aşa a declarat. Mă abţin de la comentarii şi vă las pe dumneavoastră să trageţi concluziile, făcîndu-vă cunoscută declaraţia lui:

Declaraţie,

Subsemnatul Dud Valeriu, fiul lui Laurenţiu şi Filofteia, născut la 7 martie 1921, de profesie inginer, cu domiciliul în Bucureşti, aleea Babelor nr. 132, declar următoarele:

Am cunoscut, prin interceptarea corespondenţei, că soţia mea, Monica Dud, întreţinea relaţii extraconjugale cu numitul Viorel Constantin din comuna Lehliu. Menţionez că soţia mea a avut relaţii şi cu alte persoane, dar îşi exprimase în numeroase împrejurări dorinţa de a se căsători cu Viorel Constantin. În ziua de 12 august mi-a spus că va pleca pe litoral, precizînd că este posibil să nu se mai întoarcă la mine. A încercat chiar să mă consoleze. Între timp, am căutat-o în geantă unde am găsit scrisoarea primită de la Viorel Constantin şi care mi-a fost reţinută la organele de miliţie după ce m-au introdus la arest. Din scrisoare rezultă că soţia mea şi Viorel Constantin trebuiau să se întîlnească în ziua de duminică 15 august în S, urmînd să plece împreună la Constanţa. În ziua de 13 august a dispărut de la domiciliu. Alertat, mi-am luat concediu şi în după-amiaza zilei de 14 august am ajuns în S, cu trenul. M-am plimbat prin oraş şi-am văzut în faţa restaurantului „Didileaua" maşina jurisconsultului. Am intrat în local şi l-am zărit la o masă în anturajul cîtorva persoane. Monica lipsea. Am ieşit în stradă şi am aşteptat pînă au ieşit. S-a urcat în maşină şi s-a îndreptat către marginea ora-

şului. Se făcuse deja întuneric. Am plecat la întîmplare pe străzi.

Îmi luasem cu mine o butelie de aragaz pentru turism, la care ataşasem un furtun cu o capsulă de cupru. Am lăsat sacoşa cu butelia la un barman căruia i-am dat zece lei pentru oficiu. I-am arătat fotografia soţiei şi l-am rugat să fie atent dacă vine la local. Acelaşi lucru, cu fotografia, l-am făcut pe la toate bufetele şi restaurantele. Înainte de ora închiderii am trecut să iau sacoşa cu butelia. Barmanul de la „Didileaua" mi-a spus că Monica, însoţită de un bărbat a mîncat şi a plecat să se culce în casa de vizavi, unde se găsea o cameră trecută în evidenţele O.J.T. Tot el mi-a indicat şi poziţia exactă a camerei.

Am ieşit şi m-am plimbat prin faţa casei. O fereastră era luminată. După un timp lumina s-a stins. N-am putut să intru, deoarece era lume multă pe stradă, fapt pentru care am mers în parc şi m-am culcat pe o bancă. La ora douăsprezece m-am sculat şi m-am reîntors la locuinţa unde era cazată soţia mea. Am intrat în hol şi am scos butelia de aragaz din sacoşă, am montat furtunul şi l-am introdus cu capsula de cupru prin gaura cheii. Am dat drumul la gaze şi am ieşit în stradă. M-am plimbat prin oraş aproape o oră, apoi m-am reîntors. Gazul era pe terminate. Am deschis uşa să mă conving dacă au murit. Am voit să aprind lumina dar m-am temut să nu se producă explozia gazelor din cameră. Am mers încet pe lîngă pereţi şi i-am găsit pe dormeză. Erau reci. Rigiditatea cadaverică începuse să se instaleze. Abia atunci am observat că fereastra era deschisă. Am ieşit pe hol şi am luat butelia. Cînd

încercam să o reintroduc în sacoșă am călcat pe un beţiv ce dormea pe ciment. M-a prins de picior şi a început să ţipe, trezind-o pe proprietăreasă. Am ajutat-o să-l ducă la ea în cameră, încredinţînd-o că am căutat pe un amic Popescu cazat acolo, exprimîndu-mi, în plus, dorinţa de a închiria o cameră, motivînd că şi altădată am beneficiat de serviciile ei. Argumentele mele au convins-o şi nu a bănuit nimic în legătură cu scopul real al prezenţei în locuinţă. Mai mult, m-am oferit să-i ajut la transportarea beţivului — probabil soţul ei — dîndu-i asigurări asupra discreţiei ce o voi manifesta în legătură cu nefericitul incident. Am părăsit oraşul, aruncînd sacoşa cu butelia de aragaz în Ialomiţa, în timp ce treceam cu trenul peste pod. După ce am coborît în staţia Ciulniţa, m-am răzgîndit, hotărîndu-mă să mă reîntorc în S pe la ora nouă dimineaţa pentru a observa cum se efectuează cercetările şi a verifica dacă nu am comis vreo greşeală menită să conducă organele de anchetă la identificarea autorului dublului asasinat. În faţa casei erau adunaţi curioşii. Cînd a venit echipa de cercetare, am cerut relaţii la diverşi cetăţeni în legătură cu identitatea lucrătorilor de miliţie, aflînd că locotenentul Rujan este cel ce conduce ancheta.

Cînd am ajuns la Bucureşti, am constatat o greşeală; Monica îşi uitase actele în şifonier. Dacă, iniţial, aş fi avut cunoştinţă despre acest fapt le luam şi, după comiterea faptei, le lăsam la faţa locului. În noile condiţii, proporţiile consecinţelor m-au îngrozit; abia atunci mi-am dat seama că nu va fi recunoscută curînd şi credeam că voi fi nevoit să înmormîntez peste două-trei sau mai multe săp-

tămîni un cadavru în putrefacție. Atunci m-am hotărît să vă telefonez. Pentru a vă deruta nu am telefonat de la domiciliu, ci am mers la oficiul poștal, de unde aveam șanse mari să nu fiu identificat ulterior.

Aceasta-mi este declarația pe care o dau și o semnez, menționînd că cele prezentate s-au făcut de bună voie, fapt ce doresc a fi luat în considerație cu ocazia desfășurării procesului. Valeriu Dud."

Foarte interesant, inginerul mai că n-a solicitat și o primă pentru faptul că a recunoscut crima. Dacă un ageamiu ar citi declarația, ar crede că eu n-am muncit deloc și numai conștiința lui Dud a condus la rezolvarea cazului.

Mă retrag în biroul meu unde s-a instalat Tanța Moraru. O secondează bunul ei amic Vache Balama. Bătrînul soldat șade pe scaun și înghite tacticos ouă cu șuncă. Mormăie mulțumit și aruncă priviri recunoscătoare.

— Mănîncă, gîndăcelule, mănîncă!

Îl privește zîmbind mulțumită și-i numără dumicații.

— N-avea nici o teamă, domnul locotenent este copil bun și o să te ajute. Mănîncă, gîndăcelule!

Gîndăcelul ne face ochi dulci și nu se lasă rugat. Bat turcii la gura lui. Într-un tîrziu, se ridică cu fața crispată, rotindu-și grăbit ochii în orbite:

— Tănțico, suflețelule, te rog din inimă să mă scuzi, trebuie...

Zboară ca din pușcă, făcînd să tremure podelele, apoi se întoarce ușurat și continuă dezastrul

în bucate. Întrucît mă grăbesc, îl vom părăsi pe bătrînul soldat pentru a continua elucidarea misterioasei crime. Țin să vă anunț că în după-amiaza acelei zile avea să părăsească arestul. Nu pentru că aș fi fost eu *copil bun* ci pentru că așa deciseră doctorii, expediindu-l cu mare pompă la spitalul de contagioși, pe motiv că drăgălașul *gîndăcel* avea dizenterie.

NE aflăm pe malul Ialomiței. O numeroasă comisie s-a deplasat pentru găsirea buteliei abandonate de Valeriu Dud. A sosit și șeful, care, între timp, a avut cîteva audieri în legătură cu împrejurările în care a decedat persoana al cărei cadavru a fost găsit pe malul Dunării. Ancheta se derula vertiginos: identificase victima și pătrunsese în miezul afacerii. Se pare că era vorba de continuarea, în doi, a unui scandal petrecut pe un vas în apropiere de Giurgiu.

Procurorul s-a reîntors de la convocarea din București și a intrat în pîine.

Dodea, înhămat cu aparatele lui, așteaptă să imortalizeze pe peliculă reperarea corpului delict.

— Șansele sînt reduse! — spune șeful. Dacă butelia era goală, nu este exclus ca apa să fi tîrît instalația, departe, în aval. Singura șansă ar fi ca furtunul și capsula de cupru să se fi prins de rădăcinile sau crengile copacilor căzuți în apă. Vom încerca și cu detectorul de metale...

Prezența noastră a stîrnit curioșii; se apropie în grupuri pe lîngă rambleul căii ferate. Pe măsură ce se apropie, încetinesc și vin cu mare băgare de

seamă. Cîțiva s-au așezat pe versantul rambleului și se tîrăsc la umbra bozilor.

Două bărci înaintează prudent pe cursul rîului. Fundul apei este cercetat cu detectorul, iar în zonele unde se bănuie prezența metalului se verifică adîncul cu doi raci metalici.

— Credeți că este absolută nevoie să găsim butelia de aragaz?

Șeful îmi face semn că da.

— Rujan, ai lucrat bine dar presimt că ceva nu se leagă. Sînt două elemente în acest dosar pe care va trebui să le lămurim. Avînd în vedere că a venit și tovarășul procuror, ne vom întruni în trei, pentru a analiza minuțios cele petrecute. Dacă nu găsim butelia, lucrurile se vor complica foarte mult.

— Și dacă o găsim?

— Atunci, puiule, treaba, de asemenea, se va complica.

Procurorul privește tăcut peste apa rîului și se întoarce spre mine continuînd ideea șefului...

— Dacă o vom găsi, ne vom vedea în situația de a-l pune în libertate pe Valeriu Dud. Deocamdată este reținut. La ce oră se împlinesc douăzeci și patru de ore de cînd a intrat în arest?

— La optsprezece și jumătate...

Sînt uluit. Șeful mă laudă că am lucrat bine, dar mă anunță că totul a fost în zadar.

Curioșii au prins curaj, lansîndu-se temeinic în elaborarea de ipoteze:

— Știu eu de la *cineva mare* că mai sînt în apă cel puțin cinci morți...

— Fugi, bă, de unde? Nici trei nu sînt că n-aveau de unde, ce crezi că...

— Am auzit că trebuie să fie cel puțin o grămadă, s-a tras cu mitraliera, maică! Cu urechile mele am auzit azi-noapte cum lătra mitraliera la buza pădurii...

— Taci, fă, că era cîinele meu..

— Tu să vorbești frumos cu mine că fac reclamație la tovarășul comandant... Alo, domnu comandant, porcu' ăsta de Costache mă jignește...

Diaconu transpiră încins în uniformă.

— Tovarăși, vă rugăm să părăsiți zona! Încurcați desfășurarea cercetării...

— Lasă, dom'le, comandantu' nu ne zice nimic... nici *procorolu*... te găsișă matale mai grande...

— Tovarășe sergent major, intervine procurorul, legitimați-i pe cei care vă jignesc și pe cei ce refuză să părăsească perimetrul în care desfășurăm cercetările...

— Hai, dom'le, că glumirăm...

Baba cu mitraliera ne zîmbește amical și se retrage ușurel printre curioșii din spatele ei.

La o sută de metri în aval de pod, bărcile s-au oprit. De colții unui rac s-au agățat cîteva crengi în care s-a încurcat instalația. Este prezentată lui Dud: o recunoaște. Cu ea a operat în noaptea de sîmbătă.

Lîngă noi stopează o mașină. Ajuns lîngă comandant șoferul raportează: este așteptat de un ofițer de la București, în legătură cu înecatul din Dunăre.

— Bănuitul, se pare, se ascunde într-o comună de la marginea județului nostru.

Șeful îmi face semn. Împreună cu procurorul, ne retragem deoparte.

— În cel mult trei ore sînt înapoi. Sper! Dacă nu-mi găsesc bănuitul, organizez urmărirea lui și mă reîntorc. Vom lămuri atunci toată problema în punctele slabe ale cazului Dud...

Deci, este vorba de cazul... Dud! Nici un cuvînt de cadavrele foștilor Monica — Dan.

— Traian Sorescu este plecat la o spargere în județ și cred că mai întîrzie. Rujan, mergi la inspectorat și audiezi pe cetățenii ce îl așteaptă pe Traian. Parcă-i vorba de un furt de găini... Știu că nu-ți place, dar nu-i cazul să alegi: femeia este gură-spartă și creează prea multă vîlvă în jurul acestui fleac. Și încă ceva: după ce termini cu ei, să-l cauți pe medicul legist. Insiști asupra cauzelor morții. Să precizeze dacă în organismul celor doi s-au găsit urme sau leziuni produse de gaz. Problema este esențială, Rujan! Ai înțeles unde este zona neclară a cazului... Dud?

Șeful dispare în trîmbele de praf provocate de autoturism, iar restul echipei se întoarce în oraș.

— La orele șaptesprezece ne întîlnim! — îmi spune procurorul la despărțire.

Merg la birou, ferm hotărît să iau în primire dosarul cu găinile. Cîteva declarații și un proces-verbal. Dar despre ce este vorba? Cu două săptămîni înainte, cineva din fața Crivăii reclamase că i se furaseră șapte găini și un cocoșel. Seara le închisese în coteț, iar peste noapte se făcuseră nevăzute. Juna reclamantă ceruse să fie primită în au-

dienţă chiar de inspectorul şef pentru a cere stabilirea cît mai rapidă a soartei amintitelor orătănii. Ba, îşi adusese şi bărbăţelul, tocmai revenit de la băi, pentru a-i impresiona pe viitorii lucrători care se vor ocupa de misterioasa dispariţie a galinaceelor. Dintr-o altă declaraţie, rezultă că juna-victimă întreţinuse relaţii de amor cu un crai din Bora şi că sectorul avicol fusese decimat pentru a satisface gusturile craiului, în perioada în care scumpul ei soţ făcea împachetări cu nămol.

Încurcată treabă, tovarăşi! Aici trebuie muncă nu glumă. Îmi revin o sumedenie de sarcini pentru a verifica cele întîmplate: caută, deci, locotenent Rujan şi află dacă victima a avut, într-adevăr, acele găini, dacă a fost zărită cînd le-a tăiat, ceea ce va fi foarte dificil. Crede cineva că au mai rămas urme? Sau dacă mai găsesc, totuşi, cine garantează că ele provin de la fostele găini proprietate personală? Vezi dacă nu cumva este un furt adevărat, verifică dacă mai găseşti vreun oscior corp delict şi multe, multe altele. Ce credeţi că se poate rezolva aşa repede precum fleacul acela de crimă?

Uşa se deschise şi în cadru apare un ins cam la cincizeci de ani. Se aplecă uşurel să nu se lovească cu capul de tocul uşii şi se îndreptă hotărît spre mine, lăsînd în sarcina fiecărui picior cam cincizeci-şaizeci de kilograme. Se opreşte şi mă fixează fioros.

— Dumneata ştii cine sînt eu?

— Habar n-am!

Nepoftit, se aşează pe un scaun fornăind pe nas ca un taur întărîtat.

— Deci nu știi cine sînt?
— Vă asigur că nu.
— Sigur?
— Pe cuvîntul meu!
— Mda! Se poate!

Se scobește în nas cu un deget, to! uriaș și se încruntă aruncînd fulgere spre mine.

— Eu sînt director general, dom'le!
— Mă bucur!
— Nu știu dacă vei mai avea timp să te bucuri prea mult. Am venit să fac lumină!
— Faceți, dar să nu vă ardeți!
— Ceee?!?

Cumplitul individ se saltă din nou pe cele două picioare, trimite o mînă peste masă și-și proptește autoritar un deget în capul meu.

— În definitiv, ce doriți? — întreb eu smulgîndu-mă de pe scaun, deși aș fi putut să-i fac o figură de sambo ce l-ar fi trimis direct pe coridor.

— Dumneata l-ai arestat pe tovarășul inginer Dud?

— L-am reținut, numai.

— Reținut? Acum cînd trebuie să îndeplinim planul înainte de termenul planificat ne scoți un inginer atît de valoros din producție? Cum îți permiți?

— În primul rînd, inginerul Dud se află în concediu de odihnă și nicidecum angajat în producție. În al doilea rînd, este implicat într-o crimă...

— Crimă? Te pomenești că a și recunoscut?
— Închipuiți-vă, da!
— Aha, deci așa stau lucrurile!?! E prima dată

cînd faceți *voi* să recunoască un om cinstit? Ai să intri în locul lui, tovarășe! Îți este clar?

Directorul acesta, care, pe deasupra, mai este și *general* mă privește crunt. Știu că face pe nebunul. Parcă este prima dată cînd vine cîte un asemenea individ cu tot felul de avertismente? Totuși îmi place, în comparație cu alții, care, dimpotrivă, te racolează din mijlocul străzii și te tîrăsc în cîrciumă, pe motivul că vor să aibă deosebita plăcere de a bea un spriț cu tine. Ies pe coridor și chem doi martori, pentru a asista la discuția dintre noi. Nu de altceva, dar nu am chef să mă trezesc cu reclamații calomnioase: s-au mai văzut cazuri...

— Ați numărat cîți pași sînt de la intrarea în inspectorat pînă în biroul meu?

— Nu! — îmi răspunde nedumerit directorul.

— Numărați-i acum și comunicați-mi rezultatul telefonic. Poftiți, notați-vă numărul...

Cu degetul îi indic ușa și-l sfătuiesc să și-o deschidă singur, apoi să facă exercițiu de mișcare în direcția străzii.

— Bine! Mai discutăm noi!

Ne aruncă priviri ce promit o sumedenie de belele. Apoi dispare ca un vis.

Notez numele celor doi martori și le mulțumesc. Poate era bine să le iau cîte o declarație cu privire le dialogul dintre mine și acel director general. Dacă, într-adevăr, mă va reclama...

Cazul cu furtul de găini a rămas în suspensie. Să se spele cu el pe cap Traian-brigadă diverse. Juna pereche a plecat la „Didileaua" pentru a constata calitatea berii și a micilor.

Cum naiba a aflat directorul general despre re-

ținerea lui Dud? Acum cîteva ore cazul acesta era așa de simplu! Eu chiar îl... înmormîntasem. Și, poftim, cîte complicații intervin.

Deocamdată trebuie să lămuresc problema cauzei morții lui Dan Popa și Monica Dud. Mă așez la birou și ridic receptorul, dar nu reușesc să fac legătura cu spitalul. Telefoanele funcționează prost, telefonistele țipă cuprinse de isterie. N-am încotro și plec apostolește către instituția în care lucrează medicul legist. Îl găsesc: lucra de zor la mașină.

— Doctore, am nevoie de tine!

— Toată lumea are nevoie de doctor, atît viii cît și morții! — mă întîmpină jovial Fane-număr singular.

— Lasă gluma, este vorba de o treabă serioasă.

— Dacă a rămas nevastă-ta gravidă și vrei să te scapi de intrus, caută-ți alt doctor.

— Mi-ai dat azi dimineață expertiza crimei de sîmbătă seara. Mă interesează dacă moartea, în mod sigur, a survenit de pe urma loviturilor primite.

— Nu reiese clar din expertiză?

— Ba, da! Voiam însă să aud și din gura ta. Încă ceva: s-a făcut o analiză toxicologică în cauză?

— Bineînțeles. Nu mi-a scăpat nimic.

— S-a găsit ceva deosebit?

— Spune-mi ce te interesează!

— Ce ai zice dacă cei doi au murit asfixiați? Să zicem că în cameră se găsea o butelie de aragaz deschisă, oamenii s-au culcat, iar dimineața i-am găsit cu pătrunjelul în gură... Ei?

— Poveste interesantă, dar categoric exclusă în cauza Dan Popa — Monica Dud. Analiza toxicologică nu a semnalat decît prezența alcoolului. În rest, nimic deosebit. În altă ordine de idei, în cazul intoxicațiilor cu butan, pe corpul victimelor apare o colorație caracteristică. Exclude categoric posibilitatea producerii morții prin intoxicație! Mulțumit?

— Nici eu nu știu!

Mă întorc la birou. Uriașul stătea pe același scaun pe care se așezase cu o oră mai înainte.

— Iarăși? — mă arăt surprins.

— Prietene, îți dau o șansă. Eliberezi urgent pe Dud sau voi informa toate organele de stat și toate ziarele despre metodele folosite pentru a face cercetări. Uitați-vă aici! — scoate o grămadă de plicuri cu tot felul de adrese.

Scot cinci lei și-i plasez.

— Cumpărați timbre și trimiteți-le!

— Așa, deci!??

— Așa! Și să nu vă mai prind pe aici. De la o vreme nu pot să mai scot capul în lume de atîția directori generali care umblă creanga. Dumneavoastră nu puteți să stați în întreprindere? Cum justificați timpul pierdut aici? Vă plătește statul ca să conduceți producția, or să faceți pe detectivul?

Directorul se schimbă la culoare, se ridică în picioare și încearcă să intervină.

— Tovarășe locotenent, aș vrea să fiți înțelegător!

Îl fac semn să tacă și continui:

— Cum vă numiți dumneavoastră și la ce întreprindere lucrați?

— Păi să vedeți... eu sînt niței cam grăbit. Vă rog să mă scuzați pentru deranj. Bună ziua.

ADMIRATOARELE bunului meu coleg și amic Dodea sînt nevoite să-și ia, definitiv, gîndul de la el: a hotărît să se însoare cu o fostă colegă de liceu, profesoară într-o comună de lîngă S. Bravo lui!

Ne-au invitat să mergem deseară la „Didileaua" pentru a le sărbători evenimentul. Cum să nu te duci, cînd pentru așa ceva nu trebuie să faci cercetări la fața locului, măsurători, fotografii, audieri de martori și așa mai departe.

Dar pînă cînd le vom cînta „mulți ani trăiască" și le vom ura multă fericire, măreațe succese în ramură, va trebui să elucidăm situația lui Dud.

Traian Sorescu mi-a răpit dosarul cu găinile:

— Mă bucur enorm că te-ai călit luptînd din răsputeri, pentru depistarea... fioroșilor hoți de păsări! — mă bombardează dispărînd în biroul alăturat.

Iau dosarul meu și intru în biroul șefului. Îmi face semn să mă așez. Tocmai discuta cu procurorul problema cazului pe care l-a avut. Bănuitul, nu mai era bănuit, ci în mod cert autorul omorului comis pe Dunăre. Cu o săptămînă înainte, lîngă Giurgiu, un remorcher înainta în amonte. La un moment dat, plasa unui pescar s-a agățat în elice. Au început certurile între pilot și pescar. Primul pretindea să fie despăgubit pentru întîrzierea vasului, pescarul ridica pretenții pentru plasa ruptă.

După două zile, pescarul a fost dat dispărut și peste alte cinci i s-a pescuit cadavrul în bălți.

Dar autorul? Nu, el nu era nici pilotul nici alt angajat de pe remorcher ci... un vecin al victimei care asistase la ceartă. Pilotul îl amenințase că „nu vei apuca ziua de mîine, nenișorule". Ceea ce s-a și întîmplat: vecinul, ce-i purta, cam demult, sîmbetele, a așteptat seara și... A mizat prosteşte pe interesul ce l-ar fi stîrnit incidentul din cursul zilei și amenințările pilotului, recepționate de o duzină de martori.

— Tovarășe colonel, permiteți să raportez!

— Te ascult!

— De fapt, voiam să aflu care sînt obiecțiunile dumneavoastră în legătură cu dosarul...

— Bravo, ești curios! Mă tragi de limbă...

Procurorul zîmbește, încerc să fac și eu la fel. În alte împrejurări aș fi reușit perfect, numai că de această dată eu sînt cel care încasez... „unsprezece metri".

Dosarul meu a făcut burtică. Este chiar dolofan: proces-verbal de cercetare la fața locului, planșă fotografică, declarațiile Tanței Moraru, ale ospătăriței și barmanului, plus cele scrise de Valeriu Dud, Viorel Constantin, Vache Balama, expertiza dactiloscopică a amprentelor de pe clanța interioară a ușii, proces-verbal și planșă cu butelia, declarațiile luate la hotel, delegația lui Viorel Constantin, corespondența dintre el și Monica, expertiza medico-legală. Un braț de hîrtii. Dacă aș fi plătit la kilogramul de hîrtie scrisă, m-aș îmbogăți destul de repede.

— Majoritatea probelor îl desemnează pe Va-

leriu Dud ca autor al omorului. Chiar el susține aceasta și ne-a demonstrat cum a procedat...

— Cu toate acestea, am înțeles că trebuie să-l pun în libertate... Din acest punct de vedere eu nu am nici o posibilitate să-l reținu, tovarășul procuror dispune.

— Rujan, vreau să cred că ai priceput unde scîrțiie cazul...

— Vă referiți la faptul că moartea s-a produs ca urmare a loviturilor primite și nu gazului...

— Exact! Altceva?

— Poziția cercevelelor ferestrei: la început închise, apoi deschise. S-ar adăuga și impresia lui Dud că victima este Viorel Constantin...

— Nu este suficient pentru ca tot ce se referă la Dud să cadă? — mă atacă șeful.

— Și da și nu!

— Bravo, m-ai lămurit... buștean!

— În termeni folclorici, cazul este cu *dus și întors. Dusul:* Valeriu Dud, a venit ferm hotărît să o lichideze pe nevastă-sa și pe Viorel Constantin. A procedat în modul cunoscut. Numai că Viorel Constantin lipsea iar în locul lui trecuse Dan Popa. La autopsie s-a stabilit că ei nu au inhalat nici un centimetru cub de gaze. De ce? Pentru că în momentul în care erau gazați, în pat se găseau doar două cadavre. Altcineva i-o luase înainte. Din punct de vedere juridic, lui Valeriu Dud i se reține o tentativă absurdă ce nu se pedepsește penal...

— Perfect, să vedem care este *întorsul*...

— Aș voi să continui eu! — intervine procurorul. Nu este exclus ca Valeriu Dud să fi pus la cale toată combinația pentru a ne duce de nas.

Un fleac de butelie pentru turism are gaz insuficient spre a trimite doi oameni pe lumea cealaltă... Totuși caută un pumn de *praf*uri pentru noi. Știa că nevastă-sa urma să vie la Viorel Constantin... Seara constată că nu s-a întîlnit cu el, ci cu Dan Popa. Dacă pînă atunci mizase în derutarea organelor de anchetă numai cu butelia, acum — cînd avea scrisorile lui Viorel Constantin în buzunar — s-a hotărît să mai adauge un atú. Așadar, îi lovește pe cei doi și îi așează în pat, apoi trece la etapa a doua, unde începe „acoperirea" cu gazarea, convins că versiunea va cădea, fiind vorba de o tentativă absurdă...

Asta cam așa este! Atunci de ce-l punem în libertate? Procurorul *mă ghicește* și continuă:

— Cea de-a doua variantă, pe cît de ingenioasă, este totuși șubredă: poziția geamului. Dud n-ar fi lăsat cercevelele deschise, căci nu mai rezistă varianta privind gazarea. De ce nu eliberăm mandat de arestare? Pentru că la incertitudinea creată pînă acum, se adaugă și un fapt esențial: nu putem proba că el i-a ucis prin lovire. Trebuie să fim foarte atenți: cei doi nu au intrat ca niște somnambuli în cameră și s-au lăsat omorîți. Imaginează-ți scena în care o soție este prinsă în flagrant de către soț; în mod normal trebuia să fie un scandal atît de zdravăn că tot orașul s-ar fi sculat în picioare. Or, cei doi n-au zis nici pîs, au murit de parcă i-ar fi gîtuit o mînă invizibilă. Mai mult, Dud trebuia să prevadă că acționînd direct, risca să rateze scopul voiajului, să fie prins în flagrant, sau și mai prost pentru el, după ce-i

ataca se putea alege cu o cotonogeală zdravănă din partea celor doi...

Începe să mă doară capul. Cazul era atît de simplu, aveam un criminal *bine mersi* și, poftim, mi-am făcut iluzii degeaba.

— Dacă înțeleg bine, rămîne în picioare prima variantă, cea cu tentativa absurdă...

— Bineînțeles! — aprobă procurorul. Așadar, nu avem decît să-l punem în libertate și să continuăm cercetările. De fapt, acesta este al doilea motiv, dar la fel de important, pentru care ne-am întrunit în trei. În această fază, dumneavoastră jucați rolul principal în identificarea autorului, dar interesul este reciproc; după aceea eu trebuie să susțin totul în instanță...

Da, da, înțeleg: lui îi va lua cămașa foc... Deși nici pentru mine nu vor răsări zambile pe strada principală. Orice eroare judiciară este foarte costisitoare.

— Zîmbește, fiule! — mă mobilizează șeful. Timpul trece și costă o sumedenie de parale. Să căutăm atent în trecut și să atacăm viitorul. Va trebui să abordezi problema cu Viorel Constantin. Audiază-l încă o dată pe Dud în legătură cu silueta pe care a zărit-o prin fereastră și despre care a declarat că era cea a jurisconsultului. Irascibilitatea acestuia mi se pare nejustificată. Cele două elemente ne fac să avem bănuieli asupra amestecului său în acest caz. În plus, jurnalul zilei de sîmbătă seara rămîne neclar. De la orele douăzeci și două nu se mai știe nimic despre activitatea pe care a desfășurat-o... Am aflat că se găsește în oraș, caută-l!...

Îmi culeg dosarul de pe birou și îl așez cu nădejde la subsuoară. Procurorul îmi face semn să mai rămîn.

— Am auzit că aveți necazuri cu un director de pe la București. De fapt, a trecut și pe la mine pe la birou... Să nu vă faceți probleme... Am informat și comitetul orășenesc de partid în legătură cu acest incident. Dacă mai apare, vă rog, să-mi telefonați!

Îi promit că așa voi face, deși mă bate gîndul să-l ajut să coboare pe fereastră. Nu de altceva, dar de cînd cercetez cazul acesta, n-a dat nimeni năvală pe ușă ca să mă ajute. Drăgălașii mei de martori m-au cam dus cu preșul, morții mi-au lăsat documente false, bănuiții îmi dau cu flit. Pînă și Dud, care a avut amabilitatea să-mi demonstreze că el este asasinul, mi-a tras clapa iar acum este negustor cinstit.

Și cînd te gîndești că milităria e lungă! A avut dreptate șeful: trebuie să învăț să zîmbesc și să rîd fără să fiu gîdilat. Altfel!... Îmi papă nevasta pensia de urmaș înainte de termen...

Îmi iau la revedere, bineînțeles în termeni oficiali și dau năvală la serviciul circulație. Îl rog pe un agent să tragă o fugă prin oraș pentru a căuta mașina jurisconsultului, apoi pe respectivul să-l invite la mine. Dacă îl repede, cu tupeul obișnuit, să mă caute prin stație.

Aș merge pe urmele lui Viorel Constantin, dar mai este o oră pînă expiră ordonanța de reținere a lui Valeriu Dud. După lege, termenul nu poate fi depășit nici cu o secundă. Unde-i lege nu-i tocmeală! De cînd a făcut mărturisirea, Dud a căzut

într-o stare de apatie totală. Totuși, din oră-n oră îl caută pe ofițerul de serviciu și-l întreabă din cîți soldați este alcătuit plutonul de execuție. Ori unul ori o sută, rezultatul este același. Încă nu s-a întîmplat pînă acum ca unui soldat să nu-i ia... pușca foc. Aceeași întrebare mi-o pune și mie.

— De ce vă interesează?

— Am oroare pentru gloanțe!

— Foarte bine, nici nu vă veți întîlni cu ele.

Mă privește prostit. Cred că, în locul lui, nici mie nu mi-ar fi prea cald.

— Moartea prin streang este interzisă, nu?

— Exact! Ar trebui să nu vă gîndiți la ea. Sînteți pus în libertate. Vă ridicați actele și banii de la secretariat, apoi mergeți la un local să vă distrați.

— Domnule locotenent, vă rog să mă respectați. Pentru ce am făcut îmi voi primi pedeapsa, dar atîta timp cît mai am de trăit, vă rog, să nu depășiți limitele admise de procedură.

— Tovarășe Dud, punerea dumneavoastră în libertate se încadrează strict în limitele Codului penal și ale celui de procedură penală...

Logosul meu produce un efect absolut invers:

— Duceți-mă la arest! Din acest moment refuz să mai discut cu dumneavoastră. Basta!

— Indiferent dacă mai doriți sau nu să vorbiți cu mine, îmi este imposibil să vă mai duc la arest, deoarece nu am nici un motiv.

— Aveți: am ucis-o pe Monica Dud și pe Viorel Constantin. Cunoașteți toată tărășenia.

În birou pătrunde agentul de circulație și-mi întinde un bilețel. Probabil a fost avertizat că sînt

în compania lui Dud și s-a văzut nevoit să-mi transmită mesajul în scris. Da, este destul de important și mai mult decît binevenit. Îi mulțumesc și mă adresez interlocutorului:

— Vă înșelați, tovarășe inginer. Dacă veți merge la fereastră și veți arunca privirea-n curte, îl veți zări pe jurisconsult trebăluind de zor lîngă „crucișătorul de uliță" cu care a sedus-o pe Monica Dud.

Dud se repede la fereastră și rămîne uluit. Îl urmăresc liniștit, așteptînd să se întoarcă.

— Domnule, aceasta este o mistificare!

— Nicidecum! Este Viorel Constantin în carne și oase.

— Să nu-mi spuneți că numita Monica nu a murit că înnebunesc. Doar am văzut-o la morgă, mi-ați arătat fotografiile ...

— Marele adevăr este că numita Monica nu mai este printre cei vii. Va trebui să o duceți la București să o înmormîntați.

Inginerul se retrage pe un scaun și rămîne pierdut pe gînduri. Într-un tîrziu dă din umeri obosit:

— Nu înțeleg nimic!

— Într-adevăr, greu de înțeles. Voi încerca să vă explic în cîteva cuvinte: soția dumneavoastră a fost găsită moartă împreună cu Dan Popa. Numele acesta nu vă spune nimic?

Dud tresare. A rămas stupefiat.

— Au fost colegi de liceu. Ar fi ajuns ceva din el, dar avea sînge de hoț. Ce se naște din pisică ...

— Știați că există relații apropiate între ei?

— Nu mi-aș fi închipuit. Sînt consternat! O știam pretențioasă și puțin aristocrată. Sincer să fiu, nu înțeleg de ce s-a coborît pînă la Dan. Tipul era, dacă-i analizăm atent situația, de ultima speță. Cum naiba?...

— Femeile sînt capricioase, tovarășe inginer. Dacă stăm să analizăm, făcînd abstracție de notorietatea lui Dan Popa, dar mai ales de natura acesteia, trebuie să recunoaștem că era un personaj destul de modern, după care orice femeie s-ar fi dat în vînt. Acest secol XX ne-a imprimat afurisita lui de viteză și nu mai avem timp să ne cunoaștem decît din treacăt. Privești peste umăr și ai zărit pe cineva: ești obligat să-l cunoști chiar în același moment și să-l apreciezi fără să ai timpul de a pătrunde în sufletul lui. Întîlnim oameni eleganți, ferchezuiți și-i categorisim ca intelectuali, deși sînt cu un cazier bogat, cum tot atît de bine ne putem întîlni cu tipi bărboși, cu blugi jegoși pe care-i considerăm... dar în realitate ne pot ține la degetul lor mic și sînt gata să dea lecții universitarilor...

Valeriu Dud a slăbit în ultimele douăzeci și patru de ore. I-a crescut barba și ridurile de pe frunte i s-au adîncit.

Urmează o pauză cam lungă. Îl las cu gîndurile lui și mă hotărăsc: n-ar strica să-i dau un telefon soției, să se pregătească pentru deseară. N-aș vrea să stau lîngă ea toată noaptea pînă se va hotărî ce rochie să îmbrace pentru cheful de *adio burlăcie* al locotenentului Dodea. Valeriu Dud îmi întrerupe gîndurile.

— Nu înțeleg un lucru: cum a murit Dan Popa,

cînd în cameră l-am văzut pe Viorel Constantin. Perdelele erau trase dar siluetele se vedeau clar, mai precis silueta, silueta lui Viorel Constantin: înalt, subțire, cu trenciul pe el și pălăria pe cap. De unde a mai apărut și Dan Popa? Zău că nu înțeleg!

Deci, de aici a început convingerea lui Dud în legătură cu identitatea celei de a doua victime.

— Găsiți vreo explicație?

— Mă gîndesc dacă nu cumva mi-a luat-o el înainte. Știa că Monica se află cu Dan Popa și le-a făcut o vizită. Din corespondența și trăinicia relațiilor dintre ei, categoric ținea la ea. În plus, am înțeles că voiau să se căsătorească. Și deodată, visele i s-au năruit constatînd că în horă a intrat altcineva... Probabil starea de șoc l-a determinat...

— La ce oră l-ați văzut?

— Cam pe la unsprezece noaptea.

— Înainte de a pleca în parc, fereastra era deschisă?

— Nu! Sînt sigur că nu!

— Dar cînd ați intrat în cameră?

— Cercevelele erau deschise. Era frig de-a binelea...

— Înainte de a pleca vreau să faceți o precizare, dar vă rog să vă gîndiți bine: sînteți sigur că în cameră a fost, într-adevăr, Viorel Constantin?

— Cred că da! V-am mai spus că nu i-am distins trăsăturile feței, dar silueta îi semăna perfect. Eu îl aveam în *minte*, am fost sigur că este el și nu m-a preocupat altceva.

— Tot ce am discutat noi pînă acum trebuie... scris. Vă menţineţi cele declarate?

— Bineînţeles!

Aşadar, tot ce a văzut: silueta şi poziţia cercevelelor ferestrei sînt trecute în declaraţia pe care mi-o întinde peste birou.

— Vă mulţumesc! Cercetările vor continua. Mergeţi la morgă, luaţi cadavrul soţiei şi-l înhumaţi. Toate documentele necesare transportării şi înhumării se găsesc la fişier. Ulterior mai treceţi pe la mine...

Ne sculăm şi ne îmbrăcăm hainele. Afară, o căldură strașnică, dar noi ne pretindem stilaţi şi ne atîrnăm cravatele de gît, ne plimbăm îmbrăcaţi în costume. Inginerul mă priveşte cu o umbră de neîncredere.

— Nu cumva îmi daţi drumul ca să o înmormîntez, iar după aceia mă arestaţi?

— Ce ţi-a venit, omule! Nu pricepi că eşti liber? Vrei să chem ofiţerul de serviciu să te dea afară?

Dud nu mai aşteaptă o nouă invitaţie. Face o plecăciune adîncă şi dispare.

Dau telefon soţiei. Aflînd evenimentul, oftează mulţumită:

— A dat dumnezeu să te hotărăşti să mă mai scoţi şi pe mine în lume!

Îmi iau servieta şi mă pregătesc să plec acasă. Pe scări mă lovesc nas în nas cu directorul general, ce tîra după el un ochelarist.

— Te-ai întors?

— Domnule, nu te las cu una cu două. Am aflat că sînt probe complete asupra vinovăţiei prie-

tenului meu Dud. Eu trec la atac, domnule! I-am găsit un avocat.

— De unde ați aflat?

— Zvon public! Eu am niște urechi...

Ce-i drept, le are destul de mari... Simt o poftă nebună să mă sprijin de ele cu ambele mîini.

— Ați auzit prost, Valeriu Dud este liber.

— „Stimate tovarășe", mă adresez avocatului, luați-vă clientul și să nu vă mai prind pe aici. Altminteri, mă văd nevoit să mă plîng procurorului că vă amestecați în desfășurarea cercetărilor. Ce știți dumneavoastră despre modul cum s-au desfășurat pînă acum cercetările? Nimic, absolut nimic! Cu toate acestea aveți nerușinarea de a-mi urla sub nas că am comis ilegalități. „Stimatul" avocat te poate informa, directore, despre existența unui articol din Codul penal care se referă la calomnie, un altul care vorbește despre injurie și despre încă un altul ce amintește despre pedepsirea ultrajului. Am terminat! Sper că mîine nu vă mai găsesc aici.

Cei doi s-au pleoștit de-a binelea. Furtunosul lor elan s-a stins ca un foc de paie. Mă urmează tăcuți, ca doi căței care tocmai au scăpat de tăvăleală. Directorul îmi deschide ușa de la intrare și mă întreabă docil:

— Noi ce facem?

— Ce-mi pasă! V-am chemat eu?

— Sper că nu v-ați supărat?!! Noi am încercat să vă ajutăm... nu ne-am gîndit nici o clipă să vă jignim.

— Nici nu mi-am închipuit altfel...

— V-ar deranja dacă am bea un șpriț împreună?

— Foarte mult!
— Putem să ne retragem?
— Retrageți-vă!
— Vă salutăm cu respect.

Pornesc spre casa unde este cazat locotenentul Dodea, nu pentru a pune la cale cheful proiectat pentru deseară, ci pentru a-l întreba dacă n-a făcut vreun pas în stabilirea identității amprentelor de pe geamurile ferestrei camerei. Încă de la capătul străzii urechile recepționează un zgomot suspect. Nu mult mai tîrziu ajung la concluzia că el vine din curtea în care stă Dodea. La fața locului un tărăboi ca-n filme.

Un ins bronzat congenital, cam la cincizeci și ceva de ani, cu mustățile *pe oală*, într-un echipament sumar, stă cu mîinile proptite în șolduri. Este proprietarul care repetă stereotip: „Ți-am spus, nene, că n-am nevoie de familiști! Faceți o droaie de copii și pe urmă nu mai scap. Acum dacă te-ai căsătorit, musai să dai cu pasul".

— Unde te muți?
— Habar n-am!
— Mută-te la Noua, cunosc eu cîțiva amatori.

Ieșim în stradă și așteptăm să pice vreo mașină. Proprietarii s-au retras în casă și ne privesc marțial pe fereastră. Într-un tîrziu reușim să oprim o mașină. Ne tocmim la repezeală cu șoferul și încărcăm calabalîcul.

Plecăm spre Noua. Batem din poartă-n poartă și reușim să-l tragem pe sfoară pe un cetățean. Nu așteptăm să termine de spus că „dacă s-ar mai gîndi poate ar lua în gazdă și familiști" și începem să derulăm filmul invers. Nu apucă să-și revină că

Dodea s-a și instalat. Încearcă să spună că nu-i chiar atît de hotărît să-i primească în gazdă, dar îl iau repede:

— Cîți copii ai, unchiule?

— Doi.

— Să-ți trăiască, să crească mari și sănătoși, să-i dai la școli și să-i faci doctori sau ingineri.

— Ehei, lucrează de zece ani la C.A.P.

— Nu-i nimic. Sănătate să fie. Dumnezeu este mare și bun. Soția ce vă face? Cum o duce cu sănătatea? Bine, nu? Păi sigur că da, să vă facă copii frumoși și voinici, adică pardon, a făcut, să vă trăiască. Să trăiți fericiți pînă la adînci bătrîneții, cu o companie de nepoți pe lîngă dumneavoastră. Îi plac soției copiii, nu? Păi dacă a făcut doi cum să nu-i placă . . .

— Nevastă-mea a murit acum cinci ani.

— Dumnezeu să o ierte. Toți ajungem acolo, unchiule, asta-i viața, ce vrei? Azi sîntem tineri, zburdăm, mîine adio, nene, și-un praz verde. Esențialul este să te descurci și să-ți trăiești viața.

Sosește băiatul pe care l-am trimis să cumpere o sticlă de drojdie.

— Să fie într-un ceas bun, unchiule!

Pupăm des sticla, precum căruțașii, atmosfera se încălzește, *unchiul* a prins glas și ne vorbește despre femei, cai și al doilea război mondial. A avut carabină Z.B. și brici de ras cu prăsele albe. Din cîte am aflat, comandantul său de pluton îl aprecia în mod deosebit. Cînd sticla era pe terminate, unchiul stătea în poziție de drepți și ne demonstra cum comanda el grupei de pușcași. Înainte de a pleca acasă eram pe deplin convins că fără el toată

coaliția antihitleristă ar fi întîmpinat serioase dificultăți.

A fost singura împrejurare din ultimul timp cînd nu s-a respectat ierarhia. La masă s-au așezat toți cum i-a tăiat capul, hotărîți să o facă *lată*. Și s-au ținut de cuvînt, inclusiv subsemnatul, deși nevastă-mea m-a tot călcat pe picioare și mi-a suflat la ureche:

— Nu mai bea că te duc acasă în spate.

De fiecare dată am încercat să o conving că este un eveniment deosebit și trebuie serbat cum se cuvine. Pe parcurs atmosfera s-a făcut *tare*.

Fostul separeu al intelectualilor din urbe a fost împînzit cu mese, puse cap la cap, acoperite cu ziare și pagini din reviste. În dreptul meu a nimerit Sophia Loren la care mai trăgeam din cînd în cînd cu ochiul și o analizam critic.

— Îți place?!? — mă înțepa ideologic nevasta.

— Aș, o comparam cu Didina!

Artista de față, după ce fusese stimulată cu un ghiont de responsabil: „cască, fă, gura la mesele ălea că de nu, ne belesc ăștia", a început să ne maltrateze cu o noutate din folclorul local: *„Banii mei, banii mei, / Ce-am făcut cu ei? / I-am băut la Țăndărei / Cu două femei! / Oi, banii mei, banii mei, / I-am băut la Ciulnița, cu chelnerița! / Banii mei, banii mei / Ce-am făcut cu ei?"*

Nevasta proprie, cot la cot cu soția personală a locotenentului Sorescu, au declarat că-l vor înhăța în furci pe cenzor!

— Cum lasă, tovarășe, libertatea acestui gen

de folclor în vecinătatea urechilor bărbaților noștri?!?

— Habar n-aveți de calitatea conștiinței noastre politice! Cîntă, Didino! O dată se însoară Dodea.

— *„Banii mei, banii mei, / Ce-am făcut cu ei? / I-am băut la Călărași / Cu doi căruțași!"*

Nevestele au declarat, după ce au primit mai multe adeziuni feminine, că vor face apel la forurile superioare: după cum reușeam să pricep, melodiile erau scandaloase. În horă intrase și *„Tanța la Perieți"* ...

— Păi, vă mai scoatem noi în lume? — amenința locotenentul Sorescu. Atitudinea voastră este în conflict flagrant cu progresul în folclor ...

Discuția a încetat la apelul cu substrat al sergentului major Diaconu:

— Tovarăși! Propun să nu deranjăm artista: doamne ferește, vorba marxistului, să nu depună reclamație ca să-i căutăm banii. Eu sînt pățit ...

Cu urechile la Didina și la sfaturile conjugate ce se îndreptau spre proaspătul clan Dodea, ne aruncam temeinic într-un vin afurisit, marca Sudiți, mai tare decît copita unui cal de la hergheliile din Jegălia.

Șeful bea destul de rar, în schimb, ne îndemna ca un arbitru de rugbi. Apoi s-a retras.

Muzica a strigat marșul, iar noi — fără stăpîn — ne-am aruncat temeinic în vinurile de Amara, Sudiți, Perieți și Gura Ialomiței. Icrele de Fetești și scrumbioarele de Borcea, așezate cuminți lîngă somoteii de Gălăău, șalăul de Oltina și cega de Unirea, s-au volatilizat cu viteza luminii. O pildă demnă de urmat în lumea ovinelor, un făt tar-

div, invitat la masă prin grija veterinarului de la Griviţa, s-a transformat într-o grămadă de oscioare. Nevestele au intrat în problemă treptat şi au început să aprecieze, după alte criterii, mult mai obiective, prezenţa tarafului şi a Didinei, gurista oficială de la „Didileaua".

— Ce facem, noi nu cîntăm?

Cu forţe unite ne-am lansat: *„Cînd eram pe Ialomiţa / O iubeam pe una Miţa. / Azi aş spune şi n-am cui / Şi o spun doar dorului"*.

— Fără lacrimi, tovarăşi — ne implora Diaconu. Sîntem aici, nu trebuie să luăm lucrurile în tragic...

— *„Noaptea pe la trei"* ... — se răstea Didina-n microfon.

Restul localului, ocupat de consumatorii eterogeni ai urbei, clocotea de voie bună. Din cînd în cînd, cîte un consumator incapabil să ţină pasul cu viteza secolului XX, era luat de subsuiori şi cărat pe trotuar, pentru a face loc la mese şi altor oameni ai muncii dornici să stimuleze comerţul socialist.

Tractorişti, excavatorişti, şefi de post, contabili, macaragii, ingineri stagiari, deputaţi, responsabili cu protecţia muncii, detectivi de înaltă clasă — eu, de —, şoferi, taxatoare de pe autobuze, sudori, lăcătuşi, oficianţi de poştă, topometrişti, meteorologi, hidrologi, brigada diverse — locotenentul Sorescu —, statisticieni, frezori, ziarişti, profesori, medici umani şi veterinari, plus asistenţii şi sanitarii lor, mirele şi mireasa, economişti, laboranţi, mandatari C.A.R.... clasa muncitoare nenavetistă, cu gînduri de fixare în S, la care se adăuga

detașamentul localnicilor, dansau cot la cot în „Didileaua".

Din cînd în cînd, Sophia Loren se ridica de pe pagina revistei și încerca să se suprapună pe conturul Didinei, care nu știu ce naiba ținea tot timpul în mînă... O drăcie lunguiață legată de o sîrmă, sau o sfoară... Paștele măsii, toți fumează... iar eu am terminat țigările... „Mai ai cinci pachete, dar le arunci tot timpul sub masă!" „Nevastă, dragă, eu cred că sîntem la o nuntă!" „Hai, nu mă înnebuni, tu nu vezi că sîntem în parc?". „Ai dreptate — zic — abia acum îi văd pe contravenienții aceia care calcă pe spațiile verzi din planul de sistematizare și rup florile de pe planșeta tovarășului primar". „Bărbate, fuga acasă că ne prinde ploaia"... „Eu pînă nu-l chem pe meteorolog la masă nu mă mișc un centimetru"...

Apoi, Didina își căuta disperată banii, iar Diaconu o convingea competent:

— Depuneți plîngerea la secretariat și cereți să vi se dea numărul de înregistrare. Vă garantez că primiți răspuns în termenul legal...

Cred că au venit și membrii marii familii de Țăndărei. Mi se pare că i-am văzut în mijlocul localului cu mîinile întinse, iar pater familias întreba:

— Cununăm sau botezăm?

Ce naiba aveam eu cu această familie?... Parcă i-am văzut undeva... cred că eram pe un vapor... sînt sigur: totul se mișca... sau... dracu știe, cineva îmi spunea că, în seara crimei, clanul din Țăndărei a stat la o parolă cu Monica Dud și Dan Popa...

Sophia Loren, imaginea ei, s-a contopit definitiv cu cea a Didinei și, treptat, au început să se piardă în ceață. Doar *„banii mei, banii mei!"*, îmi fluierau în urechi, însoțiți de reprosul „ce, fă, ai avut tu bani vreodată?"

Cheful s-a prelungit pînă după miezul nopții dar, din motive obiective, nu aș putea preciza la ce oră am terminat. M-am trezit dimineață, acasă în pat, cu comprese reci pe frunte și pe piept.

— Te-am adus ca pe un sac, mai mare rîsul.

— Ce vrei, dragă, nu m-ai rugat tu să te scot în lume?

Mă tratează cu antinevralgice și cafele. Mi-am revenit destul de bine, dar picioarele îmi tremură ca apucate de friguri și nu vor să mă asculte. Ce vreți? Asta-i viața! Cînd este treabă, tragi tare, cînd e bal, e bal! Azi sînt liber și nu fac altceva decît să ies în curte și să mă așez la umbră. Îmi este foarte greu să mă concentrez asupra cazului nostru, mulțumindu-mă să fac un bilanț sumar al ultimei săptămîni de activitate.

După un început promițător iată-ne că nu facem altceva decît să batem pasul pe loc. Cînd treaba părea încheiată am renunțat la Valeriu Dud, omul cu probe forte. Sînt sigur că vă aflați în dilemă asupra nevinovăției lui, iar eu n-am reușit, încă, să vă conving de faptul că nu este el criminalul. Ați putea să spuneți: bine, nu i-a ucis prin gaze, pentru că necropsia indică leziuni produse de lovituri, dar vă întrebăm noi, cum sînteți toți siguri că nu Dud i-a pocnit peste bot, ci altcineva? Vedeți, aici este buba. Expertiza indica faptul că moartea a survenit în jurul orelor douăzeci și trei.

În acest timp Dud stătea prin cîrciumi la taclale cu ospătarii și barmanii pentru a stabili dacă Monica se afla în oraș și unde anume. Cînd barmanul, despre care v-am vorbit la începutul prezentei, i-a plasat pontul și-a pregătit sculele și a încercat să treacă la acțiune, dar a trebuit să amîne deoarece a văzut prin perdele silueta omului înalt, slab, cu trenci și pălărie despre care crede că ar fi Viorel Constantin. În acel moment, după cum știți, Monica Dud și Dan Popa erau îngerași. Restul îl cunoașteți. Chiar dacă Dud va continua să se bată cu pumnul în piept, eu nu-l voi lua în seamă.

Cel mai bun lucru este să plecăm după omul a cărei siluetă a fost zărită în cameră. Propun să începem cu Viorel Constantin, singura persoană intrată cu adevărat în horă. Întoarceți cîteva file și recitiți tot ceea ce v-am spus despre jurisconsult. Acum după ce v-ați reîmprospătat memoria, hai să vedem dacă nu descoperim ceva care ne-ar interesa în cauză. Deci, Viorel Constantin și Monica Dud urmau să se întîlnească duminică în S, ca apoi să plece la Constanța să se distreze, să facă, treaba lor ce voiau să facă, esențialul este că întîlnirea era proiectată pentru duminică dimineața. Cu toate acestea, porumbeii poposiseră în urbea noastră încă de sîmbătă dar, după probele aflate la dosar, nu reușiseră să se întîlnească, fiecare evoluînd după propriul program.

Viorel Constantin a venit să perfecteze un contract între I.A.S. Lehliu și I.A.P.A. Ialomița, deci legal, numai și numai în interesul statului. După ce a rezolvat toate problemele a purces la cîrciumă unde s-a ospătat și a băut în flagrantă discordanță

cu cele declarate. Seara a părăsit orașul și a plecat în Călărași, unde a închiriat o cameră la hotel. Era însoțit de o tipă *mișto*. Cine este tipa? Habar n-am, deși mă interesează în mod deosebit. Să fi fost Monica Dud? În nici un caz: în același timp, soția a lui Valeriu Dud se afla în compania lui Dan Popa, mîncau și beau vîrtos la „Didileaua" și spuneau că viața e frumoasă. După ora zece seara, Viorel Constantin a dispărut din Călărași fără a folosi camera de la hotel și pe doamna cu ochii extrem de violeți. Urmează o pauză, întreruptă de crima din S. Din declarația lui Valeriu Dud reiese că în camera crimei a fost zărită silueta jurisconsultului. Durerile de cap, plus necunoscutele pe care le ridică rezolvarea acestui caz, m-au amețit de-a binelea. Mîine mă voi apuca serios de treabă, altminteri rămînem cu autori necunoscuți și-i păcat.

Mă îmbrac, întîmpinînd rezistența a o sumedenie de curse pe care mi le întînd, din nu știu ce motive, propriile-mi straie și plec la locotenentul Dodea. Cu mare trudă reușesc să-l trezesc. Nevastă-sa își trage cearșaful pînă sub nas și ne spionează cu priviri lenețe. Dodea își freacă ochii înroșiți.

— Sînt un bandit sadic! — îmi fac autocritica, fără pic de convingere. Nici nu te-ai însurat bine și te deranjez din sînul familiei iubite.

— M-am turtit rău, amigo!

— Nu-i nimic. O dată te căsătorești în viață. Eu, unul, m-am turtit mai zdravăn decît tine, deși n-a fost nunta mea . . .

— N-a mințit cine a spus că dacă bei apă din lalomița, aici îți rămîn oasele.

Proaspăta doamnă chicotește de sub cearșaf.

— Mai bine te-ai scula să ne tratezi cu un coniac.

— Tu nu poți să te servești singur?

Madam Dodea a pus tare piciorul în prag și iată-l pe amigo la stăpîn. Îmi vine să fluier de admirație, dar nu sînt în stare să-mi țugui buzele; Dodea dă din cap mulțumit și caută într-un bufet sticla. Se scuză că nu are pahare, ce vreți: familie proaspătă, fără casă, fără masă... Sorbim cu rîndul: „Noroc Vasilică", „noroc Marinică", dă-i tare că iar ne e bine! Soția gustă și ea, plescăie din limbă și se șterge la gură cu cearșaful.

— Dacă terminăm sticla, tare mă tem că nu vom mai fi în stare să ne recunoaștem.

— Nici o grijă, vă recunosc eu! — precizează doamna Dodea, dînd — astfel — un ghiont strașnic discuției noastre pe un făgaș criminalistic.

— Pînă atunci să trecem la chestiune, amigo, pentru că nu am venit să-ți lichidez coniacul. Cînd am făcut descinderea la madam Moraru ai ridicat, în aplauzele generale ale asistenței, clanța și geamurile de la ferestre. Raportul tău de expertiză dactiloscopică vorbește doar de amprentele de pe clanță precizînd că au fost create de degetele de la mîna dreaptă a onorabilului Valeriu Dud. Foarte elegant din punct de vedere profesional, pînă aici felicitări. Fii, matale, drăguț și povestește-mi niței și despre amprentele descoperite pe geamurile de la ferestre, că altminteri stau pînă mîine aici și-ți beau coniacul, vinul, apa din puț și ferească cel de sus, poate te înghit și pe tine cu cearșafuri cu tot.

— În cazul acesta n-am decît să-mi salvez

viața. Amprentele de pe geamuri nu aparțin nimănui.

— Să fim serioși! Dacă nu ne-am fi întîlnit după o noapte de chiolhan aș bănui că-ți bați joc de mine. Cred că vrei să spui că nu aparțin persoanelor care ne-au trecut prin birou pînă acum, respectiv: Valeriu Dud, Viorel Constantin, Tanța Moraru, Vache Balama și celor două cadavre de la morgă.

— Dacă ai ghicit, de ce ai bătut drumul pînă aici? Știu eu că ai pus gînd rău coniacului... Lasă-te de artificii și trage-i tare, noroc și sănătate.

— Încă puțin și după aceea înghițim și sticla; ai comunicat Bucureștiului amprentele rămase fără stăpîi?

— Puteam să pierd prilejul?

— Bravo! Mi-a venit inima la loc.

— Poate că-ți prind criminalul cei de la I.G.M...

— Ai început să vorbești ca Sorescu...

— Am făcut o gafă?

— Tu ce zici?

Ne aruncăm cu toate forțele asupra coniacului restant, ferm hotărîți să o mai facem nițel latră. Să știți că Dodea se pricepe al dracului la băut.

Între timp, ne vizitează o mică delegație de aspiranți la șoferism profesionist și amator. Oful respectivilor este în legătură cu obținerea carnetelor de conducere și n-au pregetat să alerge într-un suflet pînă la noi, care sîntem *comandanți* și noi *tragem sforile* și deci putem să le *aranjăm trampele*, că d'aceea-i omul om, fir-ar să fie! Ce mai la deal la vale, ei nici nu se gîndesc că-i pu-

tem refuza și-apoi pentru trebușoara asta vor da și ei o masă îmbelșugată.

Auzi, nenicule, ce băieți amabili! De n-aș fi topit fizic le-aș trînti cîte un picior în fund...

— Dacă nu sînteți mulțumiți cu atît, noi punem mînă de la mînă și aranjăm un C.E.C.-uleț frumușel să vă îndulciți zilele, dragi tovarăși!

— Dacă vreți să vi le îndulciți pe ale voastre, puneți mînă de la mînă și cumpărați-vă bilete de autobuz. Dacă mai insistați, ne certăm... Iar dacă ne întîlniți prin oraș, încercați să treceți pe trotuarul opus, fiindcă n-aveți norocul să ne mai întîlniți și altă dată la fel de inofensivi...

Discuția mai continuă nițel, dar zadarnic, căci noi sîntem d'ăia... incoruptibili, tovarăși, și nu ne mînjim cu polii lui ics sau igrec.

— Faceți pași în direcția porții! — îi îndeamnă Dodea. Altfel rămîn fără sticlă... De-ar fi fost goală nu mi-ar păsa...

LUNI dimineața sîntem tratați cu o ploaie ca-n filmele de groază. Necazul cel mare este altul: oficialitățile urbei au hotărît că este cea mai nimerită zi pentru înhumarea lui Dan Popa. Convoiul mortuar este alcătuit din trei mașini: un camion acoperit cu prelată poartă sicriul defunctului și două „Volga" cu un tip de la primăria orașului, niște indivizi de la starea civilă, un preot, subsemnatul și Vasilică Dodea. Cerul ne trimite apă cu găleata. Mașinile părăsesc orașul. Parcăm la Drajna, un sătuleț de pe șosea și intrăm în cimitir. Doi gropari, uzi ciuciulete, ne privesc nemulțumiți

de sub glugile pelerinelor. Cară sicriul, îl înfăşoară cu frînghiile şi-l coboară în groapă. Două umbrele îi apără de urgia cerului pe tipul de la primărie şi pe onor preotul, care citeşte într-una din cărţile lui. Cîteva femei au venit de prin casele din vecinătate să asiste şi catadicsesc să smiorcăie ceva pentru sufletul mortului. Au adus lumînări dar cerul le interzice să le aprindă. Le protejează cu palmele şi bocesc uşurel din motive pe care nu le înţeleg. Tipul de la primărie îşi şterge ochelarii, preotul tuşeşte, serviciul religios continuă impasibil la cele ce se petrec împrejur.

Într-un tîrziu, părăsim Drajna cu direcţia S, în aceeaşi ordine.

Aşadar, continuăm ancheta într-o atmosferă mohorîtă. Răsfoiesc dosarul fără nici un chef. Pe o vreme ca asta cel mai bun lucru este să stai acasă să numeri banii şi să faci copii, dar nu am timp căci în birou intră Tanţa Moraru, cu o falcă-n cer şi alta-n pămînt. Scutură fişul fără nici o jenă şi mă ia în primire:

— Domnule, bagă-mă-n mormînt, fă-mi ceva, dar ajută-mă să scap de lumea aceasta ticăloasă.

— Spuneţi-mi, care-i baiul? Îmi iau o mitralieră şi ies în stradă, asigurîndu-vă că sub soare nu vom rămîne decît noi şi amicii noştri cei mai apropiaţi ...

— Ei bine, domnule, căsuţa mea este vraişte. M-au jefuit ticăloşii. E ca la Verdun, domnule, dacă şi acolo o fi fost aşa, ăştia *este* oamenii dracului. Căsuţa mea, domnule, la care am lucrat o viaţă întreagă, s-a ales praful de ea. Am rămas săracă lipită pămîntului.

— Ce v-au furat?

— Nu știu, n-am intrat în cameră, că tot pe aceea au jefuit-o. N-ați spus dumneavoastră că nu-i bine să-mi vîr nasul în treburi d'astea rău mirositoare?

— Just, doamnă! Îl iau pe Dodea și mergem.

La fața locului găsim un bîlci asemănător celui de data trecută. Trebuie să recunosc faptul că numărul curioșilor este totuși mic, majoritatea fiind competenți doar în domeniul casnic. Uzi precum curcile, așteaptă sosirea noastră, a oamenilor legii. Le satisfacem curiozitatea și-i invităm să-și vadă de treburi. Vizitatorii nocturni au intrat precum cavalerii evului mediu: prin fereastră, neglijînd totalmente ușa. Sticla geamurilor zace prin cameră și-n curte.

— N-am auzit nici un zgomot. De n-ar fi fost ploaia i-aș fi prins eu.

Ca să vezi ce baftă au avut vizitatorii nocturni!

Deși, personal n-am avut ocazia să cunosc Verdunul despre care vorbea madam Moraru, cred că acolo n-a fost mare lucru pe lîngă ce-mi este dat să văd. Camera avea un aspect jalnic. O bombă n-ar fi reușit un dezastru mai grozav ca acesta. Închipuiți-vă că pînă și șifonierul a fost desfăcut piesă cu piesă și aruncat într-un colț. Dormeza n-a avut o soartă mai fericită. Văduvită de studio și de arcuri, cu căptușeala ruptă, zace tristă într-o rînă. Conținutul șifonierului și al studioului a fost aruncat în toate părțile. Hainele și lenjeria întoarse pe dos, cu căptușeala tăiată, seamănă mai curînd a cîrpe folosite pentru spălat parchetul. Nici măcar televizorul și aparatul de radio n-au scăpat

de masacru. Cu piesele smulse și desfăcute din toate șuruburile, reclamă intervenția unei mîini de nespecialist într-ale electronicii.

— Frumoasă operă!

— Păi sigur, dumneavoastră ce vă pasă! Dacă îmi puneau foc la casă ce-ați fi zis? Frumoasă operă, nu?

— Aveți dreptate, dar credeți-mă că în fața unei asemenea operațiuni nu-ți rămîne decît să-ți faci cruce.

— Cruciți-vă mai repede, că mă grăbesc să-i duc mîncare lui Văchiță la spital. Cînd o afla leșină săracul.

— Veșnic grăbită! Fiți amabilă și lăsați-ne să ne facem meseria. După aceea puteți să mergeți unde poftiți...

O luăm da capo, Dodea intră în acțiune cu aparatele lui, imortalizînd pe peliculă interiorul camerei *bune* a nefericitei. Ridică geamurile și mă anunță că necunoscuții, sau necunoscutul care a intrat, nu s-au ferit să-și lase amprentele pe bucățile de sticlă.

— Cerul este de partea noastră. Cînd îl vom găsi pe băiatul acesta cu apucături de sadic, îți promit că am să-l pup. Merită, săracul! Altul în locul lui și-ar fi luat în mîini niște amărîte de mănuși și ne-ar fi făcut figura.

— A mai murit cineva? — se interesează distinsa gazdă.

— Sînt cîteva cadavre sub dormeză...

— Morți de-a binelea?

— Încă nu știu! — strigă Dodea. Să le luăm pulsul, să le punem termometrul...

— Eu plec la spital cu mîncare pentru Văchița. Dacă veți găsi vreun mort îmi dați și mie telefon...

— Rămîneți pe loc!

Dodea împachetează geamurile, mă salută „cu respect" și-mi arată spatele. Inventariez toate obiectele secondat de madam Moraru. Nu lipsește nimic. Absolut nimic. Vizitatorul nocturn a plecat așa cum a venit. Cu mîna goală. Unu contra o mie că individul a căutat ceva. Un lucru mărunt, altminteri n-ar fi desfăcut pînă și căptușeala hainelor.

— Îmi dați hîrtie la mînă?

— Pentru ce?

— Pentru A.D.A.S., firește! Pe mine nu mă despăgubește nimeni? Ce fac, plec la spital?

Pisica de angora, nepieptănată de cîteva zile, a năpîrlit și se freacă de pantalonii mei care poartă ghemotoace mari de păr. Coana Moraru este dezamăgită: nu-i vine să creadă că n-am mai găsit nici un mort.

Încerc să o consolez cum pot, dar nu reușesc mare lucru. Îmi face o cafea și își plînge zilele. Ne ascultă liniștită și smerită pisica de angora care, după cum mi-a spus doamna Moraru, duce o impecabilă viață sportivă, așa se face că biata jivină are o siluetă tare costelivă. O las să plece cu mîncarea la spital la Vache Balama și transport amintitele catrafuse la laboratorul amicului Dodea.

Ei, ce părere aveți? Așa-i că-i tare chestia? După cum vedeți se îngroașă gluma. Să trecem la treabă, tovarăși, căci autorul nu vrea să ne lase de loc în pace. Criminalul acesta fie că-și bate joc de noi, fie că umblă după bucluc cu lumînarea

aprinsă. Una din două, cale de mijloc nu există. Dodea îmi comunică operativ rezultatul analizelor: amprentele găsite pe geamuri, pe scîndurile șifonierului și ale aparaturii electronice au fost create de aceleași mîini care săptămîna trecută au deschis geamurile. Așadar, s-a întors la locul crimei și a căutat ceva. În orice caz nu ceva care să-i fi rămas acolo după ce i-a șifonat pe Dan Popa și Monica Dud. Altminteri n-ar fi scărmănat toate lucrurile. Hai să trecem la acțiune!

Totuși, Dodea mai face o precizare ce mă pune pe gînduri: amprentele nu aparțin lui Viorel Constantin și nici doamnei Moraru. În legătură cu acest ultim nume, nimic nu mă deranjează. Dar, în ceea ce-l privește pe Viorel Constantin problema este totuși complicată: amprentele lui nu au fost găsite pînă acum la locul faptei. Bineînțeles, nu este un indiciu care să mă oblige să cred că el nu este amestecat în această afacere. Dar nici de natură să mă liniștească...

Ies în oraș și descind la „Didileaua". La bar tronează o individă care poartă pe ea peste un chintal de cărnuri. Mă privește suspect și se interesează dacă nu cumva am de gînd să-i fac vreun control economic.

— Eu n-am obiceiul să adăp băuturile.

Precizarea este spusă pe un ton încărcat de emoție.

— Deocamdată puteți să vindeți liniștită. O informație și scăpați de mine: cine a fost aseară de serviciu?

— Băiatul din schimbul celălalt. Cred că-l cunoașteți: Tache Popescu.

— Unde locuiește?

— Habar n-am. S-a cam despărțit de nevastăsa. Are cameră în oraș, dar nu știu precis unde.

Adun în grabă ospătarii și ținem o scurtă ședință fulger. Munca colectivă dă rezultate: Și-a luat cameră în centrul orașului, într-o casă cu etaj. Găsesc casa, urc scările și iată ușa cu pricina. O hîrtie, care inițial a fost șifonată, nu știu în ce scop, este lipită de zid. O iau și-mi plimb privirea peste rîndurile scrise la repezeală de o mînă puțin pregătită într-ale scrisului.

„Microbule să știi că eu sînt bine sănătoasă și stau ca o proastă pe scări și plîng că tu ai uitat să mai vi acasă la muierea ta care te iubește pînă în mormînt și la copiii tăi care au uitat cum mai arată taică-său să știi că bag divorț și am să te omor așa ca să știe toată lumea că mai este unii bărbați care vine acasă la muierele lor și nu umblă cu toate bagaboantele ca tine nenorocitule și golanule că dacă știam că faci așa te lăsam dracului și luam altul hai vino acasă Tache să ne împăcăm și să vezi tu ce bine vom trăi că nu știu ce ai găsit la proasta aia de Didina să moară mama de nu-i fac permanentu în mijlocul străzii să rîdă tot orașu cu gura pînă la urechi că eu stau acuma pe scări și plîng ca proasta și tu te destrăbălezi cu bagaboanta de ai să te îmbolnăvești de toate ălea de no să te scape doctorii nici cu doctorii străine așa să știi da eu te iubesc pînă la mormînt și te aștept cu foc să vi a ta muiere".

Necazuri, tovarăși, necazuri! Calc pe scările unde nefericita și-a scris oful cu creion chimic. Bat la ușă și aștept permisiunea să intru.

— Nu ți-am spus, fă, să te cari? Ce mai vrei?

— Sînt locotenentul Rujan! Deschide nițel, Popescule, că am să-ți ciripesc două-trei cuvinte.

— O.K., șefule!

Barmanul se grăbește să-mi îndeplinească dorința. Se scuză că trebuie să-și îmbrace pijamaua, apoi mă poftește să-i vizitez camera. Pe un pat de campanie, învelită cu un cearșaf, mă spionează Didina. Artista care se producea pe cale verbală la „Didileaua" era bine cunoscută la miliție, avînd la activ două condamnări pentru nevinovata infracțiune de prostituție.

— Nu cumva m-a turnat nevastă-mea la poliție?

— Nu! Ai face bine să te împaci cu ea.

— Nici gînd! — strigă intrigat barmanul. Ar rîde de mine și curcile, zău așa! Cu o destrăbălată ca ea mi-e rușine să scot capul în lume, domnule locotenent. După cîte a făcut, mă mir că nu are cazier la miliție.

— Și, mă rog, de ce crime se face vinovată?

— Multe, domnule! În primul rînd că habar n-are cum se face menajul, în al doilea, este încuiată, în al treilea rînd este șchioapă, în al patrulea rînd...

— Oprește-te! Astea nu-s motive să vă despărțiți! Cînd te-ai căsătorit nu ai văzut-o?

— Eram beat. Eu eram un copil, ea cu zece ani mai bătrînă, nici nu știu cînd m-am trezit însurat. Și-n al patrulea rînd umblă cu toți hăndrălăii. Cică are un foc la inimă și ce credeți că a făcut? A chemat pompierii să i-l stingă. Nu-i seară să nu vină cîte trei-patru la ea, de-ți vine să crezi

că-n casa mea s-a instalat Marele Stat Major. Așa nu mai merge! Voi lua viața de la cap. Didina, sînt sigur, mă va face fericit. Este o fată dulce care știe ce-i viața. O să vă convingeți și dumneavoastră. Didino, domnul locotenent este prietenul meu, așa că tratează-l cum se cuvine. Eu plec în oraș și mă întorc peste două ore, vezi să nu mă faci de rîs.

Didina mă invită să mă dezbrac, în timp ce barmanul își caută pantalonii în cuier.

— Băiete, n-am venit să verific posibilitățile fizice și amoroase ale Didinei, ci pentru altceva. Ocupă un loc și ascultă-mă bine.

Barmanul și femeia fac o mină nemulțumită. Didina își cere rochia și se îmbracă sub cearșaf. Se dă jos din pat, își încalță pantofii și iese furioasă, trîntind ușa.

— Ați supărat-o. Păcat! Care-i necazul?

— Ai fost de slujbă aseară?

— Da. Am lucrat pînă după miezul nopții.

— Dacă ești obosit revin mai tîrziu...

— Nicidecum! Despre ce voiați să mă întrebați?

— Acum o săptămînă cînd s-a comis crima, abia ți-ai deschis gurița. Credeam că ești băiat de comitet, altfel nu discutam cu tine nimic.

— V-am deranjat cu ceva?

— Fii atent la ce-ți vorbesc. Spune-mi rar și clar, cîți bani ai luat ca să-i ții sacoșa lui Valeriu Dud, să-i spui cu cine era nevastă-sa și unde erau cazați. Hai dă-i drumul!

— Domnule locotenent, eu nu întind mîna...

— Ba o întinzi. Răspunde la ce te-am întrebat!

— Dacă veniți cu probleme d'astea și n-aveți încredere în ce v-am spus, nu văd ce rost are să mai discutăm.

— Ce vorbești?!?

Tipul face o mutricică foarte ofensată. Probabil așteaptă să-mi cer scuze.

— Nu v-am ascuns nimic.

— Popescule, să fi convins că de aici nu plec pînă nu-mi spui tot ce știi, cu riscul că te voi lua de turul pantalonilor și te voi arunca în Ialomița. Cîți bani ai luat?

— Nici un leu...

— Popescule, a început să înghețe apa în pahar...

— Nu înțeleg de ce insistați atît!?!

— Pentru că vreau să știu adevărul. Dacă despre acest amănunt nu-mi spui nimic, mă văd nevoit să cred că îmi ascunzi și alte fapte...

— La început zece lei și după aceea încă un pol...

— Deci știi să întinzi mîna! Acum spune-mi cine a mai întrebat despre cei doi.

— Nimeni!

— Popescule, azi îți fac control la gestiune! Cum stai cu banii! Nu prea bine, așa-i? Didina-i pretențioasă și nu o poți ține numai cu salariul tău.

— Vreți să mă nenorociți?

— Cine a mai întrebat de ei?

— Nimeni! Mă jur pe copiii mei!

— Uită-te la fotografia aceasta și spune-mi dacă ai văzut mutra cetățeanului.

Îi dau fotografia lui Viorel Constantin și aștept. A transpirat strașnic și privește fotografia tremurînd.

— Acum îl văd prima dată.

Îi dau altă fotografie în care jurisconsultul apare îmbrăcat în trenci și cu pălărie pe cap, făcută de Dodea cu teleobiectivul după ce venise la miliție să converseze cu subsemnatul. Îl aveam în mai multe poziții.

— Nu-l cunoști?

— Nu. Nu l-am văzut niciodată.

— Uită-te mai atent! Este vorba de un bărbat înalt, slab, cu trenci și pălărie! Să zicem că nu are aceleași trăsături ale feței ca cel din fotografie. Presupune că nu i-ai văzut-o niciodată. Uite, o acoperim cu o bandă de hîrtie, rămînîndu-ne doar silueta. Gîndește-te bine!

Își cere permisiunea să se așeze pe scaun și cade pe gînduri. Spaima nu i-a trecut și-l sfătuiesc să se concentreze numai la fotografie.

— Da, am văzut pe cineva cam în genul acesta.

— Cînd și unde?

— Aseară pe stradă, în fața localului, aproape de locuința doamnei Moraru. Nu-mi amintesc cum arăta la față, nici nu l-am privit prea atent, n-aș fi avut un motiv special.

Poftim, se aprinde becul de control: deci silueta a fost zărită aseară cînd a fost întoarsă pe dos casa doamnei Moraru și nu cînd s-a comis crima. Totuși, ceva se leagă: silueta cu semnalmentele jurisconsultului reapare, chiar dacă acum a fost zărită de altă persoană.

— Mai era cineva pe stradă?

— Nici țipenie! Se stîrnise vîntul, mirosea a ploaie și oamenii plecaseră pe la casele lor. Altfel,

nu cred că l-aș fi reținut. Eram cu Didina și am avut impresia că și el ne urmărește; „ăsta pe tine te filează, ai putea să-l lași fără un chior în buzunar", i-am sugerat Didinei.

— Cît era ora?

— Unu. Trecuse de miezul nopții.

— Este în regulă. Mergi la serviciu și stai cu ochii în patru. Cum se ivește cineva cu semnalmente lui îmi comunici. Eu nu-ți promit *poli* dar dacă aflu că te ții de prostii, e lată rău. Am găsit la ușă un bilet care te interesează. Citește-l și gîndește-te bine ce ai de făcut. Dacă nu vrei să te împaci cu nevastă-ta, amintește-ți măcar de copii, compania Didinei nu are decît să-ți dăuneze. La revedere.

AU mai trecut două zile și n-am reușit să descopăr lucruri prea interesante pentru soluționarea dosarului nostru. Întrucît este zi de post și nu mă pot aștepta la bucate alese de la nevasta mea, am hotărît să plec la Lehliu, via C. O căldură infernală. Pămîntul s-a uscat iască, de parcă n-ar fi plouat doar cu patruzeci și opt de ore înainte.

Nu v-am spus scopul pelerinajului meu la Lehliu. Vreau să văd ochii jurisconsultului. Și să știți că am motive: unu, că barmanul a zărit duminică seara pe individul care avea semnalmentele lui și, doi, că sergentul major Diaconu l-a zărit prin oraș în aceeași zi. Poate că nu și-ar fi amintit, dar întîlnirea de-acum o săptămînă, se pare, îi va rămîne

mult timp în memorie. Înțeleg că-i place orașul S lui Viorel Constantin, dar prea vizitează reședința județului în zile în care se produc lucruri dubioase, de natură să-mi agite dosarul.

Ambalez motorul și plec, însoțit de Traian Sorescu, al cărui șofer sînt pînă la podul de peste Ialomița.

— Ce faci meștere? Prinzi criminali și le dai drumul? Ai stil, tinere!

— Ai prins hoții de găini?

— Vax! Am stabilit că indivizii aceia n-au avut găini niciodată. Înainte de a pleca la băi, soțul i-a lăsat bani să cumpere opt pui de la Gostat și să-i introducă la regim de îngrășare. Nevastă-sa a uitat și cu banii și-a cumpărat o rochie. Pentru ca să aibă un motiv plauzibil...

— Bravo, te descurci!

— Cînd mai prinzi un criminal, să mi-l arăți și mie înainte de a-i da drumul! — îmi mai aruncă o pastilă și coti spre Bora.

În C trec pe la hotel. Mi-am scos haina, fiindcă-s toropit de căldură; soarele Bărăganului mă obligă să umblu cu haina pe brat. Hotelierul nu este mai puțin ceremonios decît data trecută și mă însoțește de parcă aș fi venit din străinătate pentru prospectarea pieței. Îl întreb de una, de alta... De fiecare dată nu știe nimic, pentru că, precizează el, nu a văzut și nu a auzit ce se întîmplă în jur.

— În biblie scrie că cine are urechi, să audă și cine are ochi, să vadă. În meseria dumitale ar trebui să folosești organele amintite.

— Fac și eu ce pot! Ce-i mult nu-i bun, ce-i puțin e insuficient...

Cea care îmi dă o mînă de ajutor este tot femeia de serviciu, deși la început nu prea a părut a cunoaște mare lucru. Abia după ce părăsesc hotelul și mă grăbesc spre autogară, mă ajunge și mă imploră să *țin secret* că altfel o dă șeful afară și rămîn „copiii fără pîine".

— Jurisconsultul a dormit duminică noaptea la hotel.

— Singur sau însoțit?

— A fost cu o femeie. Tot aceea de-acum o săptămînă.

— Nu era trecut în registru!

— E prieten bun cu șeful și nu l-a mai înregistrat ca să nu se știe că frecventează hotelul, mai ales după ce ați trecut dumneavoastră pe aici. Ce mi-au făcut, numai eu știu... M-au amenințat că dacă mai deschid gura, măcar o dată, mă dau afară. Nu încercați să vă legați de șef că e tare, are pile grele... pînă sus. Ce știți dumneavoastră!?!

— Zău?

— Da! Sînt gata să sară și-n foc pentru el. Pe toți îi are în mînă cu cîte ceva, mai ales în ce privește femeile. Codoș nu hotelier. Orice prieten care vine are la dispoziție o femeie, o cameră aranjată, mîncarea și băutura pe masă.

— Femeia care era cu jurisconsultul îi fusese plasată de hotelier?

— Nu cred. Am văzut-o de foarte puține ori și numai în compania domnului Constantin.

— La ce oră au venit?

— Seara tîrziu, nu mai țin minte. După aceea

au plecat la restaurant la „Doi plămîni". Cel puțin așa cred. Eu m-am dus acasă și... nu mai știu nimic.

O asigur *că-mi ține gura,* îi zic sărut mîna și mă urc în autobuz. După o oră sînt la Lehliu și-l deranjez pe jurisconsult. Mă privește oarecum ironic și mă invită să iau loc.

— Discuția este oficială și cred că va fi necesar să dați și o declarație scrisă. Vă invit, deci, să fiți oaspetele meu și să ne deplasăm la postul de miliție.

— Este inechitabil, tovarășe locotenent. Hai să alegem un teren neutru pentru tratative.

Doar că nu mă invită la restaurant...

— Nu-mi place să stau la tocmeli și-n altă ordine de idei, localul miliției este și al dumneavoastră, deoarece el aparține obștei. Sînteți invitatul meu!

Nu prea-i încîntat, dar mă urmează.

— N-ați venit cu mașina? Putem folosi Opelul meu.

— Credeți că primii creștini au mers cu mașina? Eu zic să ne deplasăm apostolește.

Se execută, mimînd o figură de om satisfăcut. la loc pe un scaun pe care-și așează batista. Băiat fin, ce credeți dumneavoastră!?! Și apoi la miliție n-ai să găsești covoare persane și fotolii moi, iar *clienții bine,* musai să se adapteze acestor *condiții vitrege.*

— Pe cine am mai ucis?

— În primul rînd, țin să vă felicit pentru noua achiziție sentimentală. Este vorba de femeia cu care ați fost duminică la hotel în C...

— Mersi, dar este o prietenă mai veche.

— Știu. Și în seara crimei ați închiriat împreună o cameră la același hotel.

Precizarea îl deranjează, iar legătura dintre cele două evenimente nu-l încîntă deloc.

— Nu mă mir că sînteți bine informat, doar lucrați la miliție. Mă intrigă faptul că vă amestecați în viața mea particulară. Altceva mai bun de făcut nu aveți?

— Sincer să fiu, mă pasionează aventurile amoroase, indiferent cine este Don Juanul. Ale dumneavoastră nu mă interesează întîmplător. Aș vrea să-mi răspundeți la o întrebare: ați adus-o din S sau v-ați aprovizionat local?

— Am găsit-o pe teren neutru: în C.

— Și nu i-ați arătat orașul nostru?

— Nu. N-avem motive să o plimb prin rezidența județului. Chestie de gust!

— Deci ați revenit singur în S? În seara crimei, după ora douăzeci și două, ați dispărut din C. Să nu negați. Formulați repede o minciună și spuneți-mi ce ați făcut duminică. Alminteri, vom sta la discuție pînă deseară și-i păcat să pierdem bunătate de zi.

— Cu alte cuvinte ați luat-o serios pe urmele mele. Da, am fost duminică aici, să mă plimb.

— V-ați plimbat?

— Bineînțeles!

— Numai atît?

— Da. E grozavă minciuna?

— Slabă! Cine era femeia?

— Nu vă interesează!

— Ba da!

— Dacă vă spun, săriți de pe scaun și-mi pare

rău că de veți cădea pe el, îl zdrobiți. Am făcut precizarea, deoarece nu-mi sînt indiferente bunurile obștești. Femeia este soția unui personaj suspus și nu cred că o să vă fie deloc cald de veți difuza știrea relațiilor dintre noi. Numele ei îl veți afla cît de curînd: ne vom căsători.

Tipul ține neapărat să bage spaima în mine și îmi caut firul de păr ce ar fi trebuit să se zbîrlească de spaimă.

— Vreți să vă despărțiți de soție?

— Nu numai că vreau, dar primul pas l-am și făcut: am intentat acțiune de divorț. Și nu-mi mai trebuie decît cîteva formalități pentru ca să-l neutralizez pe soțul viitoarei mele consoarte, pentru a nu-mi pune, ulterior, bețe-n roate. Așa că vă rog să nu vă mai interesați de *soția mea*. Dumneavoastră, încă nu mă cunoașteți, deși vă ocupați de persoana mea. Ce ați zice dacă și eu m-aș ocupa de a dumneavoastră? Nu sînteți decît un pușți pe care-l pot șifona.

Avansăm foarte promițător.

— Ce vă face să credeți?

— M-am născut cu cîteva ore mai devreme și am avut timp să trec prin viață. Pe cocoșeii de teapa dumitale i-am mîncat pe pîine la micul dejun. Îți dau un sfat, amice locotenent: nu te mai repezi așa tare în *bătrîni* că îți rupi nasul. Am în jurul meu destui prieteni care nu vor avea încotro și-mi vor da o mînă de ajutor ca să mă scape de bravul locotenent Rujan. După cum ți-am spus anterior, mai am puțin și chiar personajul sus-pus îmi va ceda propria-i soție pe tavă. Am nevoie

doar de cîteva date și le voi obține, după aceea va juca cum îi voi cînta eu.

— Sper că nu-și va rupe pingelele dansînd. Deși v-ați născut cu cîteva ore înaintea mea, am avut grijă să recuperez timpul și să vi-o iau înainte cu cîteva minute.

Aștept să văd dacă jurisconsultul nu reacționează într-un fel. Într-adevăr a ciulit nițel urechile, poate o face tot din ironie, așa că mă văd nevoit să-l bombardez cu o pastilă ce tocmai mi-a trecut prin cap:

— Amicii dumneavoastră, nu numai că nu-l vor întoarce pe dos pe „bravul locotenent Rujan", dar s-au și grăbit să-i dea o mînă de ajutor ca să-i scape de bunul lor prieten Viorel Constantin. Cunosc toate amănuntele aventurii dumneavoastră și ceea ce am discutat pînă acum a fost un mic divertisment. L-am prins pe hotelier cu ocaua mică, și, ca să-și salveze pielea, a pus-o în joc pe a dumitale. Așa că, după cum vedeți, nu mă veți consuma la micul dejun și nu vă veți mai pricopsi cu o nouă soție. Dealtfel, îi voi sesiza soțul și nu veți mai avea cînd să strîngeți „probele zdrobitoare" pentru șantaj.

Nu s-ar putea spune că nu știu să mint.

Viorel Constantin a fost blocat la mantinelă și a dovedit că posedă o serie de proprietăți, specifice cameleonului: trece prin toată gama culorilor.

— Ești dat dracului!

— Vă mulțumesc pentru compliment. Acum veți lua o coală de hîrtie și veți scrie ce ați făcut duminică.

— Nicidecum! Puteți să vă faceți meseria și fără autograful meu. Văd că ați început bine.

După cum se observă, tipul a început din nou să vorbească cu mine la plural. Se scoală, își culege batista de pe scaun și o vîră în buzunar. Îmi aruncă niște priviri nu tocmai prietenoase și sînt sigur că dacă n-am fi în localul miliției, mi-ar administra cîteva perechi de palme. Mă scutește de prezență destul de precipitat, grăbind pasul spre domiciliu.

Șeful postului îmi oprește o mașină de ocazie și mă întorc la C. Pentru a doua oară, în această zi, vizitez hotelul al cărui șef mă ia în primire cu binecunoscutele-i temenele.

— Directore, sînt supărat pe dumneata! Să știți că ne vom certa tare de tot. De ce nu-i înregistrați pe toți oaspeții hotelului? Aud!

— Vai de mine, tovarășe locotenent, îmi puteți imputa așa ceva? Vă previn că îmi desfășor ireproșabil sarcinile profesionale și că în societate am o conduită exemplară.

— Textul este excelent, cît pe ce să-mi dea lacrimile. Dacă nu v-ați lăuda singur, cine altul să pună o vorbă bună! Viorel Constantin, nu numai că nu v-a lăudat, dar a fost tare drăguț să-mi povestească cîteva din matrapazlîcurile cu care vă ocupați. Luați loc să discutăm, fiindcă, cu toate pilele dumitale, tare mă tem că voi fi nevoit să fac curățenie la acest hotel. Pe cinstea mea!

Mutra oficială, extrem de politicoasă, cu care am fost obișnuiți pînă acum, se topește treptat. Încearcă să arboreze o alta, impasibilă, de om ce nu

prea are habar pe ce lume se află. Lasă, stimabile, că vă trezesc eu pe rînd! Vă țineți tare, dar vă bag eu fitile... Vă ard peste bot cu arma voastră: *prietenia* legată prin șantaje și servicii reciproce. O faceți pe intelectualii, dar vă fac eu să vă dați arama pe față.

— Viorel Constantin este la strîmtoare și îl urmați. De ce nu l-ați înregistrat duminică seara cînd a dormit la hotel? Iar dacă doriți să formulați un răspuns, vă rog, să vă referiți și la motivul pentru care ați recidivat... aseară, omițînd — a cîtea oară — să-l treceți în registru?

— Domnule...

— Jurisconsultul a vorbit. Luînd în considerație acest fapt, treceți la subiect.

Continuă să facă pe prostul și să rămînă pe gînduri. Nu-i convine, dar n-am ce-i face. Cine l-a pus să nu-și facă serviciul corect?

— Încercați să-mi răspundeți la întrebare, căci vor urma și altele, legate de persoane pe care le-ați tratat în același mod. Constantin mi-a dat o listă întreagă. După cum vedeți, amiciția v-a dat peste cap pe amîndoi.

— Cred că va fi necesară o comisie de la centru ca să-mi verifice activitatea și numai concluziile ei vor fi preluate de dumneavoastră pentru o eventuală anchetă... dacă va fi necesară! Personal, am serioase îndoieli...

M-a pus la colț! Ca să vezi ce simplu a rezolvat toată problema! Tipul mă confundă...

— De data aceasta comisia va fi mixtă și vor participa și organele miliției. Cred că nu-mi veți

rezerva și mie o femeie, precum și „tacîmul" necesar pentru controlul hotelului dumneavoastră. Procedura se va schimba.

Se scoală în picioare și își face vînt cu o copertă de caiet. Apoi își desface cămașa, șterge transpirația ce l-a năpădit pe nesimțite.

— Deci așa!?!

— E lată rău!

— Trebuia să prevăd că nu-și ține gura ...

— Culpa vă aparține. Este prietenul dumneavoastră de atîta vreme: de ce n-ați făcut eforturi suplimentare pentru a-l cunoaște mai bine?

Intră femeia de serviciu și ne anunță că Viorel Constantin îi face o vizită lui șefu'.

— Nu vreau să aud de el!

— Să intre! — o îndemn eu.

Cel anunțat pătrunde ca o vijelie. Se oprește oarecum contrariat de prezența mea, dar nu se sfiește să-l repeadă pe hotelier.

— Porcule!

— Îți arăt eu! Te învăț eu minte, destrăbălatule!

Mă reped între ei, cînd sînt gata să treacă de la vorbe la fapte. Numai că n-au făcut spume.

— Tovarăși, sînteți intelectuali, ce mama dracului. Vă dați în spectacol de față cu femeia de serviciu? Liniștiți-vă pînă nu vă amintesc la ce instituție lucrez și ce aș putea face în asemenea împrejurări!

Jurisconsultul îmi înmînează cîteva coli de hîrtie.

— Am scris tot ce știu despre netrebnicul acesta, să mă țină minte pînă o închide ochii.

— Am încredere...

Hotelierul încearcă să mi le smulgă, dar îi trintesc o piedică și-l arunc într-un colț al holului.

— Șefule, dacă nu te potolești, te împachetez! Iar dumneata, domnule jurisconsult, încearcă să pleci cît mai repede de aici. Mîine la ora opt ești la mine la birou. E clar?

— Am înțeles!

Vai, ce frumos pronunță *am înțeles*, după ce m-a tutuit toată ziua și *a băgat frica* în mine în legătură cu belelele ce mă vor paște.

Rămîn cu hotelierul care-și scutură hainele de praf.

— Vă rog să mă scuzați. Eram atît de supărat că nu am știut ce fac... Nu mi s-a mai întîmplat.

— Nu-i nimic. Știți ce aveți de făcut?

— Da! Conștiința mă îndeamnă...

Vai, cu ce articol rar sînt tratat...

Se așează la masă și se apucă cu rîvnă de scris, ferm hotărît să-l *înfunde* pe Viorel Constantin. Îl avertizez că am chef să beau o cafea. Peste o oră vreau să plec, deci trebuie să se grăbească cu scrisul...

— Vă servim imediat. Avem un serviciu ireproșabil. Sînteți oaspetele meu drag.

Nu-și dezminte năravul!?!

Într-adevăr, o ospătăriță, bomboană de fată, bună de manechin la parada modei, cu cîteva tăvi pline de cafele, prăjituri și tot felul de „amănunte" culinare, amenajase deja o masă într-o cameră a hotelului, mai strașnică decît la expozițiile cu vînzare.

Așadar, hotelierul luase măsuri de prevedere.

Sistemul era perfect: nici nu mi-am dat seama cînd avusese timp să dea dispoziţii.

— Dumneata faci parte din meniu?

Bomboana îmi zîmbeşte cu o drăgălăşenie fără margini şi se aşează pe un fotoliu ca să-mi răsfeţe privirea. O măsor, dau ocol mesei cu bucate şi manechinului din fotoliu. Este o curată scenă de film dintr-o comedie foarte reuşită. În cameră intră hotelierul, care, între timp, şi-a refăcut mina oficială şi extrem de serviabilă. Mă anunţă amical:

— Avem pentru deseară o masă rezervată la „Doi plămîni". Cred că aţi uitat necazurile noastre de pînă acum!

— Nicidecum. Spune-i ospătăriţei să-şi adune blidele de aici şi să plece de unde a venit, altminteri o punem să ne dea o probă de scris. Am zis!

— Măcar un coniac...

— La dracu, n-aţi auzit ce-am spus? Executarea!

Ies pe sală şi aştept să-şi ridice catrafusele.

— Du tăvile la mine în birou şi lasă-le acolo!

— Eu ce fac?

— Du-te la serviciu, nu vezi că ăsta-i catîr?!?

A se înţelege — şi de această dată — că eu sînt catîrul. Hotelierul iese supărat, urmat de ospătăriţă, nu mai puţin veselă. În locul lor, nici eu nu aş fi fost mai încîntat.

— Bombonico, lasă aici o cafea. Poftim şi banii.

— Totu-i plătit de mine! — intervine hotelierul cu o vagă umbră de speranţă.

— Nu-i nimic, recuperezi din cheltuieli. Să trecem la treabă că vreau să plec şi pierd trenul.

Ultimul act se consumă rapid. Hotelierul scrie de zor la declarație iar eu sorb cafeaua. O cafea atît de strașnică nu poți să bei decît acasă, cînd aduci soției plicul neviolat și refuzi, banii de buzunar.

La respectiva soție ajung abia către miezul nopții și spre mirarea mea, era trează.

— De ce nu te-ai culcat, mămițo?

— Ia loc și spovedește-te!

Rolurile se inversează: soția devine polițist, iar eu cel mai josnic infractor de sub soare.

— Unde ai fost luni pe la ora zece?

Da, chiar, unde naiba am fost?

— La serviciu, mămițo!

— Să moară mincinosul?

— Să moară, mămițo! Aprinde aragazul: pun mîna în foc, nu mă las pînă nu te conving...

— Ce ai căutat la Didina? Eu nu-s femeie, cu mine de ce te-ai însurat? Eu sînt bună doar să fac mîncare și să spăl, nu? Mîine merg la comandant! Să vedem dacă așa știe să-și educe subordonații?

— Mămițo, am fost în interes de serviciu...

— Păi sigur, tu faci serviciul în camere particulare, cu femei dubioase. De ce n-ai chemat-o la birou?

— N-am bănuit că o întîlnesc?...

— Foarte interesant!

Discuția se prelungește. Mi-am ieșit din pepeni, soția și-a ieșit demult. Începe să plîngă de-ți vine să crezi că s-a aprins pămîntul. Încerc să fiu calm și-i explic cum devine cazul, eliminînd aspectele profesionale.

— Ce barman, care barman? Pe mine mă duci? Îți trebuia melodia preferată, da? Îți fac eu muzică,

bărbate! Am să-ți torn o droaie de copii, să vedem cînd te-or trage plozii de pantaloni, îți mai arde de femei?

Poftim, tovarăși: unde dai și unde crapă! Mor de curiozitate să știu ce ați face în locul meu.

Cu suprema amenințare pe cap, trec la bucătărie și-mi încălzesc singur mîncarea. După ce-mi pun stomacul la cale, iau plapuma și mă culc pe covor: soția a declarat că nu înțelege să doarmă cu un soț infidel, care, poate, acum vine din patul *aleia!*

M-AM sculat mai obosit decît la culcare. Și cînd te gîndești că psihologii spun că somnul este dat pentru refacere. Personal, mă bat cu pumnul în piept și spun sus și tare, să audă toată lumea, că noaptea aceasta a fost un adevărat coșmar. Se făcea că eram în C, la hotel și-mi refăceam forța de muncă cu bucatele văzute ieri. Hotelierul mă pupa afectuos pe frunte și-mi spunea: „Sîntem amici, nu? Serviți cu toată plăcerea, domnule locotenent, toate bucatele-s plătite de mine". Juriscon-sultul dansa cu o femeie legată la ochi. Din cînd în cînd, îmi striga peste umăr: „Pe mine mă cauți, bobocule, nu-i așa? Eu îl știu pe criminal, dar îmi țin gura. Nu te băga, altminteri află soțul ei și te întoarce pe dos". Ospătărița uitată pe fotoliu mă îmbia din ochi: „Eu fac parte din meniu, apropie-te, domnule locotenent! Poftă bună și distracție plăcută!" Într-un timp, prinși mînă în mînă, dănțuiam în jurul mesei ca niște apucați și cîntam:

„Butoiul are brînză,
Butoiul are brînză,
Ura, leliţa mea,
Şi şoarecii vin la brînză,
Şi şoarecii vin la brînză
Ura, leliţa mea..."

Apoi a sosit soţia care m-a luat în primire: „Aha, deci te ţii cu Didina, cu mine de ce te-ai însurat?" „Nu-i Didina, mămiţo, este o ospătăriţă". „Ba nu-s ospătăriţa, mi-s Didina, ha, ha, ha! Priveşte ce decolteu am, puritanule! Chestii d-astea n-ai să găseşti niciodată în particular. Apropie-te, Tache pleacă să se plimbe"...

Mai tîrziu, stăteam la o masă şi jurisconsultul, mitraliindu-mă cu priviri crunte, mă interoga: „Deci nu vrei să spui unde ai fost duminică? Degeaba taci: cu mine nu-ţi merge, amice! Eşti amabil să-mi spui cine era femeia? Hai, dă-i drumul, că hotelierul a vorbit! Domnule, cum dracu de poţi fi atît de încăpăţînat? Vrei să trec peste tine cu maşina, hai? Îţi fac şi bucuria aceasta!".

Coastele mă dor strașnic. Soţia se scoală, dar nu face nici un semn deosebit, din care să înţeleg că ar fi hotărîtă să-mi pregătească micul dejun. Suflec mînecile, trec la treabă, mestec în viteză şi plec la birou, fără a primi răspuns la salut.

Îl caut pe locotenentul Dodea, dar aflu că a plecat în zori, împreună cu locotenentul Traian Sorescu, la cercetarea unei tîlhării. Îl chem pe sergentul major Diaconu şi-i spun să-l caute pe jurisconsult şi să-l invite la birou. Apare, însă, Valeriu Dud. Mă informează că şi-a înmormîntat soţia, că a fost mare balamuc la înmormîntare, că socrul său

a vrut să-l ucidă și celelalte belele care curg în asemenea împrejurări.

— Și ce vreți?

— Cred că eu i-am ucis pe Monica și pe Dan. Faceți-mi dosarul și trimiteți-mă la închisoare.

Ca să vezi ce informații posedă!

— Eu aș zice să vă faceți un consult.

— Chiar credeți că-s nebun?... Socru-meu mi-a promis că-mi face de petrecanie.

— Sînteți într-o stare depresivă. Așteptați să treacă puțin timp și veți vedea că viața este frumoasă...

— Un prieten de-al meu, director general, îl cunoașteți, mi-a angajat un avocat. Am să-l caut să văd dacă nu cumva mai este vreo speranță; sînt convins că numai în celulă-mi pot împăca sufletul.

— Apropo, tovarășe Dud, mi-a rămas o chestiune neclară: acest director general a sosit în S imediat în urma noastră. De multe ori m-am întrebat cum a reușit să afle că sînteți anchetat și nu am reușit să găsesc o explicație...

— Foarte simplu: după încurcătură cu actele Monicăi mi-am dat seama că am făcut o greșeală. V-am dat telefon din oraș pentru a nu fi identificat, dar ulterior mi-am dat seama că am greșit din nou. Am intrat în panică și, în clipa în care ați sunat la ușă, știam că totu-i pierdut. Atunci i-am telefonat comunicîndu-i că voi fi arestat. Vă știam numele de la curioșii care așteptau în fața locuinței din S, așa că i l-am comunicat, rugîndu-l să facă tot ce-i stă în putință pentru a mă ajuta să scap cu o pedeapsă mai ușoară...

Zadarnic încerc să-l scot din starea în care se

află. Este pentru prima dată cînd întîlnesc un asemenea caz și, zău, că mai repede descopăr zece criminali, decît să mă descotorosesc de Dud. Reușesc să-l scot în stradă și-i promit că-i voi telefona curînd, să-i comunic dacă mai este vreo speranță.

Revin și-l descos pe Diaconu. Îmi spune că Dan Popa, înainte de a muri, a făcut o spargere grozavă în București, unde a jefuit un magazin de bijuterii nou-înființat. Ulterior, am aflat că era vorba de un raion de bijuterii, plasat într-un mare magazin din Capitală, de unde s-au furat obiecte în valoare de o jumătate de milion. Urme nu s-au găsit, dar după modul de operare se presupune că autorul ei este Dan Popa.

Interesant, dar undeva legătura scîrțiie: la „Didileaua" a fost văzut doar cu o sută de lei. N-a fost în stare să cumpere biscuiți suficienți nici pentru marea familie din Țăndărei.

În sfîrșit, apare jurisconsultul. Pare tare cătrănit. Cred că încă nu și-a revenit.

— Sînteți gata să faceți orice pentru femeia aceea?

— Sînt gata să mă iau și cu dumneavoastră de piept.

Acesta da, curaj!

— Dar pentru Monica Dud?

— Puneți întrebări încuietoare, după cum văd. Cu Monica Dud a fost altceva. Era o femeie bine și voiam să mă distrez cu ea, atîta tot. Cred că m-ați înțeles, pentru ea n-aș fi făcut nici un gest necugetat.

— Cum explicați prezența ceasului dumneavoastră în camera în care s-a comis crima?

— Nu știu. Mi-a dispărut în timpul zilei. Seara cînd am plecat nu-l mai aveam.

Șeful intră în birou. Observîndu-l pe Viorel Constantin, îmi face semn că ar trebui să-l vizitez cît mai curînd, putînd să abandonez discuția cu jurisconsultul. Ceea ce și fac. Îl îndemn să aștepte pe sală și trec în cabinet. Este de față procurorul Ion Gheorghe, al cărui nume îl cunoașteți abia acum, dar despre care v-am mai vorbit.

— Ordin!

— Ia loc și ascultă cu atenție! — Dumneata îți pierzi nopțile prin cîrciumi și vit la serviciu cu ochii umflați, iar infractorii își fac de cap.

— N-am stat la nici un chef, dar am dormit pe covor.

— N-ar fi fost exclus să dormi și pe scări. Cunosc eu cîteva cazuri și mai grele.

— În ce mod și-au făcut infractorii de cap?

— Au profanat mormîntul lui Dan Popa.

Procurorul mă privește sentențios de parcă eu aș fi cel răspunzător pentru cele întîmplate.

— Regret profund, dar nu mi s-a spus că-n sarcinile mele profesionale intră și aceea de a păzi cimitirele.

— Știu! în schimb, îți va reveni sarcina de a-l descoperi pe cel care a comis fapta.

— Am înțeles!

— Mergi la Drajna și cercetezi cele întîmplate.

— Am înțeles!

— Bravo, ești... înțelegător! În cazul acesta ia loc și pînă se constituie echipa de cercetare vom schimba cîteva cuvinte. Am văzut că-l interogai pe Viorel Constantin; te-am întrerupt tocmai pentru

faptul că, între timp, a survenit noul eveniment! Dacă nu este străin de el, nu are rost să avansezi în discuții fără să ai noi date. Cine știe, poate cercetarea la fața locului îți va furniza probe sau indicii ce să te determine să-l mai suspectezi pe Dud, sau să-l elimini din preocupările pentru identificarea autorului.

— Credeți că într-un cimitir pot să găsesc urme?

— Cu siguranță, dar nu amprente digitale. În ultimele zile a plouat și pămîntul este moale, așa că ai toate șansele...

Păi dacă le știm pe toate de la început, de ce să mai plecăm la fața locului.

— Îmi exprim unele îndoieli în legătură cu existența lor. Îmi și imaginez ce bîlci poate fi într-un cimitir, mai ales că se află într-un sat... În astfel de împrejurări, evenimentul devine senzația anului, dacă nu a deceniului. Îndrăznesc să cred că pînă și elevii au chiulit de la școală pentru a asista la spectacol.

— Ai o imaginație perfectă! — mă laudă șeful. Chiar așa mi-a și comunicat șeful de post: cimitirul este plin de curioși, dar știi bine cîtă încredere am eu în perspicacitatea ta...

Vai, ce fericit sînt! Șeful îmi zîmbește încurajator, ceea ce înseamnă că trebuie să-i urmez pilda, în fond, mi-a dat ordin să exersez la capitolul umor.

Dodea lipsește. Iau alt specialist de la biroul criminalistic, pe care nu vi-l prezint, deoarece este singura dată cînd apelăm la serviciile lui. Ne deplasăm la locul indicat și ne crucim. Nu pentru că

am fi într-un cimitir, dar ce vedem întrece orice imaginație: mormîntul a fost desfăcut, iar Dan Popa — pur și simplu — dezbrăcat. Hainele au fost întoarse pe dos, aidoma celor din casa Tanței Moraru. Ce naiba o fi căutat nenorocitul? Zău dacă mai înțeleg ceva.

Presupunerile se confirmă: dragii noștri curioși din localitate au dansat sîrba în jurul mormîntului. Pămîntul fiind moale, este atît de bătucit de tălpile bocancilor și cizmelor încît nici buruienile nu vor mai crește mult timp...

Rugăm pe cei de față să ne arate tălpile și ajungem la concluzia că aproape toți se încalță cu același model procurat de la cooperativa locală. Totuși, specialistul descoperă cîteva urme deosebite de încălțăminte și mă informează că-s lăsate de niște pantofi numărul patruzeci și cinci care au un desen foarte interesant, cu crampoane dispuse radial. Altceva nimic de reținut. Mormîntul fusese zărit din șosea de o femeie care anunțase apoi miliția. Subofițerul de la post mă întrebă ce trebuie să facă pentru ca să-mi dea o mînă de ajutor.

— Înmormîntează-l!

— Să vedeți...

— Vreau să-l văd înmormîntat, după aceea raportezi!

În afara urmelor de încălțăminte, probabil de pantofi, care au scăpat de masacrul zecilor de gură-cască, numiți politicos curioși, mă pricopsesc, în compensație, cu o informație primită de la un tînăr prezent la cercetare. Noaptea, după ora unsprezece, văzuse pe un tip înalt cu un trenci sau fîș, era întuneric, nu și-a dat seama...

— A intrat sau a mers numai pe lîngă gard, asta n-o pot preciza. L-am mai văzut după o oră și jumătate, tot în apropierea cimitirului...

După o oră și jumătate? Cum așa? Nu cumva pușiul mă ia în zeflemea.

— El te-a văzut?

— Nu, stăteam în umbră... m-am ferit de privirile lui... n-aveam motive să fiu observat.

— Erai singur?

— Nu prea! Pentru cercetări... am fost *împreună*, pentru restul lumii am fost... *singur*.

Aha, deci așa! Tinerețe, tovarăși! Oamenii muncii își fac timp și pentru sectorul cord. Acum pricep eu de ce l-a văzut cînd a intrat și ieșit din cimitir.

— Dacă vreți să o consultați și pe ea, aș dori să țineți... secret...

— Țin secret, dar nu este cazul să o mai interoghez. Purta pălărie individul?

— Cred că da... Așa mi s-a părut.

Și cu asta basta.

Îl iau pe specialist și ne întoarcem la județ. La poartă mă întîmpină soția gătită după ultima modă, de parcă s-ar deplasa într-o excursie în străinătate.

— Ce s-a întîmplat?

— M-a indus în eroare o ospătăriță de la „Didileaua", pe care am întîlnit-o marți în oraș. Zicea:

„Doamnă, soțul dumneavoastră este colonel?"

„O, nu, soțul meu este mult mai tînăr".

„Bănuiesc! Ieri a fost invitatul Didinei!"

„Și?"

„Și, nimic! Voiam să vă transmitem, numai

felicitările noastre. Se spune că are mult succes..."

— De ce-mi povestești toate astea?

— Marinică, am făcut *o serie de cercetări* și am stabilit că nu ești vinovat. Ai avut dreptate, barmanul este cel care...

— Ascultă, detectivule, fă piața și treci la cratițele tale! Stînga împrejur și înainte marș!

— Păi...

— Se zice „am înțeles!" Executarea!

— Am înțeles!

Mă privește de parcă i-aș fi vorbit în dialectul boșimanilor. O conduc cîțiva pași, apoi revin în birou. Îl găsesc pe jurisconsult ținîndu-i companie lui Dodea, reîntors din teren.

— Tovarășe Constantin, ceasul dumneavoastră se găsește la mine în birou.

Desfac sertarul și i-l arăt.

— Îl vedeți?

— Cred că da!

Ar fi putut să dea un răspuns sigur!

— Ce număr purtați la pantofi?

— Patruzeci și cinci?

— Arătați-mi tălpile!

Își ridică pantofii, nedumerit. Sînt nou-nouți, pe tălpi nu au nici un desen.

— Cînd, i-ați cumpărat?

— Azi!

— De ce?

— Mă privește! N-am voie să mă încalț cum vreau?

— Ba da! În mod curent purtați trenci?

— Da, numai seara cînd este răcoare. Zilele acestea nu m-am despărțit de el din cauza ploilor ce s-au ținut lanț. De fapt, îl am mereu în mașină.

Numai de nu mi-ai juca mie festa. Mi-o spun destul de înciudat, datorită incertitudinii care plutește în jurul acestui caz.

Nu de altceva, dar am început să visez toată noaptea silueta omului înalt, cu trenci și pălărie. De la un timp, cînd merg pe stradă și observ pe cineva cu aceste vagi semnalmente, mă opresc și-l privesc pentru a mi-l întipări în minte. De pildă, numai azi am văzut vreo cinci persoane, dar nici una nu a venit la mine cu mîinile încrucișate, prăbușindu-se în lacrimi: „legați-mă, tovarășe locotenent, eu sînt criminalul pe care-l căutați".

Nici Viorel Constantin nu face un astfel de gest ce mi-ar simplifica misiunea. Dacă n-ar fi asemănările dintre silueta lui și cele observate în momentele critice, precum și faptul că a refuzat să justifice cum și-a petrecut timpul, l-aș saluta cordial fără a-mi exprima dorința de a-l mai revedea vreodată.

Dar toate aceste suspiciuni, la care se adaugă o irascibilitate specifică oamenilor ce se știu cu musca pe căciulă, mă țin într-o tensiune permanentă. Din păcate, mă bazez numai pe indicii, nu am nici o probă certă de nevinovăție. Indiscutabil, nevinovăția este prezumată juridic, de la ea trebuie să pornim întotdeauna. Dar elementele de suspiciune care-mi întrețin incertitudinea asupra implicării lui Viorel Constantin în acest caz, sînt destul de numeroase.

— Pariez că nu știi ce ai făcut azi-noapte!

— Pariați, dar pierdeți! Am o memorie excelentă. De pildă, am dormit din amurg pînă în zori.

— Foarte frumos, probabil cearcănele din jurul pleoapelor au fost provocate de o afecțiune la ficat?!?

— Nu cred. Personal, bănuiesc posibilitatea producerii lor din cauza apei consumate înainte de culcare! Îmi pune la dispoziție un zîmbet larg, elegant, ca într-o reclamă pentru pastă de dinți.

Cu alte cuvinte: dacă mă bănuiești, dovedește! Fără probe sînt negustor cinstit, amice locotenent! Dacă am chef, dau declarații prin care pot recunoaște asasinarea celor doi, pulverizarea obiectelor din casa tovarășei Moraru, profanarea mormîntului lui Dan Popa și, dacă vrei, pot recunoaște imediat asasinarea oricui. Întrebarea este: la ce ți-ar folosi? Recunoașterea fără probe este egală cu zero, amice locotenent! Reține-mă, dar mîine îmi vei da drumul, căci fără probe procurorul nu va emite mandatul de arestare. Așa este, gîndesc de pe baricada lui Viorel Constantin. Probele se caută nu la infractor, ci la locul infracțiunii...

Totuși, un om cinstit nu ne-ar suci permanent, nu ar încerca să scape tot timpul printre degete. Dacă Viorel Constantin este cinstit, atunci de ce nu declară adevărul și se sustrage sistematic de la clasificarea aspectelor confuze ale acestui caz?

— Mai aveți ceva cu mine?

Îmi exprim regretul că mă aflu exact în aceeași fază de la începutul discuției. Timpul meu este prețios și nu-mi pot permite să-l las la dispoziția jurisconsultului.

Mă salută și dus a fost.

Pe culoar îl întîlnesc pe colegul Traian Sorescu.

— Pe ăsta cînd îl priponești, măi hingher de criminali fioroși?

— La treizeci februarie, orele douăsprezece... Ce-ți fac găinarii?

— Nu mișcă unul!

Azi parcă au înnebunit toți: Valeriu Dud mă roagă să-l trimit la închisoare, ostrogotul de infractor a profanat mormîntul lui Dan Popa, Viorel Constantin îmi dă cu flit, locotenentul Sorescu mă tachinează, nevastă-mea întreprinde cercetări pe cont propriu... Se apropie sfîrșitul lumii, dragi tovarăși.

LAS în urmă toate personajele printre care am navigat în cursul dimineții și plec la „Didileaua". Nu pentru a mă sprijui, ci pentru că Tache Popescu, barman cu antecedente, m-a anunțat că vrea să-mi plaseze *una tare*.

Strada principală este blocată de grederele și excavatoarele combinatului și ale celorlalte șantiere. Mașinile mici și căruțele fac slalomuri printre monștrii de oțel, cauciuc și sticlă, apelează la trotuare pentru a-și continua cursa.

La „Didileaua" au dat năvală însoțitorii convoaielor. Au luat cu asalt butoaiele cu bere, comentează zgomotos cifrele de plan și termenele de execuție a lucrărilor.

— Bă, dacă n-ar fi echipa lui ics, s-ar duce dracu' linia de piroliză... Să-i ridice statuie bă și

să-l pupe toţii şefii, că ăsta cu ai lui le ţine linia... Noroc!

Didina începuse repetiţiile informîndu-şi contemporanii că Tanţa a luat cu asalt şi urbea lor: *„C-am să mi te fur diseară / În papuci şi-n pielea goală / Să bag Slobozia-n boală / Tanţo!"*

Tache Popescu îmi face semn să merg spre capătul barului.

— Tovarăşe comandant, am aflat că mortul ăla, cum dracu îl cheamă, a fost la o şedinţă a cenaclului literar de la I.A.P.A. Mi-a spus un poet azi dimineaţă cînd a venit să-şi alimenteze imaginaţia cu spumă de drojdie.

Informaţia mă pune pe gînduri: ce naiba a căutat Dan Popa la I.A.P.A. Staţi, că aici este o chestie: în aceeaşi zi, la aceeaşi întreprindere, mai fusese şi jurisconsultul să perfecteze contractul. Eu zic să mergem pînă la întreprindere şi să vedem ce putem afla. O cunosc de cînd am venit în acest judeţ. *I.A.P.A.* vrea să fie *Întreprinderea de aprovizionare cu produse agricole*, dar, în realitate, nu prea aprovizionează pe nimeni cu nimic. În schimb, înghite o grămadă de bani din alocaţii bugetare pentru pierderi planificate. Pe la ea se perindaseră o grămadă de directori, fie maziliţi, fie promovaţi din pepiniera proprie, dar treburile se încăpăţînau să meargă bine, fapt pentru care în toate şedinţele erau criticaţi zdravăn. Consilierii din centrală, precum şi oficialităţile urbei făceau aprecieri de genul: *„Un nou director preia hăţurile la I.A.P.A., dar I.A.P.A. merge prost"*, *„I.A.P.A. şchiopătează"*, *„Idila dintre fostul director şi I.A.P.A. a început să deranjeze"*. *„În viitor, va asi-*

gura și baza furajeră a județului", „Cînd va fi pusă, oare, I.A.P.A. pe picioare?", „Raporturile dintre I.A.P.A. și sindicaliștii ei ridică serioase semne de întrebare" etc. Din zvon public am aflat că fostul director, un șperțar și trei sferturi, care pe deasupra mai era și un incapabil dovedit, fusese aspru pedepsit prin trimiterea sa la București și încadrat într-un biet post de director general. Așa, să se învețe minte! În locul lui fusese instalat un fost șef de secție care abia scăpase de un dosar prăpădit pentru delapidare, a cărei sumă fusese reevaluată de niște experți ce nu se mai treziseră din beție nici la o săptămînă după terminarea presupusului control. Pînă la urmă șeful de secție scăpase doar cu acoperirea prejudiciului, dar forurile hotărîseră să-l elibereze din această funcție pe motiv că era compromis. I-au căutat o funcție liberă și l-au păcălit cu postul de director, tocmai rămas vacant. Personal, am avut prilejul să-l cunosc doar atunci cînd m-am interesat de prezența lui Viorel Constantin la întreprinderea pe care o conduce.

În biroul acestuia tronează un imens fotoliu. Altele mai mici, precum puii lîngă cloșcă, înconjoară două mese: una masivă și alta nițel mai mică, destinată cafelelor însoțite de coniac. Din antecameră, o secretară corespunzătoare din toate punctele de vedere, dichisită pentru a satisface toate gusturile, mă introduce în respectivul birou. Directorul, pierdut undeva în imensitatea fotoliului, își aruncă o mînă moale în semn de salut. Abia îndrăznește să mi-o strîngă, de parcă ar fi pe moarte din pricina inaniției. Mă poftește să ocup un fotoliu.

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Un fleac! Aveți un cenaclu literar în instituție...

— Un cerc literar, încă n-avem pretenții mari, dar cu timpul, sperăm să facem lucruri frumoase.

— Cum se numește cercul acesta?

— *Demiurgii neorealiști!*

— Foarte interesant! Cine activează în cadrul lui?

— Toți angajații! Am dispus o mișcare literară de masă în această întreprindere. „Nici un muncitor în afara poeziei!" aceasta este lozinca mea și o voi ridica la rang de lege.

Hai, că-i tare!

— Centrala știe ceva despre inițiativa dumneavoastră?

— Nici nu o privește, noi ne organizăm cum credem de cuviință. Avem autonomie și nu acceptăm imixtiunea organelor centrale în activitatea noastră. Punct!

Omul are poziție!

Mă conduce prin cîteva birouri. Ne însoțesc două secretare finuțe, desprinse parcă din revista „Moda". Cu așa personal se duce naibii stressul din vocabular. Se pare că-s proaspăt angajate de noul director, pentru descoperirea cărora șeful de la personal a făcut mai multe deplasări prin Capitală și pe litoral. Ajungem în biroul propriu-zis al cercului literar, unde cîțiva indivizi bărboși și netunși se odihnesc prin colțuri, pe mese, pe scaune, iar unul călărește televizorul. Ne vedem nevoiți să-i întrerupem din intensa activitate crea-

toare și să-i deranjăm cu fleacurile noastre. Dactilografele primesc instrucțiuni să-și întrerupă activitatea.

— Tovarășul este inginerul șef!

Respectivul pare mai curînd a fi evanghelistul Pavel, dar în realitate este inginer șef și secretar al cercului literar. Are vocație și spor în ogorul literar. Încîntat de cunoștință îmi arată o poezie proaspătă:

„Bau, bau, bau!
De trei ori bau!
Eu sînt eu, că dacă n-aș fi eu
aș fi altul!
Universul se scaldă-n pletele-mi sure,
Iar eu te aștept, iubito, lîngă Carul-Mare,
Să-ți dau Calea Lactee și un buchet de comete
bau, bau.
Prin piatră alerg și mă caut
Dar te găsesc pe tine
bau, bau.
Și te întreb unde ai fost
bau, bau"

— Aveți talent cu carul, tovarășe inginer, pregătiți ceva pentru marele public?

— Da! Am un volum *Reîncarnarea papagalului.* Mai trebuie să scriu două-trei poezii și-i gata, apoi îmi încerc norocul la o editură.

— Bravo! Dacă toate poeziile-s ca aceasta, vă văd de pe acum premiat de Uniunea Scriitorilor. Talente din afara întreprinderii nu primiți?

— Depinde, de la caz la caz!

— Un prieten de-al meu din Lehliu se pricepe al dracului la poezie. Unul Viorel Constantin, ați auzit de el, nu?

— Jurisconsultul? Cleiosul ăla? Habar n-are ce-i aia literatură, pe cinstea mea! O face pe deșteptul, dar să-mi sară ochii de nu e prost ca noaptea.

Foarte plastic!

Scurta caracterizare, deloc poetică, dar de la un personaj competent, nu are darul de a mă convinge în ce măsură jurisconsultul este „prost ca noaptea".

— Cînd a participat la ultima ședință a cercului?

— Acum două săptămîni, într-o sîmbătă. A încercat să-și bată joc de noi muhaiaua, dar l-am dat gata. Nu cred că mai are curajul să treacă pe aici, pe cinstea mea!

— M-ar interesa dacă la aceeași ședință a participat și băiatul din această fotografie.

Îi arăt portretul lui Dan Popa.

— A fost. Deștept băiat, l-a făcut una cu pămîntul pe jurisconsult. Ehe, tipul halea literatura cu polonicul, pe cinstea mea! Îmi permit o indiscreție: gagiul era cumva detectiv? După moacă arăta bine și-i mergea mintea...

— Nicidecum! Avea, totuși, o sumedenie de cunoștințe în materie, dar în calitate de client... al detectivilor.

— Ia te uită, dom'le!

Ca să vezi de ce-i creștea lui barba.

— Dactilografele au participat atunci la ședința cercului literar?

— Nu! Ele ţin şedinţe separat în cadrul clubului *Oja, rujul, oglinda.* Mă rog, fiecare cu preocupări specifice...

— Perfect, să-şi ia o pauză şi să ne lase numai pe noi bărbaţii, pentru o activitate... specifică.

Fac toţi o mină mirată, dar le arunc o privire, deloc poetică şi personalul feminin ne scuteşte de prezenţă, spre nemulţumirea celor două secretare care nu prea aveau chef să se dezlipească de coada directorului.

— Stimaţi tovarăşi, luaţi loc pe scaune, aşa cum vă aflaţi la acea şedinţă.

— Este absolut necesar?

— Indiscutabil!

Poeţii se aşază disciplinaţi pe scaune, împreunîndu-şi mîinile în poală. Două au rămas libere. Sînt alăturate, plasate în apropierea uşii.

— Unde a stat Viorel Constantin?

— Pe scaunul din margine!

— Aşezaţi-vă, tovarăşe director, pe acel scaun!

— Nu înţeleg ce voiţi!

— Nici nu-i necesar. Dumneavoastră sînteţi poeţi, iar eu poliţist. Deci, a mai rămas liber un scaun! Cu permisiunea dumneavoastră îl voi ocupa. Aşadar, iată-ne în aceeaşi formaţie. Vă rog să-mi spuneţi ce discutau cei ale căror scaune le ocupăm, avînd în vedere că jurisconsultul este tovarăşul director, iar Dan Popa sînt eu.

— Tovarăşul director vorbeşte prostii, iar dumneavoastră îl contraziceţi permanent.

— Reţinem acest amănunt! Aş vrea să vă întreb şi altceva: pot să iau de mîini pe director, eventual să-l pocnesc cu ele din colţul mesei.

— Formidabil! De unde știți? Așa făcea poetul acela. Pur și simplu l-a zăpăcit pe jurisconsult.

Mă lansez într-o discuție aiurită despre poezie, îi urlu în nas directorului, care joacă impecabil rolul jurisconsultului. Pe neobservate îl înșfac de încheietura mîinii stîngi și i-o pocnesc rapid de colțul mesei. Asistența rîde cu hohote, dar nimeni nu zărește că ceasul directorului, ale cărui telescoape s-au îndoit, a trecut în palma mea și este tranzitat în buzunarul hainei. Spectacolul continuă. În timpul discursului pe care-l susțin, sfeterisesc un pachet de țigări, o brichetă și un briceag uitate pe masă. Reprezentația se încheie, căci nu mă mai interesează nimic altceva, iar regizorii menționează că jurisconsultul, furios, trebuie să părăsească biroul. Directorul se aruncă, spre ușă și iese, apoi se întoarce rîzînd cu hohote:

— Niciodată nu m-am distrat mai bine.

— Distracția vă costă exact douăzeci de lei și eventual un ciubuc. Suma reprezintă contravaloarea telescoapelor ceasului dumneavoastră.

Directorul își frînează veselia și-și privește mîna stîngă la care nu mai are decît cureaua ceasului. Scot ceasul din buzunar și i-l înmînez. Arunc pe masă pachetul de țigări, bricheta și briceagul.

— Ce ați făcut?

— Nimic deosebit de ceea ce a făcut Dan Popa. Nu cumva ați avut impresia că am venit aici să organizez pentru dumneavoastră un spectacol de circ? Vă urez mult succes în ramură, dorindu-vă ca I.A.P.A. să prospere spre binele dumneavoastră al tuturor. Ura!

SÎNT hotărît ca după-amiază să-mi continui cu multă sîrguință activitatea la birou, dar sînt întrerupt de nevastă-mea, care, pare-se, depune eforturi sporite pentru a intra sub pielea subsemnatului. Mă străduiesc să fiu catîr, pentru a o determina să-și pună în joc toate mijloacele de convingere. Și nu oricum, dar vreau ca altă dată să nu mă mai suspecteze de comiterea infracțiunii de adulter. Pînă la urmă pierd: soția îmi avansează invitația de a viziona un spectacol de muzică și dansuri populare, prezentat de un reputat ansamblu folcloric, aflat în turneu în S. Chestia nu mi se pare insuficient de solidă, avînd în vedere faptul că în urbe exista o adevărată industrie de folclor.

— Nu pot, mămițo, nenorociții aceștia de infractori nu-mi dau pace. Trebuie să-i prind, altminteri . . .

— Spectacolul ține două ore . . .

— Du-te singură și-mi povestești cînd vin acasă. Știi cîtă încredere am în tine . . .

— Singură? Bravo! Așa-mi trebuie . . .

Ne deranjează șeful, nemulțumit de prezența soției în altarul legii și din cîteva cuvinte ne dă de înțeles că cel mai bun lucru ar fi să plece acasă, dar pierde partida.

— Am venit să vorbim despre apartament!

— Azi sînt foarte ocupat, tovarășa Rujan. Încercați să treceți altă dată.

— Putem discuta și acum. Noi stăm la gazdă lîngă moară. Avem o singură cameră în care . . .

— Problema aceasta a stat în atenția mea și m-am interesat îndeaproape de situația dumneavoastră.

— Du-te acasă! — o sfătuiesc și eu.

Șeful a avut perfectă dreptate, se interesează de condițiile de trai ale subordonaților, dar casă nu are de unde să-mi dea. Nici el nu locuiește într-un apartament de invidiat. În cîteva luni orașul și-a dublat populația, iar locuințele n-au îndrăznit să se înmulțească, lenevind pe planșetele proiectanților, frumoase, elegante, cu vedere spre parcuri din vată colorată, mărginite de bulevarde largi, trasate cu vopsea de cea mai bună calitate.

Pînă atunci va mai trece destul timp, cu siguranță eu îl voi prinde pe criminal, nevastă-mea își va duce la îndeplinire amenințarea în legătură cu contribuția familiei noastre la creșterea demografică a țării și a urbei.

Nevasta renunță la spectacol și la ideea unui apartament confortabil.

Șeful îmi face semn să-l urmez, invitație ce-n dicționarul profesional se numește ordin.

— Puiule, la Țăndărei ai fost?

— Nu am avut timp...

— Ai acum! Mergi pe urmele marii familii, nu cred să descoperi minuni, dar pentru ca tot tacîmul să fie complet nu trebuie uitați nici ei. S-ar părea că au fost ultimii care i-au văzut în viață pe Monica Dud și Dan Popa. Cine știe de unde sare iepurele, n-avem voie să ignorăm nici un element, oricît de neînsemnat ar părea...

— Raportez că problema vizitei la Țăndărei a prins rădăcini în conștiința mea...

Șeful se lasă pe spate în fotoliu, închide un ochi pe jumătate și mă împușcă urgent cu un zîmbet profesional, al cărui model mi l-a indicat la

venirea în formațiunea lui. Ţin-te bine, locotenent Rujan, că vine bomba!

— Puiule, ai auzit despre dosarul *Potcoave de cai morți?*

Deci aceasta era ...

— Da! — biigui năucit. Dar este resortul locotenentului Sorescu ...

— Dă-i o lecție! — șeful rîde în hohote.

Dosarul *Potcoave de cai morți!* Asta-mi trebuia mie, te pomenești că toată formațiunea este la curent cu noua misiune ce va urma să o îndeplinesc...

— Locotenent Rujan, este vorba de o formalitate. Sorescu trebuie să plece la o reconstituire, iar tu, avînd drum la Ţăndărei ... Ce vrei, puiule, ne boierim dacă lucrăm numai în dosare elegante, cu asasinate misterioase, criminali fioroși, spioni ... Ceea ce faci, după Codul de procedură penală este tot muncă de detectiv ... Îți urez succes!

Bogdaproste! Mă întorc zăpăcit și ies. Și pentru ca tacîmul să fie, într-adevăr, complet, pe sală îl întîlnesc pe Sorescu.

— Ce faci, spaima criminalilor, îmi mănînci pîinea?

— Lasă-mă-n pace!

Sorescu mă înșfacă de braț și-mi întinde pachetul de țigări.

— Bătrîne, nu face mofturi! Să știi că schema nu-i simplă, eu am făcut propuneri de *lege ferenda,* însă pînă acum nu am avut succes. Cazul este nostim, evenimente stupide ... Am extras cîteva sinteze din dosar ca să le frunzărești pînă în Ţăndărei ... Fii sigur că te vor ajuta. Mă, tu ești cu adevărat supărat?

— Nu! În fond, tot trebuie să merg acolo...

— Păi vezi, spaima criminalilor?!? Fii atent, bătrîne, notează ce declarații trebuie să iei, ce atitudine să abordezi...

Apoi rîde...

— Fii atent, cazul e de milioane! Pe spinarea lui trăiesc avocații din Fetești de cîțiva ani..

Mă conduce la mașină și-mi furnizează ultimele indicații pe care — cu tot hazul de necaz — le notez, transmițîndu-i, să nu rămîn dator, mulțumirile cele mai sincere...

— Ai șofer, ce-ți pasă?!? Mergi pe post de știab? Succes, bătrîne! Transmite salutul meu, bravilor reclamagii din Țăndărei...

Faimosul dosar *Potcoave de cai morți* s-a născut cu mulți ani în urmă, dar o procedură de lucru — cu adevărat metodică și cu un caracter ciclic — se instaurase după ce Sorescu preluase cazul. Totul începuse de la certurile dintre marile familii din Strachina. Cîteva se angajaseră în certuri care se repetau cu o regularitate pe care numai fenomenele naturii o cunoșteau: fluxuri și refluxuri, lună plină, lună nouă, anotimpuri etc.

În prima fază, hai să-i zicem flux, una din familii își exprima dragostea pentru cealaltă printr-un raid fulger, la care participau toți: cu cățel, cu purcel. Dărîmau gardurile, devastau curțile, ciomăgeau zdravăn pe cei dragi din familia adversă. De bucurie, aceștia din urmă, se îmbrăcau de sărbătoare, își spălau copiii, angajau un autobuz de la I.R.T.A., dacă mergeau altfel tușeau, apoi plecau în S pentru a reclama cele petrecute...

Ofițerul de serviciu lua notă, șeful punea re-

zoluție, iar Sorescu pornea asaltul cercetărilor pentru distrugere și degradare de bunuri: cercetări la fața locului, fotografii, declarații, referat de terminarea cercetării penale. Urmau apoi concluziile de punere sub învinuire ale procurorului și... judecata. Unde... De fapt, aici începea, sau de aici reîncepea ciclul... Cazul se înmormînta prin împăcarea părților: familiile își plăteau datoriile, năvăleau împreună în prima cîrciumă: mîncau, beau și ascultau ultimele noutăți folclorice... Se duceau naibii toate cercetările lui Sorescu, se alegea praful de concluziile procurorului... Sorescu și procurorul rămîneau pe margine, familiile din Strachina se distrau, dansîndu-și reciproc personalul feminin...

Dar treceau și dansul și berica și mititeii afumați...

Începea refluxul...

Familiile se reîntorceau, iar tăciunii din vetre hrăneau flăcările răzbunării. Cei care pierduseră procesul, adică plătiseră pagubele și consumația, trebuiau să se aștepte și ei la o ciomăgeală... Și ea venea cînd vigilența familiei era mai slabă; cealaltă familie, cu bulibașul în frunte, dădea năvală, făcînd gardurile mici fărîme, încercînd rezistența geamurilor, scoțînd sufletul din dobitoacele de prin curți...

Apoi procedura: cercetări, fotografii, declarații, concluzii de punere sub învinuire, împăcare în instanță, berică, mititei și *„Banii mei, banii mei / Ce-am făcut cu ei? / I-am băut la Țăndărei / Cu două femei"*.

Bravo, locotenent Rujan! Intri și tu în horă.

La fața locului, mașina este luată cu asalt: cîțiva zeci de localnici tuciurii cad în genunchi și-mi pupă pantalonii, bara de protecție a mașinii și cîinele de urmărire.

— Mînca-ți-aș gura, fă-ne dreptate.

— Pentru aceasta am venit! — citesc indicațiile lui Sorescu. Tovarăși, toată chestia se halește repede... Sînt al vostru... Am bunghit-o într-un suflet la voi că mă durea inima de beleaua voastră...

Ce dracu am scris eu aici? A, da... „Care este bulibașu', să vină încoa... Ăilalți, doi pași înapoi"... E bine, așa scrie! Deci strig de se clatină olanele pe acoperișuri:

— Care ești bulibașu', să vină încoa... Ăilalți, doi pași înapoi...

Parcă mai scrie ceva: „m-î-n-ca-ți-aș gu-ra".

— Mînca-ți-aș gura! — răcnesc în încheiere.

Oamenii știu la perfecție lecția: țiganii fără funcții de răspundere fac doi pași înapoi, bulibașu-victimă se apropie.

— Eu nu vin? — întreabă bulibașu-agresor.

Examinez hîrtia cu indicațiile lui Sorescu. Da, și bulibașul celălalt trebuie chemat.

— Veniți și dumneavoastră!

Bulibașa, nimic!...

— Ce faci, domnule! — mă înfurii.

— Dom'șef, nu se zice „Veniți și dumneavoastră". Schema e așa: „vino, bă!" Și eu vin...

Maica ta, Hristoase!...

— Vino, bă! — îmi continui rolul, simțind că mă trece transpirația.

— Am venit, dar să știți că trebuie să strigați mai tare.

Asta-i bună! Acum pricep de ce rîdea șeful în hohote și de ce Sorescu m-a purtat de braț pînă la mașină.

Încă două reprezentații și mă las de meserie: mă angajez la „Tănase". Le rup gura la toți...

Grăbit să notez sfaturile locotenentului Sorescu, o parte le-am stenografiat cu expresii proprii, furate din dicționar, stilizate în limbajul din centrul Bucureștiului... De unde să știu că fiecare cuvînt, fiecare nuanță sonoră este tabu...

Dar atît *victimele* cît și *agresorii* mă scot din încurcătură... mă rog, ei repetă lecția de mulți ani...

Tacîmul este complet pînă la referatul de terminarea cercetării penale... Băieții entuziaști, atît victimele cît și agresorii mă invită la banchet...

La paștile cailor!

Eu nu-mi văd capul din afurisitul acela de dosar: asta-mi trebuia... berică și mititei... Păi ce, lucrez la circ...

Ce naiba mai scrie pe hîrtia cu indicații? A, da, trebuie să-mi iau la revedere „Eu mă duc"...

— Eu mă duc dracului! — strig. Iar voi să vă potoliți, că m-am săturat, ați auzit?

— Daaaa!

— Să nu se mai întîmple, că nu vă mai bag în seamă în vecii vecilor... și... și... puteți să...

Așa-mi trebuie, dacă n-am stenografiat corect!

— Să lăcrămați cît poftiți! — mă ajută un bulibaș.

— Să lăcrămați cît poftiți! Ce, numai grija voastră o am? Ați auzit?

— Daaaa!

Mă prăbușesc pe bancheta din spate a mașinii și-mi fac răcoare cu pachetul de procese-verbale și declarații ale noului episod din dosarul *Potcoave de cai morți*.

— Plecăm, tovarășe locotenent? — se interesează șoferul.

Cum să plecăm? Ce, am venit doar pentru spectacolul dosarului fantomă cu potcoave și caiele?

— Mai avem de lucru!

Cobor! Mi-am revenit! Încep să-i investighez pe cei care nu au plecat să prevină, printr-un chef, *victoria* din instanța de judecată și-mi încep porțioara de anchetă din dosarul „Monica Dud-Dan Popa".

Marea familie? Aiurea! Nu-i mare deloc! Pe plan local este modestă: treișpe-paișpe suflete... „Păi ăștia știu să facă copii? Fugi de aci, dom'șef! Las'că știm noi, vor să-și cumpere cai și căruță..."

— Săru'mîna, ne cunoaștem, sîntem prieteni... Am venit împreună cu trinu... A naibii cucoană ai, mînca-ți-aș gura! Învață-o, bre, să se apropie și de mase... păi se poate să facă gît că i-am cerut nișcai... ceva, pentru ăștia mici?

Îmi fac o autocritică, cum numai la ședințele U.T.C. am îndrăznit, și-i asigur că voi lupta din răsputeri pentru modificarea conduitei în raporturile cu masele largi... Păi ce crede nevastă-mea?...

— Las'că v-au dat tipii aceia... La „Didileaua"...

— La ambasada noastră?!?

— Păi! Biscuiți...

— Basme de doi franci... pîrliții... N-au avut ăștia nici ce să împartă... da' i-am sictirit!...

Deci... Deci, intrăm în subiect, cei doi au rămas în subconștientul lor bine întipăriți. Ce s-ar fi întîmplat dacă le-ar fi dat pomană pe săturate? Îi uitau! Rujan, în termeni folclorici ai... *baftă!* Nu-l înjura pe Sorescu! Vine și pentru tine un strop de lumină în ceața ce curge de pretutindeni...

— Gagica era mișto. Uite, așa ceva mi-ar trebui și mie, nu ca boccia de nevastă-mea... Stai, fă, că nu te las! Dom'șef, avea niște buzișoare, niște piciorușe, zău dacă vedem așa ceva pe aici!... Numai dacă ieșim în șoseaua națională și așteptăm lîngă benzinărie cînd opresc turiștii zărim ceva la fel... Dar așteptăm o zi, două... Stai, fă, că nu te las!

De asta sînt convins.

— Păi după ce au ieșit le-am zis-o de la obraz: „Am venit la voi la masă că v-am văzut mai îmbrăcați. Nu era să mergem la alții fără cravată!"

„Te deranjează?"

Auzi, dom-le, le șifonam mișcarea... Gagiul dacă se uită-n oglindă putea să vadă că sîntem în culoare. Chestia asta m-a durut... Dar nevasta mi-a spus:

„Tu nu vezi că-s pîrliți? Dacă ar avea bani cît praf pe tobă... ehe..." Așa era.

— Ei ce au spus?

— Au tăcut ca mutu-n păpușoi. Apoi vorbeau de stele și trageri la loto. Cîștigă ăștia mașină... cînd o zbura...

Indicațiile lui Sorescu îmi sînt de folos: mă ajută să avem o bază lingvistică apropiată...

— Păi, au intrat în curte... S-au pupat ce s-au pupat... da'pe urmă ea, gagica, a plecat în fundul curții la budă... el s-a dus în casă...

— Dar pe un tip... un gagiu... vreau să zic, un om, un bărbat înalt cu pălărie... Cu palton subțire, o fleandură care nu prea ține de cald... Trenci... fiș... o chestie care se poartă mai mult de fudulie...

— A fost și ăla! Cînd a intrat, fă, în casă?

— Parcă mai înainte... Voi n-ați văzut, mă?

Șoimii vorbesc limbi străine...

— Înainte... A intrat înaintea lor! — traduce șoimul șef de familie. Ehei, ăștia mai mari spun că puteau să mănînce un sac de mere de cînd a intrat ăla pînă a venit gagiul și gagica...

Interesant, nu? Șeful avea dreptate: nu se știe de unde cade... Deci, omul înalt, slab, cu trenci și pălărie a sosit primul. Apoi cei doi. Începe să se lege toată povestea cu aiureala lui Dud; cînd îi gaza el pe Monica Dud și Dan Popa ei erau îngerași... Tipul înalt, afurisitul, plecase pe fereastră și mă lăsase pe mine cu un dosar proaspăt în brațe.

Îi fac semn șoferului să se apropie.

— Mergi la primul aprozar și încarci un sac... plin ochi... cu mere. Poftim banii!

Șoimii l-au făcut șah-mat în zece minute...

Lucrăm științific, tovarăși!

IES în oraș.

Pe stradă mă întîlnesc cu Valeriu Dud care

merge la hotel pentru a-și lua bagajele. S-a plictisit în S și s-a hotărît, înțeleaptă decizie, să plece la București. Spaima, provocată de confruntarea cu tata socru la înmormîntarea soției, s-a risipit în bună parte. S-a colorat în obraji, îmi vorbește destul de optimist, de nerecunoscut.

Îl secondez pînă la hotel și mă postez în hol. Portarul, care are despre mine o părere grozavă, se interesează cum se poate altoi vița de vie, avînd în vedere că și-a cumpărat un teren lîngă oraș și vrea să se retragă acolo la pensie. Îi dau cîteva rețete pe care i le recomand călduros deși, personal, nici n-am văzut vreodată cum se altoiește vița de vie. În orice caz, sfaturile mele sînt mult mai competente decît ale unor ingineri horticoli pe care-i cunosc și despre care s-a dus vestea că ar fi compromis cîteva sute de hectare cu viță de vie. E drept, aceștia și-au primit o binemeritată pedeapsă, interzicîndu-le să mai lucreze la munca cîmpului. Pentru orice eventualitate fuseseră trimiși la Uniunea județeană din zonă, ca specialiști inspectori, iar alții expediați aiurea pentru generalizarea experienței pozitive.

Valeriu Dud alerga pe scări, sărind cîte trei-patru trepte deodată, de parcă l-ar fugări un taur.

— Am fost jefuit, tovarășe locotenent! Praful s-a ales de bagajele mele. Veniți să vedeți!

Aș putea să fac altceva cînd sînt solicitat cu atîta insistență? Îl depășesc în viteză și intru în cameră. Placa este veche, stimați tovarăși! Camera are un aspect nu mai puțin dezolant decît a tovarășei Moraru sau mormîntul lui Dan Popa. Chestiile acestea au început să mă plictisească în așa hal

încît nu manifest nici un interes deosebit pentru ceea ce văd.

Închid ferestrele, încui ușa, apelînd la finețurile criminalistice pentru a nu distruge eventualele urme; cobor în hol unde asaltez telefonul, informîndu-mi șeful despre noua ispravă a afurisitului criminal.

Pentru cîteva clipe, discuția noastră este întreruptă de un alt telefon, căruia șeful îi acordă prioritate. Percep vocea precipitată a unei femei și exclamațiile șefului. Prind cîteva cuvinte din zbor: „Casa este devastată...". Extraordinar! „...a vrut să mă omoare" ...„aveți sînge rece" ...„cred că...".

— Se petrece ceva grav, tovarășe colonel?

— Puiule, îți comunic o veste care-ți va umple inima de bucurie: cineva ți-a devastat locuința. Nevastă-ta a scăpat ca prin minune... dacă nu veneau vecinii...

Șeful, ca de obicei, are umor.

— L-a văzut la față?

Dar și întrebarea mea este puternică: în loc să mă interesez de starea soției și a bunurilor proprii...

— Da, se pare că-i Viorel Constantin! Cel puțin așa rezultă din descrierea pe care i-a făcut-o. Nu-ți repet semnalmentele, sînt aceleași pe care le-ai aflat pretutindeni în legătură cu acest caz.

— Veniți la hotel?

— În cinci minute sînt acolo.

Îl caut pe Dodea și dorința mea, de natură profesională, este încununată cu succes: reușesc să-l găsesc.

Între timp, îl iau la întrebări pe portar, dar omul se jură că n-a auzit nimic.

— Am fost cu ochii în patru, toaș'comandant. Zău n-a intrat nimeni fără să-l fi văzut eu: am făcut armata la cavalerie, la regimentul de Călărași... am ochi de vultur.

— Mi-am dat eu seama cum devine cazul! Caută-ți cascheta, sînt curios dacă o mai ai...

— Vai de mine, o păzesc cu sfințenie...

— Slavă domnului, nu stai degeaba!

Apare echipa de la miliție însoțită de nevastămea. Trebuie să-i suport cu stoicism văicărelile: mă amenință că nu mai stă singură în casă, chiar de-ar fi să crape pămîntul în șapte-opt bucăți. Doamne ferește, asta mi-ar mai trebui. Toată lumea muncește din răsputeri pentru a-i reface moralul destul de scăzut. Continuă să bocească, ceea ce mă determină să-i fixez un ultimatum, solicitîndu-i ca ofițer de miliție și soț iubit, să mă ajute la stabilirea unor amănunte strict necesare pentru identificarea autorului. Scot fotografia jurisconsultului și o sfătuiesc să o privească.

— Nu este el! Seamănă, dar nu-i cel din fotografie!

Ei, fir-ar să fie!

Bătrînul portar, cavaleristul cu ochi de vultur, ne smulge fotografia și răcni fericit.

— Îl știu. Și-a luat azi cameră la hotel: este alături de cea a domnului inginer...

Ca să vezi: nu-și păzește cascheta de pomană!

Însoțit de ceilalți membri ai echipei, demarez către camera de la etaj. Prin gaura cheii se observă

lumină în cameră. Batem la ușă, dar nimeni nu se străduiește să ne acorde permisiunea de a intra.

— Sînt locotenentul Rujan! În numele legii deschideți ușa.

Drept răspuns, lumina se stinge brusc și se aud zgomote de obiecte trîntite.

Încerc să recuperez timpul pierdut, dar este tîrziu. Ferestrele sînt deschise și țiglele de pe clădirea alăturată pocnesc, alunecînd spre stradă. În noapte zăresc o siluetă înaltă, subțire care aleargă pe acoperiș. Mă lansez pe urmele fugarului. Țiglele și olanele continuă să fugă, făcute țăndări, spre stradă. Îl somez, dar aleargă al dracului de tare. Se aruncă pe acoperișul altei case și smulge o antenă de televizor. Îmi dau seama că vrea să coboare în curte ținîndu-se de cablu, sau altceva.

— Iar îl pierdem!

Scot pistolul și trag un foc de avertizare. Nu-i pasă! Repet operațiunea dar, de această dată îl ochesc. Noaptea este sfîrșită de un țipăt, apoi silueta se aruncă în gol, cîteva antene de televizor se smulg din suporți... Pe stradă au început să se strîngă mulțime de curioși, chiar mai numeroși decît la un meci de fotbal feminin. Cobor în curte cu o scară și-l caut pe fugar, dar la lumina unei lanterne zăresc picături de sînge pe pietre. Șeful și-a făcut apariția însoțit de procurorul Ion Gheorghe.

Zăresc sîngele și ordonă să începem scotocirea, dar nu descoperim nimic. Urmele duc în fundul curții, de unde se continuă pe o stradă lăturalnică. Da, tipul n-a avut curiozitatea să facă azi cunoștință cu noi.

— Ne-a făcut figura!

— Întocmai! O fi avînd și el alte treburi urgente, altfel nu văd de ce s-ar fi grăbit să dispară.

Șeful îmi apreciază umorul, aruncîndu-mi o privire din care am priceput că era cazul să amîn gluma pentru altă dată. Mă execut conștiincios, sporindu-mi contribuția la descoperirea altor urme ce ne-ar indica direcția în care a dispărut fugarul.

Ne întoarcem la hotel unde întocmim planul pentru urmărire. Peste cîteva minute transmitem prin radio — către echipele de circulație de pe toate traseele — să oprească, oriunde s-ar afla, Opelul jurisconsultului Viorel Constantin. Ieșim în stradă și ne urcăm în mașina șefului. Stația de radio-emisie-recepție este deschisă, așteptăm știri, dar pentru moment sîntem tratați cu o tăcere desăvîrșită.

După un sfert de oră apare un agent de circulație și ne raportează că a fost imposibil să-l rețină, mașina jurisconsultului gonea ca un bolid.

— I-am făcut semn să oprească, dar m-a driblat ca la mondiale... Dacă ar concura la slalom uriaș n-ar rata medaliile.

Sînt convins. Dar deocamdată noi sîntem jaloane, ceea ce nu-mi convine de fel.

— În ce direcție a plecat?

— Spre Constanța!

— Mai era cineva în mașină?

— O femeie!

Ei, ce ziceți? Așa-i că-i interesant? Plîngea inima-n noi să intrăm și-n combinații *mai tari*... Acum, poftim, tragem cu pistolul, plecăm în urmărire... A intrat în joc și o femeie. Ei, da! Acum încheiem capitolul cu jurisconsultul, pe cuvîntul

meu! Încă, n-am auzit, despre un personaj care a amestecat în acțiune și femei, să fi terminat bine! E legea verificată pe ecrane, în toate cărțile ce s-au scris de la Homer încoace și în toate dosarele de la serviciul personal...

Ordonăm echipajului de pe șoseaua Constanța să blocheze intrarea în prima comună și să procedeze la reperarea obiectivului. Demarăm în viteză, dar după cîțiva kilometri sîntem opriți de subofițerul de pe echipajul traseului.

— Ce s-a întîmplat?

— Am blocat șoseaua cu două camioane. Șoferul de pe Opel a făcut stînga împrejur, îndreptîndu-se către S. Știam că de acolo veniți dumneavoastră și n-avea rost să-l urmăresc... Oricum, dacă ar fi repetat întoarcerea, era de preferat să fiu aici unde aveam șoseaua deja barată.

Noi nu l-am întîlnit, prin pomi nu l-am zărit, iar în pămînt n-avea cum să intre. Sînt și drumuri laterale, dar care nu-i permit să se retragă la distanță prea mare de șoseaua națională. Doar dacă...

— Este un drum care merge către Bora traversînd Ialomița pe un pod de pontoane! — ne informează procurorul.

— E clar! Din Bora intră pe șoseaua către C. Dă-i drumul, Rujan! Știu că te pricepi la mînuit volanul iar acum nu-i momentul să fii modest...

În mașină tăcere deplină. După un timp, ascultăm disputele verbale dintre echipajele circulației care controlează șoselele. Unul dintre acestea comunică un fapt îmbucurător: a reperat Opelul: se îndreaptă spre punctul de trecere de la Chiciu. Așteaptă ordine.

— Urmărește-l de la distanță. Încearcă să mergi mai mult pe partea stîngă. Atenție la mașinile din sens opus... Nu angajați nici un fel de dispute automobilistice sau de alt gen! Urmăriți-l și... atît! Faceți tot ce-i posibil să nu-i pierdeți trena...

Șeful are dreptate: ce rost are să ne scoatem pistoalele pe geam și să ne demonstrăm aptitudinile de trăgători? Jurisconsultul va alerga un timp, doar și mașina lui are o cantitate de benzină limitată, se va isprăvi odată... Atît timp cît avem certitudinea că nu are nici o scăpare, ce rost ar avea să ne lansăm în teribilisme inutile din punct de vedere al finalizării și ineficienței? În plus, există riscul pierderilor de vieți; indiferent de vina celui ce moare, pentru prestigiul unui ofițer de miliție nu constituie o reușită.

Dimpotrivă, pentru un milițian esențialul este să previnâ atît comiterea infracțiunii, cît și prevenirea sau limitarea maximă a altor consecințe, atunci cînd infracțiunea, totuși, s-a comis.

Lăsăm stația deschisă și ascultăm semnalele din eter. Mașina gonește cu kilometrajul blocat. Șeful a transmis echipajelor și agenților din C să evacueze circulația de pe cîteva străzi pentru a ne lăsa cale liberă. Tot muncă de prevenire...

— Ne apropiem de Chiciu... Opelul a început să meargă în zig-zag. Depășesc băltoacele fără nici o dificultate... Intră în incinta punctului de trecere... Se urcă pe bac... Aștept ordine!

Mesajul din eter ne anunță, prin conținutul informației, apropierea deznodămîntului.

— Urcă-te pe bac și reține-i. Nimeni nu tre-

buie să părăsească bacul pînă nu venim noi. Prudență sută la sută: Viorel Constantin este iritat, îi ghicesc starea sufletească și trebuie să evităm orice ripostă la reacția lui, provocată de încordarea nervoasă. Mai precis: evitați orice dispută fizică; dacă fug pe uscat imobilizați-i, dacă fug folosind bărci sau alte nave, urmăriți-i fără a acționa direct asupra lor.

Șeful și procurorul s-au prins cu mîinile de ce apucară. Intrăm în C cu peste o sută de kilometri pe oră. Îl traversăm ca o vijelie. Milițienii din localitate au blocat exemplar străzile ce se intersectează cu traseul indicat de șef. Ne salută regulamentar și dau drumul circulației în urma noastră.

Peste cîteva minute sîntem la Chiciu... Personalul punctului de trecere ne așteaptă cu mîinile încrucișate, ordinul șefului a fost executat cu strictețe. Și-au făcut apariția și cîțiva grăniceri aflați în trecere. Ne facem loc printre cei prezenți și urcăm pe bac. Agentul de pe echipaj ne raportează că femeia și-a aruncat geanta în Dunăre, constatare a cărei interpretare cade în sarcina noastră. Jurisconsultul și-a proptit mîinile în buzunare și așteaptă plictisit; aceasta este mina pe care ne-o oferă, deși îl ghicesc a fi destul de neliniștit. Femeia, cu capul în palme, plînge pe bancheta din spate a Opelului.

Vă rog să-mi permiteți să v-o descriu. Înaltă, blondă, cu ochi violeți, și are, probabil, după părerea mea, treizeci și cinci de ani. Vestimentația... Dar, v-am mai vorbit de ea, are semnalmentele ce mi-au fost indicate la hotelul din C. Deci, iată concurenta Monicăi Dud la inima jurisconsultului Vio-

rel Constantin. Deşi, în asemenea împrejurări, oamenii nu sînt descrişi în culori trandafirii, mă văd obligat să fiu obiectiv: femeia era, într-adevăr, frumoasă.

— Cine-i?

Viorel Constantin îmi aruncă o privire ce poate fi tradusă: „Papa de la Roma îmbrăcat în femeie. Aşa-i că n-au gusturi proaste catolicii? Spune-i Inocenţiu întîi şi nu vei greşi, amice locotenent!".

Femeia coboară, plimbîndu-şi privirile peste întinderile de apă, sălcii, plopi şi stuf ale Dunării.

— De ce aţi aruncat geanta în apă?

O întrebare de rutină, căreia i se răspunde printr-o tăcere fără replică. Ciudat! Nimeni nu are tăria să o repete. Simt că se consumă o dramă, iar eu, prin menirea profesiei îi sînt martor şi arhivar.

Jurisconsultul îşi scoate haina şi i-o aşează pe umeri, cu gest protector a cărui tandreţe îmi ucide încrederea ce o aveam în timp ce-l urmăreau...

— Ne însoţiţi pînă la miliţie!

— Putem să aflăm motivul?

— Desigur: va trebui să daţi o mică explicaţie.

Ne urcăm în maşini şi ne îndreptăm către C. La miliţia municipiului ne întîmpină maiorul Ene şi căpitanul Gemănescu. Între timp, şeful a dat ordin ca locotenentul Dodea să vină spre C cu dosarul dublului asasinat pentru a proceda la compararea urgentă a urmelor, cu impresiunile digitale ale jurisconsultului.

Chiar dacă acesta nu ar fi implicat, toate indiciile ar fi suficiente spre a-l reţine pentru douăzeci şi patru de ore, dar şeful nu concepe aşa

ceva... Se pare că reținerea lui Dud a fost o excepție în cariera sa, justificată de probele la care se adăuga însăși convingerea inginerului că el este autorul infracțiunii. „Un om al legii n-are voie să-și permită să greșească atunci cînd este vorba de libertatea cetățenilor. Rîdem, zîmbim, dar cu legea nu glumim!"

— Și încă ceva — adaugă șeful — începe să fie tîrziu: dacă cei doi au nevoie de mîncare... Ce doriți? Nimic! Totuși, nu se știe cînd terminăm și cum terminăm...

Va trebui să mîncăm și noi! Strîngem bani și trimitem după mîncare, dar nu acum... Mai tîrziu... Nu, mai bine mergem la „Doi plămîni" după încheierea cercetărilor. Să facă Dodea comparațiile și putem decide...

— Puiule, tu nu te grăbi! — îl avertizează pe expertul criminalist Vasile Dodea care și-a întins pe masă planșele cu amprentele ridicate de la locuința doamnei Moraru în cele două împrejurări — asasinat, apoi distrugere și degradare de bunuri —, precum și cele de la hotel și de la locuința mea...

Lucrăm, avînd pe masă codurile de legi, asistați de procuror. Începe efectuarea percheziției corporale a jurisconsultului, în prezența martorilor asistenți... Ca la carte. Primul balon se dezumflă: Viorel Constantin nu este rănit, deci nu în el am tras pe acoperișul hotelului... Nu prezintă nici măcar o zgîrietură lăsată de lama aparatului de ras.

Constatarea mă descumpănește puțin. Șeful este însă mulțumit... Nu pricep de ce! Trecem alături.

— Puiule, niciodată să nu te superi cînd nu-ți iese pasienţa. Dimpotrivă, să te bucuri: înseamnă că omul este cinstit şi aceasta este cea mai frumoasă probă a încrederii pe care va trebui să i-o acorzi, cu toate lipsurile pe care el le are... Dacă în viaţă — în general — trebuie să înveţi să pierzi, în meseria noastră va trebui să înveţi să te bucuri: pentru că acolo unde tu *ai pierdut* — a se interpreta corect logica maximei — omul şi societatea cîştigă... Iar noi sîntem slujitori ai omului şi ai societăţii, pentru care trebuie să ne facem datoria, fără ambiţii personale, dovedind o imparţialitate desăvîrşită...

Aşadar, şeful — ca şi pînă acum — îmi ţine predici, mă dădăceşte, nu mă lasă din mînă... Toate sfaturile lui, pentru mine ordine, sînt fără cusur... Cred că întrevede un fiasco referitor la varianta Viorel Constantin şi mă pregăteşte pentru a preveni şocul ce-i zguduie pe începători în asemenea împrejurări.

Ceea ce se confirmă. Bunul meu amic, expertul criminalist Vasile Dodea, ne raportează că nici o amprentă nu a fost creată de palmele şi degetele lui Viorel Constantin...

Atunci, pentru ce toată alergătura? Pentru ce mi-am stors creierii de o săptămînă?

— Acum pricepi, Rujan, de ce ţi-am cerut să te bucuri că nu el este infractorul?

Tot nu înţeleg: peste tot i-am întîlnit silueta, pretutindeni — în clipele fatale — a fost şi el prezent... Apoi irascibilitatea lui... ieşită din comun...

— Cînd ai venit în serviciu ţi-am cerut să-mi

rezolvi speța cu acel contravenient insolent: încalcă legea circulației, îl legitimezi — refuză, îi explici că a încălcat legea — te contrazice, încerci să aplici legea — îți creează atmosferă ce poate trezi suspiciuni asupra probității tale profesionale... Nu i-ai găsit atunci răspuns... Nimeni nu-i va găsi imediat. Bine că ai întîlnit, chiar la primul caz, o asemenea speță. Și acum să-ți explic enigma, deși ea se poate deduce: jurisconsultul este *contravenientul insolent* care ți-a fost hărăzit în profesie. Iar tu trebuie să înțelegi că niciodată oamenii pe care-i vei întîlni nu sînt făcuți după articolele legii... dimpotrivă, legea este elaborată după ei și faptele lor... Iar tu, ca om al legii va trebui să urmezi aceeași cale: să-i studiezi atent și să-i judeci după fapte, numai după faptele lor. Nimeni nu are dreptul să dea verdicte după aparențe...

Lecția o știam de la școala de ofițeri, cum tot atît de adevărat este și faptul că acum o primesc *la fața locului*. Dar de ce contravenientul insolent să fie, în cazul meu, un jurist, la urma-urmei... un coleg?...

Viorel Constantin își bibilește amanta. Amîndoi sînt afectați de întorsătura pe care au luat-o lucrurile. Șeful care nu i-a prea băgat în seamă, își trage scaunul către ei, apoi li se adresează:

— Nu vreau să vă dau sfaturi! Sînteți prea... mari! Mă refer la vîrstă!

Șeful începe să zîmbească... textual! Lecția!

— Conform legii, rezultatele cercetărilor sînt ținute sub tăcere... Secretul trebuie păzit...

Da, șeful zîmbește cu siguranță!

— Dar este cazul să pricepeți că ceea ce ați făcut contravine legilor și moralei, tovarăși!

Contravine?... Cui?... Au încălcat legea? Dar șeful mi-a spus că jurisconsultul este nevinovat...

— Infracțiunea de adulter, cercetarea ei nu este de competența miliției... Acțiunea se deschide la cererea părților vătămate iar... *părțile dumneavoastră vătămate* vă așteaptă la domiciliile conjugale!

— Doamna nu-i căsătorită!

— Stop, tovarășe Viorel Constantin!

Doamna blondă, cu ochi violeți și celelalte amănunte, se schimbă la culoare.

— Soțul dumneaei, directorul de la I.A.P.A., cred că este îngrijorat de absență...

Șeful este expert în a zîmbi, dar este prima dată cînd nu mi-ar conveni să-mi zîmbească mie. Deci, atunci cînd am ajuns pe bac, la Chiciu, știa — în mare — toată comedia! De ce a fugit Viorel Constantin urmărit de mașinile noastre? Simplu: nu strînsese suficient material compromițător și se temea de răzbunarea directorului de la I.A.P.A. Fleacuri personale, pe care unii oameni le amestecă și-n exercitarea atribuțiilor de serviciu...

— Tovarăși, pînă a pleca din C, propun să ne refacem forța de muncă. Direcția „Doi plămîni", înainte marș!

NOAPTEA afurisită a trecut. Nevasta m-a tratat cu ciorbiță caldă și alte mîncăruri — de asemenea, calde — fiind pe deplin convinsă de utilitatea socială a profesiei pe care am îmbrățișat-o cu mult

înainte a o îmbrățișa pe ea. Mi-a vorbit convingător și a lansat un apel mobilizator în direcția eradicării criminalității.

După discursul șefului, în legătură cu umanismul de care trebuie să dea dovadă omul legii, nevasta mă sucește la o sută optzeci de grade. Nu! Infractorii trebuie făcuți mici fărîme, călcați cu tancul și ascultați cu urechea, apoi operațiunea repetată pînă...

— Am înțeles, mămițo! Încarc pușca, dar în loc de alice voi pune sare...

— Foarte bine!

— Apoi îi împușc...

Rămîne cu lingura suspendată în aer:

— Îți bați joc de mine!

— Dar ce crezi că sînt eu? Hingher? Dragă, dacă infractorii ar fi ca ploșnițele, am stropi casa cu verde de Paris, am pleca în vacanță, iar după o lună ne-am reîntoarce și am trăi fericiți pînă la adînci bătrînețe, fără să se mai hrănească din hematiile noastre. Pricepi? Infractorul nu este ploșniță! Este om! Drumul spre infracțiune nu este destin, nu este trasat pentru „*n*" oameni... El este generat de o cauză ivită la un moment dat. Împotriva acestei cauze trebuie acționat, cu muncă de convingere, cu puțină sancțiune contravențională sau penală... Pricepi? Mai pune-mi o porție de musaca! Nevastă dragă, ai un talent colosal cînd este vorba de mîncăruri pe bază de tocătură... Acum îți pricep sadismul... Cînd voi ieși la pensie, îți promit că voi duce intensă muncă de lămurire...

— N-ai vrea să faci nani?

Dimineața m-am trezit „limpede" și curat la

toate capitolele, aflîndu-mă exact ca la începutul anchetei. Mi-am tocit pingelele doar pentru aflarea victimelor, misiune realizată cu sprijinul lui Valeriu Dud și al locotenentului Dodea. Sau, cum ar spune locotenentul Traian Sorescu: am prins . . . păgubașii.

Exact același locotenent mă întîmpină la intrarea în inspectorat, lansîndu-mi o *torpilă*.

— Bătrîne, am auzit că ai mai prins un criminal fioros!

— Doi! Stai prost cu informațiile.

— Dar le-ai dat drumul și ăstora!

— Așa sînt eu milos.

— Cînd ajungi în rai îmi oprești un scaun în față, dar să nu-i pui pioneze . . .

Îi dau dosarul *Potcoavele de cai morți* pentru care îmi mulțumește din inimă.

— Ai lucrat perfect! — mă laudă, lansîndu-mi zîmbetul pe care-l exersează de doi ani de cînd se află în subordinea șefului.

Deci trebuie să fiu atent: vine și bomba.

— Ți s-a acordat o încredere colosală: rămîi la comandă.

Tot nu pricep: șeful este în biroul alăturat, îi sesizez vocea care ordonă ceva la telefon.

— Eu plec la anchetarea urgentă a unui caz. Îți urez mult succes și mie de asemenea . . .

Dispare fluierînd, însoțit de Dodea.

Traian Sorescu știe ceva și nu mi-a spus. Presimt că mă așteaptă o nouă experiență.

Scot dosarul din fișet. Trebuie să caut o pistă ce mă poate conduce către omul înalt, slab, cu trenci și pălărie.

Drăgălașul de criminal insistă pe toate drumu-

rile să găsească ceva: ceva care era în camera Tanței Moraru în noaptea crimei, ceva care putea să rămînă asupra lui Dan Popa, după ce a fost înhumat, ceva care se putea găsi la mine acasă, la Valeriu Dud sau la Viorel Constantin. Scot din fișet pachetul cu obiectele lui Dan Popa și le așez pe masă. Încep să le reinventariez, examinîndu-le cu atenție. Deodată simt că începe să mă mănînce pielea. Învîrtesc documentul pe toate părțile și mă plesnesc cu palma peste frunte.

Deci, asta era? Fac legătura cu Dan Popa și spargerea de la noul magazin din București.

Sergentul major Diaconu mă privește surprins.

— S-a întîmplat ceva?

Ba, bine că nu!

— Măi, băiatule, vezi degetul acesta mic?

— Perfect!

— Aici îl am pe criminal.

Am vorbit de parcă aș fi descoperit o nouă cometă într-o galaxie aflată la mai mulți stînjeni de a noastră.

Mă privește neîncrezător.

Mda! Afacerea mi se pare atît de clară că-mi vine să alerg prin birou ca un trăpaș. Diaconu îmi spune că șeful se pregătește să plece și a dat ordin să rezolv cîteva reclamații.

Deci, aceasta era torpila lui Sorescu. Rămîn iar în locul său pentru rezolvarea ultimelor noutăți din sectorul diverse. Mă așez pe scaun, gata să primesc în audiență tot orașul. Acum chiar că nu-mi pasă. Cu riscul de a fi ocărît pentru faptul că nu vă pasez pontul, primesc în audiență profesională concetățenii ale căror interese trebuie apărate urgent.

Intră o femeie, care, proptindu-se în baston, tîrăşte după sine un puştan de vreo şapte-opt anişori.

— Care-i baiul, măicuţă?

— E mare, dom'şăf!

— Să auzim!

O invit să ia loc pe scaun în faţa biroului, mă comport ca un adevărat şef: iau o mină gravă şi extrem de preocupată.

— Golanul acesta este nepotul meu. Maică, mă bagă-n mormînt, de vie... Părinţii sînt plecaţi în concediu şi l-au lăsat pe capul meu...

— Nu o asculta, nene, că-i tîmpită!

Concluzionez că părinţii au plecat de mult de acasă şi au uitat să-i lase bătrînei cureaua şi instrucţiunile de folosire...

— Face numai nebunii. Închipuiţi-vă că a scos limba la un contabil de la O.C.L.

Aceasta este, într-adevăr, grav: în primul rînd nu-i igienic...

— Cu ce vă pot ajuta?

— Am venit să vă rog, în genunchi, să-l speriaţi. De dumnezeu nu ştiu copiii din ziua de azi, aşa că vin la dumneavoastră să mă ajutaţi: speriaţi-l dom'şăf!

Poftim, trebuie să o fac şi pe zmeul-zmeilor în serviciul educării minorilor lipsiţi de ocrotire.

— Aşteptaţi pe sală!

Diaconu introduce în birou o pereche mai în vîrstă. Femeia plînge cu nasul vîrît în batistă, iar dumnealui se dă la mine cu o voce foarte hotărîtă:

— Tovarăşe locotenent, eu am fost căsătorit cu tovarăşa aci de faţă. Acum zece ani ne-am des-

părțit. Bun! În viață ne-am făcut anumite cadouri! Eu am fost domn și am asaltat-o cu atenții. Bun! Cînd ne-am despărțit, i-am dat un cățel tocmai înțărcat. Un baset cafeniu. Bun!

— Nu ți-am spus că mi l-au furat? — intervine bătrîna. Sau poate l-a călcat vreo mașină de la șantiere...

— Lasă-mă să vorbesc! Deci i-am dat cățelul. Am fost domn. Mi s-a rupt inima după el, dar pentru ea a meritat gestul. Bun! După zece ani, doamna aci de față vinde cățelul...

— Mi l-au furat! Sau l-a călcat...

— Nu te băga! Aici sîntem în fața legii!

— În definitiv, ce voiți?

— Cățelul, tovarășe locotenent! Credeam că ați înțeles! Nu ați fost pus la curent cu acest caz monstruos?

— Așteptați pe sală!

Nu, n-am fost pus la curent. Sorescu i-a lăsat pe capul meu și a întins-o.

În sfîrșit, în birou intră o pereche tare nostimă, două exemplare pe care vi le-am prezentat: sînt preafrumoasele secretare ale directorului de la I.A.P.A. Îmi întind mîinile, ridicîndu-le insistent să le sărut, dar eu, care habar n-am de obiceiurile acestea cavalerești cînd sînt în exercițiul funcțiunii, le scutur puternic, tovărășește. Rîd ca după o glumă bună și se așează, picior peste picior.

Să vedem!

— Se poate fuma?

Am redevenit șef: mă las pe spate în fotoliu și le răspund cu o amabilitate fără margini:

— Dacă aveți țigări!

— Avem, serviți și dumneavoastră!

Vai, dar m-a dotat soția înainte de a pleca la serviciu.

— Vă mulțumesc, datoria mea este să vă ascult cu multă atenție. Sînt la dispoziția dumneavoastră...

Tipele rîd și slobod trîmbe de fum. Aștept răbdător, dar nu prea au de gînd să-și spună păsul.

— Ați avut neplăceri? — atac nedumerit.

Continuă să rîdă. Încep să mă enervez.

— Sînt foarte ocupat, vă rog să spuneți care este scopul vizitei. Realizarea sarcinilor profesionale nu-mi permite să mă întind la taclale.

Vai, ce dur sînt!

Brusc devin serioase, impresionate de misiunea mea și capătă înfățișarea celor mai nefericite ființe de sub soare.

— Am fost violate, tovarășe locotenent!

Dacă mi-ar fi căzut lustra în cap nu m-aș fi prăbușit atît de elegant în fotoliul șefului. Na, beleaua, Rujane!

— Îmi pare foarte rău! Cum s-a întîmplat?

— Simplu! Foarte simplu! Nici nu vă imaginați cît de simplu a fost.

Ba-mi dau seama, cum să nu!... Adică... Ei fir-ar să fie! Ce întrebări să pun? Oricum, infracțiunile de acest gen sînt extrem de gingașe, delicate... Trebuie tact, răbdare, înțelegere, pudoare, discreție...

Unde ești, Sorescule? Cînd am plecat la Țăndărei mi-ai dictat *tot textul*, acum mă lași pe mîna acestor victime nefericite...

— Atîta timp cît nu știu cum s-a întîmplat, mi se pare complicat! — și fac o mutricică de mi-ar plînge de milă și dușmanii.

— Aveți dreptate. Am cunoscut doi asistenți de la spital. Păreau băieți fini, lichelele naibii, altfel nici nu discutam cu ei. Am fost la „Didileaua", am consumat, am audiat noutățile, apoi noaptea ne-au invitat la ei la garsonieră.

— V-ați dus? — întreb îngrozit.

— De ce nu? Noi nu puteam să-i refuzăm, că nu este frumos, trăim doar în secolul douăzeci.

A, da, uitasem!

Tipele izbucnesc în rîs. În gînd, încep să număr pînă la șaizeci. Dacă nu termină, le dau afară, chiar de mă vor reclama la deputatul de cartier. Au noroc: contenesc din rîs tocmai cînd ajunsesem la cincizeci și nouă.

— Am acceptat ce au vrut ei.

Uluitor sacrificiu.

— Mă rog! În secolul acesta, așa am priceput, puteți face orice! După aceea ce s-a mai întîmplat?

— Asta-i tot!

— Păi dacă ați mers de bunăvoie și nu v-ați opus atunci cînd... nu a fost comisă infracțiunea de viol. Pentru a întruni laturile constitutive, se cer niște elemente ce nu-s prezente în cazul dumneavoastră.

Se privesc în tăcere precum conspiratorii.

— Vă înțeleg durerea! — dau eu cu nuca-n perete.

— Dar nu ne pare rău, necazul este altul. Spune-i tu, Cocuța, ești mai emancipată în expunere.

Ca să vezi ce diviziune a muncii: una cu reclamația, alta cu explicația.

— După ce n-au mai avut nevoie de noi, ne-au dat afară, tovarășe locotenent. Ziceau că nu vor să ne lase să dormim acolo, că ne văd vecinii dimineața și-i compromitem. Atunci ne-am enervat: cum, domnule, ne scot în stradă!?!

— Pînă la urmă ce ați făcut?

— N-am făcut nimic! Ei ne-au dat afară, iar noi, bineînțeles, ne-am opus, dar ne-au luat la palme. Ne-au îmbrîncit și ne-au aruncat hainele pe fereastră direct în stradă.

Asta, da, precizie! Bine că n-au încurcat circulația!

— Dați-i în judecată! Instanța va hotărî. Imposibil ca judecătorul să nu fie sensibil la necazurile dumneavoastră.

— Cum? Trebuie să mergem la judecătorie?

— Categoric! Pot să vă dau adresa!

— Nu mai are nici un haz! Altă soluție nu există?

— Vai de mine, cum să nu existe! Indivizii aceștia periculoși trebuie puși la punct neapărat!

— Cum? Noi nu sîntem de meserie . . .

— Aveți dreptate! Vă voi explica: mergeți la spital. Depuneți trei reclamații: una la director, una la sindicat, alta la șeful lor direct: toți vor acționa pentru a-i aduce pe cărarea cea bună . . .

— Și ce le vor face?

— De pildă: îi vor pune să stea la colț într-un picior cu mîinile ridicate, sau li se va porunci să intre sub masă pentru a cînta de trei ori *Cu-cu*, sau — și mai grav — vor fi obligați să colecteze

— pentru reabilitare — fier vechi de la sala de reanimare. Să se învețe minte!

— Ascultă, dom'le, faci chichi de noi!

— Nu cunosc expresia!

— Noi o știm. Bună ziua!

Diaconu se plînge că nu are ce face. Își întocmește un plan cu privire la o partidă de pescuit. S-o creadă el!

— Nici o grijă, avem destule pe cap. Va trebui să sperii copilul acela, să cauți cățelul și să-i rogi pe cei doi asistenți de la spital să nu le mai dea afară pe domnișoare...

Simt că îmi bubuie creierii. Aceasta-i viața milițianului, să se ocupe cu rezolvarea tuturor fleacurilor. Altfel, ferească dumnezeu, dacă nu găsești cățelul baset maro în vîrstă de zece ani, te trezești cu reclamații pe la tot felul de organe...

PRIMUL s-a reîntors șeful. Ultimii oameni ai muncii cu probleme personale stringente, legate de ordinea și liniștea publică și personală, se retrăseseră către domiciliile proprii.

În sectorul lui Traian Sorescu domnește liniștea, maldărul de reclamații aștepta o rezolvare operativă și categorică, descoperirea pierderilor, identificarea lanțului cauzal ce provoca neliniște în sufletul bravilor noștri concitadini, punerea la colț a vinovaților, stăteau în mîinile lui Sorescu.

— Gata sectorul diverse?

— Sută la sută!

— Cum stăm cu criminalul?

— Nouăzeci la sută! Este ca și prins...

Șeful face o mină mirată:

— A venit în audiență?

— Nu a îndrăznit!

— Poți să-mi raportezi și mie, sau este secret?

Cum o să fie secret! Șeful nu mă lasă, mă bombardează tot timpul...

— Am spus că este ca și prins, deoarece ne va face un serviciu formidabil: se va prezenta, în carne și oase, iar noi îi vom pune cătușele exact pe încheieturile mîinilor...

— Sută la sută?

Îi plasez documentul pe care-l examinează atent.

— Bravo! Ești sigur că va veni la întîlnire?

— Mai mult. Aseară l-am găurit, nu prea tare, dar l-am speriat suficient pentru a-i pieri pofta să mai treacă prin S. Chiar dacă mai este prin împrejurimi, nu va avea curajul să acționeze. În locul lui, aș pleca la Constanța și aș aștepta să vină deținătorul documentului.

— Dar dacă el rămîne, totuși, aici și tu pleci de pomană pe litoral?

— Simplu: dăm sfoară în oraș că plec din miliție și voi lucra în Constanța la o întreprindere oarecare. Așa îi întărim convingerea că vreau să fiu profitorul deznodămîntului în cazul Dan Popa—Monica Dud și-l oblig să iasă în față...

— Este o idee, dar șchioapătă. Va trebui bine pusă la punct, altfel ratăm totul. În primul rînd, este greu de difuzat știrea, în al doilea rînd — nu avem certitudinea că el se află în oraș pentru a o recepționa. În al treilea rînd — cel mai important — viteza cu care te retragi de *sub arme* s-ar

putea să-i trezească bănuieli, obligîndu-l să te evite. Pune-te în situația lui: te-ai lăsa ușor dus cu zăhărelul?

— Vom lua toate măsurile ca manevra să reușească. Mizez pe faptul că orașul este mic iar informația circulă rapid. În cazul meu, evenimentul va fi spectaculos și va avea ecou imediat. Zvonul va fi lansat în mai multe locuri, de unde se poate propaga repede, incluzînd printre acestea și „Didileaua".

— S-ar părea că... merge! Amănuntele trebuie stabilite operativ! Mai ai și altă idee?

— Nevastă-mea se va plimba toată ziua prin oraș, poate că infractorul nu a plecat încă. Ea este singura care-l cunoaște. Pe urmele ei vom lansa doi subofițeri de la un post de miliție, îmbrăcați în haine civile. I-am putea folosi pe cei de la reședința județului, dar aceștia sînt cunoscuți pînă și de puștii de la periferie.

— Ai mînă liberă! Cum vei proceda la Constanța?

— Îmi dați o mașină, de fapt nu pentru mine, ci pentru o echipă formată din cîțiva ofițeri din C și un procuror, din aceeași rațiune pentru care am renunțat la serviciile celor din S. Vor pleca la Constanța și se vor împrăștia prin gară, iar eu voi pleca mîine dimineață cu trenul. Sper că, în jurul orelor douăsprezece, îi punem cătușele.

— La douăsprezece?

— Fix! Acum putem să ne permitem orice. La ora aceasta vreau să-l *priponesc*, faceți-mi favoarea!

Am fost foarte convingător.

— Eşti liber! Puiule, nu uita: după ce-l prinzi ni-l arăţi şi nouă! Da?

Părăsesc vesel biroul. Mă duc la dispecerat şi întocmesc nota telefonică: „în cursul după-amiezii, trei ofiţeri de la Miliţia municipiului C să se prezinte la judeţ înarmaţi pînă-n dinţi, pregătiţi pentru o misiune de cel mult trei zile.

Telefonez soţici explicîndu-i ce are de făcut. Duc o intensă muncă de propagandă pentru a reuşi să o conving.

Doi subofiţeri veniţi din teritoriu îşi dezbracă uniformele şi se îmbolesc în civil. Cu părul stau mai prost: sînt tunşi prea scurt, iar perciunii aproape că lipsesc...

— Băieţi, aveţi întîlnire cu nevastă-mea! Măi, nu vă hliziţi că nu veţi merge la şuetă! Pe loc repaus!

Le dau semnalmentele, locul de întîlnire şi indicaţiile necesare pentru îndeplinirea misiunii.

— Nu discutaţi nimic! Vă luaţi după urmele ei şi nu o scăpaţi de sub observaţie. Dacă vă arată pe un cetăţean înalt şi slab, pe care numai ea îl cunoaşte, îl legaţi burduf şi-l aduceţi la birou. Băieţi, legea trebuie respectată riguros, dar dacă încearcă să se opună, nu faceţi pe domnişoarele. Nu vreau să aud că vă reîntoarceţi pe la casele voastre cu cucuie. Clar? Executarea!

Cu alte cuvinte, intrăm în acţiune. Ies în oraş pentru a declanşa operaţiunea *Trecerea în civilie*.

Mă opresc pe la toate cîrciumile şi ciocnesc cîte un spriţ cu ospătarii, cărora le doresc viaţă îmbelşugată şi multă baftă. Ura! Tache Popescu, barmanul de la „Didileaua" mă pupă afectuos pe

frunte. Tipul îmi zîmbește cu colțul gurii, niței complice: vezi, doamne, de azi ne batem amîndoi pe burtă.

— Sînteți hotărît să divorțați de miliție?

— Mi s-a și aprobat raportul. Ce-ți mai face Didina?

— Sănătoasă, veselă, frumoasă și devreme acasă. Dar mi-a făcut o figură: am prins-o cu un frînar de la gara veche. Le-am tras o mamă de bătaie... Pe el l-am pocnit mai tare, pe ea am plesnit-o cu milă și numai la spate... m-am ferit s-o ating la felinare de teamă să nu-i stric prezența la serviciu. Acum ne-am împăcat, iar frînarul mă ocolește de la o poștă. Știu cum să-mi păstrez prestigiul și să imprim respectul celorlalți...

Rîde fericit, iar eu nu mă arăt mai puțin bucuros.

— Bine le-ai făcut, știam eu că ești băiat deștept.

Totuși, trebuie să constat cu părere de rău că nu mă mai bucur de *respectul* pe care și-l manifestau cînd eram *milițian*. Ba, la bufetul *Încurcă lume* mi se face o figură ca-n filme: șeful de sală mă întîmpină cu plecăciuni și mă poartă pînă la o masă rezervată pentru mine, căci „tovarășe locotenent, sînteți oaspetele nostru drag"; cînd află că nu mai sînt la miliție mă avertizează că dacă nu consum nimic, îi pune pe ospătari să mă dea afară. Bravo! Numai să nu-mi așeze la loc scamele pe care — la intrare — mi le-a periat de pe costum! Nu aștept să se țină de promisiune și ies în stradă.

Notează, Rujan! Nu, nu pentru... după aceea! Pentru cultura generală... Școala vieții...

DACĂ ar afla șefii, m-ar înălța în furci. Am divulgat un secret: acela că purced la prinderea criminalului. Da, tovarăși! Iată-mă în aceeași oală cu infractorii. Dar să știți că am circumstanțe atenuante. Sper că dumneavoastră nu veți face ca subsemnatul, altminteri nici nu v-aș pasa pontul. Să vedeți cum a devenit cazul. Aseară am mers acasă. Pînă aici nimic interesant. Soția, care a făcut febră musculară, s-a culcat pe rămășițele fostei dormeze, distrusă de prăpăditul acela de criminal.

Am trezit-o, transmițîndu-i calde felicitări, mulțumirile instituției și ale mele personale, pentru sprijinul acordat, urîndu-i ca pe viitor să dovedească aceeași abnegație în depistarea criminalilor.

— Tu ești bun de ceva pe lumea asta?

Mi-a tăiat tot elanul.

— De ce mă întrebi, mămițo?

— Mîncare fac eu, de spălat spăl eu, ministru de finanțe sînt eu, hoțomanii ți-i prind eu, pielea în joc pentru tine mi-o pun eu. Ție ce-ți mai rămîne de făcut?

Așadar, nota de sarcini a soției este încărcată.

— Să-ți dau o mînă de ajutor. Nu scrie așa în Codul familiei? Nu se precizează acolo, negru pe alb, că soții trebuie să se ajute reciproc?

— Perfect: să mă ajuți la pregătitul mesei. Cînd este mîncarea gata, mă scoli.

Transfer de sarcini eminamente feminine. Bravo, Rujan! A mai rămas doar să nești copii...

Pînă aici, aproximativ bine, necazul vine în timpul refacerii forței de muncă. O previn că mîine, respectiv astăzi, plec în teren și că s-ar putea să vin tîrziu.

— Dar nu-ți face probleme: cînd voi sosi îmi voi încălzi singur mîncarea. Scapăr chibritul, deschid butelia, întorc butonul la aragaz...

— Nu te las să pleci. Dacă vine criminalul?... Hotărăște-te: mă iei de bunăvoie, sau vin eu fără nici o aprobare!

— Eu zic să faci o cerere în acest sens. Chiar dacă-ți avansez o promisiune, tot mai bine să ai o hîrtie la mînă...

Discuția se prelungește. Replicile zboară dintr-o parte în alta a mesei. Amenințările cu represalii curg în aceleași direcții. Pînă la urmă sînt nevoit să-i explic povestea: plec să-l prind pe criminal.

— Îl aduc în lanțuri, mămițo! Îl rad de pe suprafața pămîntului. Iau pistolul și un camion cu gloanțe: un cartuș pentru fiecare fir de păr, să fie clar! Lichidez toată muniția și tuburile le vînd la D.C.A. E bine? Îl las chel! Nici cu gerovital nu-și mai revine. Păi se poate? Se joacă cu noi? Nu mi-ai poruncit să trec peste el cu tancul?

— Iar îți bați joc de mine! De unde ai tanc, Marinică?

— Nu-i bai! Facem rost de un cărucior de butelii, scriem pe el *tanc* și gata! Îl călcăm începînd de la bombeuri pînă la guler... În fața la „Didileaua", să fie pildă publică. Sînt sigur că-i va crăpa obrazul de rușine.

Drept răspuns își trîntește plapuma în cap.

— Nu te mai ascult! Sînt sigură că-mi vei mărturisi hotărîrea de a-i tăia unghiile cu forfecuța manichiuristei de la cooperativa igiena... să fie pildă publică!...

ACUM mă deplasez în orașul pe care nu-l cunoașteți decît dumneavoastră și șefii, pentru că soției nu mi-am permis să i-l dezvălui. Orice deconspirare își are limitele ei, nu? Am așteptat o oră în gară. Niciodată nu trebuie să te iei după buletinul meteorologic și mersul trenurilor. E o imprudență care-ți va umple inima de amărăciune! Eu am făcut-o și regret amarnic. Peisajele de dincolo de ferestrele compartimentului, oricît ar fi ele de cinematografice, nu au darul să-mi atragă privirea. Sînt angajat plenar cu gîndul la pasărea noastră. Aș dori să nu mă înțelegeți greșit. Nu mi-e teamă de el nici cît negru sub unghie, pe cuvîntul meu. Îmi bat capul pentru a-mi programa timpul, în așa fel, încît la orele douăsprezece fix, să-l înșfac și să-i pun cătușele: clamp, clamp! Mi-am pingelit de două ori pantofii de cînd alerg pe urmele lui, de ce nu mi-aș permite să lucrez cum îmi pofțește inima?!? Nici măcar n-am ieșit pe culoar să văd cine-s vecinii mei de călătorie. Zău că nu-i bine, tovarăși! Poate că individul este prin apropiere, deoarece aseară mai tot orașul știa că am plecat să mă angajez la Constanța. Sau poate că el a și zburat la Constanța.

Pentru orice eventualitate, încerc să refac terenul pierdut și ies pe culoar, inventariind conștiincios trenul, începînd cu primul vagon. Ochesc pe toți indivizii înalți și slabi cam la patruzeci de ani, așa mi-a zis nevastă-mea, și-i rog să-mi dea un chibrit, să-mi spună cît este ceasul, la ce oră ajungem la Constanța, cîți kilometri sînt pînă la Mangalia, cîți bani costă remiza la Cazino, dacă mai

sînt șanse pentru o cameră la cutare hotel și așa mai departe. Mi s-a părut că un cetățean, cu semnalmentele lui, plasat prin apropiere, stă nițel într-o aripă. Este destul de înalt, dar nu chiar atît de slab precum a fost descris pînă acum. Brunet, chiar exagerat de bronzat, are și un strop de mustață, ascunsă între nas și o pereche de buze dezvoltate din belșug. Pielea de pe maxilare și pometii obrajilor este întinsă ca pe o tobă, scoțînd în evidență suportul osos... Poate acesta este motivul pentru care a fost descris ca fiind slab. Zîmbetul de ospătar îi pune în evidență două șiruri de dinți înnegriți de tutun și dezveliți de gingii. Suferă, cu siguranță are gingivită. Rămîn pe culoar și aștept, poate că-i trece prin cap să iasă, măcar de curiozitate. Să știți că nu se prea lasă așteptat. Se așează la fereastră și scuipă fericit, de parcă ar fi cîștigat o mașină mică la loz în plic. Dacă-i el, înseamnă că-i pregătit și nu are timp să se sperie că aș *intra în el*. Hai să-l încerc, să-i arunc și lui o pastilă. În primul rînd, intrarea în discuție! Țigara mi s-a stins și îi cer un chibrit. Cu un gest foarte elegant scoate o monedă de cincisprezece bani și mi-o așează în palmă.

Începem ca într-un vodevil.

— Mulțumesc frumos, îmi cumpăr de îndată ce cobor în Constanța. Totuși, dacă doriți cu adevărat să mă ajutați, vă rog, dați-mi un chibrit.

Parcă am fi în parc la racolat fustițe.

Strîmbă din nas în semn că nu are. Mda! Plec să caut pe altcineva, dar îmi strigă:

— Gagiule, hai la tata să-ți dea!

Fii atent, Rujan! Trebuie să-ți adaptezi vocabularul ca la Țăndărei, dacă vrei să aveți o bază comună de discuții.

Scoate chibritul și-mi aprind țigara.

Vai, ce zîmbet îi întorc!

— Pasează-mi o țigară.

Așa fac, se poate să-l refuz?

— La plajă, hai?

— Nix! Merg să-mi caut serviciu pe undeva. Mor de nerăbdare se mă încadrez pe litoral, pe cinstea mea!

— Ce știi să faci?

Să tund gazonul din glastrele teatrului de operetă... Vorbește cu mine de parcă ar fi inspector de cadre.

— Mai nimic: am fost milițian.

Noutatea îl aruncă profund pe gînduri.

— Nasoală afacere. De ce te-au dat afară?

— Am plecat singur și nesilit de nimeni. Am zis *da* ca la ofițerul stării civile.

— Așa, fără nici un chichirez?

Ce naiba o fi însemnînd *chichirez?*

— Îhî. Nu mi-a mai convenit și am plecat. I-am salutat cordial și am făcut...

Ce naiba am făcut? Rujan, reamintește-ți toate expresiile în jargon că ai nevoie de ele, băiatule!

— Am făcut pași!

Omu' rîde pe sub mustață, la obraz. Am început să mă îndrăgostesc de el și tare aș vrea să fie cel căutat. Îmi rămîne doar să mă mai conving de un singur lucru și după aceea merg la sigur. Aștept să ne apropiem de o stație și în momentul în care trenul se oprește, *din neatenție* îi ard un umăr

strașnic, mai să-l arunc pe jos. Face o mutră înfiorătoare și, instinctiv, își duce mîna spre umărul stîng, oftînd cu obidă.

Mutricica a fost convingătoare: în alte împrejurări cred că mi-ar fi dat și el un umăr, dacă nu chiar mai mulți...

— Vă rog să mă scuzați, dar mecanicii pun frînele atît de brusc de-ți rupi gîtul. Tipii, dacă nu stau în compartimente, alături de oamenii muncii pe care-i amestecă instantaneu cu geamantanele, uită de maniere...

O ia de bună și un timp nu scoate un cuvînt. E clar ca lumina zilei că el este mult căutatul criminal. Deci, în umărul stîng l-am găurit, cîțiva centimetri mai încolo și puteam să-l anchetez la... morgă. Prea bine, nu va opune o rezistență deosebită cînd îl voi înșfăca.

Ne apropiem de Constanța. Călătorii au ieșit din compartimente și ne împing spre ușă. Nu am la mine nici un bagaj, am avut grijă să nu-mi încarc mîinile cu fleacuri. Nici el nu are. Își protejează umărul stîng de presiunea călătorilor dornici să pună cît mai curînd piciorul pe pămîntul litoralului. Iată-ne și pe peron, fiecare hotărît să-și adjudece partida cît mai repede. Reușesc să văd cîțiva din băieții noștri de la miliția din oraș. M-au zărit și ei, dar par extrem de preocupați ca... turiști. Mă mai învîrtesc nițel prin gară pînă ce se mai împuținează călătorii. Omu' se plimbă de colo pînă colo. În sfîrșit, mă hotărăsc, mă îndrept spre mesagerie, scot documentul și-l dau unei funcționare.

— Vă rog, bagajul meu.

Cum naiba o fi arătînd?

Se întoarce cu o sacoșă lunguiață prinsă cu șireturi. Deci acesta era coletul lăsat de Dan Popa înainte de a veni în S? Trebuie să plătesc pentru cele două săptămîni de cînd a fost predat, o formalitate pentru care primesc și cîteva reproșuri. O cîntăresc din mînă, nu pare grea. E timpul să plec în oraș. Mai sînt trei sferturi de oră pînă să-i pun cătușele, așa că nu-i nici o grabă. Undeva, printre mașinile getaxului, zăresc și mașina noastră. Un băiat merge la vreo zece pași înainte, ceilalți ne urmează de la distanță. Omu' se grăbește și mă ajunge, probabil nu vrea să mă piardă tocmai acum, după atîtea riscuri.

— Zici că vrei să-ți iei serviciu?

Cîtă grijă pentru soarta mea!

— Îhî. Ai vreo relație pe undeva?

Hai, că mi-am găsit omul cu relații în cîmpul muncii.

— Știu eu? Cred că ți-aș putea da o mînă de ajutor. Am niște gagii în port. Cu spinarea poți să cari? Sau te-ai învățat să fii băiat finuț? Vezi că aici nu mai ține să muncești cu gura ca acolo la tine la miliție.

— Serviciu să fie, că mă descurc eu.

— Ai unde să stai?

Poftim, a lărgit aria preocupărilor pentru soarta mea.

— Nu. Voi încerca să mă instalez la un hotel.

— E nasoală treaba: crezi că pe litoral numai tu lipseai, iar directorii hotelurilor abia așteaptă cu sufletul la gură să le treci pragul? Ești entuziast, omule!

— Sănătate să fie. Eu mă duc să mănînc ceva la un restaurant. Vă mulțumesc pentru companie, asigurîndu-vă de întreaga mea considerațiune. Bună ziua!

Emoționant, mai să-mi dea lacrimile.

— Vreau să mănînc și eu. Cunosc o bombă pe aici prin împrejurimi. Elegantă pentru condiția noastră financiară. Nu-i nici o sută de metri pînă acolo.

Ne așezăm la o masă și lichidăm competent cîte un rom. Mă studiază foarte atent, prezentîndu-mi, în continuare, dinții, rînjind. Mi-am aranjat o mutră de prost, atît de reușită, încît omu' se pare că nu-și face probleme. Aduce în discuție problema locuinței:

— Zici că n-ai unde sta?

— După ce m-ai încurajat în problema hotelului, pui întrebări de un leu cuvîntul?!?

Mă bate prietenește pe umăr, în semn că ... se aranjează.

— Fii fără grijă, nene, că nu te las eu pe drumuri.

Ești salvat, Rujane!

— Îmi găsiți o cameră?

— E ca și găsită.

Minunat, te pomenești că mă găzduiește cu lenjeria și mobilierul lui.

— Departe de aici?

— Cam la zece minute.

M-am aranjat: voi locui central.

Brusc mă încearcă un braț de emoții: în restaurant au intrat doi colegi. Locotenenții Arinu și Ambrinosu fac un control prin gestiunea oameni-

lor munci din comerțul socialist? Foștii colegi îmi recepționează mesajul: masarea urechii drepte, care înseamnă „sînt într-o misiune afurisită, nu trebuie să fiu deranjat". Își vîră mîna stîngă în buzunar și traduc imediat: „dacă ai nevoie de ajutor intervenim cînd crezi că-i necesar"; îmi așez tîmpla în apropierea arătătorului de la mîna dreaptă, adică: „mă descurc singur, ar fi bine să plecați". Transpirația trece, căci foștii colegi dispar imediat, fără a-și începe controlul.

Ospătarul ne aduce o farfurie cu mici și alta cu pîine, de parcă ar da pomană... Ne înfruptăm în grabă. Timpul trece, mai sînt douăzeci de minute pînă la ora douăsprezece. Îl zoresc să termine, nu vreau să-mi încurce programul.

— Unde vrei să te cari?

Este mai grijuliu decît o guvernantă.

— Pînă-mi găsesc serviciu, vreau să mă bronzez. Zici că vrei să-mi arăți camera, sau ai alte probleme?

— Vrei să o vezi acum?

Îi spun că da. Mizeria aceea de tren m-a obosit în așa hal încît simt nevoia să mă întind o oră-două.

Cred că voia să mă plimbe prin oraș pînă seara, să mă umfle cu rom și după aceea să-mi ia sacoșa, fără nici o dificultate. Apucături de borfaș. Stă nițel pe gînduri și nu-l mai zoresc: trebuie să-l las să-și facă planul de bătaie, ce mama dracului, măcar atîta să fac pentru el.

— Bine, flăcău, cum vrei! Hai să mergem!

Clocotește umanismul în el, precum un cazan cu terci.

Mă plimbă pe tot felul de străzi nenorocite, că, zău, de m-ar lăsa singur m-aș rătăci. S-a făcut douăsprezece fără zece și nu are de gînd să intre în nici o curte.

— Hai, domnule, mă mai trambalezi mult?!?

— Ușurel, graba strică treaba.

A început să-l deranjeze plimbarea, se grăbește. Prea merge la sigur cu mine. Mersi, dacă are și morți la activul lui este cazul să se priceapă la chestii d'astea care miros convingător a sînge.

— Uite, gagiule, pe aici stăm!

Intră într-un gang. Îl urmez. Coborîm pe niște scări ce scîrțîie de-ți tocesc bietul sistem auditiv și așa destul de prăpădit în focul luptei împotriva infracționismului. Cerul îmi vine în ajutor și scap de calvar: intrăm într-o cămăruță la subsol. Nu-l scap din priviri căci tembelul este în stare să mă facă harcea-parcea în orice clipă. Aprinde lumina și-mi indică o ladă pentru ambalaje, așezată lîngă un pat de campanie, acoperit de o pătură și un cearșaf, ambele pline de jeg. Mă așez și aștept să treacă ultimele minute pe care le mai petrece în libertate. Omu' rămîne în ușă. Mă studiază cu o mutră flegmatică de golan. Cu o mînă, pe la spate, încearcă să închidă ușa, operațiune ce necesită și intervenția unui picior. A rămas tot lîngă intrare și continuă să mă privească zîmbind batjocoritor.

Figura lui îmi amintește de ceva asemănător de prin filmele mexicane: undeva printre cactuși, pietroaie cît buturuga din Cișmigiu și cai bătoși. Doar că nu-și scoate pălăria: „Senor, vă implor să-mi dați banii pînă nu vi-i caut prin burtă cu bri-

ceagul. Zău că mi-ar părea extrem de rău să vi-i găsesc ulterior prin buzunarele din care ați putea să-i scoateți și singur".

— Deci aceasta-i camera noastră?!?

— A mea!

— Nu-i grozavă, dar merge. De ce rînjești?

— Ascultă, puștache, dă-mi sacoșa!

— Haida-de! Știi că ai haz?

Știe: îmi pune în continuare, la dispoziție privelișteа cu dinți cariați și dezveliți de gingii.

Își vîră mîna în haină și scoate un cuțitoi cît o rachetă de tenis. Marfă serioasă; cu asemenea unealtă se pot face lucruri din cele mai neplăcute, iar în cazul de față cel ce va fi servit sînt eu.

Rînjește ca și mai înainte, scîrbos, fără jenă, slinos, o batjocură infectă care-mi produce greață. Dar opereta continuă . . .

— Ți-am zis să-mi dai sacoșa. Ce moașă-ta aștepți?

— Ca ce chestie?

Deși emoțiile nu mă ocolesc, reușesc binișor să folosesc jargonul.

— Plaseaz-o urgent pînă nu te fac fleici!

— Ia-o ușor, nene, că mă șucăresc. Ce dracu, am plecat din miliție și ți-o dau ție?

— Ai luat plasă, cocoș! Te-am mirosit de la început că ești față și nu te dai în lături de la paralele altuia . . .

Discuția demarează în linie dreaptă.

— Ale lui Dan Popa?

— Ale mele. Ce a aparținut lui Dan este și al meu, sînt succesorul lui, e bine? Cînd urmăream o asemenea lovitură tu ascultai bancuri cu zîne.

Hai, puțache, dă-mi sacoșa, nu face pe nebunul că te trimit pe urmele lui Dan.

Frumoasă destăinuire. Casetofonul înregistrează fiecare cuvînt.

— Cu el a fost mai simplu că era băut și l-a mai încurcat și muierea aceea.

— Vax! Îi știam punctele slabe, puteam să-l halesc doar cu un deget.

Deci, totul a fost bine pus la punct.

Se așează și el pe o ladă de ambalaje. Este ora douăsprezece fără cinci minute. Se pare că nu-i chiar atît de grăbit după cît a dat să înțeleg. Începe să înțepe lada cu cuțitul, de parcă vrea să-l încerce.

— Știi că n-ai fost prost? În ziare scria că spargerea de la bijuterie valorează o jumătate de milion, dar eu jur că este mult mai mare. Dan Popa nu s-a mulțumit cu atît, îi cunosc preferințele. Ce ți-ai zis, că dacă te pricopsești cu bănișorii ăștia n-are nici un chichirez să mai stai în miliție. Bravo, frumos gîndit, dar m-ai uitat pe mine. Eu sînt omul dracului. Cum de nu ți-a trecut prin minte că ajungi pe mîna mea? Hai, dă-mi sacoșa pînă nu-mi ies din țîțîni! Mîine te culege salvamarul și te tîrăște pe plajă să se holbeze toți turiștii. Pe cuvîntul meu că vin să te văd. Ca în S. Am să-ți cumpăr lumînări de un leu, măcar atît meriți și tu. Nevastă-ta știe că ești aici? Nu? Nasoală afacere: ai întins-o pe cont propriu, ce-ți mai pasă de ceilalți?!? În orice caz, îți prăjesc actele să nu știe nimeni al cui este hoitul. Nici o grijă, te îngroapă consiliul popular. Ai să păgubești statul cu paralele de înmormîntare...

Nici nu mi-a luat sacoșa, și gata, m-a văzut în sicriu, acoperit de un stînjen de pămînt.

— Ai un aparat de radio?

— Nu! La ce-ți trebuie? Ultima dorință? Rîde ca prostul: hî, hî hî... Îmi pare rău că nu te pot servi, dacă vrei o țuică, îți dau, în situații d'astea nu mă zgîrcesc.

Vai, ce băiat cumsecade!

— Vreau aparatul de radio: am și eu o dambla, îmi place să aud ora exactă.

Poftim, am un hoby ciudat!

— Nici o grijă, puțache, este o biserică în împrejurimi și-i trag clopotele din oră în oră. Află că numai acum te las să le asculți, n-am chef să discutăm pînă la ora unu. Clar?

— Ce dracului, nene...

Sînt foarte docil!

Mă scol în picioare nerăbdător, se apropie ora *haș*. Secundele se scurg încet. Omu' mă privește oarecum compătimitor, lacrimile crocodilului. Prăpăditul, dacă ar ști ce-i pe capul său, nu și-ar mai arăta dantura în vecii vecilor. Hai, că exagerez! Încă puțin și voi lăcrima de mila lui. Continuă să se joace cu acel cuțit uriaș, repezindu-l cu vîrful în cutia de ambalaje. Aproape că a uitat de mine. Se gîndește aiurea și înțeapă lada. Prăpăditule, amărîtule, peste cîteva secunde te iau de mustață! Îmi pipăi buzunarul și scot ușurel pistolul. Fac un pas și cu un șut puternic îi zbor cuțitul în perete. Schema aceasta am exersat-o la școala de ofițeri și, cu toate că acum speța era alta, îmi reușește perfect. Încercă să se ridice, dar îi sprijin încă un pi-

cior în bărbie, deranjînd ușa, căreia îi sar două tăblii.

Ameţit, se reculege, sprijinindu-se în coate şi genunchi, apoi ţîşneşte direct spre mine, ţintindu-mi stomacul pe care-l feresc fără efort, nu înainte de a-i trimite în aceeaşi bărbie, o directă de stînga. Aş fi procedat altfel, dar în dreapta am pistolul.

— Nene, dacă faci o mişcare te găuresc şi cern prin matale făina pentru colacii lui Dan Popa.

Rămîne lat pe podea şi-mi arată o privire în care descifrez că i-am luat, definitiv, piuitul.

— Ce ţi-a venit, pu...

— Sus mîinile! Aşa! Mai sus niţel, ce mama dracului, trebuie să te înveţi, că de acum...

— Nu mă înfuria! Habar n-ai ce fac la scandal.

— Te sfătuiesc să fii cuminţel, amice! Dacă mămica şi tăticul tău nu te-au ciomăgit la vremea potrivită, o fac eu acum. Pricepi? Stai cuminte, altfel te întorc pe dos şi te pun pe frînghie la uscat!

— Hai nu fi nebun. Împărţim amîndoi...

Ca să vezi ce precupeţi ne-am făcut; mai lasă unul, mai pune celălalt...

— Pînă acum un minut voiai să iei singur totul. N-ai fost domn, mulţumeşte-te cu nimic.

Pe scări se aud paşi grăbiţi. Sînt băieţii. Îi fac semn să plece din dreptul uşii şi să le facă loc. Procurorul îmi dă cătuşele cu brăţările deschise. Ceasul din biserica din apropiere începe să bată ora exactă: bang, bang, bang, bang, bang, bangggg!

— Întinde mîinile!

Acţionează din instinct, clătinîndu-se. Este atît de ameţit încît abia se ţine pe picioare.

Cînd s-a stins ecoul ultimului semnal, avea mîinile în brățările cătușelor. Treaba s-a petrecut atît de repede încît n-a avut încă timp să-și revină.

— M-ai tras în piept, șefule! Dar scap eu...

— Te rog să nu mai bagi spaima-n mine, ce naiba, vrei să o rup la fugă?

Ieșim în stradă unde ne așteaptă mașina. Omu' este băgat la mijloc, de acum numai așa va sta.

— Băieți, întoarceți-vă sănătoși în S. Aștept trenul de seară, apoi vin și eu.

Plec la întîmplare. Toate străzile duc spre mare. Mă bate un gînd rebel, să fac baie și să găsesc o femeie, să... să beau un șpriț cu ea, să-i spun o mie și una de palavre și celelalte. Deseară mă întorc la nevastă-mea și viața va merge înainte, cărînd în spate canoanele căsniciei.

Dar, nu! NU! Un ofițer de miliție, bine pregătit ideologic, nu-și poate permite un deliciu rezervat celor care sînt certați cu morala. Dragă Rujan, lasă-l pe imperfectul acela de Mannix, copleșit de femei. Tu nu ai voie să-ți voalezi profilul moral! Sfidează-le, iar dacă nu ai tăria să recunoști dezinteresul pe care-l manifești pentru ele, spune-le: „eu sînt familist, am nevastă și — în viitor — copii! Asociația de locatari mă apreciază, nu vreau să-mi distrug dosarul. Dacă mă iubiți din toată inima, vă sfătuiesc să mergeți la șeful meu și să dați în scris tot ce v-am spus acum. După aceea, vedem noi cum ne orientăm...

Uf! Bine că am alungat din conștiință imaginea femeilor care mi-ar distruge viitorul. Deși... Maica măsii, litoralul și — în general — orașele noastre știu să atragă tot ce-i mai frumos... Dar, nu! To-

tuși, dragi tovarăși, merită să-ți clătești privirea pe litoral, deși la sfînta scriptură scrie de două mii de ani că păcatele se pot comite și cu organele de văz. Bine că sectorul personal, retribuție, învățămînt nu are nici un fel de indicații în acest sens. Așadar, din acest punct de vedere, pot păcătui berechet. Examinez tot ce este la vedere și mă înghesui într-o cabină telefonică. Am fisă... Fete și femei, de vîrste, culori, condiții variate defilează ostentativ prin fața gemulețului. Cîteva se înșiră în fața ușii... rămîn țintuite pe trotuar și-mi examinează talia...

— Alo, scumpă tovarășă, vă implor să-mi oferiți posibilitatea de a convorbi cu tovarășul locotenent Arin... Vă mulțumesc... Sărut mîinile... Măi față palidă, care-i viața ta? Ambrinosu e acolo? Mă înjurați, hai? V-am încurcat treburile? Fiți calmi, aveți timp suficient să-i puneți la colț pe cei care lovesc în comerțul nostru socialist. Deocamdată propun să-l sprijinim, dau o bere... Nu-mi zdrobiți inițiativa, tovarăși! Măi față palidă, parola-i parolă, vă aștept zece secunde în fața la Ovidiu. Cum? Vine și Garganu... Gata, bătrîne! Suport consumația, ura!

Un pluton de femei, majoritatea corespunzătoare, mă așteaptă la ieșirea din cabină.

„Dragele mele, îmi vine să le spun, eu sînt milițian, nu am voie să vă zic decît, cel mult... bună ziua".

Deschid ușa, pătrund în mijlocul lor...

— Ascultă, dom'le, cine te crezi? Trăncănești de un ceas la telefon. Nu vezi ce scrie pe geam? Convorbirea durează cinci minute...

NICI în S nu m-au așteptat tarafurile în gară, iar pînă la miliție nu am fost întrebat decît o singură dată, dacă am curajul să cumpăr caise. De unde atîta curaj?

Doar Traian Sorescu a făcut o referire concretă la cazul anchetat, dar în stilul său personal:

— Bravo, meștere! Ai prins alt criminal. Frumos: ziua și criminalul! Acestuia cînd îi dai drumul?

— O va stabili procurorul, i-l dau în primire în carne, oase și dosar.

— Felicitări! — apoi reia: Marinică, acum vorbim între noi ca prieteni, m-ai ajutat de-atîtea ori...

Ce naiba vrea? Iar e pus pe șotii...

— Dacă rămîi și fără acest criminal, te rog să mă crezi: voi fi alături de tine. La nevoie mă ofer voluntar, nici nu-ți închipui cît doresc să te știu cu dosarul încheiat!

Sectorul diverse! Uns cu toate alifiile!

Locotenentul Dodea înoată prin teancurile de urme și impresiuni digitale. Pare obosit.

— N-ai dormit azi-noapte?

— Intuiție perfectă!

— Mulțumesc!

— Păi cum să nu-mi mulțumești! Mi-ai trimis criminalul legat burduf, iar tu ai rămas la plajă, berică, bowling și alte obiceiuri nesănătoase.

Aha, uitasem! Dosarul trebuie dus pînă la cap, infracțiunea probată pînă la ultimul amănunt, altfel procurorul va refuza categoric *să-l prindă* pe criminal. Doar nu va formula rechizitoriul pe baza cuvîntului de onoare al locotenentului Rujan!

— Ai cîteva declarații proaspete, luate de locotenentul Sorescu... Nici el n-a prea dormit azinoapte... Cum, nu ți-a spus nimic? Era pus pe glume? Ce, nu-l cunoști?!? Află că i-a plăcut enorm cum ai lucrat... Ai mers șnur...

Vin și laudele! De jos, de la mase...

— Ai efectuat comparațiile dactiloscopice?

— Două expertize sînt gata: cele ale amprentelor găsite în locuința Moraru. Sînt în lucru expertizele cu amprentele de la hotel și din locuința ta. Evident, comparările dactiloscopice au fost încheiate, iar concluziile sînt certe. Redactez textul expertizelor... Toate urmele au fost create de mîinile lui Costea...

— Dodea, a mai rămas ceva: urmele de încălțăminte de pe mormîntul lui Dan Popa.

— Dacă aș fi stat ca tine la berică, desigur ar fi fost o enigmă în curs de verificare. Dar cum acest eveniment nu s-a petrecut, am efectuat examinările traseologice: urmele au fost create de pantofii aceluiași Costea.

Dodea continuă să-mi facă reproșuri în legătură cu dezmățul pe care mi l-am permis după prinderea criminalului...

— Înțeleg faptul că ai fost învoit de șef, dar, omule, constat că ești un egoist!

— Just! Mă angajez solemn să te iau de braț și să te conduc la „Didileaua"!

— Singur nu merg! Ar trebui să faci același lucru și cu Sorescu.

— Se aprobă!

— Ei, da! Acum m-ai mobilizat.

Continuă lucrul la expertizele criminalistice iar eu intru la șef.

— Puiule, tacîmul este complet! Notează: mai ai de făcut recunoașterile! Îi chemi pe toți cei ce l-au văzut pe Sorin Costea și-i așezi față în față. Apoi reconstituirea. Și cu asta, basta!

— După aceea... șomez?

— S-o crezi tu! Va trebui să-l mai degrevăm pe Sorescu de sarcini, s-au strîns dosarele de-i crapă fișetul. Preiei tîlhăriile și violurile... Crime nu avem în fiecare zi.

Continuăm cu verificarea pieselor de la dosar, Dodea ne mai aduce o expertiză, iar Diaconu începe invitarea persoanelor de care aveam nevoie pentru recunoașterea lui Sorin Costea.

Șeful îmi spune că mi-am mai făcut un *prieten:* directorul de la I.A.P.A. Situația jenantă, intervenită după ce Viorel Constantin a făcut publică intenția de a se căsători cu nevasta directorului, a condus la găsirea unui țap ispășitor. Directorul a stabilit că vinovatul sînt eu. Vezi, doamne, eu i-am aruncat nevasta în brațele jurisconsultului.

— Nu-ți face griji! — mă liniștește șeful. Am informat organele locale de partid. În fond, directorul, în loc să-i facă educație soției, și-a angajat un pluton de secretare, pierzîndu-și nopțile în compania lor. Glumește întorsătură...

În birou se lasă tăcerea. Expertizele criminalistice sînt aici și, pentru moment, examinez numai planșele demonstrative.

AZI facem reconstituirea crimelor. Pe omu' îl cheamă Sorin Costea, un hoțoman dat naibii, care

se ocupa, în principal, cu șantajarea pungașilor. Cînd nu-i ajungeau banii din *impozitul pe venituri* pe care-l percepea de la amicii lui spărgători, a căror evidență o ținea cu multă strictețe, șoma. Putea să moară de foame, nu lucra, dar nici nu fura. În sfîrșit, a fost recunoscut de barman, de nevastă-mea, de Vache Balama, madam Moraru, marea familie din Țăndărei, Valeriu Dud...

Se mai punea o singură întrebare: de ce nu a fost identificat Sorin Costea pe baza comparărilor dactiloscopice? Simplu! Nu avea cazier! Interesant, nu? Tocmai sistemul în care acționa l-a ferit de contactul direct cu organele de miliție: îi șantaja numai pe infractori. Or, pînă acum nu s-a născut hoțul dispus a reclama la miliție, după ce a comis o spargere, că este șantajat pentru acea infracțiune. Prin absurd, admițînd că s-ar întîlni un asemenea caz, probarea lui ar fi extrem de dificilă.

Dodea se înhamă în aparatele lui, ferm hotărît să imortalizeze pe film cele întîmplate acum două săptămîni.

La fața locului atmosfera este aproape identică. Totuși, bîlciul are dimensiuni mult mai impresionante. Tanța Moraru, din motive lesne de înțeles, se plimbă de colo-colo, bătoasă, foarte solicitată de curioșii cărora le furnizează informații cu multă zgîrcenie. Dacă-i mai mor cîțiva în casă, jur că va da și autografe. Reprezentanții instituțiilor citate la începutul cărții și-au făcut o îndreptățită apariție: trebuie să-și termine și ei dosarele, ce mama naibii. Și-au rezervat lucrurile din față și așteaptă.

Un ofițer de la economic și o secretară de la

nu știu care formațiune, îmbrăcați în straie asemănătoare defuncților, așteaptă la poartă. Îi vom numi convențional, „Dan Popa" și „Monica Dud".

Toată lumea așteaptă. Spectatorii sînt cu sufletul la gură, Dodea stă încremenit cu aparatele la ochi. Doar madam Moraru și pisica de angora se plimbă ca doi gardieni prin fața mulțimii. Procurorul dă semnalul.

— Începem!

Poarta se deschide. Intră Sorin Costea. Milițienii care l-au însoțit, se opresc și-l lasă să-și continue singur drumul. Ajunge la intrare, deschide ușa, pășește în hol. Scoate din buzunar o legătură de chei și descuie ușa de la camera pentru turiști. Intră, examinează încăperea și începe să caute prin lucrurile victimelor. Acțiunea se oprește cînd pe poartă intră „Monica Dud" și „Dan Popa". Cei doi se opresc în fața intrării și discută puțin. Femeia pleacă spre fundul curții. Dan Popa renunță să o mai aștepte și intră în hol, apoi în cameră, puțin iritat de faptul că a găsit ușa deschisă.

Sorin Costea îl întîmpină zîmbind.

— Bună seara, Dane!

— Ce-i cu tine aici?

— Am venit să iau impozitul pentru spargerea de la magazinul de bijuterii din București.

Dan Popa pare stupefiat.

— Lasă-te de prostii și pleacă.

Sorin Costea îi zîmbește candid și se așează pe un scaun.

— Ete-te! Ia-o ușor. Dacă te încăpățînezi îți cer tot ce ai luat. Hotărăște-te repede, altfel chem miliția.

— Pleacă! Vrei să te vadă femeia?

— Ei şi? Depinde de tine. Îmi dai paralele sau intri la pîrnaie, alege!

— N-am furat nimic.

— Ba ai furat, Dane! Te-am urmărit pînă la Constanţa unde ai lăsat sacoşa la magazia de bagaje a gării. Ce dracu, pe mine mă duci? Ne cunoaştem de atîta vreme...

— Cară-te! Vine femeia.

— Dă-mi banii!

Dan Popa, furios, îi dă o palmă. Sorin Costea îi întoarce gestul cu un pumn în stomac. Primul încearcă să se ridice, dar Sorin începe să-l boxeze şi îl loveşte în cap. Dan Popa se prăbuşeşte ameţit.

În acel moment intră Monica Dud, care scoase un ţipăt. Sorin o prinde de mîini şi-i astupă gura. Femeia se zbate şi reuşeşte să scape. Criminalul o prinde de păr şi o loveşte puternic cu latul palmei la carotidă. Monica Dud cade fără să schiţeze nici un gest.

Între timp, Dan Popa şi-a revenit. Se scoală şi priveşte ameţit la femeia care zace pe covor.

— Ai omorît-o? — întreabă îngrozit.

— Ei şi? O ai pe inventar?

Îl prinde de piept pe Sorin Costea, dar acesta se smuceşte şi-l loveşte cu bombeul în testicule. Popa geme pierzîndu-şi răsuflarea.

— Moare şi acesta!

Constatarea se adevereşte.

Dodea a obosit de-a binelea schimbînd casetele aparatului. Şeful îşi controlează des ceasul. *Morţii* ne roagă să terminăm mai repede că au amorţit.

Sorin Costea privește pe fereastră și îl zărește pe Valeriu Dud care spionează casa. Este convins că dacă nu acționează rapid are șanse de a ajunge la miliție. Trebuie să-i dezbrace pe morți și să-i întindă pe pat de parcă nimic nu s-ar fi întîmplat, faptul că morții n-au leziuni îi dau speranțe în diagnosticarea greșită a cauzei morții, iar cercetările vor fi împinse pe altă pistă.

— Treci peste capitolul acesta! — îl sfătuiește șeful.

Morții îi sînt recunoscători, se scoală și se culcă pe dormeza proaspăt reparată. Sorin reconstituie cele petrecute în seara crimei: cotrobăie prin haine și geanta Monicăi Dud, dar nu găsește chitanța de la mesageria gării din Constanța. Își amintește de necunoscutul din fața casei, dar acesta nici nu s-a clintit. Începe să intre în panică, în stradă nu poate ieși. Își face curaj și continuă percheziția: se urcă pe scaune și caută pe șifonier, dar nu găsește nimic. Necunoscutul din stradă fixează în continuare fereastra fără a-și manifesta dorința de a pleca. Este sigur că pe el îl caută. După un timp stinge lumina, dar necunoscutul a dispărut. Încearcă să caute chitanța pe întuneric, nu reușește și răstoarnă două scaune. Pe stradă se aud pași. De la fereastră îl zărește pe necunoscutul care intră în curte. Trebuie să plece imediat: deschide cercevelele și așteaptă cîteva clipe. Se aude zgomot la broasca ușii: deci nu s-a înșelat. Sare în curte și pleacă.

Morții coboară din pat. Redactez procesul-verbal, pe care-l semnează toată suflarea oficială care a participat la reconstituire, semnăm fiecare filă.

Ajung la birou și pun punct dosarului. Sorin Costea ascultă concluziile de punere sub învinuire și examinează piesele dosarului. Este dreptul lui, consfințit de Codul de procedură penală. După ce termină rămîne pe gînduri și spune ca pentru sine:

— Gata, s-a terminat cu mine!

— Singur ți-ai făcut-o!

— Merită să trec în fața plutonului de execuție pentru o jumătate de milion? ...

— Pentru dublul asasinat! — îl corectez eu.

— Vă rog, totuși, ceva: vreți să-mi arătați și mie bijuteriile pentru care mi-am pus viața în joc.

— Bijuteriile?

Simt că-mi vine să-i administrez cîteva palme strașnice. Mă apucă scîrba. Deschid fișetul și scot sacoșa lui Dan Popa. Îi desfac șireturile și o răstorn pe birou: două maiouri, o pereche de chiloți și o cămașă murdară.

— Ce-s astea?

— Bijuteriile! Pentru ele l-ai ucis pe Dan Popa și pe Monica Dud! N-a spart el magazinul. Hoțul este din București și a fost prins de curînd. Ești mulțumit?

DE multe ori se găsesc fragmente de amprente, cu desen slab evidențiat, atît de îmbîcsit încît cu greu mai pot fi delimitate crestele de șanțurile papilare. Și aceasta ar fi o mare nenorocire, deoarece suprapunerile și traseele dinamice pot juca festele cele mai neplăcute. În cazul nostru, mai precis — în suita de evenimente ce alcătuiesc acest caz —, amprentele sînt de o *curățenie* desăvîrșită. Doar cîteva fragmente fac abstracție de la regula

statornicită de dragul nostru criminal, care şi-a lăsat pretutindeni urmele cu o înverşunare ieşită din comun.

Patru amprente sînt atît de perfect create, încît cu greu pot fi deosebite de impresiunile digitale, numărul elementelor individuale fiind de ordinul zecilor.

Am în faţă planşa cu demonstraţia privind identitatea urmei ridicată de la locul crimei.

Urma digitală intră în categoria monodelticelor cu nucleu lat, avînd delta plasată în stînga. Deci un sinistrodeltic bine conturat.

Locotenentul Dodea a indicat 12 detalii caracteristice coincidente urmei şi impresiunii: 1 — început de creastă papilară, 2 — final de creastă papilară, 3 — final, 4 — contopire de creste papilare,

Urma digitală ridicată de pe un geam al ferestrei camerei în care s-a comis omorul.

Impresiunea falangei degetului mijlociu de la mîna dreaptă a lui Costea Sorin.

5 — început de creastă, 6 — fragment, 7 — întrerupere, 8 — punct papilar, 9 — bifurcație, 10 — contopire, 11 — final de creastă, 12 — punct papilar.

Conform teoriei probabilităților, cele 12 detalii caracteristice se pot repeta abia la șaizeci și șase de milioane de persoane. Pe meleagurile noastre răspund la apel de trei ori mai puțin. Chiar dacă ar exista acest număr pe pămînturi, repetarea desenului papilar nu ar fi posibilă: Dodea a indicat doar 12 elemente obligatorii pentru ca justiția noastră să poată admite ca probă raportul de expertiză. Or, dacă am trece la identificarea tuturor detaliilor, am constata că numărul este atît de mare, încît nu ar fi posibilă repetarea lor pe planeta Terra. Eventual s-ar găsi o persoană printr-un ungher al galaxiei noastre sau prin alta vecină, dar avocatul angajat pentru apărarea lui Sorin Costea n-ar avea nici o posibilitate, nici în prezent și nici în mileniul viitor, spre a-l identifica și a-l aduce în fața completului de judecată de la instanța din S, județul Ialomița, ca să-l înlocuiască, în boxa acuzaților, pe clientul său.

— Bravo, amigo, mă verifici! Faci pe procuroru? — mă atacă Dodea.

— Bătrîne, demonstrația este fără cusur. Și celelalte urme găsite la locul crimei sînt la fel.

— Nu trebuie să mă feliciți pe mine că nu eu am creat urmele...

Ceva asemănător întîlnesc la planșele demonstrative ale urmelor digitale ridicate din locuința doamnei Moraru, după cercetarea masacrului asupra obiectelor din camera în care a fost comis du-

blul asasinat. Dintre acestea, îmi atrage atenţia un destrodeltic perfect imprimat pe ecranul de la scala aparatului de radio. Nucleul, o baghetă contopită la partea mediană cu ramura din dreapta a unui laţ, este înconjurat de creste ce prezintă, de asemenea, un număr mare de detalii caracteristice. Dragul meu coleg, locotenentul Dodea, a trasat cele 12 elemente tabu.

1 — anostomoză, 2 — bifurcaţie, 3 — început de creastă papilară, 4 — butonieră, 5 — fragment de creastă papilară, 6 — final, 7 — final, 8 — final, 9 — bifurcaţie, 10 — fragment de creastă, 11 — insulă, 12 — puncte papilare.

Urma digitală de pe geamul de la scala aparatului de radio din camera rezervată turiştilor găzduiţi în locuinţa numitei Moraru Constanţa.

Impresiunea degetului arătător de la mîna stîngă a lui Costea Sorin.

Și de această dată, avocatul lui Sorin Costea, pentru a contesta concluziile lui Dodea, ar avea o misiune dintre cele mai dificile. Să zicem că, undeva prin galaxia Andromeda, a găsit pe cineva — un individ cu antene în loc de mustăți și cu ochii cît farfuriile de supă — ale cărui amprente, dacă are așa ceva, ar prezenta ceva comun cu cele ale lui Sorin Costea, mai precis desenul papilar identic la degetul inelar de la mîna dreaptă. Vă dau cuvîntul de onoare că tot nu ar avea nici o șansă de a-l scăpa pe Sorin Costea. De ce? Simplu: repetarea elementelor individuale, conform calculului probabilităților, nu ar privi decît acel deget. Or, introducînd în calcul și degetul arătător de la mîna dreaptă, avocatul ar rămîne cuprins de deznădejde constatînd că extraterestrul face cu ochiul-farfurie către judecător și asesori, procuror și asistență, luîndu-și un cordial adio. În cel mai bun caz îl va conduce pe extraterestru la șareta cu autotaxare ce-l va purta la gara orașului, de unde, cu primul tren, se va îndrepta spre galaxia lui, căci — desigur — andromedanii săi dragi îl așteaptă cu nespusă emoție.

Și atunci? Desigur, conform teoriei posibilităților, pentru identificarea unei persoane avînd desenul papilar identic la cele două degete, cu cel al lui Sorin Costea, aria cercetărilor va trebui extinsă în întreaga Cale Lactee, fără să fie omis nici un colțișor. Să admitem, deși pariez pe ce doriți că așa ceva nu vom întîlni, că — totuși — un alt individ alcătuit pe bază de carbon, siliciu, etcaetera, ar putea fi agățat de cele două degete și transportat legat burduf la judecătoria din S, unde avocatul

va uimi asistența, ce va fi extrem de revoltată pentru *eroarea* ce l-ar fi condus pe Sorin Costea la o condamnare sigură.

Dar, vai, dragi tovarăși, avocatul ar fi pus urgent la colț: procurorul va cere completului de judecată studierea amprentelor ridicate de la devastarea locuinței locotenentului Rujan. Din nou, un braț de amprente se vor îndrepta pentru probarea prezenței lui Costea la fața locului. Pentru informarea dumneavoastră, ca să nu avem vorbe, mă văd obligat să vă prezint încă o amprentă cu desenul papilar complet: este un bideltic, avînd centrul oval înclinat spre dreapta.

Distinși tovarăși, avocatul va intra într-o justificată panică. Îl va conduce la gară și pe individul acela ciudat din nu știu ce ungher al Căii Lactee,

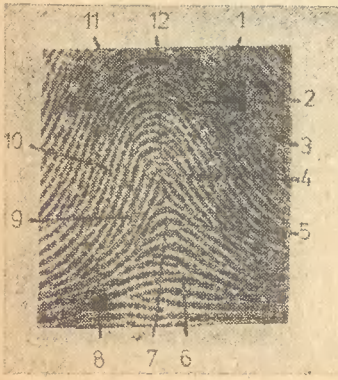

Urmă digitală ridicată de pe spătarul unui scaun din locuința numitului Marin Rujan.

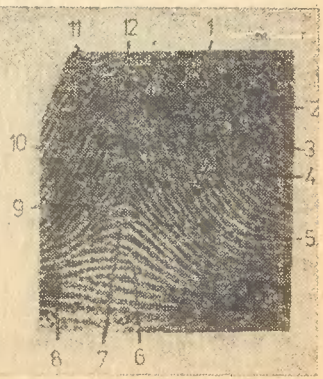

Impresiunea policelui de la mîna stîngă a lui Costea Sorin.

apoi va pleca în altă parte a cosmosului, la nord, la sud, la est, la vest... Treaba lui cum se va orienta, este o chestiune care nu mă privește; la acea dată voi avea și alte treburi pe cap. Mai mult, nu eu îl trimit pentru a mă vedea obligat să-i stabilesc azimutul.

Complet desolidarizat de căutările exasperate pentru salvarea clientului său, voi aștepta — nu fără o doză de curiozitate — să vedem pe cine va mai aduce în S. Tot prin absurd, să admitem că nu știu pe ce potecă din cosmos a dat nas în nas cu un tip ce are trei degete cu desen papilar identic cu cel al lui Sorin Costea. Îl vom lua și pe acest individ cosmic, locotenentul Dodea îl va invita politicos pentru *a cînta la pian.* Apoi acea amprentă, a treia, va fi comparată cu bidelticul din locuința mea. Spre stupefacția generală, vom constata că au, ca formă și plasament, aceleași elemente individuale, adică: 1 — început de creastă papilară, 2 — contopire, 3 — fragment, 4 — anastomoză, 5 — început de creastă papilară, 6 — butonieră, 7 — punct papilar, 8 — insulă, 9 — final, 10 — insulă, 11 — contopire, 12 — butonieră.

Desigur, în astfel de împrejurări, avocatul va arunca în jur priviri semnificative. Apoi, cu un gest zdrobitor își va fixa clientul pe care-l va invita să-și vadă de treburile personale, să meargă la „Didileaua", sau la munca cîmpului.

Vă asigur că stupefacția de pe fețele asistenței va dispărea urgent: o nouă expertiză dactiloscopică, privind urmele digitale ridicate din camera de la hotel, în care a fost cazat Valeriu Dud. Una din-

tre ele, un adeltic excelent, îl va pune în grea încurcătură pe avocat.

Cele douăsprezece detalii caracteristice vor fi suficient de convingătoare: 1 — final de creastă, 2 — contopire, 3 — început de creastă papilară, 4 — contopire, 5 — final, 6 — bifurcație, 7 — fragment, 8 — început de creastă papilară, 9 — fragment, 10 — insulă, 11 — întrerupere de creastă, 12 — fragment.

O justificată deznădejde îi va cuprinde pe avocat și client. Extraterestrul se va retrage demn la domiciliul său din ceruri, iar avocatul — în disperare de cauză — va mai face încă o tentativă de a mai scotoci prin zonele din cosmos nevizitate

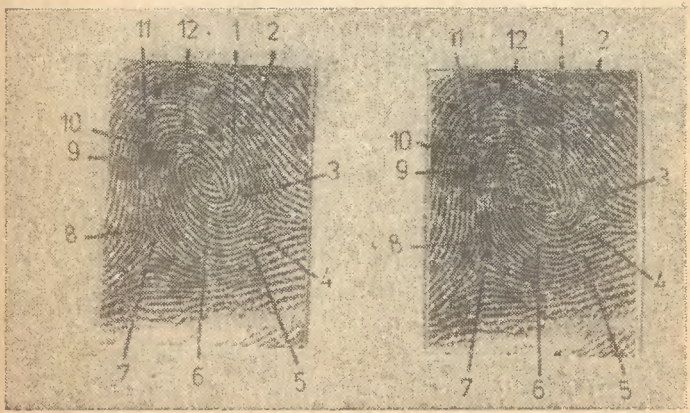

Urma digitală ridicată de pe aparatul de ras al lui Dud Valeriu, aflat în camera nr. 12.

Impresiunea degetului arătător de la mîna dreaptă a lui Costea Sorin.

încă pentru elucidarea omorului comis în locuința plasată la doi pași de „Didileaua".

Să presupunem, deși mie îmi este groază să mai avansez o asemenea ipoteză, că într-o mahala, dintr-un oraș, dintr-o planetă, dintr-o galaxie, dintr-o zonă încă neexploatată de avocatul din S., a fost găsit un individ care prezintă desen papilar identic la patru degete, cu cel al lui Sorin Costea. Tovarăși, eu presupun, nu admit eventualitatea cu certitudine! Să nu avem vorbe!

Avocatul îi va spune că nu are încotro: va trebui să se prezinte neapărat pentru cercetări. Extraterestrul, cuprins de neliniște, își va pupa nevasta și copiii săi cosmici, îndreptîndu-se către S.

Vai, tovarăși! Nu va avea nici o șansă de a scăpa de nevastă și de draga-i soacră. Vă dau cuvîntul meu că va face imediat cale întoarsă cu primul mijloc de transport de stat sau ocazional. Păi, să fim serioși, pantofii aceia pămînteni, numărul patruzeci și cinci sînt model autohton și nu au fost fabricați de întreprinderile de pe acea planetă. Mai mult, acei pantofi se află chiar în picioarele lui Sorin Costea.

Demonstrația expertului criminalist Dodea, referitoare la elementele individuale ale urmei și pantofului de la piciorul drept sînt edificatoare:

La elementele generale, atît de vizibile și pentru un nespecialist, se adaugă cele individuale precizate pe fotograme: 1 — protuberanță, 2 — detașare a marginii ramei, 3 — adîncitură în crampon, realizată prin detașare, 4 — fisură de crampon, 5 — zonă ce prezintă pierdere de material prin tocire, ca urmare a folosirii încălțămintei,

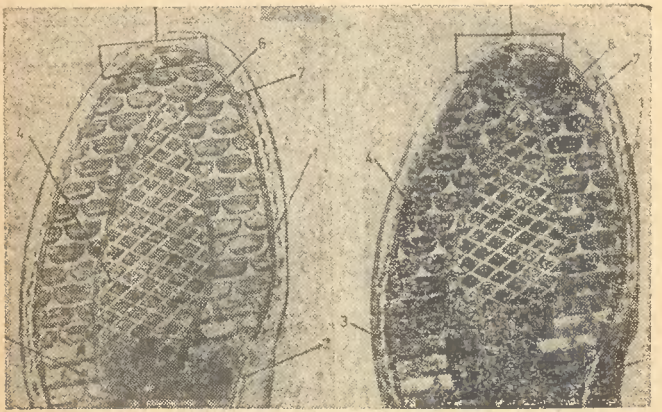

Urma de încălțăminte ridicată de pe mormîntul lui Dan Popa.

Desenul tălpii pantofului din piciorul drept al lui Costea Sorin.

6 — tăietură cu marginile erodate, 7 — detașare parțială a marginii bordurii.

Continuînd cu presupunerile, oricine va fi adus, probele de la dosar vor exclude cert prezența altei persoane la locurile în care s-au comis faptele, deoarece martorii vor jura că au văzut, de fiecare dată, pe un tip înalt, slab, cu trenci și pălărie. Nimeni n-a afirmat că a observat ceva asemănător extratereștrilor cu antene, căști model-ceaun, ochi-farfurii, picioare tip-bețe.

Vă jur că avocatul nu va rezolva nimic. Va cheltui banii inutil străbătînd Universul. Și-apoi, tovarăși, tot umblînd, fără o hartă bine pusă la punct, ajunge bietul om la marginea lui și, doamne ferește, alunecă în neant de nu-l mai găsim nici cu miliția.

EPILOG

Au trecut multe luni de la soluționarea dosarului pe care, cot la cot cu dumneavoastră, l-am dus la bun sfîrșit, adică pe masa procurorului.

Desigur, ați rezolvat sumedenie de sarcini extrem de importante, motiv pentru care nu ați avut posibilitatea să vă interesați cum au mai evoluat evenimentele în S. Fiind prezent, zi de zi, alături de bunii mei concetățeni, bineînțeles, nimic din preocupările și necazurile lor nu mi-au fost străine. Cu nespusă emoție le dezvălui, fiind ferm convins de setea dumneavoastră de informații pe care o resimțiți. Așa că, vă rog, să faceți unele modificări în jurnalul dumneavoastră în conformitate cu noile realități. Să începem sistematic pentru a evita neconformitățile:

Tanța Moraru nu se numește așa cum v-ați obișnuit citind paginile cărții de față. S-a măritat. Da, da, s-a măritat. La cei 70 de ani ai ei. Dar cine este soțul distinsei? Să vedem, ghiciți!?! Nu, nu încercați degeaba, că tot nu veți pronostica exact. Sînteți tentați să strigați: Vache Balama, Vache Mandatarul, bătrînul soldat, sărmana vic-

timă a răutăcioasei cucoane din fața Crivăii. Nu, tovarăși! Adevărul este crud, dar unic: bătrînul soldat s-a săvîrșit din viață. Într-o seară a fugit de la spitalul de contagioși pentru a sorbi *una mică* la „Didileaua". Dar a sorbit prea multe, suficiente să confunde ușa cafe-barului cu o mașină în viteză. Nici pîs n-a zis, sărmanul. Ah, necazurile omenirii subjugată de sutele și miile de telegari putere! Îl văd, prieteni, pe dragul nostru mandatar mărșăluind în ceruri printre îngeri motorizați, posesori de vehicule spațiale pe pernă de aer. Bătrînul soldat, nefericitul! Cu șepcuța slinoasă trasă pe o ureche, mîinile înfipte în buzunarele pantalonilor umflați la genunchi, distorsionați, peste care curg poalele unei haine cu trei numere mai mare. Încovoiat de povara vieții, își tîrîie ghetele uriașe, ale căror șireturi au rămas în vestiarul de la arest. Își plimbă cu limba chiștocul de țigară de la un colț al gurii la celălalt, ne face cu ochiul, ne salută, ridicînd două degete spre cozorocul șepcii. Să picurăm un strop de vin în memoria lui și să-i urăm, ca toți pămîntenii, țărînă ușoară. Cît despre bătrîna doamnă, ce să vă spun? Atît de necăjită a fost, că a uitat să se ducă la înmormîntare și, în semn de protest, s-a căsătorit cu un fost amic al defunctului. Într-o zi i-am făcut o vizită și erau fericiți foarte. El, îmbrăcat într-o cămașă de noapte, stătea chircit pe un taburet și fuma cu poftă, în timp ce bătrîna și distinsa îl pieptăna și îi prindea agrafe în păr. Mi l-a lăudat și ne-a servit cu prăjituri.

— Mănîncă, gîndăcelule!

Așteptam ca *noul gîndăcel* să se scoale de pe taburet și să se roage cu lacrimi în ochi:

— Tănțico, scuză-mă, vreau să merg la...

Dar nu s-a sculat. În clipa aceea am simțit, cu părere de rău, lipsa bătrînului soldat.

Valeriu Dud a mai trecut prin S și s-a interesat de mersul procesului, așa, de protocol! Pe urmă, n-a mai dat nici un semn de viață. Săptămîna trecută am fost la București și l-am întîlnit la un bar cu clientelă *bună*, băuturi străine, țigări la fel și muzică stereo. Era cu o tipă a-ntîia. Și-a cumpărat și mașină. Vă amintiți cum se ruga de mine să-l bag la răcoare și-mi promitea că-mi va fi recunoscător toată viața? Vax! L-am salutat, dar a întors capul în altă parte. M-am așezat la o masă vecină și am băut un coniac. Respectiva l-a întrebat:

— Cine este tipul?

— Habar n-am! Acum îl văd prima dată.

Cîtă plictiseală și inocență avea în priviri!

Am plătit și am părăsit localul, nu înainte de a-mi cere scuzele de rigoare:

— Vă rog să mă iertați, domnule inginer, cred că v-am confundat cu cineva! Vă salut!

Viorel Constantin s-a întors în sînul familiei iubite, de care nu se va mai dezlipi, numai dacă, știu eu, nu va renunța soția la el. Îl compătimesc sincer. După ce a plecat cu soția directorului de la IAPA, s-au distrat cîtva timp pe litoral apoi s-au îndreptat spre Valea Prahovei. Pe drum s-au oprit pe la niște hanuri mult lăudate la mica publicitate, despre ale căror vinuri se spune că ar face minuni. Ceva în genul acesta s-a întîmplat cu jurisconsultul. Atît de prăpăstioasă a fost zeama de struguri, că nici el nu știe cum de-a reușit să-l împingă la

plimbare cu Opelul prin pădurea din împrejurimi. Și tot mizeria aceea de vin l-a pus să gonească de nebun. Cert este că a intrat într-un copac și acolo a rămas. Și-a fracturat piciorul drept, iar blonda înaltă cu ochi violeți a rămas blocată sub capotă, fără să-i producă vreo leziune deosebită. În această poziție au fost găsiți abia după două zile. Ea a fost scoasă de sub capotă și îndrumată către fostul cămin conjugal pentru a-și prelua activitatea lîngă prea iubitul ei soț. Jurisconsultul a fost expediat la spital unde i-a fost amputat piciorul, deoarece făcuse cangrenă. Acum, fără mașină și în cîrje, se pare că a devenit un soț model, simțitor și grijuliu la toate problemele familiei. Să auzim numai de bine!

Tache Popescu, simpaticul barman de la „Didileaua", nu mai poate fi găsit la vechea adresă. Vă rog să nu-l mai căutați, este internat la Spitalul unificat din S, cu două înțepături, exemplar executate între omoplați de un consumator fruntaș. Am aflat de la băieții ce lucrează la economic o veste și mai nenorocită: i-au întocmit dosar pentru delapidare. Nevastă-sa continuă partida cu pompierii. Pîrdalnică viață, fir-ar să fie!

IAPA nu mai este IAPA. A fost transformată în **CAL — Centrul pentru aprovizionare cu legume.** Fostul director, a cărui activitate a fost pusă sub semnul întrebării, n-a avut încotro și a acceptat să conducă pe mai departe destinele noii întreprinderi. Am aflat, cu părere de rău, că s-a renunțat la munca pe ogorul literar, pe motiv că experiența nu dăduse rezultat. Dar întreprinzătorul

director nu a rămas cu brațele încrucișate: a înhămat CAL-ul la căruța muzicii de jazz, avînd unele concepții foarte grozave asupra acestui gen. Se spune că, de cînd cu noua orientare, angajații bat toba de colo-colo și se cîntă reciproc pe la toți șefii ierarhici.

Directorul acela general, vă amintiți de el, a încurcat-o electric. Dracu l-a pus să se repeadă într-un cetățean cu greutate, nu ca mine un biet slujbaș. Cred că s-a rățoit prea tare la el, cu obișnuitu-i tupeu, altfel nu-mi explic cum de a ajuns simplu inginer la o mică întreprindere din Dobrogea. Așa-i trebuie!

În ceea ce mă privește, vă informez că am intrat hotărît în sectorul lui Sorescu, fiindcă nici un criminal n-a îndrăznit să-și facă simțită prezența prin fapte. Ici-colo, o spargere, un scandal provocat în clipe de bună dispoziție, rar vreo tîlhărie și doar, uneori, cîte un sinucigaș hotărît să zdrobească inima unor persoane care nu l-au înțeles. Fleacuri! Acestea nu-s cazuri pentru un vînător de asasini fioroși.

După ce procurorul m-a lăsat fără dosar, locotenenții Dodea și Sorescu mi-au atras atenția că ar trebui să *ud* fostul meu dosar, ca să nu-l... găurească avocații.

Propunerea, pe deplin justificată, și-a găsit materializarea la „Didileaua". Tache Popescu, pe atunci teafăr, ne-a tratat, pentru început, cu tradiționalul coniac milițienesc. Nu am reușit să-l gustăm, deoarece am primit vizita precipitată a directorului de la I.A.P.A.

— Bea miliția noastră populară?

— Nu, cine v-a spus? — l-a întîmpinat locotenentul Sorescu, prezentîndu-i un zîmbet fără cusur.

— Dar eu nu văd?

— Vedeți, dar nu miliția populară, ci numai trei ofițeri din miliția populară.

Cum să vă explic! Este o situație stranie! În general, dacă un milițian a băut, cetățenii se referă la instituție și nu la ofițerul sau subofițerul respectiv. Dacă un tractorist sau un șofer s-a făcut pulbere și doarme pe trotuar, trecătorii spun: „uite-l pe Gică, sărmanul, s-a îmbătat". Uneori, Gică este luat de subsuori și condus la domiciliu, sau tîrît mai aproape de gard pentru a nu fi călcat de mijloacele de transport. Dar nimeni nu va afirma că *transporturile* sau *agricultura* au băut. În nici un caz!

— Vă înșelați și ne jigniți! — adaugă Sorescu, plimbîndu-și paharul pe la buze. Noi nu bem! Cum puteți crede așa ceva? Mă uluiți, tovarășe director!

Acesta intră în derută: calmul și zîmbetul constant al lui Sorescu i-au ridicat sîngele în urechi și obraji. Am impresia că ne-a urmărit de cum am intrat. Șeful mi-a atras atenția că mi l-am făcut prieten și, poftim, ecoul: directorul este hotărît să mă înfunde.

— Îndrăzniți să vă bateți joc de mine?

— Vă rog să vorbiți mai încet, deranjați consumatorii. Aici numai Didina ridică tonul... cînd cîntă! Apoi, îi face semn barmanului: un coniac pentru tovarășul director.

— Nu se poate! — bîlbîie încurcat. Eu, nu... Eu nu consum alcool...

Ca să vezi metamorfoză: cînd am fost la I.A.P.A., directorul mi-a oferit așa ceva... „să meargă cafeaua".

— Coniacul este reconfortant.

Nu mai are timp să refuze, ia paharul oferit de barman și gustă...

— Ce-i asta?

— Coniac milițienesc!

— Dar este ceai!

— Fiecare-i spune cum dorește! — zîmbetul lui Sorescu scade din intensitate. Ce credeați, tovarășe director? Dacă milițienii ar bea coniac veritabil de cîte ori intră în cîrciumă, ar mai putea să-și îndeplinească atribuțiile?

Dă din umeri nedumerit. „Sînteți nebuni", îi vine să spună. Ne salută, se mai uită din mers la coniacul milițienesc din flori de tei și pleacă.

Tache Popescu îi ia paharul și se așează la tejghea.

Ceilalți consumatori, care au asistat la dialogul dintre Sorescu și director, comentează întîmplarea cu voce scăzută.

— Ți-a plăcut? — mă întreabă Dodea.

— Bineînțeles!

— Mie, nu! — intră Sorescu în discuție. Personal, cred că directorul are dreptate. Rujane, dacă ai impresia că un dosar cu dublu asasinat se udă cu coniac milițienesc te înșeli. Un asemenea eveniment se garnisește cu o băutură destinată tuturor oamenilor muncii.

— Ura! Să vină ospătarul!

ALTE ÎMPUȘCĂTURI...

Șeful meu personal mi-a pus rezoluție pe raport: plec în concediu. Personal, dar nu singur: soția, grijulie, mi-a promis solemn că mă va însoți căci, doamne ferește, dacă se leagă de mine vreo persoană care-mi poate strica conduita...

— Trebuie să te feresc de orice atentat moral ce ar avea repercusiuni negative asupra psihicului...

— O.K., mamițo!

Ne luăm bagajele, ieșim în capătul uliței și, cu mîinile streașină, căutăm — prin colbul ce plutește pînă peste garduri — șareta cu autotaxare.

Mijlocul de transport amintit, tracționat de gloaba veterană își face apariția la o cotitură. Animalul dotat cu mult bun-simț și spirit de întrajutorare parchează conștiincios lîngă noi.

Aproape de centru sesizez o mișcare suspectă: doi tipi rezemați pînă atunci de stîlpii de telegraf — de o parte și de alta a străzii — de cum ne-au văzut, au intrat la „Didileaua".

— Ceva nu-i în regulă!

— Deformație profesională! — mă liniștește jumătatea mea cu acte în regulă.

Aș! O tăcere nefirească a cuprins centrul. Doar copitele calului o sparg curajos.

— Draga mea, ascultă-mă, aici la „Didileaua" se petrec lucruri misterioase...

— Pe naiba!

Scurt, la obiect. Fără posibilitate de replică.

Dar peste cîteva clipe, din local răsună o împuşcătură. Apoi, alta.

— Criminalii! — strig.

— Stai uşor! — iar cu o mînă energică, nevasta mă aşează temeinic. Cunosc figura, Marinică... sticle de şampanie, nu bazuca... Te cheamă oamenii muncii la una mică. La mine nu se mai prind astfel de figuri.

— Bineee! — îi spun şi mă aşez comod şi cu buzele umflate. Bineee! — repet.

Încă o împuşcătură.

Uşa de la „Didileaua" sare în perete. O umbră, îmbrăcată într-o cămaşă pe care se zăresc pete mari, purpurii, coboară — împleticindu-se — scările. Apoi se prăbuşeşte lîngă perete.

Soţia scapă hăţurile.

Eu admir personajul.

— Marinică, se comite o crimă!

— Pe naiba! — îi răspund. Este o figură!

— Ba este crimă! — îmi strigă nevasta în urechea din imediata vecinătate. Coboară şi intervino ca om al legii...

— Draga mea, de doi oameni ascult necondiţionat: de şeful de la serviciu şi de cel de acasă.

Strunesc calul să-mi transporte nevasta la gară şi mă îndrept cu paşi siguri spre „Didileaua".

— Ce mai faci, unchiule? — îl întreb pe mortul de lîngă scări.

— Mişto, şefule! A plecat cucoana?

— Mai stai niţel să se îndepărteze şareta şi poţi să te scoli.

Lector: AL. JEBELEANU
Tehnoredactor: IOAN I. IANCU
Coperta: ION TIPSIE

Bun de tipar: 10.02.1979. Apărut 1979.
Coli tipar: 8,125. Tiraj: 75 000+90.

Întreprinderea poligrafică „Crișana"
Oradea, str. Moscovei nr. 5.
Comanda nr. 435.
Republica Socialistă România

facla

Lei 6